Izdevējs: Saeima
Veids: likums
Pieņemts: 29.11.2012.
Stājas spēkā: 01.01.2013.

Publicēts:
Latvijas Vēstnesis, 197, 14.12.2012.
OP numurs: 2012/197.2

Attēlotā redakcija: 01.01.2026. - ...

Grozījumi:

24.01.2013. likums / LV, 27, 07.02.2013. / Stājas spēkā 21.02.2013.
19.09.2013. likums / LV, 194, 04.10.2013. / Stājas spēkā 01.01.2014.
06.11.2013. likums / LV, 232, 27.11.2013. / Stājas spēkā 01.01.2014.
21.11.2013. likums / LV, 237, 04.12.2013. / Stājas spēkā 01.01.2014.
12.06.2014. likums / LV, 123, 27.06.2014. / Stājas spēkā 01.10.2014.
19.02.2015. likums / LV, 42, 01.03.2015. / Stājas spēkā 15.03.2015.
30.11.2015. likums / LV, 248, 18.12.2015. / Stājas spēkā 01.01.2016.
17.12.2015. likums / LV, 251, 23.12.2015. / Stājas spēkā 06.01.2016.
16.06.2016. likums / LV, 120, 22.06.2016. / Stājas spēkā 01.07.2016.
23.11.2016. likums / LV, 241, 10.12.2016. / Stājas spēkā 01.01.2017.
20.04.2017. likums / LV, 90, 10.05.2017. / Stājas spēkā 01.06.2017.
27.07.2017. likums / LV, 156, 08.08.2017. / Stājas spēkā 01.01.2018.
22.11.2017. likums / LV, 242, 06.12.2017. / Stājas spēkā 01.01.2018.
23.05.2019. likums / LV, 118, 12.06.2019. / Stājas spēkā 01.01.2021.
30.05.2019. likums / LV, 118, 12.06.2019. / Stājas spēkā 01.07.2019.
20.06.2019. likums / LV, 132, 02.07.2019. / Stājas spēkā 12.07.2019.
28.11.2019. likums / LV, 248A, 10.12.2019. / Stājas spēkā 01.01.2020.
15.10.2020. likums / LV, 204, 21.10.2020. / Stājas spēkā 01.07.2021.
24.11.2020. likums / LV, 240A, 11.12.2020. / Stājas spēkā 01.01.2021.
07.01.2021. likums / LV, 5A, 08.01.2021. / Stājas spēkā 09.01.2021.
15.11.2021. likums / LV, 234A, 04.12.2021. / Stājas spēkā 01.01.2022.
09.12.2021. likums / LV, 246, 21.12.2021. / Stājas spēkā 01.01.2022.
10.02.2022. likums / LV, 36A, 21.02.2022. / Stājas spēkā 07.03.2022.
09.11.2023. likums / LV, 226, 22.11.2023. / Stājas spēkā 01.01.2024.
07.12.2023. likums / LV, 247, 21.12.2023. / Stājas spēkā 01.01.2024.
04.12.2024. likums / LV, 248, 19.12.2024. / Stājas spēkā 01.01.2025.
12.12.2024. likums / LV, 251, 28.12.2024. / Stājas spēkā 01.01.2025.
03.12.2025. likums / LV, 244, 18.12.2025. / Stājas spēkā 01.01.2026.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Pievienotās vērtības nodokļa likums

I nodaļa
Vispārīgie noteikumi

1.pants. Likumā lietotie termini

Likumā ir lietoti šādi termini:

1) **apbūves zeme** — zemesgabals, kura apbūvei vai inženierkomunikāciju izbūvei tajā vai kuram domāto ceļu, ielu vai inženierkomunikāciju pievada izbūvei izsniegta būvatļauja pēc 2009.gada 31.decembra. Zemesgabals nav uzskatāms par apbūves zemi, ja būvatļauja būvdarbu veikšanai ir izsniegta:

a) līdz 2009.gada 31.decembrim un pēc 2009.gada 31.decembra ir pagarināta vai pārreģistrēta,

b) pēc 2009.gada 31.decembra, bet ir mainīts zemesgabala lietošanas mērķis, kas neparedz apbūves veikšanu;

2) **atlīdzība** — preču vai pakalpojumu vērtība naudas izteiksmē, kuru preču piegādātājs vai pakalpojumu sniedzējs saņem vai kura tam būtu jāsaņem kā samaksa no preču vai pakalpojumu saņēmēja vai citas personas par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, bez pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk — nodoklis) neatkarīgi no tā, vai samaksa izdarīta pilnībā vai daļēji;

3) **dalībvalsts teritorija** — konkrētās Eiropas Savienības dalībvalsts (turpmāk — dalībvalsts) teritorija, kurai piemēro Līguma par Eiropas Savienību 52. pantu un Līguma par Eiropas Savienības darbību 355. pantu, izņemot trešās teritorijas, kā arī Monako Firstistes un Apvienotās Karalistes Akrotiri (*Akrotiri*) un Dekelijas (*Dhekelia*) suverēnās bāzu teritorijas, kuras nodokļa piemērošanas nolūkā tiek uzskatītas par attiecīgi Francijas vai Kipras teritoriju;

4) **Eiropas Savienības teritorija** — dalībvalstu teritoriju kopums;

4^1) **elektroniski sniegti pakalpojumi** — Padomes 2011.gada 15.marta Īstenošanas regulas (ES) Nr. 282/2011, ar ko nosaka īstenošanas pasākumus direktīvai 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (pārstrādātā versija), 7.pantā minētie pakalpojumi, tai skaitā:

a) tīmekļa vietņu apkalpošana, tīmekļa resursu nodrošināšana, programmu un iekārtu uzturēšana no attāluma,

b) programmatūras piegāde un atjaunināšana,

c) attēlu, teksta un informācijas piegāde un piekļuves nodrošināšana datubāzēm,

d) mūzikas, filmu un spēļu, tai skaitā laimes spēļu un azartspēļu, piegāde, kā arī politisku, kultūras, mākslas, sporta, zinātnes un izklaides raidījumu un ziņu piegāde,

e) tālmācība;

5) **fiskālais pārstāvis** — reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš, pamatojoties uz rakstveida līgumu, maksā nodokli valsts budžetā un pārstāv citas dalībvalsts nodokļa maksātāju vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāju (attiecībā uz akcīzes precēm ievērojot arī akcīzes nodokli un akcīzes preču apriti reglamentējošus normatīvos aktus) šādos darījumos:

a) veicot preču importu ar turpmāku šo preču piegādi citas dalībvalsts reģistrētam nodokļa maksātājam,

b) veicot preču importu ar turpmāku šo preču piegādi iekšzemē,

c) saņemot preces iekšzemē, ja šīs preces saņemtas nolūkā tās eksportēt tālāk un novietotas normatīvajos aktos muitas jomā noteiktajā vietā vai akcīzes preču noliktavā, un veicot šo preču tālāko eksportēšanu,

d) veicot preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā, ja šīs preces iegādātas nolūkā tās eksportēt tālāk un novietotas normatīvajos aktos muitas jomā noteiktajā vietā vai akcīzes preču noliktavā, un veicot šo preču tālāko eksportēšanu;

e) veicot preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā, ja šīs preces faktiski saņemtas iekšzemē nolūkā tās piegādāt uz citu dalībvalsti;

6) **iekšzeme** — Latvijas Republikas teritorija;

7) **izsoles cena** — vērtība, kas saskaņā ar Civilprocesa likumu atbilst pilnai nosolītajai cenai, augstākajai nosolītajai cenai vai izsoles sākumcenai gadījumos, kad izsole pasludināta par nenotikušu;

8) **īpašs nodokļa režīms preču importa darījumos** — par veikto preču importu muitas deklarācijā aprēķinātās valsts budžetā maksājamās nodokļa summas samaksas atlikšana līdz tās norādīšanai atbilstošā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā;

9) **jauns transportlīdzeklis:**

a) sauszemes motorizētais transportlīdzeklis, kura motora tilpums ir lielāks par 48 kubikcentimetriem vai jauda ir lielāka par 7,2 kilovatiem un kurš paredzēts pasažieru vai preču pārvadāšanai, ja tas ir lietots mazāk par sešiem mēnešiem vai nobraucis mazāk par 6000 kilometriem,

b) kuģis vai cits kuģošanas līdzeklis, kas ir garāks par 7,5 metriem un paredzēts pasažieru vai preču pārvadāšanai, ja tas ir lietots mazāk par trim mēnešiem vai nobraucis mazāk par 100 stundām, izņemot šā likuma 47.panta pirmajā daļā minētos kuģus,

c) gaisakuģis, kura pacelšanās masa ir lielāka par 1550 kilogramiem un kurš paredzēts pasažieru vai preču pārvadāšanai, ja tas ir lietots mazāk par trim mēnešiem vai nolidojis mazāk par 40 stundām, izņemot šā likuma 48.panta pirmajā daļā minētos gaisakuģus;

10) **mazas vērtības dāvana** — prece vai pakalpojums, kuru nodod bez atlīdzības un kura vērtība bez nodokļa vienam cilvēkam kalendāra gada laikā nepārsniedz 15,00 *euro*, izņemot preci vai pakalpojumu, kas ir attiecināms uz reklāmas vai reprezentācijas izdevumiem;

11) **mītnes vieta** — personas, kura nav nodokļa maksātājs, juridiskā adrese vai juridiskai adresei līdzvērtīga adrese atbilstoši citas valsts normatīvajiem aktiem;

12) **nelietots nekustamais īpašums**:

a) jaunuzcelta ēka vai būve (arī tajā iemontētās stacionārās iekārtas), vai tās daļa, ja to pēc pieņemšanas ekspluatācijā neizmanto, un ar to saistīta zemes vienība vai zemes vienības daļa,

b) jaunuzcelta ēka vai būve (arī tajā iemontētās stacionārās iekārtas), vai tās daļa, ja to izmanto un pirmo reizi pārdod gada laikā pēc pieņemšanas ekspluatācijā, un ar to saistīta zemes vienība vai zemes vienības daļa,

c) ēka vai būve, vai tās daļa, ja to pēc atjaunošanas, pārbūves vai restaurācijas darbu pabeigšanas neizmanto, un ar to saistīta zemes vienība vai zemes vienības daļa,

d) ēka vai būve, vai tās daļa, ja to pēc atjaunošanas, pārbūves vai restaurācijas darbu pabeigšanas izmanto un pirmo reizi pārdod gada laikā pēc pieņemšanas ekspluatācijā, un ar to saistīta zemes vienība vai zemes vienības daļa,

e) nepabeigtās celtniecības objekts vai tā daļa — ēka vai būve, vai tās daļa, ja šī ēka vai būve nav pieņemta ekspluatācijā, un ar to saistīta zemes vienība vai zemes vienības daļa,

f) ēka vai būve, vai tās daļa, ja šo ēku vai būvi atjauno, pārbūvē vai restaurē, bet tā vēl nav pieņemta ekspluatācijā, un ar to saistīta zemes vienība vai zemes vienības daļa;

13) **nomaksas pirkums** — preču piegāde, kurā preces piegādātājs saskaņā ar noslēgto nomaksas pirkuma līgumu piegādā konkrētu preci, kas līgumā noteiktajā termiņā pēc visu līgumā noteikto maksājumu izdarīšanas pāriet preces saņēmēja īpašumā;

14) **pakalpojumu sniegšana** — darījums, kas nav preču piegāde; par pakalpojumu sniegšanu uzskata arī:

a) nemateriālā īpašuma (nemateriālo vērtību un tiesību) pārdošanu (nodošanu),

b) saistības atturēties no kādas darbības vai rīcības vai pieļaut kādu darbību vai rīcību,

c) lietu nomu,

d) būvdarbu veikšanu;

15) **pastāvīgā iestāde** — jebkura vieta, kura nav personas saimnieciskās darbības mītnes vieta, bet kuru raksturo pietiekama pastāvības pakāpe un piemērota struktūra darbaspēka un tehnisko resursu ziņā, ļaujot tai nodrošināt tās sniegtos pakalpojumus vai saņemt un izmantot pakalpojumus, kuri sniegti šīs pastāvīgās iestādes vajadzībām;

16) **PVN grupa** — divu vai vairāku nodokļa maksātāju grupa, kas atbilst šā likuma nosacījumiem, izveidota uz PVN grupas dibināšanas līguma pamata savstarpēju darījumu veikšanai iekšzemē un reģistrēta Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā;

17) **preču eksports** — preču piegāde no Eiropas Savienības teritorijas uz trešajām valstīm vai trešajām teritorijām;

18) **preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā** — tiesību iegūšana rīkoties ar lietu kā īpašniekam, ja šīs lietas nosūtīšanu vai transportēšanu no vienas dalībvalsts uz citu dalībvalsti veic preču piegādātājs vai preču saņēmējs, vai trešā persona preču piegādātāja vai preču saņēmēja vārdā;

19) **preču imports** — preču ievešana Eiropas Savienības teritorijā no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām, tās izlaižot brīvam apgrozījumam;

20) **preču piegāde** — darījums, kas izpaužas kā īpašuma tiesību uz lietu nodošana citai personai, lai tā varētu rīkoties ar lietu; par preču piegādi uzskata arī darījumus ar:

a) nekustamo īpašumu vai tā daļu,

b) elektroenerģiju, gāzi, siltumenerģiju, apkuri, ūdeni, tvaiku un dzesēšanas enerģiju;

21) **preču piegāde Eiropas Savienības teritorijā** — preču piegāde, ja preces no vienas dalībvalsts nosūta vai transportē uz citu dalībvalsti un šo preču nosūtīšanu vai transportēšanu veic preču piegādātājs vai preču saņēmējs, vai trešā persona preču piegādātāja vai preču saņēmēja vārdā;

22) **preču transporta pakalpojums Eiropas Savienības teritorijā** — preču transporta pakalpojums, ja preču transportēšanas sākumpunkts un preču transportēšanas galamērķis atrodas divās dažādās dalībvalstīs; ja preču transportēšanas sākumpunkts un preču transportēšanas galamērķis atrodas vienas un tās pašas dalībvalsts teritorijā, preču transportēšanu uzskata par preču transporta pakalpojuma Eiropas Savienības teritorijā posmu, ja šāda transportēšana ir daļa no transporta pakalpojuma, kura preču transportēšanas sākumpunkts un preču transportēšanas galamērķis atrodas divu dažādu dalībvalstu teritorijās;

23) **preču transportēšanas galamērķis** — vieta, kur faktiski beidzas preču transportēšana;

24) **preču transportēšanas sākumpunkts** — vieta, kur faktiski sākas preču transportēšana;

24[1]) **apraides pakalpojumi** — Padomes 2011.gada 15.marta Īstenošanas regulas (ES) Nr. 282/2011, ar ko nosaka īstenošanas pasākumus direktīvai 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (pārstrādātā versija), 6.b pantā (Padomes 2013.gada 7.oktobra Īstenošanas regulas (ES) Nr. 1042/2013, ar ko groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 282/2011 attiecībā uz pakalpojumu sniegšanas vietu, redakcijā) minētie apraides pakalpojumi;

25) **saimnieciskās darbības mītnes vieta** — nodokļa maksātāja pamata saimnieciskās darbības veikšanas vieta, kur atrodas minētā nodokļa maksātāja vadība un kur tiek pieņemti galvenie ar saimnieciskās darbības veikšanu saistītie administratīvie lēmumi;

26) **starpnieks** — nodokļa maksātājs, kurš piedalās pakalpojumu sniegšanā vai preču piegādē, nekļūstot par šo preču īpašnieku vai faktisko pakalpojumu sniedzēju, lai īstenotu citu personu intereses pakalpojumu sniegšanas vai preču piegādes darījumos. Starpnieks izraksta nodokļa rēķinu un saņem atlīdzību tikai par savu sniegto starpniecības pakalpojumu;

27) **tirgus vērtība** — atlīdzība par precēm vai pakalpojumiem, kas attiecīgo preču vai pakalpojumu saņēmējam piegādes brīdī godīgas konkurences apstākļos būtu jāmaksā citam piegādātājam, kurš nav uzskatāms par saistītu personu likuma "Par nodokļiem un nodevām" izpratnē. Ja salīdzināmu preču vai pakalpojumu cenu nav iespējams konstatēt, tirgus vērtība ir:

a) precēm — summa, kas nav mazāka par attiecīgo preču vai līdzīgu preču pirkuma cenu, vai, ja pirkuma cenas nav, pašizmaksa, ko nosaka piegādes laikā,

b) pakalpojumiem — summa, kas nav mazāka par visām izmaksām, ko radījusi pakalpojuma sniegšana;

28) **trešās teritorijas**:

a) šādas Eiropas Savienības teritorijas, kas ir Eiropas Savienības muitas teritorijas daļas, — Atosa kalns, Kanāriju salas, Francijas teritorijas, kas minētas Līguma par Eiropas Savienības darbību 349. pantā un 355. panta 1. punktā, Ālandu salas, Kampjone Itālijā *(Campione d'Italia)*, Lugāno ezera Itālijas ūdeņi,

b) šādas Eiropas Savienības teritorijas, kas nav Eiropas Savienības muitas teritorijas daļas, — Helgolandes sala, Bizingenas teritorija, Seūta, Melilja, Livinjo;

29) **trešās valstis** — tādas valstis vai teritorijas, kurām nepiemēro Līgumu par Eiropas Savienību un Līgumu par Eiropas Savienības darbību;

30) **elektronisko sakaru pakalpojumi** — Padomes 2011.gada 15.marta Īstenošanas regulas (ES) Nr. 282/2011, ar ko nosaka īstenošanas pasākumus direktīvai 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (pārstrādātā versija), 6.a pantā (Padomes 2013.gada 7.oktobra Īstenošanas regulas (ES) Nr. 1042/2013, ar ko groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 282/2011 attiecībā uz pakalpojumu sniegšanas vietu, redakcijā) minētie pakalpojumi;

31) **vairāku mērķu vaučers** — vaučers, kura izdošanas brīdī nav zināma neviena no šajā likumā noteiktajām viena mērķa vaučera pazīmēm;

32) **vaučers** — instruments, kurš jāpieņem kā atlīdzība vai daļēja atlīdzība par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu un kurā vai ar kuru saistītajos dokumentos, tostarp šāda instrumenta izmantošanas noteikumos, norādītas piegādājamās preces vai sniedzamie pakalpojumi, vai potenciālo piegādātāju vai sniedzēju identitāte;

33) **viena mērķa vaučers** — vaučers, kura izdošanas brīdī ir zināma to preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas vieta, uz ko vaučers attiecas, kā arī nodoklis, kas maksājams par šādām precēm vai pakalpojumiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.09.2013., 06.11.2013., 12.06.2014., 19.02.2015., 23.11.2016., 20.04.2017., 30.05.2019., 28.11.2019. un 10.02.2022. likumu, kas stājas spēkā 07.03.2022.)

2.pants. Likuma darbības joma

(1) Likums nosaka nodokļa maksātājus, ar nodokli apliekamos darījumus un to ar nodokli apliekamo vērtību, preču piegādes un pakalpojumu sniegšanas vietu, nodokļa likmes un atbrīvojumus no nodokļa, prasības nodokļa maksāšanai un administrēšanai, kārtību, kādā nodoklis maksājams valsts budžetā, noteikumus priekšnodokļa atskaitīšanai un nodokļa atmaksāšanai, kā arī citus noteikumus nodokļa piemērošanai iekšzemē un atbildību par šā likuma pārkāpumiem.

(2) Likums nosaka maksājumu pakalpojumu sniedzējam pienākumu veikt uzskaiti, glabāt un Valsts ieņēmumu dienestam sniegt informāciju par maksājumu saņēmējiem un pārrobežu maksājumiem, lai novērstu izvairīšanos no nodokļa nomaksas pārrobežu darījumos.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.11.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2024.)

II nodaļa
Nodokļa maksātāji un ar nodokli apliekamie darījumi

3.pants. Nodokļa maksātāji

(1) Nodokļa maksātājs ir persona, kura patstāvīgi jebkurā vietā veic jebkuru saimniecisko darbību neatkarīgi no šīs darbības mērķa vai rezultāta.

(2) Nodokļa maksātājus iedala šādi:

1) iekšzemes nodokļa maksātāji:

a) reģistrēti nodokļa maksātāji — nodokļa maksātāji, kuri reģistrēti Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā,

b) nereģistrēti nodokļa maksātāji — nodokļa maksātāji, kuri, izmantojot šajā likumā noteiktās tiesības, nav

reģistrējušies Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā;

2) citas dalībvalsts nodokļa maksātāji:

a) citas dalībvalsts reģistrēti nodokļa maksātāji — nodokļa maksātāji, kuri nodokļa maksāšanas vajadzībām ir reģistrēti citas dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā,

b) citas dalībvalsts nereģistrēti nodokļa maksātāji — nodokļa maksātāji, kuri nav reģistrēti citas dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā un kuru juridiskā adrese vai dzīvesvieta ir citā dalībvalstī;

3) trešo valstu vai trešo teritoriju nodokļa maksātāji:

a) trešo valstu vai trešo teritoriju reģistrēti nodokļa maksātāji — nodokļa maksātāji, kuriem ir piešķirts nodokļa maksātāja identifikācijas numurs vai tam līdzvērtīgs numurs, kas nodokļa piemērošanas vajadzībām ļauj identificēt nodokļa maksātāju un ko piešķīrusi valsts, kurā nodokļa maksātājs veic saimniecisko darbību,

b) trešo valstu vai trešo teritoriju nereģistrēti nodokļa maksātāji — nodokļa maksātāji, kuriem nav piešķirts nodokļa maksātāja identifikācijas numurs vai tam līdzvērtīgs numurs, kas nodokļa piemērošanas vajadzībām ļauj identificēt nodokļa maksātāju un ko piešķir valsts, kurā nodokļa maksātājs veic saimniecisko darbību.

(3) Par reģistrētu nodokļa maksātāju uzskata arī fiskālo pārstāvi un PVN grupu.

(4) Par nodokļa maksātāju attiecībā uz jauna transportlīdzekļa piegādi uzskata arī jebkuru personu, kura neregulāri piegādā jaunu transportlīdzekli, ko piegādātājs, saņēmējs vai trešā persona piegādātāja vai saņēmēja vārdā no iekšzemes nosūta vai transportē saņēmējam uz galamērķi ārpus iekšzemes, bet Eiropas Savienības teritorijā.

(5) Personu, kas nav nodokļa maksātājs, uzskata par reģistrētu nodokļa maksātāju pakalpojumu sniegšanas vietas noteikšanai, ja Valsts ieņēmumu dienests tai ir piešķīris numuru Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(6) Pakalpojumu sniegšanas vietas noteikšanai pakalpojumu saņēmēju var uzskatīt par nodokļa maksātāju atbilstoši Padomes 2011.gada 15.marta Īstenošanas regulas (ES) Nr. 282/2011, ar ko nosaka īstenošanas pasākumus direktīvai 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (pārstrādātā versija), 18.pantam.

(7) Par nodokļa maksātāju attiecībā uz būvniecības pakalpojumu saņemšanu šā likuma 142.pantā noteiktajā kārtībā uzskata arī valsts vai pašvaldības iestādi vai pašvaldību.

(8) Publiskas personas, kā arī privātpersonas, kuras saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likumu pilda tām deleģētus vai ar pilnvarojumu nodotus valsts pārvaldes uzdevumus, neuzskata par nodokļa maksātājiem attiecībā uz darbībām vai darījumiem, kuros tās iesaistās valsts pārvaldes funkciju vai uzdevumu pildīšanā.

(9) Šā panta astotajā daļā minētās personas uzskata par nodokļa maksātājiem konkrētos gadījumos, kad, uzskatot tās par personām, kas nav nodokļa maksātāji, tiktu būtiski ietekmēta konkurējošas darbības vai darījumus veicošo tirgus dalībnieku (esošo vai potenciālo) situācija konkurences jomā un tādējādi tiktu radīti nozīmīgi konkurences izkropļojumi.

(10) Jebkurā gadījumā publisku personu attiecībā uz šādiem darījumiem uzskata par nodokļa maksātāju, ja tā:

1) sniedz elektronisko sakaru pakalpojumus;

2) piegādā preces, tai skaitā ūdeni, gāzi, elektroenerģiju;

3) sniedz preču transporta pakalpojumus;

4) sniedz ostu vai lidostu pakalpojumus;

5) sniedz pasažieru pārvadājumu pakalpojumus;

6) veic lauksaimniecības intervences darījumus, pildot regulu nosacījumus par lauksaimniecības ražojumu tirgus kopējo organizāciju;

7) organizē gadatirgus un tirdzniecības izstādes;

8) sniedz noliktavu pakalpojumus;

9) sniedz komerciāla rakstura reklāmas pakalpojumus;

10) sniedz tūrisma pakalpojumus;

11) sniedz komerciāla rakstura televīzijas un radio pakalpojumus;

12) sniedz ēdināšanas pakalpojumus (ievērojot šā likuma 52.panta pirmajā daļā minētos atbrīvojumus);

13) sniedz nomas pakalpojumus.

(11) Juridisko personu, kas nav nodokļa maksātājs, uzskata par nodokļa maksātāju, ja tā veic preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā vai saņem pakalpojumus, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19.panta pirmo daļu.

(12) Par nodokļa maksātāju neuzskata personu tiktāl, ciktāl to ar darba devēju saista darba līgums vai jebkādas citas attiecības, kuras rada darba devēja un darbinieka tiesiskās attiecības saistībā ar darba apstākļiem, atalgojumu un darba devēja atbildību.

4.pants. Saimnieciskā darbība

(1) Saimnieciskā darbība ir jebkura sistemātiska, patstāvīga darbība par atlīdzību (tai skaitā jebkuru ražotāju, tirgotāju vai pakalpojumu sniedzēju darbība, lauksaimnieciska darbība).

(2) Materiāla vai nemateriāla īpašuma izmantošanu nolūkā sistemātiski gūt no tā ienākumus arī uzskata par saimniecisko darbību šā likuma izpratnē.

5.pants. Ar nodokli apliekamie darījumi

(1) Ar nodokli apliekamie darījumi ir šādi saimnieciskās darbības ietvaros iekšzemē veikti darījumi:

1) preču piegāde (tai skaitā preču piegāde Eiropas Savienības teritorijā un preču eksports) par atlīdzību;

2) pakalpojumu sniegšana par atlīdzību;

3) preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā par atlīdzību.

(2) Ar nodokli apliek jebkuru preču importu, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

(3) Ar nodokli apliekams darījums ir arī nereģistrēta nodokļa maksātāja vai personas, kura nav nodokļa maksātājs, veikta jauna transportlīdzekļa iegāde Eiropas Savienības teritorijā.

(4) Ar nodokli apliekams darījums ir arī neregulāri veiktas jaunu transportlīdzekļu piegādes, ja piegādātājs, saņēmējs vai trešā persona piegādātāja vai saņēmēja vārdā no iekšzemes nosūta vai transportē jaunu transportlīdzekli saņēmējam uz galamērķi ārpus iekšzemes, bet Eiropas Savienības teritorijā.

6.pants. Preču piegādei par atlīdzību un pakalpojuma sniegšanai par atlīdzību pielīdzināmie darījumi

(1) Par preču piegādi par atlīdzību uzskata reģistrēta nodokļa maksātāja saimnieciskajā darbībā izmantojamo aktīvu daļu nodošanu bez atlīdzības savām vai sava personāla privātajām vajadzībām vai šo aktīvu daļu izmantošanu citiem mērķiem, nevis savas saimnieciskās darbības vajadzībām, ja priekšnodoklis par attiecīgajām precēm vai to sastāvdaļām bijis pilnīgi vai daļēji atskaitīts.

(2) Par pakalpojumu sniegšanu par atlīdzību uzskata reģistrēta nodokļa maksātāja:

1) saimnieciskās darbības aktīvu daļu lietošanu savām vai sava personāla privātajām vajadzībām vai to izmantošanu citiem mērķiem, nevis savas saimnieciskās darbības vajadzībām, ja priekšnodoklis par šīm aktīvu daļām bijis pilnīgi vai daļēji atskaitīts;

2) pakalpojumu sniegšanu bez atlīdzības savām vai sava personāla privātajām vajadzībām vai citiem mērķiem, nevis savas saimnieciskās darbības vajadzībām.

(3) Ja nodokļa maksātājs, kas darbojas savā vārdā, bet kādas citas personas interesēs, ir iesaistīts pakalpojumu sniegšanā, uzskata, ka nodokļa maksātājs pats saņēmis un sniedzis šos pakalpojumus.

(4) Šā panta pirmā un otrā daļa nav attiecināma uz gadījumiem, kad reģistrētam nodokļa maksātājam ir piemērojams šā likuma 100.panta otrajā daļā noteiktais priekšnodokļa atskaitīšanas ierobežojums.

(5) Ja nodokļa maksātājs, izmantojot elektronisku saskarni, piemēram, tirdzniecības vietu, platformu vai portālu, veicina no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām importētu preču tālpārdošanu sūtījumos, kuru patiesā vērtība nepārsniedz 150 *euro*, uzskata, ka nodokļa maksātājs pats saņēmis un piegādājis preces.

(6) Ja nodokļa maksātājs, izmantojot elektronisku saskarni, piemēram, tirdzniecības vietu, platformu vai portālu, veicina tāda nodokļa maksātāja, kas neveic saimniecisko darbību Eiropas Savienībā, veikto preču piegādi Eiropas Savienībā personai, kas nav nodokļa maksātājs, uzskata, ka nodokļa maksātājs pats saņēmis un piegādājis preces.

(7) Ja tiek uzskatīts, ka šā panta piektajā un sestajā daļā minētais nodokļa maksātājs pats saņēmis un piegādājis preces, tad preču nosūtīšanu vai transportēšanu attiecina uz minētā nodokļa maksātāja veikto piegādi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2013. un 15.10.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2021.)

7.pants. Darījumi, kurus neuzskata par preču piegādi par atlīdzību vai pakalpojumu sniegšanu par atlīdzību

(1) Par preču piegādi par atlīdzību neuzskata saimnieciskās darbības vajadzībām paredzēto preču izmantošanu paraugu vai mazas vērtības dāvanu veidā.

(2) Par preču piegādi par atlīdzību neuzskata uzņēmuma pāreju (mantas kopības vai tās daļas pāreju, kas izpaužas kā aktīvu un saistību nodošana) cita saimnieciskās darbības veicēja īpašumā vai lietošanā, ja, nododot aktīvus un saistības par atlīdzību vai bez tās vai ieguldot kapitālsabiedrības pamatkapitālā vai personālsabiedrības ieguldījumā (kapitālā), uzņēmuma ieguvējs kļūst par atdevēja tiesību un saistību pārņēmēju Komerclikuma izpratnē un tiek turpināta saimnieciskā darbība, kas nav saistīta ar uzņēmuma izpārdošanu vai komercsabiedrības likvidēšanu.

(3) Ja šā panta otrajā daļā minētās uzņēmuma pārejas rezultātā uzņēmuma ieguvējs nekļūst par atdevēja tiesību un saistību pārņēmēju Komerclikuma izpratnē un saimnieciskā darbība netiek turpināta, aktīvu un saistību nodošana uzskatāma par atsevišķu preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu (iegūtās tiesības un citi nemateriālie aktīvi), kas apliekami ar nodokli šajā likumā noteiktajā kārtībā.

8.pants. Preču piegādei Eiropas Savienības teritorijā par atlīdzību pielīdzināmie darījumi

(1) Par preču piegādi Eiropas Savienības teritorijā par atlīdzību uzskata kustamas lietas — iekšzemes nodokļa maksātāja saimnieciskajā darbībā izmantojamo aktīvu daļas — nosūtīšanu vai transportēšanu no iekšzemes uz galamērķi citā dalībvalstī savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai šajā dalībvalstī, ja šo pārvietošanu veic pats iekšzemes nodokļa maksātājs vai cita persona viņa vārdā.

(2) Par šā panta pirmajā daļā minēto preču pārvietošanu no iekšzemes uz galamērķi citā dalībvalstī neuzskata preču nosūtīšanu vai transportēšanu uz citu dalībvalsti saistībā ar kādu no šādiem darījumiem:

1) tālpārdošanai paredzētu preču piegādi saskaņā ar šā likuma 13.[1] panta pirmo daļu;

2) montāžai vai uzstādīšanai paredzētu preču piegādi, ja šo preču montāžu vai uzstādīšanu veic piegādātājs vai cita persona viņa vārdā;

3) preču piegādi, ko nodokļa maksātājs veic uz kuģa, gaisakuģa vai vilcienā, pasažieru pārvadājumos Eiropas Savienības teritorijā;

4) gāzes piegādi uz citu dalībvalsti, izmantojot dabasgāzes sistēmu, kas atrodas Eiropas Savienības teritorijā,

vai jebkādus tīklus, kas ir pieslēgti šai sistēmai, elektroenerģijas, siltumenerģijas vai dzesēšanas enerģijas piegādi pa siltumenerģijas vai dzesēšanas tīkliem;

5) šā likuma 43., 47., 48. un 50.pantā minēto preču piegādi, kurām piemēro nodokļa 0 procentu likmi tās dalībvalsts teritorijā, kurā beidzas šo preču nosūtīšana vai transportēšana;

6) zelta, monētu un banknošu piegādi dalībvalstu centrālajām bankām;

7) preču nosūtīšanu uz citu dalībvalsti apstrādes, novērtēšanas, pārstrādes vai remonta pakalpojumu saņemšanai, ja preces pēc minēto pakalpojumu saņemšanas nosūta atpakaļ uz iekšzemi;

8) preču nosūtīšanu pagaidu izmantošanai galamērķa dalībvalsts teritorijā, kas saistīta ar pakalpojumiem, ko sniedz nodokļa maksātājs, kurš veic saimniecisko darbību iekšzemē;

9) preču nosūtīšanu uz laiku, kas nepārsniedz 24 mēnešus, pagaidu izmantošanai galamērķa dalībvalsts teritorijā, kurā uz tādu pašu preču importu pagaidu izmantošanai attiektos nosacījumi par preču importu uz laiku ar pilnu atbrīvojumu no muitas maksājumiem.

(3) Ja kaut viens no šā panta otrajā daļā paredzētajiem nosacījumiem vairs netiek pildīts, uzskata, ka ir notikusi preču nosūtīšana vai transportēšana uz citu dalībvalsti. Darījums tiek uzskatīts par preču piegādi Eiropas Savienības teritorijā ar brīdi, kad šis nosacījums vairs netiek pildīts.

(3^1) Par preču piegādi Eiropas Savienības teritorijā par atlīdzību neuzskata iekšzemes nodokļa maksātāja preču, kas ir tā saimnieciskās darbības aktīvu daļa, pārvietošanu no iekšzemes uz citu dalībvalsti, veicot preču piegādi uz noliktavu citā dalībvalstī saskaņā ar šā likuma 8.^{1} pantu.

(4) Par preču piegādi Eiropas Savienības teritorijā par atlīdzību uzskata preču nosūtīšanu vai transportēšanu uz citu dalībvalsti saskaņā ar šā likuma 45.panta pirmo un otro daļu pēc to izlaišanas brīvam apgrozījumam iekšzemē.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.11.2019. un 15.10.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2021.)

8.^{1} pants. Preču piegāde uz noliktavu citā dalībvalstī

(1) Uzskata, ka notiek preču piegāde uz noliktavu citā dalībvalstī, ja tiek izpildīti visi šie nosacījumi:

1) reģistrēts nodokļa maksātājs vai trešā persona viņa vārdā no iekšzemes nosūta vai transportē preces uz citu dalībvalsti, lai tās pēc ievešanas citā dalībvalstī vēlākā posmā piegādātu citas dalībvalsts reģistrētam nodokļa maksātājam, kas ir tiesīgs kļūt par minēto preču īpašnieku saskaņā ar spēkā esošu vienošanos starp abiem nodokļa maksātājiem;

2) reģistrētam nodokļa maksātājam, kurš no iekšzemes nosūta vai transportē preces uz citu dalībvalsti, šajā dalībvalstī, uz kuru preces tiek nosūtītas vai transportētas, nav saimnieciskās darbības mītnes vietas un pastāvīgas iestādes;

3) preču saņēmējs ir citas dalībvalsts reģistrēts nodokļa maksātājs tajā dalībvalstī, uz kuru preces ir nosūtītas vai transportētas, un viņa identitāte un reģistrācijas numurs, ko viņam piešķīrusi minētā dalībvalsts, preču nosūtīšanas vai transportēšanas sākumā ir zināmi šīs daļas 2. punktā minētajam nodokļa maksātājam;

4) reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš no iekšzemes nosūta vai transportē preces uz citu dalībvalsti, reģistrē preču pārvietošanu šā likuma 134. panta trešās daļas 3. punktā minētajā reģistrā un deklarē šo preču piegādi pārskatā par preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem Eiropas Savienības teritorijā.

(2) Ja 12 mēnešu laikā pēc preču ievešanas dalībvalstī, uz kuru tās tika nosūtītas vai transportētas, šā panta pirmās daļas 3. punktā minēto preču saņēmēju aizvieto ar citas dalībvalsts reģistrētu nodokļa maksātāju, kurš nodokļa maksāšanas vajadzībām ir reģistrēts šīs dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā, uzskata, ka notiek preču piegāde uz noliktavu citā dalībvalstī, ja:

1) ir izpildīti šā panta pirmās daļas 1., 2. un 4. punkta nosacījumi;

2) reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš nosūtīja vai transportēja preces, reģistrē šo aizvietošanu šā likuma 134. panta trešās daļas 3. punktā minētajā reģistrā.

(3) Ja 12 mēnešu laikā pēc preču ievešanas dalībvalstī, uz kuru tās tika nosūtītas vai transportētas, preces nav piegādātas šā panta pirmās daļas 3. punktā vai otrajā daļā minētajam nodokļa maksātājam un nav iestājies neviens no šā panta piektajā, sestajā, septītajā vai astotajā daļā minētajiem apstākļiem, uzskata, ka dienā pēc 12 mēnešu laika posma beigām notiek šā likuma 8. panta pirmajā daļā minētā preču pārvietošana no iekšzemes uz galamērķi citā dalībvalstī.

(4) Šā panta trešo daļu nepiemēro un uzskata, ka šā likuma 8. panta pirmajā daļā minētā preču pārvietošana no iekšzemes uz galamērķi citā dalībvalstī nenotiek, ja tiek izpildīti abi šie nosacījumi:

1) tiesības rīkoties ar precēm nav nodotas preču saņēmējam, un šīs preces 12 mēnešu laikā pēc to ievešanas dalībvalstī, uz kuru tās tika nosūtītas vai transportētas, nosūta atpakaļ uz iekšzemi;

2) reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš nosūtīja vai transportēja preces, reģistrē šo preču atpakaļnosūtīšanu šā likuma 134. panta trešās daļas 3. punktā minētajā reģistrā.

(5) Ja 12 mēnešu laikā pēc preču ievešanas dalībvalstī, uz kuru tās tika nosūtītas vai transportētas, nav izpildīts kāds no šā panta pirmās vai otrās daļas nosacījumiem, uzskata, ka šā likuma 8. panta pirmajā daļā minētā preču pārvietošana no iekšzemes uz galamērķi citā dalībvalstī notiek brīdī, kad netiek izpildīts kāds no šiem nosacījumiem.

(6) Ja preces tiek piegādātas personai, kas nav šā panta pirmās daļas 3. punktā vai otrajā daļā minētais nodokļa maksātājs, uzskata, ka šā likuma 8. panta pirmajā daļā minētā preču pārvietošana no iekšzemes uz galamērķi citā dalībvalstī notiek brīdī tieši pirms šādas preču piegādes veikšanas.

(7) Ja preces pēc to ievešanas dalībvalstī, uz kuru tās tika nosūtītas vai transportētas, tiek nosūtītas vai transportētas uz valsti, kura nav tā dalībvalsts, uz kuru preces tika nosūtītas vai transportētas, uzskata, ka šā panta pirmās vai otrās daļas nosacījumi vairs netiek izpildīti brīdī tieši pirms šādas nosūtīšanas vai transportēšanas.

(8) Ja preces tiek iznīcinātas, pazaudētas vai nozagtas, uzskata, ka šā likuma 8. panta pirmajā daļā minētā preču pārvietošana no iekšzemes uz galamērķi citā dalībvalstī notiek dienā, kad preces faktiski ir zudušas vai iznīcinātas, vai, ja šo dienu nav iespējams noteikt, — dienā, kad konstatēta preču pazušana vai iznīcināšana.
(28.11.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2020.)

9.pants. Preču iegādei Eiropas Savienības teritorijā par atlīdzību pielīdzināmie darījumi

(1) Par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā par atlīdzību uzskata nodokļa maksātāja saimnieciskajā darbībā izmantojamo aktīvu daļas nosūtīšanu vai transportēšanu no citas dalībvalsts uz iekšzemi, ja šo pārvietošanu saskaņā ar šā likuma 8.pantu uzskata par preču nosūtīšanu vai transportēšanu uz citu dalībvalsti.

(2) Par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā par atlīdzību neuzskata šādus darījumus:

1) preču (izņemot jaunus transportlīdzekļus) saņemšanu iekšzemē, ja preces saņem:

a) nereģistrēts nodokļa maksātājs līdz šā likuma 57.panta pirmajā daļā noteiktā reģistrācijas sliekšņa sasniegšanai,

b) persona, kura nav nodokļa maksātājs;

2) jauna transportlīdzekļa saņemšanu iekšzemē, ja ir izpildīti visi šie nosacījumi:

a) jaunu transportlīdzekli kā personīgo mantu ieved no citas dalībvalsts un reģistrē iekšzemē persona, kura nav nodokļa maksātājs un kura ir iegādājusies šo transportlīdzekli citā dalībvalstī darba vai dienesta pienākumu pildīšanas laikā,

b) par jauna transportlīdzekļa iegādi samaksāts citā dalībvalstī noteiktais nodoklis vai piemērots atbrīvojums no nodokļa saskaņā ar šajā valstī spēkā esošajiem tiesību aktiem, un to var pierādīt dokumentāri,

c) jauns transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts citā dalībvalstī, kurā tas ir iegādāts;

3) tādu preču saņemšanu iekšzemes muitas noliktavās vai brīvajās zonās, kurām citā dalībvalstī uzsākta preču eksporta procedūra;

4) zelta, monētu un banknošu saņemšanu Latvijas Bankā.

(3) Par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā par atlīdzību uzskata preču saņemšanu iekšzemē saskaņā ar šā likuma 45.panta pirmo un otro daļu pēc to izlaišanas brīvam apgrozījumam citā dalībvalstī.

(4) Par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā par atlīdzību uzskata arī tādu preču nosūtīšanu vai transportēšanu no citas dalībvalsts uz iekšzemi, kuras izmanto Latvijas Republikas Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām, tai skaitā pavadošā civilā personāla vajadzībām, ja šo preču iegāde vai piegāde ir notikusi citā dalībvalstī un tā piemēroja atbrīvojumu no nodokļa vai ja, šīs preces importējot citā dalībvalstī, tā importa brīdī piemēroja atbrīvojumu no nodokļa.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.04.2017., 10.02.2022. un 12.12.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

10.pants. Preču tālpārdošanas darījumi

(Izslēgts ar 15.10.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2021.)

10.[1] pants. Preču tālpārdošanas darījumi

(1) Šā likuma izpratnē preču tālpārdošana Eiropas Savienības teritorijā ir tāda preču piegāde, kad preču piegādātājs vai trešā persona preču piegādātāja vārdā nosūta vai transportē preces (arī ja piegādātājs netiešā veidā piedalās preču nosūtīšanā vai transportēšanā) no tādas dalībvalsts, kas nav dalībvalsts, kurā beidzas preču nosūtīšana vai transportēšana preču saņēmējam.

(2) Šā likuma izpratnē no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām importētu preču tālpārdošana ir tāda preču piegāde, kad preču piegādātājs vai trešā persona preču piegādātāja interesēs nosūta vai transportē preces (arī ja piegādātājs netiešā veidā piedalās preču nosūtīšanā vai transportēšanā) no trešās valsts vai trešās teritorijas preču saņēmējam dalībvalstī.

(3) Šā panta pirmo un otro daļu piemēro, ja ir izpildīti visi šie nosacījumi:

1) preču saņēmējs ir nereģistrēts nodokļa maksātājs, citas dalībvalsts nereģistrēts nodokļa maksātājs vai persona, kura nav nodokļa maksātājs;

2) piegādātās preces nav jauni transportlīdzekļi un nav preces, kas paredzētas montēšanai vai uzstādīšanai.

(4) Šā panta pirmajā un otrajā daļā minētie preču tālpārdošanas nosacījumi nav attiecināmi uz lietotu mantu, mākslas darbu, kolekciju priekšmetu un senlietu piegādēm, kurām nodokli piemēro saskaņā ar īpašo nodokļa piemērošanas režīmu.

(15.10.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2021.)

11.pants. Darījumi PVN grupas ietvaros

(1) Ja reģistrēti iekšzemes nodokļa maksātāji ir PVN grupas dalībnieki, uzskata, ka viena PVN grupas dalībnieka saimniecisko darbību veic visa PVN grupa, un jebkuru PVN grupas dalībnieka veikto preču piegādi, pakalpojumu sniegšanu vai preču vai pakalpojumu saņemšanu uzskata par PVN grupas veikto preču piegādi, pakalpojumu sniegšanu vai preču vai pakalpojumu saņemšanu.

(2) Viena PVN grupas dalībnieka veiktajai preču piegādei vai pakalpojumu sniegšanai citam tās pašas PVN grupas dalībniekam šā likuma normas nav piemērojamas.

(3) Ja darījumā starp diviem vienas un tās pašas PVN grupas dalībniekiem viens lieto savu reģistrācijas numuru Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, bet otrs — reģistrācijas numuru citas dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā, nodokli piemēro šajā likumā noteiktajā vispārīgajā kārtībā.

(4) Ja preču piegāde vai pakalpojumu sniegšana notiek starp PVN grupas dalībnieku un tādu personu, kas ir izslēgta no šīs PVN grupas, saņemtajam avansa maksājumam, kas veikts līdz izslēgšanai no PVN grupas, nodokli piemēro šajā likumā noteiktajā vispārīgajā kārtībā.

11.[1] pants. Darījumi, kuros izmanto vaučeru

(1) Jebkuru viena mērķa vaučera nodošanu, ko veic nodokļa maksātājs, kurš darbojas savā vārdā, uzskata par tādu preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, uz ko vaučers attiecas. Faktisko preču nodošanu vai faktisko pakalpojumu sniegšanu apmaiņā pret viena mērķa vaučeru, ko piegādātājs vai sniedzējs pieņem kā atlīdzību vai daļēju atlīdzību, neuzskata par patstāvīgu darījumu.

(2) Ja viena mērķa vaučeru nodod nodokļa maksātājs, kas darbojas cita nodokļa maksātāja vārdā, minēto nodošanu uzskata par tādu preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, uz ko vaučers attiecas un ko veicis cits nodokļa maksātājs, kura vārdā darbojas nodokļa maksātājs.

(3) Ja preču piegādātājs vai pakalpojumu sniedzējs nav tas nodokļa maksātājs, kas, darbojoties savā vārdā, ir izdevis viena mērķa vaučeru, tomēr tiek uzskatīts, ka šis piegādātājs vai sniedzējs ir veicis ar minēto vaučeru saistīto preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu minētajam nodokļa maksātājam.

(4) Uzskatāms, ka faktiskā preču nodošana vai faktiskā pakalpojumu sniegšana apmaiņā pret vairāku mērķu vaučeru, ko piegādātājs vai sniedzējs pieņem kā atlīdzību vai daļēju atlīdzību, ir ar nodokli apliekams darījums atbilstoši šā likuma 5. pantam, turpretim nevienu iepriekšēju minētā vairāku mērķu vaučera nodošanu ar nodokli neapliek.

(5) Ja vairāku mērķu vaučeru nodod nodokļa maksātājs, kas nav nodokļa maksātājs, kurš veic ar nodokli apliekamu darījumu, ievērojot šā panta ceturto daļu, jebkurai pakalpojumu sniegšanai, ko var identificēt, piemēram, izplatīšanas vai veicināšanas pakalpojumiem, nodokli piemēro šajā likumā noteiktajā vispārīgajā kārtībā.
(30.05.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2019.)

III nodaļa
Darījuma vieta

12.pants. Preču piegādes vieta

(1) Ja preces nosūta vai transportē, preču piegādes vieta (arī preču piegādei Eiropas Savienības teritorijā) ir vieta, kur preces atrodas brīdī, kad sākas preču nosūtīšana vai transportēšana preču saņēmējam.

(2) Ja preces nenosūta vai netransportē, preču piegādes vieta ir vieta, kur preces atrodas to piegādes brīdī.

(3) Ja preces, ko nosūtījis vai transportējis preču piegādātājs, preču saņēmējs vai trešā persona, montē vai uzstāda preču piegādātājs vai trešā persona viņa vārdā, preču piegādes vieta ir vieta, kur preces montē vai uzstāda.

(4) Ja preces nosūta vai transportē nodokļa maksātājs, kurš veicinājis šo preču piegādi, izmantojot elektronisku saskarni saskaņā ar šā likuma 6. panta piektās un sestās daļas nosacījumiem, preču piegādes vieta ir vieta, kur šis nodokļa maksātājs piegādājis preces.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.10.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2021.)

13.pants. Preču piegādes vieta tālpārdošanas darījumos
(Izslēgts ar 15.10.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2021.)

13.[1] pants. Preču piegādes vieta tālpārdošanas darījumos

(1) Preču tālpārdošanas darījumos Eiropas Savienības teritorijā par preču piegādes vietu uzskata dalībvalsti, kurā preces atrodas brīdī, kad beidzas to nosūtīšana vai transportēšana preču saņēmējam.

(2) Šā panta pirmo daļu nepiemēro, ja ir izpildīti visi šādi nosacījumi:

1) preču piegādātājs veic saimniecisko darbību tikai vienā dalībvalstī vai, ja neveic saimniecisko darbību, preču piegādātāja deklarētā dzīvesvieta vai pastāvīgās uzturēšanās vieta ir tikai vienā dalībvalstī;

2) preces nosūta vai transportē uz dalībvalsti, kas nav šīs daļas 1. punktā minētā dalībvalsts;

3) šīs daļas 2. punktā minēto piegādāto preču kopējā vērtība bez nodokļa iepriekšējā vai kārtējā kalendāra gadā nepārsniedz 10 000 *euro*;

4) šīs daļas 2. punktā minēto piegādāto preču un šā likuma 27. panta trešās daļas 2. punktā minēto pakalpojumu kopējā vērtība bez nodokļa iepriekšējā vai kārtējā kalendāra gadā nepārsniedz 10 000 *euro*, ja šīs daļas 1. punktā minētais preču piegādātājs veic preču tālpārdošanu Eiropas Savienības teritorijā un sniedz elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegtus pakalpojumus.

(3) Ja kalendāra gadā šā panta otrās daļas 3. vai 4. punktā minētā robežvērtība ir pārsniegta, preču piegādes vietu tālpārdošanas darījumos no robežvērtības pārsniegšanas brīža nosaka atbilstoši šā panta pirmajai daļai.

(4) Šā panta otrajā daļā minētajam preču piegādātājam ir tiesības noteikt preču piegādes vietu tālpārdošanas darījumos saskaņā ar šā panta pirmo daļu, un šī izvēle tam ir saistoša vismaz divus kalendāra gadus.

(5) No trešajām valstīm vai trešajām teritorijām importētu preču tālpārdošanas darījumos par preču piegādes vietu uzskata vienu no šīm dalībvalstīm:

1) dalībvalsts, kurā beidzas preču nosūtīšana vai transportēšana preču saņēmējam, ja preču importu veic uz tādu dalībvalsti, kas nav dalībvalsts, kurā beidzas šo preču nosūtīšana vai transportēšana preču saņēmējam;

2) dalībvalsts, kurā beidzas preču nosūtīšana vai transportēšana preču saņēmējam un kura sakrīt ar importēšanas dalībvalsti, ja preču piegādātājs nodokli par minētajām precēm deklarē saskaņā ar šā likuma 140.^{4} pantā noteikto importa režīmu.

(6) Ja akcīzes preces piegādā saskaņā ar preču tālpārdošanas nosacījumiem, to piegādes vieta neatkarīgi no attiecīgajā dalībvalstī noteiktā reģistrācijas sliekšņa ir dalībvalsts, kurā preces atrodas brīdī, kad beidzas to nosūtīšana vai transportēšana preču saņēmējam.

(7) Preču tālpārdošanas darījumos preču piegādes vieta ir iekšzeme, ja citas dalībvalsts nodokļa maksātājs piegādā akcīzes preces no citas dalībvalsts uz iekšzemi nereģistrētam nodokļa maksātājam vai personai, kura nav nodokļa maksātājs.

(15.10.2020. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.11.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2024.)

14.pants. Preču piegādes vieta uz kuģiem, gaisakuģos un vilcienos

(1) Ja preces piegādā pasažieriem uz kuģiem, gaisakuģos vai vilcienos to pārvadājuma posmā Eiropas Savienības teritorijā, preču piegādes vieta ir pasažieru pārvadājuma sākumpunkts.

(2) Pasažieru pārvadājuma posms Eiropas Savienības teritorijā ir pārvadājuma posms, kas veikts bez apstāšanās ārpus Eiropas Savienības teritorijas starp pasažieru pārvadājuma sākumpunktu un galamērķi.

(3) Pasažieru pārvadājuma sākumpunkts ir pirmā paredzētā pasažieru iekāpšanas vieta Eiropas Savienības teritorijā (arī pēc apstāšanās ārpus Eiropas Savienības teritorijas).

(4) Pasažieru pārvadājuma galamērķis ir pēdējā paredzētā izkāpšanas vieta Eiropas Savienības teritorijā pasažieriem, kuri iekāpuši kuģī, gaisakuģī vai vilcienā Eiropas Savienības teritorijā (arī pirms apstāšanās ārpus Eiropas Savienības teritorijas).

(5) Ja pasažieru pārvadājums notiek turp un atpakaļ, atpakaļceļu uzskata par atsevišķu pārvadājumu.

15.pants. Gāzes, siltumenerģijas, elektroenerģijas un dzesēšanas enerģijas piegādes vieta

(1) Ja nodokļa maksātājam piegādā gāzi, izmantojot dabasgāzes sistēmu, kas atrodas Eiropas Savienības teritorijā, vai tīklus, kas ir pieslēgti šai sistēmai, kā arī piegādā elektroenerģiju, siltumenerģiju vai dzesēšanas enerģiju, ko nodrošina pa siltumenerģijas vai dzesēšanas enerģijas tīkliem, preču piegādes vieta ir šā nodokļa maksātāja saimnieciskās darbības mītnes vieta vai vieta, kur tam ir pastāvīgā iestāde, vai, ja šai personai nav saimnieciskās darbības mītnes vietas vai pastāvīgās iestādes, deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, — pastāvīgās uzturēšanās vieta, ja tiek izpildīti visi šādi nosacījumi:

1) nodokļa maksātāja saimnieciskā darbība ir gāzes, elektroenerģijas, siltumenerģijas vai dzesēšanas enerģijas pirkšana un tālākpārdošana;

2) nodokļa maksātāja gāzes, elektroenerģijas, siltumenerģijas vai dzesēšanas enerģijas paša patēriņš ir niecīgs.

(2) Ja uz gāzes piegādi, izmantojot dabasgāzes sistēmu, kas atrodas Eiropas Savienības teritorijā, vai tīklus, kas ir pieslēgti šai sistēmai, uz elektroenerģijas, siltumenerģijas vai dzesēšanas enerģijas piegādi, ko nodrošina pa siltumenerģijas vai dzesēšanas tīkliem, neattiecas šā panta pirmās daļas nosacījumi, preču piegādes vieta ir vieta, kur saņēmējs šo gāzi, elektroenerģiju, siltumenerģiju vai dzesēšanas enerģiju faktiski patērē.

(3) Ja gāzi, elektroenerģiju, siltumenerģiju vai dzesēšanas enerģiju saņēmējs nav patērējis vispār vai ir patērējis daļēji, nepatērētās preces uzskata par patērētām šo preču saņēmēja saimnieciskās darbības mītnes vietā vai vietā, kur tam ir pastāvīgā iestāde, kurai piegādātas preces, vai, ja nav saimnieciskās darbības mītnes vietas vai pastāvīgās iestādes, deklarētajā dzīvesvietā, bet, ja tādas nav, — pastāvīgās uzturēšanās vietā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

16.pants. Preču iegādes Eiropas Savienības teritorijā vieta

(1) Ja veikta preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā, preču iegādes vieta ir tā dalībvalsts, kurā preces atrodas brīdī, kad beidzas preču nosūtīšana vai transportēšana preču saņēmējam.

(2) Vieta, kur veikta preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā, ir iekšzeme, ja preces nosūta vai transportē no citas dalībvalsts uz iekšzemi.

(3) Par vietu, kur veikta preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā, uzskata iekšzemi, ja reģistrēts nodokļa maksātājs, veicot preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā, ir uzrādījis darījuma brīdī derīgu Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāja reģistrācijas numuru, ja vien reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš ir veicis šo iegādi, nepierāda, ka nodoklis ir piemērots tajā dalībvalstī, kurā beidzas preču nosūtīšana vai transportēšana.

(4) Šā panta trešo daļu nepiemēro un uzskata, ka nodoklis ir piemērots saskaņā ar šā panta pirmo daļu tajā dalībvalstī, kur beidzas preču nosūtīšana vai transportēšana, ja:

1) reģistrēts nodokļa maksātājs ir veicis preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā no citas dalībvalsts reģistrēta nodokļa maksātāja nolūkā piegādāt šīs preces galasaņēmējam tās dalībvalsts teritorijā, kas saskaņā ar šā panta pirmo daļu ir uzskatāma par vietu, kur veikta šo preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā;

2) preču galasaņēmējs ir šīs daļas 1.punktā minētās dalībvalsts reģistrēts nodokļa maksātājs un ir atbildīgs par nodokļa samaksu savas valsts budžetā kā šo preču saņēmējs;

3) reģistrēts nodokļa maksātājs šīs daļas 1.punktā minēto preču piegādi ir norādījis ar īpašu atzīmi pārskatā par preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem Eiropas Savienības teritorijā.

17.pants. Jauna transportlīdzekļa iegādes Eiropas Savienības teritorijā vieta

(1) Ja nereģistrēts nodokļa maksātājs vai persona, kura nav nodokļa maksātājs, veic jauna transportlīdzekļa iegādi Eiropas Savienības teritorijā, šā transportlīdzekļa iegādes vieta ir tā dalībvalsts, kurā transportlīdzekli reģistrē.

(2) Vieta, kur veikta jauna transportlīdzekļa iegāde Eiropas Savienības teritorijā, ir iekšzeme, ja šis transportlīdzeklis ir reģistrējams atbilstošajos Latvijas Republikā noteiktajos reģistros.

17.[1] pants. Preču piegādes uz noliktavu citā dalībvalstī vieta

(1) Gadījumā, kad veikta preču piegāde uz noliktavu citā dalībvalstī, preču piegādes Eiropas Savienības teritorijā vieta ir tā dalībvalsts, no kuras preču piegādātājs vai trešā persona viņa vārdā preces nosūta vai transportē.

(2) Gadījumā, kad veikta preču piegāde uz noliktavu citā dalībvalstī, preču iegādes Eiropas Savienības teritorijā vieta ir tā dalībvalsts, uz kuru preces ir nosūtītas vai transportētas.

(28.11.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2020.)

18.pants. Preču importa vieta

(1) Preču importa vieta ir tā dalībvalsts, kurā noslēdz preču importa muitas procedūru.

(2) Ja preču importa muitas procedūru noslēdz iekšzemē, preču importa vieta ir iekšzeme.

19.pants. Pakalpojuma sniegšanas vietas noteikšanas vispārīgie noteikumi

(1) Ja pakalpojums tiek sniegts nodokļa maksātājam, pakalpojuma sniegšanas vieta, ja šajā likumā nav noteikts citādi, ir:

1) pakalpojuma saņēmēja saimnieciskās darbības mītnes vieta;

2) pakalpojuma saņēmēja pastāvīgās iestādes atrašanās vieta, ja pakalpojums tiek sniegts pakalpojuma saņēmēja pastāvīgajai iestādei, kas neatrodas šīs personas saimnieciskās darbības mītnes vietā;

3) pakalpojuma saņēmēja deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, — pastāvīgās uzturēšanās vieta, ja pakalpojuma saņēmējam nav saimnieciskās darbības mītnes vietas vai pastāvīgās iestādes.

(2) Ja pakalpojums tiek sniegts personai, kas nav nodokļa maksātājs, pakalpojuma sniegšanas vieta, ja šajā likumā nav noteikts citādi, ir:

1) pakalpojuma sniedzēja saimnieciskās darbības mītnes vieta;

2) pakalpojuma sniedzēja pastāvīgās iestādes atrašanās vieta, ja pakalpojums tiek sniegts no pakalpojuma sniedzēja pastāvīgās iestādes, kas neatrodas šīs personas saimnieciskās darbības mītnes vietā;

3) pakalpojuma sniedzēja deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, — pastāvīgās uzturēšanās vieta, ja pakalpojuma sniedzējam nav saimnieciskās darbības mītnes vietas vai pastāvīgās iestādes.

20.pants. Kultūras, mākslas, sporta, zinātnes, izglītības, izklaides un cita līdzīga rakstura pakalpojuma sniegšanas vieta

(1) Tāda pakalpojuma un papildpakalpojuma sniegšanas vieta, kurš saistīts ar biļešu iegādi kultūras, mākslas, sporta, zinātnes, izglītības, izklaides vai citiem līdzīga rakstura pasākumiem (piemēram, gadatirgi, izstādes), ja to sniedz nodokļa maksātājam, ir attiecīgo pasākumu faktiskās norises vieta.

(2) Tāda pakalpojuma un papildpakalpojuma sniegšanas vieta, kurš saistīts ar kultūras, mākslas, sporta, zinātnes, izglītības, izklaides vai citiem līdzīga rakstura pasākumiem (piemēram, gadatirgi, izstādes), tai skaitā šādu pasākumu rīkotāju pakalpojuma sniegšanas vieta, ja to sniedz personai, kas nav nodokļa maksātājs, ir attiecīgo pasākumu faktiskās norises vieta.

(3) Šā panta pirmo daļu nepiemēro biļešu iegādei, ja apmeklējums ir virtuāls. Šādā gadījumā pakalpojumu un papildpakalpojumu sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu.

(4) Ja šā panta otrajā daļā minētie pakalpojumi un papildpakalpojumi ir sniegti personai, kas nav nodokļa maksātājs, un tie ir saistīti ar darbībām, kuras tiek straumētas vai citādi darītas virtuāli pieejamas, to sniegšanas vieta ir šīs personas mītnes vieta vai deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, — pastāvīgās uzturēšanās vieta.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.12.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

21.pants. Pasažieru transporta pakalpojuma sniegšanas vieta

Pasažieru transporta pakalpojuma sniegšanas vieta ir vieta, kur faktiski notiek pasažieru pārvadājums proporcionāli iekšzemē un citās valstīs veiktajiem attālumiem.

22.pants. Preču transporta pakalpojuma sniegšanas vieta

(1) Tāda preču transporta pakalpojuma sniegšanas vieta, kas nav preču transporta pakalpojums Eiropas

Savienības teritorijā, ja šo pakalpojumu sniedz personai, kas nav nodokļa maksātājs, ir vieta, kur faktiski notiek preču pārvadāšana proporcionāli iekšzemē un citās valstīs veiktajiem attālumiem.

(2) Vieta, kur sniedz preču transporta pakalpojumu Eiropas Savienības teritorijā, ja šo pakalpojumu sniedz personai, kas nav nodokļa maksātājs, ir tā dalībvalsts, kurā uzsāk preču transportēšanu.

23.pants. Ar preču transportēšanu saistīta pakalpojuma sniegšanas vieta

Ja preču iekraušanas, izkraušanas, pārkraušanas un uzglabāšanas pakalpojumu, kā arī citu ar preču transportēšanu saistīto pakalpojumu sniedz personai, kas nav nodokļa maksātājs, pakalpojuma sniegšanas vieta ir vieta, kur šis pakalpojums faktiski tiek sniegts.

24.pants. Ar kustamu lietu saistīta pakalpojuma sniegšanas vieta

(1) Ja ar kustamu lietu saistītu pakalpojumu (tai skaitā novērtēšana, remonts, apkope, apstrāde, pārstrāde) sniedz personai, kas nav nodokļa maksātājs, pakalpojuma sniegšanas vieta ir vieta, kur šis pakalpojums faktiski tiek sniegts.

(2) Šā panta pirmās daļas nosacījumi nav attiecināmi uz kustamas lietas iznomāšanu, tai skaitā visu veidu transportlīdzekļu nomu.

25.pants. Ar nekustamo īpašumu saistīta pakalpojuma sniegšanas vieta

Ar nekustamo īpašumu saistītu pakalpojumu, tai skaitā ar nekustamo īpašumu saistīta darījuma starpnieku un ekspertu pakalpojuma, viesu izmitināšanas pakalpojuma, nekustamā īpašuma nomas pakalpojuma, būvniecības pakalpojuma, būvdarbu sagatavošanas (tai skaitā arhitektu pakalpojuma), būvdarbu koordinācijas un uzraudzības pakalpojuma sniegšanas vieta ir vieta, kur šis nekustamais īpašums atrodas.

26.pants. Starpniecības pakalpojuma sniegšanas vieta

Ja starpnieks sniedz pakalpojumu personai, kura nav nodokļa maksātājs, šā pakalpojuma sniegšanas vieta ir vieta, kur saskaņā ar šo likumu tiek veikts darījums, kurā starpnieks iesaistās.

27.pants. Elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegta pakalpojuma sniegšanas vieta

(1) Elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegta pakalpojuma sniegšanas vieta, ja tas sniegts personai, kura nav nodokļa maksātājs, ir šīs personas mītnes vieta vai deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, — pastāvīgās uzturēšanās vieta.

(2) Elektroniskā pasta izmantošana starp pakalpojuma sniedzēju un pakalpojuma saņēmēju nav uzskatāma par elektroniski sniegtu pakalpojumu.

(3) Šā panta pirmo daļu nepiemēro, ja tiek izpildīti visi šādi nosacījumi:

1) pakalpojumu sniedzējs veic saimniecisko darbību tikai vienā dalībvalstī, vai, ja neveic saimniecisko darbību, pakalpojumu sniedzēja deklarētā dzīvesvieta vai pastāvīgās uzturēšanās vieta ir tikai vienā dalībvalstī;

2) pakalpojumus sniedz personām, kuras nav nodokļa maksātājas un kuras ir reģistrētas jebkurā dalībvalstī, kas nav šīs daļas 1. punktā minētā dalībvalsts, vai kurām tajā ir deklarētā dzīvesvieta vai pastāvīgās uzturēšanās vieta;

3) šīs daļas 2. punktā minēto sniegto pakalpojumu kopējā vērtība bez nodokļa iepriekšējā vai kārtējā kalendāra gadā nepārsniedz 10 000 *euro*;

4) šīs daļas 2. punktā minēto sniegto pakalpojumu un šā likuma 13.[1] panta otrās daļas 2. punktā minēto piegādāto preču kopējā vērtība bez nodokļa iepriekšējā vai kārtējā kalendāra gadā nepārsniedz 10 000 *euro*, ja šīs daļas 1. punktā minētais pakalpojumu sniedzējs sniedz elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegtus pakalpojumus un veic preču tālpārdošanu Eiropas Savienības teritorijā.

(4) Ja kalendāra gadā šā panta trešās daļas 3. vai 4. punktā minētā robežvērtība ir pārsniegta, elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegta pakalpojuma sniegšanas vietu no robežvērtības pārsniegšanas brīža nosaka atbilstoši šā panta pirmajai daļai.

(5) Šā panta trešajā daļā minētajam pakalpojuma sniedzējam ir tiesības noteikt pakalpojumu sniegšanas vietu saskaņā ar šā panta pirmo daļu, un šī izvēle tam ir saistoša vismaz divus kalendāra gadus.

(12.06.2014. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.05.2019., 15.10.2020. un 09.11.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2024.)

28.pants. Transportlīdzekļa nomas pakalpojuma sniegšanas vieta

(1) Transportlīdzekļa nomas pakalpojuma sniegšanas vieta, ja transportlīdzekļa nepārtraukts valdījums vai izmantošana nepārsniedz 30 dienas (kuģiem — 90 dienas), ir vieta, kur transportlīdzekli faktiski nodod pakalpojuma saņēmēja rīcībā.

(2) Transportlīdzekļa nomas pakalpojuma sniegšanas vieta, ja pakalpojums sniegts personai, kura nav nodokļa maksātāja, un transportlīdzekļa nepārtraukts valdījums vai izmantošana pārsniedz 30 dienas (kuģiem — 90 dienas), ir pakalpojuma saņēmēja mītnes vieta, deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, — pastāvīgās uzturēšanās vieta.

(3) Ja izpriecu ceļojumu kuģi iznomā personai, kura nav nodokļa maksātājs, uz laiku, kas pārsniedz 90 dienas, pakalpojuma sniegšanas vieta ir vieta, kur šo kuģi pakalpojuma sniedzējs faktiski nodod pakalpojuma saņēmēja rīcībā, ja pakalpojuma sniedzējs šo pakalpojumu sniedz no savas saimnieciskās darbības mītnes vietas vai pastāvīgās iestādes vietas.

29.pants. Restorānu un ēdināšanas pakalpojumu sniegšanas vieta

(1) Restorānu un ēdināšanas pakalpojumu sniegšanas vieta, izņemot gadījumus, kad šos pakalpojumus sniedz uz kuģiem, gaisakuģos vai vilcienos pasažieru pārvadājuma posmā Eiropas Savienības teritorijā, ir vieta, kur faktiski tiek sniegti šie pakalpojumi.

(2) Ja restorānu un ēdināšanas pakalpojumus sniedz pasažieriem uz kuģiem, gaisakuģos vai vilcienos pasažieru pārvadājuma posmā Eiropas Savienības teritorijā starp pasažieru pārvadājuma sākumpunktu un galamērķi (bez apstāšanās ārpus Eiropas Savienības teritorijas), pakalpojumu sniegšanas vieta ir pasažieru pārvadājuma sākumpunkts.

(3) Pasažieru pārvadājuma sākumpunkts šā panta izpratnē ir pirmā paredzētā iekāpšanas vieta Eiropas Savienības teritorijā (arī pēc apstāšanās ārpus Eiropas Savienības teritorijas).

(4) Pasažieru pārvadājuma galamērķis šā panta izpratnē ir pēdējā paredzētā izkāpšanas vieta Eiropas Savienības teritorijā pasažieriem, kas iekāpuši kuģī, gaisakuģī vai vilcienā Eiropas Savienības teritorijā (arī pirms apstāšanās ārpus Eiropas Savienības teritorijas).

(5) Ja pasažieru pārvadājums notiek turp un atpakaļ, tad šā panta izpratnē atpakaļceļa posmu uzskata par atsevišķu pārvadājumu.

30.pants. Noteikumi citu pakalpojumu sniegšanas vietas noteikšanai

(1) Ja pakalpojumu sniedz personai, kura nav nodokļa maksātājs un kuras mītnes vieta, deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, — pastāvīgās uzturēšanās vieta ir ārpus Eiropas Savienības teritorijas, pakalpojuma sniegšanas vieta ir šīs personas mītnes vieta, deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, — pastāvīgās uzturēšanās vieta šādiem pakalpojumiem:

1) autortiesību, patentu, licenču, preču zīmju un līdzīgu tiesību piešķiršana un nodošana citu personu rīcībā un kontrolē;

2) ar reklāmu un sabiedriskajām attiecībām saistītie pakalpojumi;

3) juridiskie, grāmatvedības, revīzijas, konsultāciju, tulkošanas, ekspertīžu, inženieru, tirgus izpētes un citi līdzīgi pakalpojumi, kā arī datu apstrāde un informācijas sniegšana;

4) saistības pilnībā vai daļēji atturēties no kādas šajā daļā minētās darbības vai rīcības;

5) personāla nodrošināšanas pakalpojumi, tai skaitā personāla atlases un komplektēšanas pakalpojumi, izņemot šā personāla sagatavošanu un apmācību;

6) kustamu lietu nomas pakalpojumi, izņemot visu veidu transportlīdzekļu nomu;

7) *(izslēgts no 01.01.2015. ar 12.06.2014. likumu)*;

8) *(izslēgts no 01.01.2015. ar 12.06.2014. likumu)*;

9) finanšu un apdrošināšanas pakalpojumi, ieskaitot pārapdrošināšanu, bet izņemot seifu nomu;

10) piekļuves nodrošināšana dabasgāzes sadales sistēmai, kas atrodas Eiropas Savienības teritorijā, vai tīklam, kas ir pieslēgts šai sistēmai, elektroenerģijas, siltumenerģijas vai dzesēšanas enerģijas tīkliem, kā arī pārvades un sadales pakalpojumi un citi ar tiem tieši saistītie pakalpojumi;

11) *(izslēgts no 01.01.2015. ar 12.06.2014. likumu)*.

(2) Preču transporta pakalpojuma, ja šo pakalpojumu sniedz reģistrētam nodokļa maksātājam vai trešās valsts vai trešās teritorijas reģistrētam nodokļa maksātājam, kustamas lietas nomas un transportlīdzekļu nomas pakalpojuma sniegšanas vieta ir:

1) ārpus Eiropas Savienības teritorijas, ja pakalpojumu izmanto ārpus Eiropas Savienības teritorijas, kaut arī saskaņā ar šā likuma prasībām pakalpojuma sniegšanas vieta ir iekšzeme;

2) iekšzeme, ja pakalpojumu izmanto iekšzemē, kaut arī saskaņā ar šā likuma prasībām pakalpojuma sniegšanas vieta ir ārpus Eiropas Savienības teritorijas.

(3) *(Izslēgta no 01.01.2015. ar 12.06.2014. likumu)*.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2013., 12.06.2014. un 12.12.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

IV nodaļa
Darījuma brīdis

31.pants. Preču piegādes, preču piegādes Eiropas Savienības teritorijā un preču iegādes Eiropas Savienības teritorijā brīdis

(1) Preču piegādes brīdis ir brīdis, kad faktiski tiek veikta preču piegāde, bet ne vēlāk par brīdi, kad preces ir saņēmis preču saņēmējs, ja šajā pantā nav noteikts citādi.

(2) Ja preces piegādā pastāvīgi ilgstošā periodā (izņemot nomaksas pirkuma darījumus) un par šo preču piegādi periodiski izraksta nodokļa rēķinus vai šāda preču piegāde rada turpmākus maksājumus, uzskata, ka darījums ir noticis tad, kad beidzas periods, uz kuru attiecas šādi rēķini vai maksājumi, bet ne retāk kā reizi sešos mēnešos, ja šajā pantā nav noteikts citādi.

(3) Ja preču piegāde Eiropas Savienības teritorijā notiek pastāvīgi ilgstošā periodā un pārsniedz vienu kalendāra mēnesi, uzskata, ka darījums ir noticis katra kalendāra mēneša beigās līdz laikam, kad preču piegāde ir pilnībā pabeigta.

(4) Preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā ir notikusi tad, kad faktiski ir veikta preču iegāde, bet ne vēlāk par brīdi, kad preces ir saņemtas.

(5) Ja no citas dalībvalsts apstrādei, novērtēšanai, pārstrādei vai remontam iekšzemē ievestās preces neizved uz to valsti, no kuras šīs preces ievestas, uzskata, ka preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā ir notikusi tajā taksācijas periodā, kurā ir notikusi šo preču piegāde jebkurai citai personai iekšzemē vai ārpus tās.

(6) Ja no iekšzemes saskaņā ar šā likuma 8.panta otrās daļas 7.punktu apstrādei, novērtēšanai, pārstrādei vai

remontam uz citu dalībvalsti izvestās preces pēc minēto pakalpojumu sniegšanas nenosūta atpakaļ uz iekšzemi, uzskata, ka preču piegāde Eiropas Savienības teritorijā ir notikusi tajā taksācijas periodā, kurā ir notikusi šo preču piegāde jebkurai citai personai attiecīgajā dalībvalstī vai ārpus tās.

(7) Ja no citas dalībvalsts nosūtīto preču atrašanās laiks iekšzemē pārsniedz šā likuma 8.panta otrās daļas 9.punktā noteikto termiņu, preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā ir notikusi tajā taksācijas periodā, kad beidzas šis termiņš.

(8) Ja no iekšzemes nosūtīto preču atrašanās laiks citā dalībvalstī pārsniedz šā likuma 8.panta otrās daļas 9.punktā noteikto termiņu, preču piegāde Eiropas Savienības teritorijā ir notikusi tajā taksācijas periodā, kad beidzas šis termiņš.

(9) Preču piegādi ar montāžu vai uzstādīšanu uzskata par notikušu, kad pabeigta montāža vai uzstādīšana.

(10) Ja veikta jauna transportlīdzekļa iegāde Eiropas Savienības teritorijā, transportlīdzekļa iegādes brīdi nosaka saskaņā ar šā panta ceturto daļu.

31.[1] pants. Preču piegādes uz noliktavu citā dalībvalstī brīdis

Gadījumā, kad veikta preču piegāde uz noliktavu citā dalībvalstī, preču piegādes Eiropas Savienības teritorijā un preču iegādes Eiropas Savienības teritorijā brīdis ir brīdis, kad tiesības rīkoties ar precēm kā īpašniekam tiek nodotas šā likuma 8.[1] panta pirmās daļas 3. punktā minētajam preču saņēmējam.

(28.11.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2020.)

32.pants. Pakalpojuma sniegšanas un saņemšanas brīdis

(1) Pakalpojuma sniegšana ir notikusi, kad pakalpojums sniegts pakalpojuma saņēmējam, ja šajā pantā nav noteikts citādi.

(2) Pakalpojuma saņemšana ir notikusi, ja pakalpojums ir saņemts.

(3) Ja pakalpojumus (izņemot kustamo lietu nomu) sniedz pastāvīgi ilgstošā periodā un par šo pakalpojumu sniegšanu periodiski izraksta nodokļa rēķinus vai to sniegšana rada turpmākus maksājumus, uzskata, ka darījums ir noticis tad, kad beidzas periods, uz kuru attiecas šie rēķini vai maksājumi, bet ne retāk kā reizi sešos mēnešos, ja šajā pantā nav noteikts citādi.

(4) Ja pakalpojumus, par kuriem saskaņā ar šā likuma 88. un 89.pantu nodokli maksā pakalpojumu saņēmējs, sniedz pastāvīgi ilgstošā periodā, kas pārsniedz vienu gadu, un par šo pakalpojumu sniegšanu šajā laika posmā netiek izrakstīti nodokļa rēķini vai veikti maksājumi, uzskata, ka darījums ir noticis katra kalendāra gada beigās līdz laikam, kad pakalpojuma sniegšana ir pilnībā pabeigta.

(5) Būvniecības pakalpojums ir sniegts tad, kad parakstīts būvobjekta pieņemšanas akts par katru no būvdarbu izpildes posmiem, bet ne retāk kā reizi 12 mēnešos.

(6) Preču transporta pakalpojums Eiropas Savienības teritorijā vai ar preču eksportu vai tranzītu saistīts preču transporta pakalpojums ir sniegts tad, kad krava ir nodota preču saņēmējam un kravas pieņemšana ir apstiprināta transporta pavadzīmē.

(7) Nomaksas pirkuma darījums par nekustamā īpašuma piegādi uzskatāms par nomas pakalpojumu, sākot ar pirmo nomaksas pirkuma maksājumu, ja netiek izpildīti nomaksas pirkuma līguma nosacījumi un tādēļ nomaksas pirkuma objekts paliek piegādātāja īpašumā.

33.pants. Preču importa brīdis

Preču imports ir noticis tad, kad preces ir izlaistas brīvam apgrozījumam.

V nodaļa

Darījuma ar nodokli apliekamā vērtība

34.pants. Darījuma ar nodokli apliekamās vērtības noteikšanas vispārīgie noteikumi

(1) Preču piegādes un pakalpojumu sniegšanas darījumā ar nodokli apliekamā vērtība ir atlīdzība par piegādātajām precēm vai sniegtajiem pakalpojumiem.

(2) Šā likuma 6.panta pirmajā daļā minētās preču piegādes ar nodokli apliekamā vērtība ir piegādāto preču vai līdzīgu preču iegādes vērtība vai, ja nav iegādes vērtības, preču ražošanas pašizmaksa.

(3) Šā likuma 6.panta otrajā daļā minēto pakalpojumu ar nodokli apliekamo vērtību veido visas pakalpojuma sniegšanas izmaksas.

(4) Preču piegādes Eiropas Savienības teritorijā ar nodokli apliekamā vērtība ir atlīdzība par piegādātajām precēm vai, ja preču piegāde Eiropas Savienības teritorijā veikta saskaņā ar šā likuma 8.panta pirmo daļu, attiecīgo preču vai līdzīgu preču iegādes vērtība, vai, ja nav iegādes vērtības, preču ražošanas pašizmaksa, ko nosaka piegādes brīdī.

(5) Preču iegādes Eiropas Savienības teritorijā ar nodokli apliekamā vērtība ir atlīdzība par iegādātajām precēm vai, ja preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā veikta saskaņā ar šā likuma 9.panta pirmo daļu, attiecīgo preču vai līdzīgu preču iegādes vērtība, vai, ja nav iegādes vērtības, preču ražošanas pašizmaksa, ko nosaka piegādes brīdī.

(6) Starpniecības pakalpojuma ar nodokli apliekamā vērtība ir starpniecības atlīdzība.

(7) Nomas darījumā ar nodokli apliekamā vērtība ir visi nomas līgumā noteiktie maksājumi.

(8) Nomaksas pirkuma darījumā ar nodokli apliekamā vērtība ir līgumā noteiktā atlīdzība par nomaksas pirkuma objektu līguma slēgšanas dienā, kā arī visi līgumā noteiktie papildu maksājumi, izņemot kredītprocentus.

(9) Preču piegādes un pakalpojumu sniegšanas darījumā starp saistītām personām likuma "Par nodokļiem un nodevām" izpratnē ar nodokli apliekamā vērtība ir preču piegādes un pakalpojumu sniegšanas tirgus vērtība, ja darījuma vērtība ir:

1) mazāka par tirgus vērtību un preču vai pakalpojumu saņēmējam nav tiesību atskaitīt priekšnodokli pilnā apmērā;

2) mazāka par tirgus vērtību un preču piegādātājam vai pakalpojumu sniedzējam nav tiesību atskaitīt priekšnodokli pilnā apmērā, un preču piegāde vai pakalpojumu sniegšana ir atbrīvota no nodokļa saskaņā ar šā likuma 52.panta pirmo daļu;

3) lielāka par tirgus vērtību un preču piegādātājam vai pakalpojumu sniedzējam nav tiesību atskaitīt priekšnodokli pilnā apmērā.

(10) Ja nereģistrēta nodokļa maksātāja vai citas dalībvalsts nodokļa maksātāja iekšzemē veikto preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība bez nodokļa kalendāra gadā pārsniedz šā likuma 59. panta pirmajā daļā minēto reģistrācijas slieksni un ceturtajā daļā minēto vērtību, šā nodokļa maksātāja ar nodokli apliekamā darījuma vērtība līdz reģistrācijas brīdim ir iekšzemē veikto ar nodokli apliekamo preču piegāžu un sniegto pakalpojumu vērtība, kas pārsniedz 55 000 *euro*. Aprēķinātā nodokļa summa ir iekļaujama darījuma vērtībā.

(10^1) Ja nereģistrēts nodokļa maksātājs vai citas dalībvalsts nodokļa maksātājs atbilstoši šā likuma 59. panta ceturtajā daļā noteiktajam nākamā kalendāra gada 1. janvārī vēl nav reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, šā nodokļa maksātāja ar nodokli apliekamā darījuma vērtība līdz reģistrācijas brīdim ir tādu iekšzemē veikto ar nodokli apliekamo preču piegāžu un sniegto pakalpojumu vērtība, kas veikti, sākot ar nākamā kalendāra gada 1. janvāri. Aprēķinātā nodokļa summa ir iekļaujama darījuma vērtībā.

(10^2) Ja citas dalībvalsts nodokļa maksātāja Eiropas Savienības teritorijā veikto preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība bez nodokļa kalendāra gadā pārsniedz šā likuma 61. panta divpadsmitajā daļā minēto vērtību, šā nodokļa maksātāja ar nodokli apliekamā darījuma vērtība līdz reģistrācijas brīdim ir tādu iekšzemē veikto ar nodokli apliekamo preču piegāžu un sniegto pakalpojumu vērtība, kas veikti, sākot ar nākamo dienu no šā likuma 61. panta divpadsmitajā daļā minētās vērtības pārsniegšanas brīža. Aprēķinātā nodokļa summa ir iekļaujama darījuma vērtībā.

(11) Ja nereģistrēta nodokļa maksātāja vai citas dalībvalsts nodokļa maksātāja ar nodokli apliekamo preču iegādes Eiropas Savienības teritorijā kopējā vērtība kalendāra gadā pārsniedz šā likuma 57.panta pirmajā daļā noteikto reģistrācijas slieksni, šā nodokļa maksātāja ar nodokli apliekamā darījuma vērtība līdz reģistrācijas brīdim ir summa, kas pārsniedz 10 000 *euro*. Aprēķinātā nodokļa summa ir iekļaujama darījuma vērtībā.

(12) Ja citas dalībvalsts nodokļa maksātājs veic preču piegādi saskaņā ar šā likuma 10.[1] pantu un ar nodokli apliekamo preču piegāžu kopējā vērtība (neiekļaujot šajā vērtībā piegādāto akcīzes preču vērtību) iepriekšējā vai kārtējā kalendāra gadā pārsniedz šā likuma 60.panta otrajā daļā noteikto reģistrācijas slieksni, ar nodokli apliekamā vērtība ir summa, kas pārsniedz noteikto reģistrācijas slieksni. Aprēķinātā nodokļa summa ir iekļaujama darījuma vērtībā.

(13) Šā panta divpadsmitā daļa nav piemērojama, ja citas dalībvalsts nodokļa maksātājs piegādā akcīzes preces. Šajā gadījumā ar nodokli apliekamā vērtība ir piegādāto akcīzes preču vērtība.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.09.2013., 27.07.2017., 15.10.2020., 07.12.2023. un 12.12.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025. Grozījums par vienpadsmitās daļas papildināšanu pēc vārdiem "nereģistrēta nodokļa maksātāja" ar vārdiem "vai citas dalībvalsts nodokļa maksātāja" stājas spēkā 01.07.2025. Sk. pārejas noteikumu 47. punktu)

35.pants. Preču piegādes un pakalpojuma vērtībā iekļaujamās izmaksas un maksājumi

(1) Preču piegādes vērtībā ietilpst visas izmaksas, tai skaitā par starpniecību, apdrošināšanu, iepakošanu, transportēšanu, kā arī visi saskaņā ar normatīvajiem aktiem maksājamie nodokļi, nodevas un citi obligātie maksājumi, izņemot pievienotās vērtības nodokli.

(2) Preču piegādes vērtībā ir iekļaujama preču montēšanas vai uzstādīšanas pakalpojuma vērtība, ja piegādātājs vai trešā persona piegādātāja vārdā tās arī uzstāda vai montē.

(3) Pakalpojuma vērtībā ietilpst visas izmaksas, kā arī visi saskaņā ar normatīvajiem aktiem par šā pakalpojuma sniegšanu maksājamie nodokļi, nodevas un citi obligātie maksājumi, izņemot pievienotās vērtības nodokli.

(4) Preču piegādes vai pakalpojuma vērtībā iekļauj valsts un pašvaldības finansējuma vērtību, ja finansējums saņemts, lai pilnībā vai daļēji segtu ar preču ražošanu vai pakalpojumu sniegšanu saistītos izdevumus, un ir tieši saistīts ar šo preču vai pakalpojumu cenu.

(5) Šā panta ceturtā daļa nav attiecināma uz:

1) valsts un pašvaldību finansējumu budžeta iestādēm;

2) valsts un pašvaldību finansējumu zaudējumu kompensācijai pasažieru pārvadājumos sabiedriskajā transportā iekšzemē.

36.pants. Ar nodokli apliekamā vērtība, veicot preču importu

(1) Veicot preču importu, ar nodokli ir apliekama importēto preču muitas vērtība, kurai pieskaita šādas izmaksas:

1) pakalpojumu vērtību, ja pakalpojumi ir tieši saistīti ar preču importu un ja šo pakalpojumu vērtība (tai skaitā komisijas maksa, kā arī preču transportēšanas, iesaiņošanas un apdrošināšanas izmaksas, kas radušās līdz pirmajam galamērķim iekšzemē) nav iekļauta importēto preču muitas vērtībā;

2) preču transportēšanas izmaksas līdz preču saņēmējam citā dalībvalstī, ja šī vieta ir zināma preču importa brīdī;

3) normatīvajos aktos noteiktos nodokļus, nodevas un citus obligātos maksājumus, kas aprēķināti par preču importu, izņemot pievienotās vērtības nodokli.

(2) Ja starptautiskajā preču pārvadājumu pavadzīmē preču piegādes galapunkts nav konkrēti norādīts, tad, nosakot ar nodokli apliekamajā vērtībā iekļaujamo preču transporta pakalpojuma vērtību, par preču saņemšanas vietu uzskata muitas deklarācijā norādīto preču saņēmēja adresi.

(3) Ar nodokli apliekamajā preču vērtībā neiekļauj dabas resursu nodokli un vieglo automobiļu un motociklu nodokli.

(4) Ar nodokli apliekamā preču vērtība ir pārstrādes vai apstrādes pakalpojuma vērtība, ja nodokļa maksātājs saskaņā ar normatīvajiem aktiem muitas jomā no iekšzemes ir izvedis jebkuru kustamu lietu, lai pārstrādātu vai apstrādātu to trešajā valstī vai trešajā teritorijā, un pēc tam atkal ieved iekšzemē.

37. pants. Ar nodokli apliekamā vērtība darījumos ar nekustamo īpašumu un darījumos par apbūves tiesības piešķiršanu

(1) Ar nodokli apliekamā vērtība preču — nelietota nekustamā īpašuma un apbūves zemes — piegādes darījumā ir atlīdzība par piegādāto nekustamo īpašumu.

(1^1) Ar nodokli apliekamā vērtība darījumos par apbūves tiesību ir par apbūves tiesību maksājamā atlīdzība.

(2) Ja tiek pārdots šā likuma 1.panta 12.punkta "c", "d" vai "f" apakšpunktā minētais nelietotais nekustamais īpašums, ar nodokli ir apliekama starpība starp ēkas vai būves pārdošanas vērtību un šīs ēkas vai būves vērtību pirms atjaunošanas, pārbūves vai restaurācijas darbu uzsākšanas.

(3) Ja noslēgts nomaksas pirkuma līgums par nekustamā īpašuma piegādi, bet līguma nosacījumi netiek izpildīti un tādēļ nekustamais īpašums paliek piegādātāja īpašumā, nodokli piemēro kā nomas darījumam un attiecina uz visiem iepriekš veiktajiem nomaksas pirkuma maksājumiem (izņemot kredītprocentus). Šī norma nav piemērojama dzīvojamo telpu nomaksas pirkuma darījumiem, ja dzīvojamā telpa nav izmantota saimnieciskajai darbībai.

(4) Ja tiek pārdots nekustamais īpašums, kura sastāvā ir tādas ēkas, būves vai telpu grupas, kas ir kadastra objekts un kas atbilst nelietota nekustamā īpašuma statusam, tad ar nodokli ir apliekama atlīdzības daļa, ko aprēķina proporcionāli nelietota nekustamā īpašuma daļai pret visu nekustamo īpašumu.

(5) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs pārdod izsolē iegādātu nekustamo īpašumu, tam ir tiesības, nosakot ar nodokli apliekamo vērtību, ņemt vērā tiesu izpildītāja saskaņā ar šā likuma 40.pantu noteikto nekustamā īpašuma statusu. Šīs tiesības nav izmantojamas, ja reģistrēta nodokļa maksātāja darījumu rezultātā pārdodamais nekustamais īpašums vairs neatbilst tiesu izpildītāja noteiktajam nelietota nekustamā īpašuma vai apbūves zemes statusam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2013., 20.04.2017. un 30.05.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2019.)

37.[1] pants. Ar nodokli apliekamā vērtība darījumos, kuros izmanto vairāku mērķu vaučeru

Ar nodokli apliekamā vērtība par precēm, kas piegādātas, vai pakalpojumiem, kas sniegti, attiecībā uz vairāku mērķu vaučeru ir vienāda ar atlīdzību, kas ir samaksāta par šo vaučeru, vai, ja informācija par minēto atlīdzību nav pieejama, — naudas vērtību, kas norādīta šajā vairāku mērķu vaučerā vai ar to saistītajos dokumentos, atskaitot nodokļa summu attiecībā uz piegādātajām precēm vai sniegtajiem pakalpojumiem.

(30.05.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2019.)

38.pants. Pakalpojuma vērtība finanšu darījumos

(1) Kreditēšanas un naudas aizdevumu piešķiršanas un kontroles pakalpojuma vērtība ir kredīta procentu vērtība un kredīta devēja vai aizdevēja noteiktā atlīdzība par sniegto pakalpojumu.

(2) Pakalpojuma vērtība, kas saistīta ar maksāšanas līdzekļu (valūtas), citu naudas tirgus instrumentu, atvasināto finanšu instrumentu un pārvedamo vērtspapīru tirdzniecību Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē (tai skaitā valūtas nākotnes darījumi), ir starpība starp maksāšanas līdzekļu (valūtas), citu naudas tirgus instrumentu, atvasināto finanšu instrumentu un pārvedamo vērtspapīru pirkšanas un pārdošanas cenu, ņemot vērā taksācijas periodā veikto visu iepriekš minēto darījumu kopsummu. Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš veicis šajā daļā minētos darījumus, iesniedzot gada deklarāciju, ņem vērā šo darījumu vērtību kopsummu par taksācijas gadu, summējot pozitīvās un negatīvās vērtības.

(3) Ja pārvedamo vērtspapīru vai kapitāla daļu turētājs pārdod pārvedamos vērtspapīrus vai kapitāla daļas par cenu, kas pārsniedz pārvedamā vērtspapīra vai kapitāla daļas nominālvērtību, un ieguldījuma daļas uzcenojums (starpība starp pārdošanas cenu un pārdotā pārvedamā vērtspapīra vai kapitāla daļas nominālvērtību) netiek ieskaitīts komercsabiedrības kapitālā kā šā kapitāla palielinājums, pakalpojuma vērtība ir starpība starp pārdošanas cenu un pārdotā pārvedamā vērtspapīra (kapitāla daļas) nominālvērtību. Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš veicis šajā daļā minētos darījumus, iesniedzot gada deklarāciju, ņem vērā šo darījumu vērtību kopsummu par taksācijas gadu, summējot pozitīvās un negatīvās vērtības.

39.pants. Vērtības, kuras neiekļauj darījuma ar nodokli apliekamajā vērtībā

(1) Darījuma ar nodokli apliekamā vērtība nosakāma, ņemot vērā cenas samazinājumu (atlaides veidā), ko preču piegādātājs vai pakalpojuma sniedzējs piešķīris preču vai pakalpojuma saņēmējam preču piegādes vai pakalpojuma sniegšanas brīdī.

(2) Darījuma ar nodokli apliekamā vērtība, izrakstot nodokļa rēķinu, kas groza sākotnējo rēķinu, nosakāma, ņemot vērā cenas samazinājumu (atlaides veidā), ko preču piegādātājs vai pakalpojuma sniedzējs piešķīris preču vai pakalpojuma saņēmējam, pamatojoties uz veikto pirmstermiņa maksājumu par konkrētām precēm vai pakalpojumu vai jebkādu cenu atlaidi, kas piešķirta preču un pakalpojuma saņēmējam pēc konkrēto preču vai pakalpojuma saņemšanas.

(3) Darījuma ar nodokli apliekamajā vērtībā neiekļauj:

1) summu, ko preču piegādātājs vai pakalpojuma sniedzējs saņēmis no preču vai pakalpojuma saņēmēja kā tādu izmaksu atmaksu, kuras veiktas preču vai pakalpojuma saņēmēja vārdā un interesēs;

2) atlikto akcīzes nodokļa maksājumu, ko piemēro saskaņā ar normatīvajiem aktiem akcīzes nodokļa jomā;

3) maksu par dzērienu atkārtoti lietojamo iepakojumu, kam piemēro depozīta sistēmu;

4) procentu maksājumus, ko preču vai pakalpojuma saņēmējs maksā preču piegādātājam vai pakalpojuma sniedzējam par iespēju uz noteiktu laiku atlikt samaksu par veikto preču piegādi vai sniegto pakalpojumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.12.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2022. Trešās daļas 3. punkta jaunā redakcija stājas spēkā 01.02.2022. Sk. pārejas noteikumu 41. punktu)

40.pants. Darījuma ar nodokli apliekamā vērtība, ja reģistrēta nodokļa maksātāja mantu izsolē pārdod tiesu izpildītājs vai maksātnespējas procesa administrators

(1) Ja reģistrēta nodokļa maksātāja mantu pārdod izsolē tiesu izpildītājs vai maksātnespējas procesa administrators, ar nodokli apliekama mantas izsoles cena atbilstoši likumā noteiktajai ar nodokli apliekamai vērtībai.

(2) Ja reģistrēta nodokļa maksātāja mantu pārdod izsolē tiesu izpildītājs, ar nodokli apliekamā vērtība tiek noteikta, pamatojoties uz reģistrētā nodokļa maksātāja sniegto informāciju tiesu izpildītājam pirms izsoles izziņošanas.

(3) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs nav sniedzis tiesu izpildītājam šā panta otrajā daļā minēto informāciju un tiesu izpildītājs konstatē, ka izsoles izsludināšanas dienā izsolē pārdodamā manta ir kustamā manta, ar nodokli ir apliekama izsoles cena.

(4) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs nav sniedzis tiesu izpildītājam šā panta otrajā daļā minēto informāciju un tiesu izpildītājs konstatē, ka izsoles izsludināšanas dienā izsolē pārdodamā manta ir nekustamā manta, tiesu izpildītājs vērtē, vai minētā nekustamā manta atbilst nelietota nekustamā īpašuma statusam saskaņā ar šā likuma 1.panta 12.punktu vai apbūves zemes statusam saskaņā ar šā likuma 1.panta 1.punktu.

(5) Ja tiesu izpildītājs, veicot šā panta ceturtajā daļā noteikto vērtēšanu, konstatē, ka izsoles izsludināšanas dienā izsolē pārdodamā manta atbilst šā likuma 1.panta 12.punkta "a", "b" vai "e" apakšpunktā minētajam nelietota nekustamā īpašuma vai apbūves zemes statusam, ar nodokli apliek izsoles cenu.

(6) Ja tiesu izpildītājs, veicot šā panta ceturtajā daļā noteikto vērtēšanu, konstatē, ka izsoles izsludināšanas dienā izsolē pārdodamā manta atbilst šā likuma 1.panta 12.punkta "c", "d" vai "f" apakšpunktā minētajam nelietota nekustamā īpašuma statusam, ar nodokli apliek starpību starp nekustamā īpašuma iegādes vērtību saskaņā ar zemesgrāmatā pieejamo informāciju un šā nekustamā īpašuma izsoles cenu.

(7) Ja tiesu izpildītājs, veicot šā panta ceturtajā daļā noteikto vērtēšanu, konstatē, ka izsolē pārdodamā manta neatbilst nelietota nekustamā īpašuma statusam saskaņā ar šā likuma 1.panta 12.punktu vai apbūves zemes statusam saskaņā ar šā likuma 1.panta 1.punktu, nodokli šim darījumam nepiemēro.

(7^1) Ja izsolē tiek pārdota apbūves tiesība, tad ar nodokli apliekama izsoles cena.

(8) Ministru kabinets nosaka informāciju, ko tiesu izpildītājam nepieciešams noskaidrot, lai konstatētu nekustamā īpašuma atbilstību nelietota nekustamā īpašuma vai apbūves zemes statusam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.05.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2019.)

VI nodaļa
Nodokļa likmes

41.pants. Piemērojamās nodokļa likmes

(1) Ar nodokli apliekamiem darījumiem piemēro:

1) nodokļa standartlikmi 21 procenta apmērā (turpmāk — nodokļa standartlikme), ja šajā likumā nav noteikts citādi;

2) nodokļa samazināto likmi saskaņā ar šā likuma 42. pantu:

a) 12 procentu apmērā,

b) piecu procentu apmērā;

c) *(zaudējis spēku ar 01.01.2023. Sk. Pārejas noteikumu 38. punktu);*

3) nodokļa likmi 0 procentu apmērā saskaņā ar šā likuma 43., 43.[1], 44., 45., 46., 47., 48., 49. un 50. pantu.

(2) Ja preces tiek piegādātas kā komplekts, katrai no šīm precēm piemērojama likumā noteiktā atbilstošā nodokļa likme.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.11.2017. un 07.01.2021. likumu, kas stājas spēkā 09.01.2021.)

42.pants. Nodokļa samazinātās likmes piemērošana

(1) Nodokļa samazināto likmi 12 procentu apmērā piemēro šādu medikamentu piegādei:

1) medikamentiem, kuri ir reģistrēti saskaņā ar Eiropas Zāļu novērtēšanas aģentūras centralizēto zāļu reģistrācijas procedūru;

2) medikamentiem, kuri ir iekļauti Latvijas Republikā reģistrēto zāļu sarakstā;

3) medikamentiem, kuriem ir izdota attiecīgā Zāļu valsts aģentūras atļauja;

4) medikamentiem, kuru reģistrācija nav nepieciešama saskaņā ar normatīvajiem aktiem farmācijas jomā.

(2) Nodokļa samazināto likmi 12 procentu apmērā piemēro medicīnisko ierīču (arī to komplektējošo daļu, rezerves daļu un piederumu) piegādei, ja tās laistas apgrozībā normatīvajos aktos par medicīnisko ierīču reģistrāciju noteiktajā kārtībā un tās parasti izmanto organisma funkcijas traucējumu ārstniecībā vai atvieglošanā, kā arī paredzētas tikai personu ar organisma funkcijas traucējumiem individuālai lietošanai.

(3) Nodokļa samazināto likmi 12 procentu apmērā piemēro šādu zīdaiņiem paredzēto specializēto pārtikas produktu piegādēm, ja produkta marķējumā ir norādīts, ka produkts paredzēts zīdaiņu uzturam un tam ir pievienots produkta nekaitīgumu apliecinošs dokuments:

1) pienam un tā produktiem;

2) sausiem un šķidriem piena maisījumiem un šo maisījumu produktiem;

3) sojas produktiem, sausiem un šķidriem sojas maisījumiem;

4) augļu, ogu un dārzeņu sulām, biezsulām un biezeņiem;

5) speciāli viegli asimilējamiem gaļas produktiem un homogenizētiem jauktiem pārtikas produktiem;

6) dzērieniem zīdaiņu uzturam — ar tēju atšķaidītām sulām, speciāli sagatavotām zīdaiņu tējām, zīdaiņu vecumam adaptētam ūdenim (negāzētam) speciālā fasējumā;

7) ārstnieciski diētiskiem enterālās barošanas produktiem;

8) aminoskābju maisījumiem;

9) olbaltumvielu hidrolizātiem;

10) maisījumiem ar zemu laktozes saturu vai bez tās;

11) bezglutēna produktiem zīdaiņiem, kuri slimo ar celiakiju;

12) bezglutēna produktiem zīdaiņiem, kuri slimo ar fenilketonūriju;

13) speciāliem produktiem zīdaiņiem, kuriem ir iedzimta metabolisma patoloģija;

14) maisījumiem ar pazeminātu vai paaugstinātu olbaltumvielu saturu un produktiem, kuri nesatur olbaltumvielas (piemēram, mākslīgais sāgo, milti, makaroni, maize, cepumi, putraimi, sausās pārslas);

15) produktiem un maisījumiem ar pazeminātu vai paaugstinātu tauku saturu;

16) produktiem un maisījumiem ar pazeminātu vai paaugstinātu ogļhidrātu saturu.

(4) Nodokļa samazināto likmi 12 procentu apmērā piemēro pasažieru un to bagāžas regulāro pārvadājumu pakalpojumiem iekšzemē.

(5) Nodokļa samazināto likmi piecu procentu apmērā piemēro grāmatu, tostarp mācību literatūras, brošūru, bukletu un tamlīdzīgu iespieddarbu, bilžu, zīmējamo un krāsojamo grāmatu bērniem, iespiestu nošu un nošu rakstu, karšu un hidrogrāfisko vai tamlīdzīgu shēmu, piegādei iespieddarba vai elektroniska izdevuma formā, tostarp grāmatu piegādei tiešsaistes režīmā vai lejupielādējot, ja tās ir izdotas vai publicētas valsts valodā, latgaliešu rakstu valodā (vēsturiski veidojies latviešu valodas paveids) un Latvijas pirmiedzīvotāju — lībiešu — valodā, kā arī citu dalībvalstu, Eiropas Ekonomikas zonas valstu, Šveices Konfederācijas un Eiropas Savienības kandidātvalstu valsts valodās vai Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas oficiālajās valodās.

(6) *(Izslēgta ar 15.11.2021. likumu)*

(7) Nodokļa samazināto likmi piecu procentu apmērā piemēro iespieddarba vai elektroniska izdevuma formā, tostarp tiešsaistes režīmā vai lejupielādējot, izdotas preses un citu masu informācijas līdzekļu izdevumu vai publikāciju, tostarp avīžu, žurnālu, biļetenu un citu periodisko izdevumu, informācijas aģentūru paziņojumu, kas paredzēti publiskai izplatīšanai, kā arī publikāciju interneta vietnē, piegādei un to abonentmaksai, ja tās ir izdotas vai publicētas valsts valodā, latgaliešu rakstu valodā (vēsturiski veidojies latviešu valodas paveids) un Latvijas pirmiedzīvotāju — lībiešu — valodā, kā arī citu dalībvalstu, Eiropas Ekonomikas zonas valstu, Šveices Konfederācijas un Eiropas Savienības kandidātvalstu valsts valodās vai Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas oficiālajās valodās.

(8) Šā panta piektā un septītā daļa nav piemērojama tādu grāmatu, preses un citu masu informācijas līdzekļu izdevumu vai publikāciju piegādei, kuri ir ar erotisku un pornogrāfisku raksturu, kuru saturiskā ievirze un uzdevums ir reklāmas vai komercsludinājumu publicēšana un kuri pilnīgi vai galvenokārt sastāv no audiovizuāla satura vai mūzikas.

(9) Nodokļa samazināto likmi piecu procentu apmērā piemēro arī šā panta piektajā un septītajā daļā noteikto grāmatu, preses un citu masu informācijas līdzekļu izdevumu vai publikāciju pielikumiem, kas tiek pievienoti bez papildu maksas un ir to neatņemama sastāvdaļa, ja pielikumā ievietotā informācija papildina iespieddarba vai elektroniska izdevuma sniegto informāciju un tai nav tāds raksturs un saturs, kāds minēts šā panta astotajā daļā.

(10) Nodokļa samazināto likmi 12 procentu apmērā piemēro izmitināšanas pakalpojumiem tūristu mītnēs.

(11) Nodokļa samazināto likmi 12 procentu apmērā piemēro šāda koksnes kurināmā piegādēm, ja tā faktiskais

patērētājs ir iedzīvotājs, kas pērk un patērē koksnes kurināmo mājsaimniecības vajadzībām:

1) malkai apaļkoku, pagaļu, zaru, žagaru saišķu vai tamlīdzīgā veidā;

2) koksnes šķeldām vai skaidām;

3) zāģskaidām un koksnes atlikumiem;

4) zāģskaidu un koksnes atlikumiem aglomerētu vai neaglomerētu brikešu, granulu vai tamlīdzīgā veidā.

(12) Nodokļa samazināto likmi 12 procentu apmērā piemēro siltumenerģijas piegādei, ja tās faktiskais patērētājs ir iedzīvotājs, kas pērk un patērē siltumenerģiju mājsaimniecības vajadzībām.

(13) Ja fiziskā persona pērk un patērē siltumenerģiju un koksnes kurināmo saimnieciskās darbības, arī savas profesionālās darbības, vajadzībām, tā paziņo par siltumenerģijas un koksnes kurināmā lietošanas mērķi piegādātājam vai personai, kas nodrošina dzīvojamās mājas pārvaldīšanu.

(14) Dzīvokļu pārvaldes, namu pārvaldes, namīpašnieki un citas personas, kuras atbilstoši noslēgtajam līgumam no iedzīvotājiem saņem maksu par šā panta vienpadsmitajā un divpadsmitajā daļā piegādātajām precēm kopā ar nodokli un pilnā apmērā to pārskaita reģistrētiem nodokļa maksātājiem, kas piegādājuši šīs preces vai snieguši šos pakalpojumus, izrakstot nodokļa rēķinus iedzīvotājiem, piemēro nodokļa samazināto likmi 12 procentu apmērā.

(15) *(Izslēgta ar 22.11.2017. likumu)*

(16) Nodokļa samazināto likmi 12 procentu apmērā piemēro:

1) tādu pārtikas produktu piegādēm, kuri ir šā likuma 1. pielikumā minētie svaigie augļi, ogas un dārzeņi, tostarp mazgāti, mizoti, lobīti, griezti un fasēti, bet nav apstrādāti termiski vai kā citādi (piemēram, saldēti, sālīti, kaltēti);

2) tādu pārtikas produktu piegādēm kā maize, piens, mājputnu gaļa un olas, kas ir minēti šā likuma 2. pielikumā.

(17) *(Zaudējusi spēku ar 01.01.2023. Sk. Pārejas noteikumu 38. punktu)*

(18) *(Zaudējusi spēku ar 01.01.2023. Sk. Pārejas noteikumu 38. punktu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.11.2017., 07.01.2021., 15.11.2021., 07.12.2023. un 03.12.2025. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2026. Sk. pārejas noteikumu 48. punktu)

42.[1] pants. Nodokļa samazinātās likmes piemērošana preču importam un preču iegādēm Eiropas Savienības teritorijā

Nodokļa samazināto likmi piemēro arī to šā likuma 42. pantā minēto preču importam, kurām piemērojama nodokļa samazinātā likme, un šo preču iegādēm Eiropas Savienības teritorijā.

(22.11.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

43.pants. Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana preču piegādēm

(1) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro preču eksportam.

(2) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro preču eksporta ietvaros fiskālajam pārstāvim nosūtītajām precēm, ja šīs preces ir nosūtītas nolūkā tās eksportēt tālāk un novietotas normatīvajos aktos muitas jomā noteiktajā vietā vai akcīzes preču noliktavā.

(3) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro šādu preču piegādei muitas noliktavās un brīvajās zonās:

1) tādu preču piegādei, kuras ievestas Eiropas Savienības teritorijā no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām un nav izlaistas brīvam apgrozījumam;

2) tādu preču piegādei, kurām citā dalībvalstī ir uzsākta eksporta procedūra un kuras ievestas iekšzemē tālākai eksportēšanai.

(4) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro preču piegādei Eiropas Savienības teritorijā, ja tiek izpildīti abi šie nosacījumi:

1) preču transporta pavaddokumentos un nodokļa rēķinā norādītais preču saņēmējs ir uzrādījis preču piegādātājam darījuma brīdī derīgu citas dalībvalsts nodokļa maksātāja reģistrācijas numuru;

2) preces ir nosūtītas vai transportētas no iekšzemes uz galamērķi citā dalībvalstī, un to apliecina preču piegādātāja rīcībā esošie preču transporta pavaddokumenti.

(5) *(Izslēgta ar 06.11.2013. likumu)*

(6) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro jauna transportlīdzekļa piegādei citas dalībvalsts jebkurai personai.

(7) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro beznodokļu tirdzniecības veikalos veiktajām preču piegādēm fiziskajām personām, kuras izbrauc no iekšzemes uz trešajām valstīm vai trešajām teritorijām.

(8) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro tādai preču piegādei, kuras ietvaros reģistrēts nodokļa maksātājs uz savstarpēji noslēgta līguma, preču nodošanas un pieņemšanas akta vai cita darījumu apliecinoša dokumenta pamata preces bez maksas piegādā sabiedriskā labuma organizācijai, kas šīs preces:

1) eksportē no Eiropas Savienības teritorijas humānās palīdzības un labdarības ietvaros;

2) piegādā citas Eiropas Savienības dalībvalsts atzītai struktūrai, kura tās eksportē no Eiropas Savienības teritorijas humānās palīdzības un labdarības ietvaros.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2013., 10.02.2022. un 12.12.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

43.[1] pants. Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana darījumu ķēdē

(1) Šā panta izpratnē:

1) darījumu ķēde ir tādas secīgas preču piegādes, uz kurām attiecas viena transportēšana Eiropas Savienības teritorijā;

2) darījumu ķēdes starpnieks ir preču piegādātājs darījumu ķēdē, kurš nosūta vai transportē preces uz citu dalībvalsti pats vai ar tādas trešās personas starpniecību, kura darbojas viņa vārdā, un kurš nav pirmais preču piegādātājs darījumu ķēdē.

(2) Ja vienas un tās pašas preces tiek piegādātas secīgi un minētās preces nosūta vai transportē no vienas dalībvalsts uz citu dalībvalsti tieši no pirmā darījumu ķēdē esošā preču piegādātāja līdz pēdējam preču saņēmējam, nodokļa 0 procentu likmi piemēro tikai preču piegādei darījumu ķēdes starpniekam.

(3) Šā panta otro daļu nepiemēro un nodokļa 0 procentu likmi piemēro darījumu ķēdes starpnieka veiktajai preču piegādei, ja darījumu ķēdes starpnieks savam preču piegādātājam ir paziņojis savu nodokļa maksātāja reģistrācijas numuru, kas tam piešķirts dalībvalstī, no kuras preces ir nosūtītas vai transportētas.

(4) Šo pantu nepiemēro šā likuma 6. panta piektajā un sestajā daļā minētajiem darījumiem.

(28.11.2019. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.10.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2021.)

44.pants. Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana fiskālā pārstāvja veiktai preču iegādei Eiropas Savienības teritorijā

Fiskālā pārstāvja veiktai preču iegādei Eiropas Savienības teritorijā piemēro nodokļa 0 procentu likmi, ja attiecīgās preces ir piegādātas šim fiskālajam pārstāvim nolūkā tās eksportēt un novietotas normatīvajos aktos muitas jomā noteiktajā vietā vai akcīzes preču noliktavā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.02.2022. likumu, kas stājas spēkā 07.03.2022.)

45.pants. Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana preču importam

(1) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro preču importam, ja reģistrēts nodokļa maksātājs, kas darbojas citas dalībvalsts reģistrēta nodokļa maksātāja vārdā, šīs preces 30 kalendāra dienu laikā pēc to importa nemainīgā veidā piegādā uz citu dalībvalsti preču saņēmējam, kurš ir citas dalībvalsts reģistrēts nodokļa maksātājs.

(2) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro preču importam, ja fiskālais pārstāvis, kas pārstāv trešās valsts vai trešās teritorijas reģistrētu nodokļa maksātāju vai citas dalībvalsts reģistrētu nodokļa maksātāju, šīs preces 30 kalendāra dienu laikā pēc to importēšanas piegādā uz citu dalībvalsti preču saņēmējam, kurš ir citas dalībvalsts reģistrēts nodokļa maksātājs.

(3) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs saskaņā ar šā panta pirmo vai otro daļu piemēro nodokļa 0 procentu likmi, tā rīcībā jābūt dokumentiem, kas apliecina, ka importētās preces ir vai tiks nosūtītas uz citu dalībvalsti.

(4) Valsts ieņēmumu dienests no reģistrēta nodokļa maksātāja, kurš saskaņā ar šā panta pirmo vai otro daļu piemēro nodokļa 0 procentu likmi, ir tiesīgs pieprasīt dokumentus, kas pierāda, ka importētās preces ir paredzēts transportēt vai nosūtīt uz citu dalībvalsti.

(5) Šā panta pirmajā vai otrajā daļā minētais reģistrētais nodokļa maksātājs, pēc preču importēšanas pārsūtot preces uz citu dalībvalsti, norāda preču piegādi savā nodokļa deklarācijā un pārskatā par preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem Eiropas Savienības teritorijā.

(6) Ministru kabinets nosaka nodokļa 0 procentu likmes piemērošanas kārtību šā panta pirmajā un otrajā daļā minētajos gadījumos.

46.pants. Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana pakalpojumiem

(1) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro, ja pakalpojumi:

1) tieši saistīti ar preču eksportu, tai skaitā arī tādu preču eksportu, kurām muitas procedūra uzsākta citā dalībvalstī;

2) tieši saistīti ar preču importu gadījumos, kad šādu pakalpojumu vērtība ieskaitāma ar nodokli apliekamajā darījuma vērtībā saskaņā ar šā likuma 36.panta pirmo daļu;

3) tieši saistīti ar tranzīta pārvadājumiem;

4) sniegti brīvajā zonā vai muitas noliktavā un ir tieši saistīti ar precēm, kas ievestas Eiropas Savienības teritorijā no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām un nav izlaistas brīvam apgrozījumam.

(2) Kārtību, kādā nodokļa 0 procentu likme piemērojama šā panta pirmajā daļā minētajiem pakalpojumiem, nosaka Ministru kabinets.

(3) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro pasažieru pārvadājumiem starptautiskajos maršrutos, arī pasažieru pārvadājumiem uz citām dalībvalstīm, ja pasažieris šķērso Latvijas Republikas valsts robežu, kā arī tās bagāžas pārvadājumam, kuru pasažieris ved sev līdzi, un tā transportlīdzekļa pārvadājumam, ar kuru viņš ceļo.

(4) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro starpniecības pakalpojumiem, ko starpnieks sniedz, pārdodot biļetes šā panta trešajā daļā minētajiem pasažieru pārvadājumiem starptautiskajos maršrutos.

47.pants. Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana kuģu piegādēm, preču piegādēm kuģiem un ar šīm piegādēm saistītiem pakalpojumiem

(1) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro tādu kuģu piegādei un importam, kurus izmanto:

1) kuģošanai starptautiskajos ūdeņos un kuri pārvadā pasažierus par atlīdzību vai kurus izmanto komercdarbībai, zvejniecībai vai rūpnieciskai darbībai;

2) glābšanas vai palīdzības darbiem jūrā;

3) piekrastes zvejai.

(2) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro arī šā panta pirmajā daļā minēto kuģu rezerves daļu un tajos iebūvētā vai lietotā aprīkojuma, tostarp zvejas aprīkojuma, piegādei un importam, kā arī degvielas uzpildei šiem kuģiem.

(3) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro:

1) šā panta pirmās daļas 1. un 2.punktā minēto kuģu apgādei paredzēto preču piegādei;

2) šā panta pirmajā daļā minēto kuģu pārbūvei, remontam, tehniskajai apkopei, fraktēšanai un nomai;

3) šā panta pirmajā daļā minētajos kuģos iebūvētā vai tajos lietotā aprīkojuma, tostarp zvejas aprīkojuma, remontam, tehniskajai apkopei un nomai;

4) pakalpojumiem, kas nav minēti šajā daļā un kas sniegti, lai nodrošinātu šā panta pirmajā daļā minēto kuģu vai to kravu tiešās vajadzības, tai skaitā kuģu aģentu sniegtajiem pakalpojumiem.

(4) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro degvielas uzpildei un apgādei paredzēto preču piegādei karakuģiem, kuri tiek klasificēti Kombinētās nomenklatūras, kas noteikta Padomes 1987.gada 23.jūlija regulas (EEK) Nr. 2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu I pielikuma (turpmāk — Kombinētā nomenklatūra) apakšpozīcijā 8906 10 00, un kuri atstāj valsti un dodas uz ostām vai enkurvietām citās dalībvalstīs vai trešajās valstīs, vai trešajās teritorijās.

48.pants. Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana gaisakuģu piegādēm, preču piegādēm gaisakuģiem un ar šīm piegādēm saistītiem pakalpojumiem

(1) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro tādu gaisakuģu piegādei un importam, kurus lieto aviosabiedrības, kas darbojas par atlīdzību galvenokārt starptautiskos maršrutos.

(2) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro arī šā panta pirmajā daļā minēto gaisakuģu rezerves daļu un tajos iebūvētā vai lietotā aprīkojuma piegādei un importam, kā arī degvielas uzpildei šiem gaisakuģiem.

(3) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro:

1) šā panta pirmajā daļā minēto gaisakuģu apgādei paredzēto preču piegādei;

2) šā panta pirmajā daļā minēto gaisakuģu pārbūvei, remontam, tehniskajai apkopei, fraktēšanai un nomai;

3) šā panta pirmajā daļā minētajos gaisakuģos iebūvētā vai tajos lietotā aprīkojuma remontam, tehniskajai apkopei un nomai;

4) pakalpojumiem, kas nav minēti šajā daļā un kas sniegti, lai nodrošinātu šā panta pirmajā daļā minēto gaisakuģu vai to kravu tiešās vajadzības, tai skaitā gaisakuģu aģentu sniegtajiem pakalpojumiem.

(4) Uzskata, ka aviosabiedrība darbojas galvenokārt starptautiskajos maršrutos, ja tiek izpildīti abi šie nosacījumi:

1) aviosabiedrības gada apgrozījums starptautiskajos maršrutos ir vismaz 80 procentu no kopējā apgrozījuma;

2) aviosabiedrības maršrutu skaits starptautiskajos maršrutos ir vismaz 80 procentu no kopējā maršrutu skaita.

49.pants. Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana preču piegādēm, ja trešās valsts vai trešās teritorijas fiziskā persona, kuras pastāvīgā uzturēšanās vieta nav Eiropas Savienības teritorijā, izved iekšzemē iegādātās preces no Eiropas Savienības teritorijas

(1) Nodokļa 0 procentu likmi Ministru kabineta noteiktajā kārtībā piemēro preču piegādēm, ja trešās valsts vai trešās teritorijas fiziskā persona, kuras pastāvīgā uzturēšanās vieta nav Eiropas Savienības teritorijā, izved iekšzemē iegādātās preces no Eiropas Savienības teritorijas.

(2) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro netieši, atmaksājot samaksāto nodokli.

(3) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kas atbilst Ministru kabineta noteiktajiem kritērijiem, atmaksā trešās valsts vai trešās teritorijas fiziskajai personai, kuras pastāvīgā uzturēšanās vieta nav Eiropas Savienības teritorijā, samaksāto nodokli par iekšzemē iegādātajām precēm, ja:

1) preču piegādātāja vienas dienas laikā piegādāto preču vērtība (bez nodokļa) nav mazāka par 35,00 *euro*;

2) fiziskā persona izved preces no Eiropas Savienības teritorijas.

(4) Ministru kabinets nosaka:

1) kārtību, kādā nodokļa 0 procentu likme piemērojama preču piegādēm, ja trešās valsts vai trešās teritorijas fiziskā persona, kuras pastāvīgā uzturēšanās vieta nav Eiropas Savienības teritorijā, izved iekšzemē iegādātās preces no Eiropas Savienības teritorijas;

2) kritērijus, kas nosaka reģistrēta nodokļa maksātāja tiesības atmaksāt nodokli;

3) nodokļa atmaksāšanas kārtību un kārtību, kādā aizpildāms reģistrēta nodokļa maksātāja iesniegums un iesniedzams Valsts ieņēmumu dienestam;

4) kārtību, kādā Valsts ieņēmumu dienests izskata reģistrēta nodokļa maksātāja iesniegumu un piešķir, aptur un anulē reģistrētam nodokļa maksātājam atļauju atmaksāt trešo valstu vai trešo teritoriju fiziskajām personām, kuru pastāvīgā uzturēšanās vieta nav Eiropas Savienības teritorijā, samaksāto nodokli par iekšzemē iegādātajām precēm;

5) kārtību, kādā reģistrēts nodokļa maksātājs un preces pārdevējs norēķinās savstarpēji un ar valsts budžetu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.09.2013., 06.11.2013., 23.11.2016. un 24.11.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

50.pants. Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana preču piegādēm un pakalpojumiem, kas sniegti diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām, starptautiskajām organizācijām, Eiropas Savienības institūcijām un Ziemeļatlantijas līguma organizācijai (NATO)

(1) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro netieši, atmaksājot samaksāto nodokli, preču piegādēm un pakalpojumiem, kas iekšzemē sniegti Latvijas Republikā reģistrētām:

1) trešo valstu diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību diplomātiskajiem un konsulārajiem aģentiem, administratīvi tehniskajam personālam, kā arī minēto personu ģimenes locekļiem, — ievērojot paritātes principu;

2) citu dalībvalstu diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību diplomātiskajiem un konsulārajiem aģentiem, administratīvi tehniskajam personālam, kā arī minēto personu ģimenes locekļiem;

3) Eiropas Savienības institūcijām vai to pārstāvniecībām un ar tām saistītajām personām vai ar Eiropas Savienības tiesību aktiem izveidotajām struktūrām, kurām piemēro 1965.gada 8.aprīļa Protokolu par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā, — saskaņā ar ierobežojumiem un nosacījumiem, kas paredzēti minētajā protokolā un tā īstenošanas līgumos vai mītnes līgumos;

4) starptautiskajām struktūrām, kuras nav minētas šā panta pirmās daļas 3.punktā un kuras par tādām atzinušas Latvijas Republikas kompetentās iestādes, un šādu struktūru dalībniekiem, — saskaņā ar ierobežojumiem un nosacījumiem, kas paredzēti starptautiskajās konvencijās, ar kurām šīs struktūras izveidotas, vai mītnes līgumos;

5) starptautiskajām organizācijām vai to pārstāvniecībām un šādu organizāciju vai to pārstāvniecību darbiniekiem, kuriem Latvijas Republikas teritorijā ir diplomātiskais statuss, — saskaņā ar ierobežojumiem un nosacījumiem, kas paredzēti starptautiskajās konvencijās, ar kurām šīs organizācijas izveidotas, vai mītnes līgumos.

(2) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro netieši, atmaksājot samaksāto nodokli, preču piegādēm un pakalpojumiem, kas iekšzemē sniegti:

1) citu Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) dalībvalstu bruņoto spēku vienībām, tai skaitā pavadošā civilā personāla vajadzībām vai šo bruņoto spēku vienību virtuves vai ēdnīcas apgādei, ja šādi spēki piedalās

kopējā aizsardzības pasākumā iekšzemē;

2) citu dalībvalstu bruņoto spēku vienībām, tai skaitā pavadošā civilā personāla vajadzībām vai šo bruņoto spēku vienību virtuves vai ēdnīcas apgādei, ja šādi spēki piedalās tādā aizsardzības pasākumā iekšzemē, kas tiek veikts, lai īstenotu Eiropas Savienības darbību saskaņā ar kopējo drošības un aizsardzības politiku.

(2^1) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro tieši, pamatojoties uz attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes vai Latvijas Republikas kompetentās iestādes apstiprinātu sertifikātu, preču piegādēm un pakalpojumiem, ko Eiropas Komisija, aģentūra un struktūra, kas izveidota saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību aktiem, iegādājas vai saņem iekšzemē, pildot uzdevumus, kas tai noteikti Eiropas Savienības tiesību aktos, lai reaģētu uz Covid-19 pandēmiju, izņemot gadījumus, kad minētās personas iegādātās preces un saņemtos pakalpojumus nekavējoties vai vēlāk izmanto tālākai piegādei par atlīdzību (šādā gadījumā, ja šīs daļas nosacījumi vairs nav piemērojami, minētās personas par to informē Valsts ieņēmumu dienestu un šo preču piegāde un pakalpojumu sniegšana tiek aplikta ar nodokli saskaņā ar darījuma brīdī piemērojamiem nosacījumiem).

(3) Latvijas Republikas kompetentās iestādes apstiprina Pievienotās vērtības nodokļa un akcīzes nodokļa atbrīvojuma sertifikātu, kas atbilst Padomes 2011.gada 15.marta Īstenošanas regulai (ES) Nr. 282/2011, ar ko nosaka īstenošanas pasākumus direktīvai 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (turpmāk — sertifikāts), ko noformē preču iegādei un pakalpojumu saņemšanai citā dalībvalstī vai iekšzemē.

(4) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro tieši, pamatojoties uz attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes apstiprinātu sertifikātu preču piegādēm un pakalpojumiem, kas iekšzemē sniegti citās dalībvalstīs reģistrētām:

1) trešo valstu diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām, to diplomātiskajiem un konsulārajiem aģentiem, administratīvi tehniskajam personālam, kā arī minēto personu ģimenes locekļiem;

2) dalībvalstu diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām, to diplomātiskajiem un konsulārajiem aģentiem, administratīvi tehniskajam personālam, kā arī minēto personu ģimenes locekļiem;

3) Eiropas Savienības institūcijām vai to pārstāvniecībām Eiropas Savienības teritorijā un ar tām saistītajām personām, Eiropas Atomenerģijas kopienai, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Investīciju bankai vai ar Eiropas Savienības tiesību aktiem izveidotajām struktūrām, kurām piemēro 1965.gada 8.aprīļa Protokolu par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā, — saskaņā ar ierobežojumiem un nosacījumiem, kas paredzēti minētajā protokolā un tā īstenošanas līgumos vai mītnes līgumos;

4) starptautiskajām struktūrām, kuras nav minētas šā panta ceturtās daļas 3.punktā un kuras par tādām atzinušas attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes, un šādu struktūru dalībniekiem, — saskaņā ar ierobežojumiem un nosacījumiem, kas paredzēti starptautiskajās konvencijās, ar kurām šīs struktūras izveidotas, vai mītnes līgumos;

5) starptautiskajām organizācijām vai to pārstāvniecībām un šādu organizāciju vai pārstāvniecību darbiniekiem, kuriem attiecīgās dalībvalsts teritorijā ir diplomātiskais statuss, — saskaņā ar ierobežojumiem un nosacījumiem, kas paredzēti starptautiskajās konvencijās, ar kurām šīs organizācijas izveidotas, vai mītnes līgumos.

(5) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro tieši, pamatojoties uz attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes apstiprinātu sertifikātu, preču piegādēm un pakalpojumiem, kas iekšzemē sniegti:

1) Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) struktūrvienībām saskaņā ar noslēgto starptautisko līgumu, ja par piegādātajām precēm un sniegtajiem pakalpojumiem samaksāts no Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) līdzekļiem;

2) citu Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) dalībvalstu bruņoto spēku vienībām, tai skaitā pavadošā civilā personāla vajadzībām vai šo bruņoto spēku vienību virtuves vai ēdnīcas apgādei, ja šādi spēki piedalās kopējā aizsardzības pasākumā iekšzemē;

3) citu dalībvalstu bruņoto spēku vienībām, tai skaitā pavadošā civilā personāla vajadzībām vai šo bruņoto spēku vienību virtuves vai ēdnīcas apgādei, ja šādi spēki piedalās tādā aizsardzības pasākumā iekšzemē, kas tiek veikts, lai īstenotu Eiropas Savienības darbību saskaņā ar kopējo drošības un aizsardzības politiku.

(6) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro tieši, pamatojoties uz Latvijas Republikas kompetento iestāžu apstiprināto sertifikātu, preču piegādēm un pakalpojumiem, kas iekšzemē sniegti šā panta pirmajā un otrajā daļā minētajām personām, ja:

1) šīs personas iekšzemē būvē nekustamo īpašumu oficiālajām vajadzībām, — sertifikātā norādīto šā nekustamā īpašuma būvniecībai paredzēto preču iegādei un pakalpojumu saņemšanai būvniecības projekta izpildes laikā;

2) šīs personas vai ar tām saistītās personas iegādājas akcīzes preces no akcīzes preču noliktavas iekšzemē, — sertifikātā norādīto akcīzes preču iegādei.

(7) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro tieši, pamatojoties uz Latvijas Republikas kompetento iestāžu apstiprināto sertifikātu, preču piegādēm un pakalpojumiem, kas iekšzemē sniegti:

1) Latvijas Republikā reģistrētām Eiropas Savienības institūcijām — saskaņā ar ierobežojumiem un nosacījumiem, kas paredzēti mītnes līgumos;

2) šā panta piektajā daļā minētajām personām, kuras ierodas Latvijas Republikā no valsts, kurā nevar tikt noformēts sertifikāts, — sertifikātā norādīto preču iegādei un pakalpojumu saņemšanai;

3) Latvijas Republikā reģistrētām trešo valstu diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām, — ievērojot paritātes principu;

4) Latvijas Republikā reģistrētām citu dalībvalstu diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām.

(7^1) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro tieši:

1) preču piegādēm un pakalpojumiem, kas iekšzemē sniegti Latvijas Republikā atzīta Sabiedroto spēku štāba locekļiem un viņu apgādājamiem, izņemot Latvijas Republikas pilsoņus vai pastāvīgos iedzīvotājus, Sabiedroto spēku štāba veikalā saskaņā ar Latvijas Republikas, Ziemeļatlantijas līguma organizācijas Sabiedroto spēku Augstākās virspavēlniecības Eiropā un Sabiedroto spēku Augstākās virspavēlniecības Transformācijas komandiera štāba nolīguma, ar kuru papildina Parīzes protokolu, nosacījumiem un ierobežojumiem;

2) degvielas piegādēm iekšzemē Amerikas Savienoto Valstu vēstniecībai Latvijas Republikā un tās diplomātiskajiem un konsulārajiem aģentiem un administratīvi tehniskajam personālam.

(8) Ministru kabinets nosaka:

1) kārtību, kādā nodokļa 0 procentu likme piemērojama preču piegādēm un pakalpojumiem, kas sniegti diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām, starptautiskajām organizācijām, Eiropas Savienības institūcijām, Ziemeļatlantijas līguma organizācijai (NATO), citu Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) dalībvalstu bruņoto spēku vienībām, citu Eiropas Savienības dalībvalstu bruņoto spēku vienībām un Eiropas Komisijai, aģentūrai un struktūrai, kas izveidota saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību aktiem un iegādājas preces un pakalpojumus, pildot uzdevumus, kas tai noteikti Eiropas Savienības tiesību aktos, lai reaģētu uz Covid-19 pandēmiju;

2) sertifikāta apstiprināšanas kārtību un kārtību, kādā piešķir vai atsauc tiesības lietot sertifikātu bez apstiprināšanas;

3) kārtību, kādā Latvijas Republikas kompetento iestāžu apstiprināto sertifikātu lieto iekšzemē;

4) kārtību, kādā nodokļa 0 procentu likme piemērojama:

a) preču piegādēm un pakalpojumiem, kas iekšzemē sniegti Latvijas Republikā atzīta Sabiedroto spēku štāba locekļiem un viņu apgādājamiem, izņemot Latvijas Republikas pilsoņus vai pastāvīgos iedzīvotājus, Sabiedroto spēku štāba veikalā,

b) degvielas piegādēm iekšzemē Amerikas Savienoto Valstu vēstniecībai Latvijas Republikā un tās diplomātiskajiem un konsulārajiem aģentiem un administratīvi tehniskajam personālam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.04.2017., 10.02.2022. un 12.12.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

51.pants. Ierobežojumi nodokļa 0 procentu likmes piemērošanai

(1) Nodokļa 0 procentu likmi nepiemēro, ja reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš ir veicis darījumu, kam atbilstoši šā likuma 43., 44., 45., 46., 47. un 48.pantam piemērojama nodokļa 0 procentu likme, nevar uzrādīt preču eksportu

apliecinošus dokumentus vai dokumentus, kas apliecina nodokļa 0 procentu likmes piemērošanu.

(2) Dokumentus, ko uzskata par šā panta pirmajā daļā minētajiem preču eksportu apliecinošiem dokumentiem, un dokumentus, kas apliecina nodokļa 0 procentu likmes piemērošanu, nosaka Ministru kabinets.

(3) Nodokļa 0 procentu likmi nepiemēro, ja reģistrēts nodokļa maksātājs nav ievērojis šā likuma 45.panta pirmajā un otrajā daļā noteikto preču nosūtīšanas termiņu un nevar to pamatot ar objektīviem piespiedu apstākļiem.

(4) Nodokļa 0 procentu likmi nepiemēro, ja reģistrēts nodokļa maksātājs ir saņēmis avansa maksājumu par nodokļa rēķinā par avansa pieprasījumu norādīto preci vai pakalpojumu, kuram saskaņā ar 43.panta pirmo, otro, trešo, sesto un septīto daļu, 44., 45., 46., 47. un 48.pantu piemērojama nodokļa 0 procentu likme, bet sešu mēnešu laikā no avansa saņemšanas dienas prece nav nosūtīta vai pakalpojuma sniegšana nav uzsākta.

(5) Šā panta ceturto daļu nepiemēro, ja reģistrēts nodokļa maksātājs saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem ir saņēmis avansa maksājumu par tādu preču piegādi, kuru ražošanas (izgatavošanas) tehnoloģiskais process ir ilgāks par sešiem mēnešiem, vai ja avansa maksājuma saņemšanas brīdī preču piegāde vai pakalpojuma sniegšana ir uzsākta.

(6) Preču piegādei Eiropas Savienības teritorijā nepiemēro nodokļa 0 procentu likmi, ja preču piegādātājs nav iesniedzis pārskatu par preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem Eiropas Savienības teritorijā vai ir iesniedzis šo pārskatu, bet tajā nav norādījis pilnīgu un patiesu informāciju par attiecīgo darījumu. Šis nosacījums nav attiecināms uz gadījumu, kad preču piegādātājs Valsts ieņēmumu dienestam sniedz pietiekamu pamatojumu, kas varētu attaisnot minēto rīcību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.11.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2020.)

VII nodaļa
Atbrīvojumi no nodokļa

52.pants. Ar nodokli neapliekamās preču piegādes un pakalpojumi

(1) Ar nodokli neapliek šādas preču piegādes un pakalpojumus:

1) pasta pakalpojumus, ko sniedz universālā pasta pakalpojuma sniedzējs:

a) tādu vēstuļu korespondences sūtījumu savākšanu, šķirošanu, pārvadāšanu un piegādi, kuru svars nepārsniedz divus kilogramus,

b) tādu pasta paku savākšanu, šķirošanu, pārvadāšanu un piegādi, kuru svars nepārsniedz 10 kilogramus;

2) pasta apmaksas zīmes, ko laiž apgrozībā un piegādā saskaņā ar Pasta likumu;

3) šādus medicīnas pakalpojumus:

a) medicīnas pakalpojumus, ko nosaka Ministru kabinets un ko ārstniecības iestāde sniedz, izmantojot normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā apstiprinātās medicīniskās tehnoloģijas (izņemot tiesmedicīnisko ekspertīzi krimināllietās vai civillietās, invaliditātes ekspertīzi, ko veic Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija un tās struktūrvienības, atzinumu sniegšanu par medicīniskās aprūpes kvalitāti un darbspējas ekspertīzi ārstniecības iestādēs, militārpersonu veselības stāvokļa novērtēšanu izdienas pensijas piešķiršanai, kā arī kosmētiskās operācijas un kosmetologu pakalpojumus bez medicīniskām indikācijām un solāriju pakalpojumus),

b) obligātās veselības pārbaudes, kas nepieciešamas, stājoties darbā, un veselības pārbaudes, kas nepieciešamas veselībai kaitīgo darba vides faktoru un īpašo darba apstākļu dēļ, kā arī veselības pārbaudes, kas nepieciešamas personai kādu citā normatīvajā aktā piešķirto tiesību vai noteikto pienākumu īstenošanai;

4) šādus ar medicīnu saistītos pakalpojumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu šīs daļas 3.punktā noteikto medicīnas pakalpojumu sniegšanu:

a) pacienta transportēšanu ar transportlīdzekli, kas speciāli aprīkots ar medicīniskām ierīcēm, kuras laistas

brīvā apgrozījumā vai piegādātas, ievērojot normatīvos aktus veselības jomā attiecībā uz medicīniskām ierīcēm,

b) ēdināšanu, ko ārstniecības iestāde nodrošina pacientam ārstniecības procesā,

c) izmitināšanu, ko ārstniecības iestāde nodrošina pacientam un personai, kas uzturas kopā ar pacientu,

d) ārstniecības iestāžu atbilstības novērtēšanu obligātajām prasībām un ārstniecības iestāžu sertifikācijas pakalpojumus,

e) klīniski diagnostiskos laboratorijas pakalpojumus, ko nodrošina citās ārstniecības iestādēs;

5) cilvēka orgānu, mātes piena un cilvēka asiņu (tai skaitā asins plazmas un asins šūnu) piegādes;

6) *(izslēgts ar 12.12.2024. likumu)*;

7) zobu tehniķu sniegtos pakalpojumus, kā arī zobārstu un zobu tehniķu piegādātās zobu protēzes;

8) *(izslēgts ar 20.04.2017. likumu)*;

9) sociālās aprūpes, profesionālās un sociālās rehabilitācijas, sociālās palīdzības un sociālā darba pakalpojumus, ko iedzīvotājiem sniedz personas, kuras reģistrētas sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā, kā arī ēdināšanas pakalpojumus, kurus sociālo pakalpojumu sniedzējs sniedz saskaņā ar savām programmām;

10) preču piegādes un pakalpojumu sniegšanu bērnu un jauniešu tiesību aizsardzības mērķiem, ko veic sabiedriskā labuma organizācijas;

11) pirmsskolas izglītības iestāžu sniegtos bērnu uzturēšanās un pirmsskolas izglītības pakalpojumus, kā arī ar šiem pakalpojumiem cieši saistītu pakalpojumu sniegšanu, ko veic pati pirmsskolas izglītības iestāde;

12) valsts atzītu izglītības iestāžu pakalpojumus vispārējās izglītības, profesionālās izglītības, augstākās izglītības un interešu izglītības jomā, kā arī ar šiem izglītības pakalpojumiem cieši saistītu pakalpojumu sniegšanu un preču piegādi, ko veic minētās izglītības iestādes;

13) izglītības pakalpojumus, kuru sniegšanu šīs daļas 12.punktā minētajām izglītības iestādēm nodrošina citu valstu izglītības iestādes;

14) izglītības pakalpojumus, ko sniedz pedagogi, pasniedzot privātstundas vispārējās izglītības, profesionālās izglītības un augstākās izglītības mācību programmu ietvaros;

14^1) biedrību un nodibinājumu reģistrā reģistrētas biedrības vai nodibinājuma noteikto dalības maksu par piedalīšanos sporta sacensībās, kas organizētas atbilstoši sporta jomu regulējošo normatīvo aktu prasībām, ja biedrība vai nodibinājums negūst papildu ienākumus no šo sporta sacensību organizēšanas. Ja no sporta sacensību organizēšanas tomēr tiek gūti papildu ienākumi, atbrīvojumu no nodokļa piemēro gadījumos, kad šie papildu ienākumi tiek novirzīti biedrības vai nodibinājuma mērķiem sporta jomā;

14^2) maksu par sporta nodarbību, kuru sniedz biedrību un nodibinājumu reģistrā reģistrēta biedrība vai nodibinājums, kurš īsteno atbilstoši licencētu programmu sporta jomā, personām, kas nodarbojas ar sportu, ja sniegto pakalpojumu mērķis nav gūt papildu ienākumus šai biedrībai vai nodibinājumam. Ja, sniedzot šos pakalpojumus, tomēr tiek gūti papildu ienākumi, atbrīvojumu no nodokļa piemēro gadījumos, kad gūtie papildu ienākumi tiek novirzīti šo pakalpojumu nodrošināšanai vai pilnveidošanai;

14^3) maksu par bērnu uzturēšanos bērnu nometnēs, kuras organizētas atbilstoši izglītības jomu regulējošo normatīvo aktu prasībām;

15) skolēnu pārvadājumu pakalpojuma daļu, ko finansē no pašvaldību budžetiem un ko veic licencēti pārvadātāji saskaņā ar Pašvaldību likumu;

16) bezdarbnieku profesionālās apmācības vai pārkvalificēšanas pakalpojumus, ko organizē Nodarbinātības valsts aģentūra;

17) šādus kultūras pakalpojumus:

a) teātra un cirka izrādes,

b) koncertus,

c) bērniem paredzētos sarīkojumus, pašdarbības mākslas kolektīvu sarīkojumus un labdarības mērķiem veltītos sarīkojumus,

d) valsts atzītu muzeju, bibliotēku, izstāžu, zooloģisko dārzu un botānisko dārzu apmeklējumus un šo institūciju rīkotos kultūras un kultūrizglītības pasākumus,

e) bibliotēkas krājumā esošās informācijas publiskas pieejamības un izmantošanas nodrošināšanas pakalpojumus;

18) autora saņemto atlīdzību par darbu un tā izmantošanu, kā arī izpildītāja un fonogrammu producenta saņemto atlīdzību par blakustiesību objektu un tā izmantošanu;

19) zelta, monētu un banknošu piegādi Latvijas Bankai;

20) apdrošināšanas un pārapdrošināšanas pakalpojumus, tostarp saistītus pakalpojumus, ko sniedz apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas starpnieks vai apdrošināšanas papildpakalpojuma starpnieks;

21) šādus finanšu darījumus:

a) kreditēšanu un naudas aizdevumu piešķiršanu (ieskaitot starpniecību), kā arī kredīta pārvaldi, ko veic kredīta piešķīrējs,

b) darījumus ar kredīta garantijām vai citu naudas nodrošinājumu (ieskaitot starpniecību), kā arī kredīta garantiju pārvaldi, ko veic kredīta piešķīrējs,

c) pakalpojumus (ieskaitot starpniecību), kas attiecas uz noguldījumu un norēķinu kontiem un citu atmaksājamo līdzekļu piesaistīšanu, skaidras un bezskaidras naudas maksājumu veikšanu, uzticības (trasta) operācijām,

d) pakalpojumus (ieskaitot starpniecību), kas attiecas uz maksāšanas līdzekļu izlaišanu un apkalpošanu, kā arī tirdzniecību (ieskaitot starpniecību) ar maksāšanas līdzekļiem un citiem naudas tirgus instrumentiem, izņemot maksāšanas līdzekļus, kurus piegādā kolekcionēšanai vai kuri satur dārgmetālu,

e) pakalpojumus (ieskaitot starpniecību), kas attiecas uz ieguldījumiem kapitālā, atvasinātajiem finanšu instrumentiem un vērtspapīriem (tai skaitā to izlaišanu, glabāšanu, atsavināšanu, turētājbankas veikto uzraudzību, bet izņemot citu uzraudzību), izņemot ieguldījumu kapitālā, atvasināto finanšu instrumentu un vērtspapīru pārvaldi;

22) ieguldījumu fondu, valsts fondēto pensiju shēmas ieguldījumu, slēgto un atklāto pensiju fondu, riska kapitāla fondu, kā arī apdrošināšanas sabiedrību un citu ieguldījumu portfeļu, kuri ir kolektīvi ieguldījumi vai arī izveidoti uz šādu fondu noteikto prasību pamata (ieskaitot tehniskās rezerves un garantiju fondus) pārvaldi, ja tā ir saistīta ar tiesiskām vai faktiskām lēmumu pieņemšanas pilnvarām;

23) azartspēles, izlozes un loterijas, tai skaitā azartspēles un izlozes, kuru organizēšana notiek ar elektronisko sakaru pakalpojumu starpniecību;

24) nekustamā īpašuma pārdošanu, izņemot nelietota nekustamā īpašuma pārdošanu un apbūves zemes pārdošanu;

25) šādus iedzīvotājiem sniegtos pakalpojumus:

a) dzīvojamo telpu īri (izņemot viesu izmitināšanas pakalpojumus viesu izmitināšanas mītnēs — viesnīcās, moteļos, viesu mājās, lauku tūrismam izmantojamās mājās, kempingos, tūristu mītnēs),

b) *(izslēgts no 01.07.2016. ar 30.11.2015. likumu)*;

26) pakalpojumu, par kuru ēkas vai būves īpašniekam pienākas maksāt atlīdzību par likumiskās zemes lietošanas tiesībām, kad ēka vai būve ir uzskatāma par patstāvīgu īpašuma objektu atbilstoši normatīvajam regulējumam civiltiesību jomā.

(2) Atbrīvojumu no nodokļa šā panta pirmās daļas 17.punktā minētajiem pakalpojumiem piemēro arī personas, kas nav publiskas personas, ja, sniedzot šos pakalpojumus, sistemātiski netiek gūta peļņa. Ja peļņa tiek gūta, atbrīvojumu piemēro gadījumos, kad gūto peļņu novirza vai iegulda šo pakalpojumu sniegšanas pilnveidošanai.

(3) Ar nodokli neapliek preču piegādi, ja reģistrēts nodokļa maksātājs par attiecīgajām precēm nav atskaitījis priekšnodokli un preces tika iegādātas vai izmantotas šā panta pirmajā daļā minēto darījumu nodrošināšanai vai valsts pārvaldes uzdevumu veikšanai.

(3^1) Ar nodokli neapliek preču piegādes, par kuru iegādi vai izmantošanu reģistrēts nodokļa maksātājs nav atskaitījis priekšnodokli, jo tās tika paredzētas citiem mērķiem, nevis ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai (tai skaitā par luksusa precēm, precēm reģistrēta nodokļa maksātāja, tā personāla vai citu personu privātajām vajadzībām un izklaidei).

(3^2) *(Izslēgta ar 30.05.2019. likumu)*

(3^3) *(Izslēgta ar 30.05.2019. likumu)*

(3^4) *(Izslēgta ar 30.05.2019. likumu)*

(4) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā atbrīvojums no nodokļa piemērojams šādām preču piegādēm un pakalpojumiem:

1) *(izslēgts ar 28.11.2019. likumu)*;

2) valsts atzītu izglītības iestāžu pakalpojumiem vispārējās izglītības, profesionālās izglītības, augstākās izglītības un interešu izglītības jomā, kā arī ar šiem izglītības pakalpojumiem cieši saistītu pakalpojumu sniegšanai un preču piegādei, ko veic minētās izglītības iestādes;

3) izglītības pakalpojumiem, ko sniedz pedagogi, pasniedzot privātstundas vispārējās izglītības, profesionālās izglītības un augstākās izglītības mācību programmu ietvaros;

4) kultūras pakalpojumiem;

5) finanšu darījumiem;

6) azartspēlēm, izlozēm un loterijām;

7) nekustamā īpašuma piegādei;

8) iedzīvotājiem sniegto dzīvojamo telpu īres pakalpojumiem;

9) medicīnas pakalpojumiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2013., 12.06.2014., 30.11.2015., 20.04.2017., 30.05.2019., 20.06.2019., 28.11.2019., 15.11.2021., 07.12.2023. un 12.12.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

52.[1] pants. Ar nodokli neapliekamie pakalpojumi, kurus sniedz neatkarīgā personu grupa

(1) Ar nodokli neapliek pakalpojumus, kurus neatkarīgā personu grupa sniedz šīs grupas dalībniekiem, ja tiek izpildīti visi šādi nosacījumi:

1) šīs grupas dalībnieki ir personas, kuras veic šā likuma 52. panta pirmajā daļā, izņemot šā likuma 52. panta pirmās daļas 2., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24. un 25. punktu, minētos ar nodokli neapliekamos darījumus vai darbības, attiecībā uz kurām šī persona nav nodokļa maksātāja;

2) pakalpojumi nepieciešami tikai un vienīgi šīs grupas dalībnieku veikto ar nodokli neapliekamo darījumu nodrošināšanai vai tādu darbību nodrošināšanai, attiecībā uz kurām šīs grupas dalībnieks nav nodokļa

maksātājs;

3) pakalpojumu vērtība ir to pašizmaksa;

4) pakalpojumu izmaksas sedz šīs grupas dalībnieki atbilstoši to daļai kopējos izdevumos;

5) netiek būtiski ietekmēta konkurējošas darbības vai darījumus veicošo tirgus dalībnieku (esošo vai potenciālo) situācija konkurences jomā un tādējādi netiek radīti būtiski konkurences izkropļojumi.

(2) Lai piemērotu šā panta pirmo daļu, ir izpildāmi visi šādi nosacījumi:

1) starp neatkarīgo personu grupu un tās dalībniekiem pastāv rakstveida vienošanās par pakalpojumu sniegšanu;

2) neatkarīgās personu grupas dalībnieki ir reģistrēti nodokļa maksātāji;

3) ja neatkarīgās personu grupas dalībnieks veic arī ar nodokli apliekamos darījumus, tas nodrošina uzskaiti, kas pamato, ka no neatkarīgās personu grupas saņemtie pakalpojumi tiek izmantoti darījumiem, kas atbrīvoti no nodokļa saskaņā ar šā likuma 52. panta pirmo daļu, izņemot šā likuma 52. panta pirmās daļas 2., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24. un 25. punktu, vai tādu darbību nodrošināšanai, attiecībā uz kurām šīs grupas dalībnieks nav nodokļa maksātājs.

(3) Neatkarīgā personu grupa, pirms tiek uzsākta pakalpojumu sniegšana grupas dalībniekiem, informē Valsts ieņēmumu dienestu par grupas izveidi un šīs grupas dalībniekiem, vienlaikus iesniedzot rakstveida vienošanos par to pakalpojumu sniegšanu, kurus neatkarīgā personu grupa sniedz šīs grupas dalībniekiem.

(30.05.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2019. Sk. pārejas noteikumu 32. un 33. punktu)

52.[2] pants. Ar nodokli neapliekamie preču tālpārdošanas darījumi

Ar nodokli neapliek preču piegādi nodokļa maksātājam, par kuru saskaņā ar šā likuma 6. panta sestās daļas nosacījumiem uzskatāms, ka tas pats saņēmis un piegādājis preces personai, kas nav nodokļa maksātājs.

(10.02.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 07.03.2022.)

53.pants. Ar nodokli neapliekamais preču imports

(1) Ar nodokli neapliek šā likuma 52.panta pirmajā daļā minēto preču importu.

(2) Ar nodokli neapliek gāzes importu, kas transportēta, izmantojot dabasgāzes sistēmu vai tīklus, kuri pieslēgti šai sistēmai, vai gāzes transportkuģus, un ko iesūknē kādā dabasgāzes sistēmā vai maģistrālo cauruļvadu tīklā, elektroenerģijas, siltumenerģijas vai dzesēšanas enerģijas importu pa siltumapgādes vai dzesēšanas tīkliem.

(3) Ar nodokli neapliek preču importu, kas netiek aplikts ar muitas nodokli saskaņā ar Padomes 2009.gada 16.novembra regulu (EK) Nr. 1186/2009, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem (kodificēta versija), izņemot šīs regulas 23.pantā minētos preču sūtījumus.

(4) *(Izslēgta ar 15.10.2020. likumu)*

(5) *(Izslēgta ar 15.10.2020. likumu)*

(6) *(Izslēgta ar 19.09.2013. likumu)*

(7) Ar nodokli neapliek preču importu, ko veic:

1) Eiropas Savienības institūcijas vai to pārstāvniecības Eiropas Savienības teritorijā, Eiropas Atomenerģijas kopiena, Eiropas Centrālā banka, Eiropas Investīciju banka vai ar Eiropas Savienības tiesību aktiem izveidotās struktūras, kurām piemēro 1965.gada 8.aprīļa Protokolu par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā, — saskaņā ar ierobežojumiem un nosacījumiem, kas paredzēti minētajā protokolā un tā īstenošanas līgumos vai mītnes līgumos;

2) starptautiskās struktūras, organizācijas, kuras nav minētas šīs daļas 1.punktā un kuras par tādām atzinušas

attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes, un šādu struktūru dalībnieki, — saskaņā ar ierobežojumiem un nosacījumiem, kas paredzēti starptautiskajās konvencijās, ar kurām šīs struktūras izveidotas, vai mītnes līgumos;

3) starptautiskās organizācijas vai to pārstāvniecības Eiropas Savienības teritorijā, — saskaņā ar ierobežojumiem un nosacījumiem, kas paredzēti starptautiskajās konvencijās, ar kurām šīs organizācijas izveidotas, vai mītnes līgumos;

4) Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) struktūrvienības starptautiskā līguma izpildes vajadzībām vai citu Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) dalībvalstu bruņoto spēku vienības savām vajadzībām, tai skaitā pavadošā civilā personāla vajadzībām vai šo bruņoto spēku vienību virtuves vai ēdnīcas apgādei, ja šādi spēki piedalās kopējā aizsardzības pasākumā iekšzemē;

5) Latvijas Republikā reģistrētās dalībvalstu un trešo valstu diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības, kurām piemēro 1965.gada 8.aprīļa Protokolu par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā, ja preces ir atbrīvotas no muitas nodokļa saskaņā ar šā panta trešo daļu;

6) Eiropas Komisija, aģentūra un struktūra, kas izveidota saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību aktiem, ja tā importē preces, pildot uzdevumus, kas tai noteikti Eiropas Savienības tiesību aktos, lai reaģētu uz Covid-19 pandēmiju, izņemot gadījumus, kad importētās preces nekavējoties vai vēlāk izmanto tālākai piegādei, ko par atlīdzību veic minētās personas (šādā gadījumā, ja šā punkta nosacījumi vairs nav piemērojami, minētās personas par to informē Valsts ieņēmumu dienestu un šo preču imports tiek aplikts ar nodokli saskaņā ar importa brīdī piemērojamiem nosacījumiem);

7) citu dalībvalstu bruņoto spēku vienības savām vajadzībām, tai skaitā pavadošā civilā personāla vajadzībām vai šo bruņoto spēku vienību virtuves vai ēdnīcas apgādei, ja šādi spēki piedalās tādā aizsardzības pasākumā iekšzemē, kas tiek veikts, lai īstenotu Eiropas Savienības darbību saskaņā ar kopējo drošības un aizsardzības politiku.

(8) Ar nodokli neapliek zivsaimniecības nozarē darbojošās personas nozvejotā loma ievešanu ostās pirms tā piegādes, ja tas nav apstrādāts vai nav konservēts pārdošanai.

(9) Ar nodokli neapliek preču atpakaļievešanu iekšzemē, ja to veic persona, kura preces eksportējusi, un ja šīs preces atbilst prasībām, kas tiek izvirzītas atbrīvošanai no muitas nodokļiem.

(10) Ar nodokli neapliek tādu preču importu, ko iekšzemē ieved personīgajā bagāžā fiziskā persona, kas ierodas no trešās valsts vai trešās teritorijas (turpmāk šajā pantā — ceļotājs), ja šādu preču importu neveic komerciālā nolūkā.

(11) Par šā panta desmitajā daļā minēto personīgo bagāžu uzskata bagāžu, ko ceļotājs uzrāda muitas iestādēm iebraukšanas brīdī, kā arī bagāžu, ko ceļotājs vēlāk uzrāda tām pašām muitas iestādēm, pierādot, ka šī bagāža izbraukšanas brīdī ir reģistrēta kā līdzvedama bagāža sabiedrībā, kas nodrošina ceļojumu.

(12) Uzskata, ka preču importu neveic komerciālā nolūkā šā panta desmitās daļas izpratnē, ja preču imports atbilst visiem turpmāk šai panta daļā minētajiem nosacījumiem:

1) preču importu neveic regulāri;

2) ieved tikai tādas preces, kas paredzētas ceļotāja personīgajai vai ģimenes lietošanai vai dāvināšanai.

(13) Šā panta divpadsmitajā daļā minēto preču veidam un daudzumam jābūt tādam, kas neliecina par šo preču importu komerciālā nolūkā.

(14) Preces, ko ceļotājs ieved personīgajā bagāžā, neapliek ar nodokli, ievērojot šādus nosacījumus un ierobežojumus preču vērtībai:

1) preču kopējā vērtība vienai personai nepārsniedz:

a) 300 *euro*, ja ceļotājs ieceļo pa sauszemi,

b) 430 *euro*, ja ceļotājs ieceļo ar gaisa transportu vai jūras transportu;

2) ceļotājiem, kas jaunāki par 15 gadiem, neatkarīgi no ieceļošanas veida preču kopējā vērtība vienai personai nepārsniedz 285 *euro*;

3) šīs daļas 1.punktā minētajā preču kopējā vērtībā neiekļauj:

a) tās personīgās bagāžas vērtību, ko ceļotājs ieved uz laiku vai ieved atpakaļ pēc pagaidu izvešanas,

b) ceļotāja personiskajām vajadzībām nepieciešamo zāļu vērtību,

c) šā panta piecpadsmitajā daļā norādīto preču vērtību;

4) vienas preces vērtība nav dalāma.

(15) Ar nodokli neapliek tabakas izstrādājumus, alkoholiskos dzērienus un degvielu, ko ceļotājs ieved personīgajā bagāžā, ievērojot likuma "Par akcīzes nodokli" nosacījumus un šo preču daudzuma ierobežojumus.

(16) Ar nodokli neapliek to preču importu, kuram piemēro šā likuma 140.^{4} pantā noteikto importa režīmu, ja, vēlākais, importa deklarācijas iesniegšanas brīdī Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā ir preču piegādātāja vai šā likuma 140.^{4} pantā minētā starpnieka (kas rīkojas preču piegādātāja interesēs) reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā šā likuma 140.^{4} pantā noteiktā importa režīma izmantošanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.09.2013., 28.11.2019., 15.10.2020. un 10.02.2022. likumu, kas stājas spēkā 07.03.2022. Septītās daļas 6. punkts ir piemērojams, sākot ar 01.01.2021. Septītās daļas 7. punkts stājas spēkā 01.07.2022. Sk. pārejas noteikumu 42. un 44. punktu)

54.pants. Ar nodokli neapliekamā preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā

(1) Ar nodokli neapliek tādu preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā, kuru piegādei iekšzemē būtu piemērojams atbrīvojums saskaņā ar šā likuma 52.pantu.

(2) Ar nodokli neapliek tādu preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā, kuru imports būtu atbrīvots no nodokļa saskaņā ar šā likuma 53.panta trešo vai devīto daļu.

(3) Iekšzemē veiktajai preču iegādei Eiropas Savienības teritorijā nepiemēro nodokli, ja:

1) preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā veic citas dalībvalsts reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš neveic saimniecisko darbību iekšzemē, nolūkā šīs preces turpmāk piegādāt reģistrētam nodokļa maksātājam iekšzemē;

2) preces uz iekšzemi nosūta tieši no dalībvalsts, kas nav šīs daļas 1.punktā minētā citas dalībvalsts nodokļa maksātāja reģistrācijas dalībvalsts;

3) šīs daļas 1.punktā minētais reģistrētais nodokļa maksātājs saskaņā ar šā likuma 86.panta astoto daļu ir atbildīgs par nodokļa samaksu valsts budžetā.

(4) Šā panta trešajā daļā noteikto atbrīvojumu nepiemēro, ja šā panta trešās daļas 1.punktā minētais citas dalībvalsts reģistrētais nodokļa maksātājs ir reģistrēts arī Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.10.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2021.)

VIII nodaļa
Nodokļa maksātāja reģistrācija Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā

55.pants. Vispārīgie noteikumi nodokļa maksātāja reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā

(1) Nodokļa maksātājs reģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, pirms tas:

1) veic ar nodokli apliekamos darījumus;

2) saņem tādus pakalpojumus iekšzemē, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19.panta pirmo daļu;

3) sniedz tādus pakalpojumus, kuru sniegšanas vieta saskaņā ar šā likuma 19.panta pirmo daļu ir cita dalībvalsts un attiecībā uz kuriem par nodokļa samaksu ir atbildīgs pakalpojumu saņēmējs.

(2) Nodokļa maksātājam ar nodokli apliekamu darījumu veikšanai ir tiesības reģistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā uz noteiktu laiku, kuru tas norāda šā likuma 66.panta pirmajā daļā minētajā reģistrācijas iesniegumā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

56.pants. Personas, ko reģistrē Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā

(1) Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā reģistrē:

1) fiziskās personas;

2) juridiskās personas;

3) personālsabiedrības;

4) personu grupas pilnvaroto fizisko personu, ja personu grupa kopīgas saimnieciskās darbības veikšanai darbojas uz līguma pamata;

5) PVN grupu, norādot PVN grupas galveno uzņēmumu, kurš uzņemas saistības PVN grupas vārdā iesniegt nodokļa deklarāciju un pildīt citus reģistrēta nodokļa maksātāja pienākumus (turpmāk — galvenais uzņēmums);

6) fiskālo pārstāvi.

(2) Ja citas dalībvalsts nodokļa maksātājs iekšzemē veic vismaz vienu ar nodokli apliekamu darījumu, Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā reģistrē vienu no šādām personām:

1) citas dalībvalsts nodokļa maksātāju;

2) tā pilnvaroto personu iekšzemē.

(3) Ja trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs iekšzemē veic vismaz vienu ar nodokli apliekamu darījumu, Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā reģistrē vienu no šādām personām:

1) trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāju;

2) tā pilnvaroto personu iekšzemē.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

57. pants. Noteikumi iekšzemes nodokļa maksātāja un citas dalībvalsts nodokļa maksātāja reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā preču iegādei Eiropas Savienības teritorijā

(1) Ja nereģistrēts nodokļa maksātājs vai citas dalībvalsts nodokļa maksātājs veicis preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā un ja šo preču kopējā vērtība bez nodokļa kārtējā kalendāra gadā sasniedz vai pārsniedz 10 000 *euro*, nodokļa maksātājs līdz tam taksācijas periodam sekojošā mēneša piecpadsmitajam datumam, kad ir sasniegts vai pārsniegts šajā likumā noteiktais reģistrācijas slieksnis — 10 000 *euro* —, iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam šā likuma 66.panta pirmajā daļā minēto reģistrācijas iesniegumu.

(2) Nereģistrēts nodokļa maksātājs vai citas dalībvalsts nodokļa maksātājs ir tiesīgs nepiemērot šā panta pirmo daļu, ja pēc vienas preču iegādes Eiropas Savienības teritorijā, ar kuru sasniegts vai pārsniegts reģistrācijas slieksnis — 10 000 *euro* —, nākamajā kalendāra gadā nav paredzēts veikt citas preču iegādes Eiropas Savienības teritorijā, kuru kopējā vērtība pārsniegtu 10 000 *euro*. Šajā gadījumā minētā persona iemaksā nodokli valsts budžetā šā likuma 121.panta trešajā daļā noteiktajā kārtībā, nereģistrējoties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(3) Ja iekšzemes nodokļa maksātājs vai citas dalībvalsts nodokļa maksātājs ir reģistrējies Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā pirms šā panta pirmajā daļā minētās summas sasniegšanas, tad pēc reģistrācijas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā nodokļa maksātājs, kurš veic preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā, ir tiesīgs no tā brīvprātīgi izstāties ne agrāk kā pēc diviem gadiem no reģistrācijas dienas.

(3^1) Nereģistrēts nodokļa maksātājs vai citas dalībvalsts nodokļa maksātājs, kas veic preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā un šo preču kopējā vērtība bez nodokļa kārtējā kalendāra gadā sasniedz vai pārsniedz 10 000 *euro*, ir tiesīgs piemērot šā likuma 59. panta pirmo daļu, ja tas reģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā saskaņā ar šā likuma $139.^2$ pantā noteikto īpašo reģistrācijas kārtību.

(4) Šis pants nav piemērojams attiecībā uz trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāju, kurš veic ar nodokli apliekamus darījumus iekšzemē.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.09.2013. un 12.12.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025. $3.^1$ daļa stājas spēkā 01.07.2025. Sk. pārejas noteikumu 47. punktu)

58.pants. Noteikumi valsts vai pašvaldības iestādes vai pašvaldības reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā būvniecības pakalpojuma saņemšanai

(1) Valsts vai pašvaldības iestāde vai pašvaldība, kura nav reģistrēta Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā un kura ir noslēgusi ar būvniecības pakalpojumu sniedzēju līgumu par šā likuma 142.panta ceturtajā daļā minēto būvniecības pakalpojumu saņemšanu saskaņā ar Publisko iepirkumu likumā noteikto iepirkuma procedūru vai ir iesaistīta kā publiskais partneris publiskās un privātās partnerības projektā saskaņā ar Publiskās un privātās partnerības likumu, pirms šo pakalpojumu saņemšanas reģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(2) Saskaņā ar šā panta pirmo daļu reģistrētajām personām piešķir reģistrācijas numuru Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, kas ir izmantojams šā likuma 142.panta ceturtajā daļā minēto būvniecības pakalpojumu saņemšanai.

59. pants. Iekšzemes nodokļa maksātāja tiesības nereģistrēties un atlikt reģistrēšanos Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā

(1) Iekšzemes nodokļa maksātājs ir tiesīgs nereģistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā gadījumā, kad tā kalendāra gadā iekšzemē veikto preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība bez nodokļa nav pārsniegusi 50 000 *euro* reģistrācijas slieksni, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

(2) Aprēķinot šā panta pirmajā daļā minēto reģistrācijas slieksni, tajā iekļauj:

1) ar nodokli apliekamo preču piegāžu un sniegto pakalpojumu vērtību;

2) šā likuma 52. panta pirmās daļas 20., 21., 22., 24., 25. un 26. punktā minēto ar nodokli neapliekamo darījumu vērtību.

(3) Šā panta pirmajā daļā minētajā reģistrācijas slieksnī neiekļauj:

1) nodokļa maksātāja piegādāto pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu vērtību;

2) šā panta otrās daļas 2. punktā minēto darījumu vērtību, ja tiem ir gadījuma raksturs un tie nepārprotami atšķiras no nodokļa maksātāja veiktās saimnieciskās darbības veida.

(4) Ja kalendāra gadā šā panta pirmajā daļā minētais reģistrācijas slieksnis ir pārsniegts ne vairāk kā par 5000 *euro*, iekšzemes nodokļa maksātājs ir tiesīgs atlikt reģistrēšanos Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā līdz kalendāra gada beigām.

(5) Iekšzemes nodokļa maksātājs ne vēlāk kā līdz tā mēneša piecpadsmitajam datumam, kas seko mēnesim, kad ir pārsniegts šā panta pirmajā daļā minētais reģistrācijas slieksnis un ceturtajā daļā minētā vērtība, iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam šā likuma 66. panta pirmajā daļā minēto reģistrācijas iesniegumu.

(6) Piemērojot šā panta ceturto daļu, iekšzemes nodokļa maksātājs ne vēlāk kā līdz kalendāra gada 30. novembrim iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam šā likuma 66. panta pirmajā daļā minēto reģistrācijas iesniegumu.

(7) Ja, piemērojot šā panta ceturto daļu, šā panta pirmajā daļā minētais reģistrācijas slieksnis ir pārsniegts pēc kalendāra gada 30. novembra, iekšzemes nodokļa maksātājs iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam šā likuma 66. panta pirmajā daļā minēto reģistrācijas iesniegumu ne vēlāk kā līdz kalendāra gada 31. decembrim.

(8) Šā panta pirmo daļu nepiemēro, ja nodokļa maksātājs citas dalībvalsts nodokļa maksātājam sniedz pakalpojumus, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu.

(9) Nodokļa maksātājs, kas no citas dalībvalsts vai no trešās valsts vai trešās teritorijas personas, kura neveic saimniecisko darbību iekšzemē, saņem pakalpojumus, kuru sniegšanas vieta saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu ir iekšzeme, ir tiesīgs piemērot šā panta pirmo daļu, ja tas ir reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā saskaņā ar šā likuma 139.^{2} pantā noteikto īpašo reģistrācijas kārtību.

(10) Ja iepriekšējā kalendāra gadā ir pārsniegts šā panta pirmajā daļā minētais reģistrācijas slieksnis, iekšzemes nodokļa maksātājam nav tiesību kalendāra gadā piemērot šā panta pirmo daļu.

(11) Iekšzemes nodokļa maksātājs ir tiesīgs nereģistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja kalendāra gadā vai iepriekšējā kalendāra gadā ir pārsniegts šā panta pirmajā daļā minētais reģistrācijas slieksnis 50 000 *euro* apmērā un iekšzemes nodokļa maksātājs ir veicis tikai šā panta otrās daļas 2. punktā minētos darījumus.

(12) Šā likuma 3. panta ceturtajā daļā minētajām personām nav pienākuma reģistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(12.12.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2025. Devītā daļa stājas spēkā 01.07.2025. Sk. pārejas noteikumu 47. punktu)

60.pants. Noteikumi citas dalībvalsts nodokļa maksātāja reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā

(1) Ja citas dalībvalsts nodokļa maksātājs piegādā preces personai, kura nav nodokļa maksātājs vai ir nereģistrēts nodokļa maksātājs, un šīs preces iekšzemē montē vai uzstāda, tad šis citas dalībvalsts nodokļa maksātājs pirms darījuma veikšanas reģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā neatkarīgi no montēto vai uzstādīto preču vērtības.

(2) Preču tālpārdošanas darījumos Eiropas Savienības teritorijā citas dalībvalsts nodokļa maksātājs reģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā:

1) 30 dienu laikā no brīža, kad preču piegāžu kopējā vērtība iepriekšējā vai kārtējā kalendāra gadā ir sasniegusi vai pārsniegusi 10 000 *euro*;

2) pirms darījuma veikšanas, ja piegādā preces, kurām iekšzemē piemēro akcīzes nodokli, neatkarīgi no piegādāto akcīzes preču vērtības.

(3) Preču tālpārdošanas darījumos Eiropas Savienības teritorijā citas dalībvalsts nodokļa maksātājam ir tiesības reģistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā arī pirms šā panta otrās daļas 1.punktā minētā reģistrācijas sliekšņa sasniegšanas.

(4) Ja citas dalībvalsts nodokļa maksātāja pastāvīgā iestāde iekšzemē iesaistās šīs personas preču piegādē vai pakalpojumu sniegšanā iekšzemē, tā pirms šo darījumu veikšanas reģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(5) Ja citas dalībvalsts nodokļa maksātājs iekšzemē sniedz elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegtus pakalpojumus personām, kuras nav nodokļa maksātājas, tad šis citas dalībvalsts nodokļa maksātājs reģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā 30 dienu laikā no brīža, kad elektronisko

sakaru, apraides un elektroniski sniegtu pakalpojumu, kas sniegti personām, kuras nav nodokļa maksātājas un kuras ir reģistrētas jebkurā dalībvalstī, kas nav pakalpojumu sniedzēja saimnieciskās darbības mītnes vieta vai pastāvīgās iestādes vieta, vai kurām tajā ir deklarētā dzīvesvieta vai pastāvīgās uzturēšanās vieta, kopējā vērtība iepriekšējā vai kārtējā kalendāra gadā ir sasniegusi vai pārsniegusi 10 000 *euro*.

(6) Ja citas dalībvalsts nodokļa maksātājs iekšzemē sniedz elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegtus pakalpojumus personām, kuras nav nodokļa maksātājas, tad šim citas dalībvalsts nodokļa maksātājam ir tiesības reģistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā arī pirms šā panta piektajā daļā minētā reģistrācijas sliekšņa sasniegšanas.

(7) Ja citas dalībvalsts nodokļa maksātājs iekšzemē veic preču tālpārdošanu Eiropas Savienības teritorijā un sniedz elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegtus pakalpojumus personām, kuras nav nodokļa maksātājas, tad šis citas dalībvalsts nodokļa maksātājs reģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā 30 dienu laikā no brīža, kad piegādāto preču un elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegtu pakalpojumu, kas sniegti personām, kuras nav nodokļa maksātājas un kuras ir reģistrētas jebkurā dalībvalstī, kas nav pakalpojumu sniedzēja saimnieciskās darbības mītnes vieta vai pastāvīgās iestādes vieta, vai kurām tajā ir deklarētā dzīvesvieta vai pastāvīgās uzturēšanās vieta, kopējā vērtība iepriekšējā vai kārtējā kalendāra gadā ir sasniegusi vai pārsniegusi 10 000 *euro*.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.09.2013., 15.10.2020. un 09.11.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2024.)

61.pants. Citas dalībvalsts nodokļa maksātāja tiesības nereģistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā

(1) Citas dalībvalsts nodokļa maksātājs ir tiesīgs nereģistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja tas veic tādu preču piegādi vai tādu pakalpojumu sniegšanu, par ko nodokli valsts budžetā maksā preču vai pakalpojumu saņēmējs.

(2) Citas dalībvalsts nodokļa maksātājs ir tiesīgs nereģistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja tas muitas noliktavā vai brīvajā zonā, vai preču pagaidu uzglabāšanas vietā veic tikai preču piegādes darījumus ar precēm, kas ir Savienības preces Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra regulas (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu izpratnē (turpmāk — Savienības preces), kurām uzsākta preču eksporta procedūra, kā arī ar precēm, kas šīs regulas izpratnē ir ārpussavienības preces (turpmāk — ārpussavienības preces).

(3) Citas dalībvalsts nodokļa maksātājs, kurš veic preču piegādes darījumus, pārvietojot no vienas iekšzemes muitas noliktavas, brīvās zonas vai preču pagaidu uzglabāšanas vietas uz citām iekšzemes vai citas dalībvalsts muitas noliktavām, brīvajām zonām vai preču pagaidu uzglabāšanas vietām ārpussavienības preces, kā arī tādas Savienības preces, kurām uzsākta preču eksporta procedūra, ir tiesīgs nereģistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(4) Citas dalībvalsts nodokļa maksātājs ir tiesīgs nereģistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja tas veic preču piegādes darījumu no citas dalībvalsts uz noliktavu iekšzemē un tiek izpildīti visi šie nosacījumi:

1) citas dalībvalsts nodokļa maksātājs vai trešā persona viņa vārdā no citas dalībvalsts nosūta vai transportē preces uz noliktavu iekšzemē, lai minētās preces vēlākā posmā, bet ne vēlāk kā 12 mēnešu laikā pēc ievešanas piegādātu reģistrētam nodokļa maksātājam, kas ir tiesīgs uzņemties īpašumtiesības uz minētajām precēm saskaņā ar vienošanos starp abiem šiem nodokļa maksātājiem;

2) citas dalībvalsts nodokļa maksātājam, kurš no citas dalībvalsts nosūta vai transportē preces uz noliktavu iekšzemē, nav saimnieciskās darbības mītnes vietas un pastāvīgas iestādes iekšzemē;

3) preču saņēmējs ir reģistrēts nodokļa maksātājs, un viņa reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā preču nosūtīšanas vai transportēšanas sākumā ir zināms šajā panta daļā minētajam citas dalībvalsts nodokļa maksātājam;

4) citas dalībvalsts nodokļa maksātājs, no citas dalībvalsts nosūtot vai transportējot preces uz noliktavu iekšzemē, reģistrē preču pārvietošanu šā likuma 134. panta trešās daļas 3. punktā minētajā reģistrā un deklarē savā dalībvalstī šo piegādi pārskatā par preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem Eiropas Savienības teritorijā.

(5) Citas dalībvalsts reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš iekšzemē veic preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā un preču piegādi, piedaloties šā likuma 54.panta trešajā daļā minētajā preču piegādē, nereģistrējas Valsts ieņēmumu

dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(6) Citas dalībvalsts nodokļa maksātājs, kas neveic saimniecisko darbību iekšzemē, ir tiesīgs nereģistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja tas veic tādu preču piegādi, kuras šis nodokļa maksātājs vai cita persona viņa vārdā no iekšzemes nosūta vai transportē uz galamērķi ārpus Eiropas Savienības teritorijas, izņemot preces, kas paredzētas, lai aprīkotu vai apgādātu izpriecu ceļojumu kuģus, privātus gaisakuģus vai jebkādus citus personiskas lietošanas transportlīdzekļus.

(7) Ja citas dalībvalsts nodokļa maksātāju attiecīgajos darījumos iekšzemē pārstāv fiskālais pārstāvis, šim citas dalībvalsts nodokļa maksātājam nav jāreģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā atbilstoši šā likuma 55.panta pirmajai daļai.

(8) Citas dalībvalsts nodokļa maksātājs ir tiesīgs nereģistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja tas piegādā preces vai sniedz pakalpojumus iekšzemē tikai Latvijas Republikā atzītam Sabiedroto spēku štābam.

(9) Šā panta ceturto daļu nepiemēro un citas dalībvalsts nodokļa maksātājs reģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā pirms preču piegādes veikšanas, ja tas piegādā preces personai, kas nav:

1) šā panta ceturtās daļas 3. punktā minētais nodokļa maksātājs;

2) cits reģistrēts nodokļa maksātājs, ar kuru 12 mēnešu laikā pēc preču ievešanas iekšzemē aizstāj šā panta ceturtās daļas 3. punktā minēto nodokļa maksātāju, un ja izpildīti šā panta ceturtās daļas 1., 2. un 4. punkta nosacījumi.

(10) Šā panta ceturto daļu nepiemēro un citas dalībvalsts nodokļa maksātājs reģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja pēc preču ievešanas iekšzemē tās faktiski ir zudušas vai iznīcinātas.

(11) Citas dalībvalsts nodokļa maksātājam, tai skaitā citas dalībvalsts nodokļa maksātāja pastāvīgajai iestādei iekšzemē, kas veic ar nodokli apliekamus darījumus iekšzemē, ir tiesības piemērot šā likuma 59. panta pirmo un ceturto daļu atbilstoši minētajā pantā noteiktajai kārtībai.

(12) Citas dalībvalsts nodokļa maksātājs šā likuma 59. panta pirmo un ceturto daļu nepiemēro, ja tā Eiropas Savienības teritorijā veikto preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība bez nodokļa, kas aprēķināta atbilstoši šā likuma 139.[1] panta trešajai daļai, kalendāra gadā vai iepriekšējā kalendāra gadā ir pārsniegusi 100 000 *euro*.

(13) Ja ir pārsniegta šā panta divpadsmitajā daļā minētā vērtība, citas dalībvalsts nodokļa maksātājs reģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā un maksā nodokli valsts budžetā par iekšzemē veiktajām preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem atbilstoši šā likuma 34. panta 10.[2] daļā noteiktajai kārtībai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.04.2017., 28.11.2019., 24.11.2020. un 12.12.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

62.pants. Noteikumi trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāja pastāvīgās iestādes iekšzemē reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā

Ja trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāja pastāvīgā iestāde iekšzemē iesaistās šīs personas preču piegādē vai pakalpojumu sniegšanā iekšzemē, tā pirms šo darījumu veikšanas reģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

63.pants. Trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāja tiesības nereģistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā

(1) Trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs ir tiesīgs nereģistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja tas veic tādu preču piegādi vai tādu pakalpojumu sniegšanu, par ko nodokli valsts budžetā maksā preču vai pakalpojumu saņēmējs.

(2) Trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs, kurš iekšzemes muitas noliktavā vai brīvajā zonā, vai

preču pagaidu uzglabāšanas vietā veic tikai preču piegādes darījumus ar ārpussavienības precēm, kā arī ar tādām Savienības precēm, kurām uzsākta preču eksporta procedūra, ir tiesīgs nereģistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(3) Trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs, kurš veic preču piegādes darījumus, pārvietojot no vienas iekšzemes muitas noliktavas, brīvās zonas vai preču pagaidu uzglabāšanas vietas uz citām iekšzemes vai citas dalībvalsts muitas noliktavām, brīvajām zonām vai preču pagaidu uzglabāšanas vietām ārpussavienības preces, kā arī tādas Savienības preces, kurām uzsākta preču eksporta procedūra, ir tiesīgs nereģistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(4) Ja trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāju attiecīgajos darījumos iekšzemē pārstāv fiskālais pārstāvis, šim trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājam nav jāreģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā atbilstoši šā likuma 55.panta pirmajai daļai.

(5) Trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs, kas neveic saimniecisko darbību iekšzemē, ir tiesīgs nereģistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja tas veic tādu preču piegādi, kuras šis nodokļa maksātājs vai cita persona viņa vārdā no iekšzemes nosūta vai transportē uz galamērķi ārpus Eiropas Savienības teritorijas, izņemot preces, kas paredzētas izpriecu ceļojumu kuģu, privātu gaisakuģu vai jebkādu citu personiskas lietošanas transportlīdzekļu aprīkošanai vai apgādei.

(6) Trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs ir tiesīgs nereģistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja tas piegādā preces vai sniedz pakalpojumus iekšzemē tikai Latvijas Republikā atzītam Sabiedroto spēku štābam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.04.2017. un 12.12.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

64.pants. Nosacījumi PVN grupas reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā un dalībnieku reģistrācijai PVN grupā

(1) Nosacījumi PVN grupas reģistrācijai un dalībnieku reģistrācijai PVN grupā ir šādi:

1) PVN grupas dalībnieki var būt tikai reģistrēti nodokļa maksātāji;

2) maksimālais dalībnieku skaits PVN grupā nav ierobežots;

3) reģistrēts nodokļa maksātājs vienlaikus nevar būt citas PVN grupas dalībnieks;

4) PVN grupu var veidot, ja vismaz viena PVN grupas dalībnieka ar nodokli apliekamo preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība iepriekšējos 12 kalendāra mēnešos līdz mēnesim, kad iesniegts iesniegums PVN grupas reģistrācijai, ir vismaz 350 000 *euro*;

5) PVN grupas dalībnieki var būt:

a) kapitālsabiedrības, kuras ietilpst vienā koncernā (atbilstoši Koncernu likumam),

b) ārvalsts komersanta (juridiskās personas) filiāle Latvijas Republikā, ja šis ārvalsts komersants atbilstoši Koncernu likumam ir tā paša koncerna sastāvā, kurā ietilpst pārējie PVN grupas dalībnieki;

6) starp PVN grupas dalībniekiem ir noslēgts PVN grupas dibināšanas līgums, kurā norādīts galvenais uzņēmums;

7) PVN grupas dalībnieki ir sasniedzami to juridiskajā adresē.

(2) PVN grupas dalībnieki visos darījumos ar personām, kuras nav šīs PVN grupas dalībnieki, lieto savu reģistrācijas numuru Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā. PVN grupai piešķirto reģistrācijas numuru izmanto tikai PVN grupas nodokļa deklarācijas sastādīšanai un nodokļa maksāšanas vajadzībām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.09.2013. un 23.11.2016. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2017.)

65.pants. Nosacījumi fiskālā pārstāvja reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā

(1) Reģistrētu nodokļa maksātāju reģistrē Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā kā fiskālo pārstāvi, piešķirot tam atsevišķu fiskālā pārstāvja reģistrācijas numuru Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā (turpmāk — fiskālā pārstāvja reģistrācijas numurs), ja tas atbilst visiem turpmāk minētajiem nosacījumiem:

1) attiecīgais reģistrētais nodokļa maksātājs, skaitot no dienas, kad tas iesniedzis iesniegumu reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa reģistrā, pirms vairāk nekā diviem gadiem ir reģistrējis saimniecisko darbību iekšzemē un kopš reģistrācijas dienas nepārtraukti veicis saimniecisko darbību;

2) attiecīgajam reģistrētajam nodokļa maksātājam dienā, kad tas iesniedzis iesniegumu reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, nav nodokļu parādu vai attiecīgo maksājumu termiņi ir pagarināti (atlikti, sadalīti) normatīvajos aktos par nodokļiem un nodevām noteiktajā kārtībā un šī persona pilda parādu saistības;

3) fiziskajai personai vai juridisko personu pārstāvēt tiesīgai personai nav sodāmības par krāpšanu, dokumentu viltošanu, izvairīšanos no nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas vai citiem noziedzīgiem nodarījumiem, kuri var ietekmēt nodokļu apmēra noteikšanu;

4) attiecīgais reģistrētais nodokļa maksātājs iepriekšējos 12 mēnešos nodokļu jomu regulējošos normatīvajos aktos noteiktajos termiņos iesniedzis Valsts ieņēmumu dienestam nodokļu un informatīvās deklarācijas un gada pārskatu, kā arī Valsts ieņēmumu dienesta noteiktajā termiņā rakstveidā sniedzis pieprasīto papildu informāciju, kas nepieciešama valsts budžetā maksājamās nodokļa summas vai nodokļa pārmaksas noteikšanai, vai iepriekšējos 12 mēnešos šā reģistrēta nodokļa maksātāja vienas nodokļu vai informatīvās deklarācijas vai gada pārskata nodokļu jomu regulējošos normatīvajos aktos noteiktā iesniegšanas termiņa kavējums nepārsniedz piecas kalendāra dienas;

5) attiecīgais reģistrētais nodokļa maksātājs ir sasniedzams tā juridiskajā adresē vai deklarētajā dzīvesvietā;

6) attiecīgais reģistrētais nodokļa maksātājs iesniedz kādu no šādiem apliecinājumiem iespējamā nodokļa parāda segšanai:

a) bankas izsniegtu apliecinājumu tam, ka fiskālā pārstāvja darbībai ir izveidots naudas līdzekļu uzkrājums depozīta kontā iespējamā nodokļa parāda segšanai; šis uzkrājums fiskālā pārstāvja reģistrācijas dienā ir 14 200 *euro* un fiskālā pārstāvja darbības laikā — vismaz 20 procentu apmērā no fiskālā pārstāvja iepriekšējo triju taksācijas periodu nodokļa deklarācijās norādītās vidējās ar nodokli apliekamo darījumu kopējās vērtības, bet ne mazāks par 14 200 *euro*. Fiskālais pārstāvis pēc katra taksācijas perioda beigām pārliecinās un nodrošina, ka uzkrātā summa atbilst šā apakšpunkta nosacījumiem,

b) bankas vai apdrošināšanas sabiedrības izsniegtu apliecinājumu tam, ka attiecīgā institūcija sniegs fiskālā pārstāvja darbībai nepieciešamo galvojumu iespējamā nodokļa parāda segšanai, ne mazāku par 285 000 *euro*. Fiskālais pārstāvis pēc katra taksācijas perioda beigām pārliecinās, ka iespējamā nodokļa parāda summa nav lielāka par šajā apakšpunktā minētā galvojuma apmēru. Ja galvojuma apmērs nav pietiekams, lai segtu iespējamo nodokļa parādu, fiskālais pārstāvis nodrošina tā palielināšanu;

7) attiecīgais reģistrētais nodokļa maksātājs ir Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmā reģistrēts klients.

(2) Reģistrētu nodokļa maksātāju reģistrē Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā kā fiskālo pārstāvi, pamatojoties uz reģistrācijas iesniegumu, ko iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam. Ja reģistrācijas iesniegumu paraksta pilnvarotā persona, tā vienlaikus ar šo iesniegumu iesniedz rakstveida pilnvaru.

(3) Ministru kabinets nosaka:

1) veidlapas paraugu iesniegumam par reģistrēta nodokļa maksātāja kā fiskālā pārstāvja reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, veidlapas aizpildīšanas, parakstīšanas un iesniegšanas kārtību;

2) nosacījumus un kārtību bankas un apdrošināšanas sabiedrības izsniegtajā apliecinājumā norādītā iespējamā nodokļa parāda segšanai naudas līdzekļu uzkrājuma depozīta kontā vai sniegtā galvojuma apmēra samazināšanai un atbrīvojuma piešķiršanai no šā apliecinājuma iesniegšanas;

3) fiskālā pārstāvja pienākumus attiecībā uz bankas un apdrošināšanas sabiedrības izsniegtajā apliecinājumā norādītā iespējamā nodokļa parāda segšanai naudas līdzekļu uzkrājuma depozīta kontā vai sniegtā galvojuma

apmēra ievērošanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.09.2013., 23.11.2016., 09.12.2021. un 12.12.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

66.pants. Vispārīgā kārtība reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā

(1) Nereģistrētu nodokļa maksātāju, citas dalībvalsts nodokļa maksātāju vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāju reģistrē Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, pamatojoties uz reģistrācijas iesniegumu, ko iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam. Ja reģistrācijas iesniegumu paraksta pilnvarotā persona, tā vienlaikus ar šo iesniegumu iesniedz rakstveida pilnvaru.

(1^1) Šā panta pirmā daļa ir attiecināma arī uz nodokļa maksātāju, kas reģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā saskaņā ar šā likuma 139.^{2} pantā noteikto īpašo reģistrācijas kārtību.

(2) Šā panta pirmajā daļā minēto reģistrācijas iesniegumu ir tiesības iesniegt Uzņēmumu reģistram vienlaikus ar pieteikumu par komersanta ierakstīšanu komercreģistrā.

(3) Valsts ieņēmumu dienests piecu darbdienu laikā pēc reģistrācijas iesnieguma saņemšanas pieņem lēmumu par nodokļa maksātāja (tai skaitā par PVN grupas un fiskālā pārstāvja, kā arī par jauna dalībnieka pievienošanu PVN grupai) reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā vai lēmumu atteikt reģistrāciju. Ja nodokļu maksātājam — juridiskajai personai — tiesa ir pasludinājusi maksātnespējas procesu un tas ir izslēgts no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra līdz maksātnespējas procesa pasludināšanai, pamatojoties uz kādu no šā likuma 73.panta pirmās daļas 1., 4., 5., 6., 11. vai 12.punktā vai trešajā daļā minētajiem apstākļiem, reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā neatsaka.

(4) Ja Valsts ieņēmumu dienests pēc reģistrācijas iesnieguma saņemšanas no nodokļa maksātāja ir pieprasījis informāciju par tā materiāltehniskajām un finansiālajām iespējām veikt deklarēto saimniecisko darbību, lēmumu par nodokļa maksātāja reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā vai lēmumu par atteikumu reģistrēt Valsts ieņēmumu dienests pieņem piecu darbdienu laikā pēc pieprasītās informācijas saņemšanas.

(5) *(Izslēgta ar 09.12.2021. likumu)*

(6) Lēmumu par PVN grupas reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, lēmumu par jauna dalībnieka pievienošanu PVN grupai, lēmumu par atteikumu reģistrēt PVN grupu Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā vai lēmumu par atteikumu PVN grupai pievienot jaunu dalībnieku Valsts ieņēmumu dienests paziņo PVN grupas galvenajam uzņēmumam.

(7) *(Izslēgta ar 09.12.2021. likumu)*

(7^1) Ja, piemērojot šā likuma 59. panta ceturto daļu, iekšzemes nodokļa maksātājs vai citas dalībvalsts nodokļa maksātājs ir reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā ar nākamā kalendāra gada 1. janvāri, bet kalendāra gadā pārsniedz šā likuma 59. panta pirmajā daļā minēto reģistrācijas slieksni un ceturtajā daļā minēto vērtību, tas ne vēlāk kā nākamajā darbdienā informē par to Valsts ieņēmumu dienestu.

(7^2) Šā panta 7.^{1} daļā minētajā gadījumā Valsts ieņēmumu dienests paziņo iekšzemes nodokļa maksātājam vai citas dalībvalsts nodokļa maksātājam par tā reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā ar dienu, kad tas ir informējis Valsts ieņēmumu dienestu par šā likuma 59. panta pirmajā daļā minētā reģistrācijas sliekšņa un ceturtajā daļā minētās vērtības pārsniegšanu.

(8) Šā panta pirmajā daļā minēto nereģistrētu nodokļa maksātāju, citas dalībvalsts nodokļa maksātāju vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāju reģistrācijas iesniegumu veidlapu paraugus, to aizpildīšanas, parakstīšanas un iesniegšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.06.2014., 17.12.2015., 09.12.2021. un 12.12.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025. 1.^{1} daļa stājas spēkā 01.07.2025. Sk. pārejas noteikumu 47. punktu)

67.pants. Reģistrācijas brīdis Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā

(1) *(Izslēgta ar 09.12.2021. likumu)*

(2) *(Izslēgta ar 09.12.2021. likumu)*

(2^1) Nodokļa maksātāju (izņemot PVN grupu) uzskata par reģistrētu Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā ar dienu, kad lēmums par nodokļa maksātāja reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā uzskatāms par paziņotu saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām".

(2^2) Ja lēmums par nodokļa maksātāja reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā neatkarīgi no tā paziņošanas veida tiek pieņemts atbilstoši šā likuma 59. panta ceturtajai daļai, nodokļa maksātāju uzskata par reģistrētu Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā ar nākamā taksācijas gada 1. janvāri.

(3) PVN grupu uzskata par reģistrētu Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā un jaunu dalībnieku uzskata par pievienotu PVN grupai ar nākamā taksācijas perioda pirmo datumu pēc tam, kad Valsts ieņēmumu dienests pieņēmis attiecīgo lēmumu.

(4) Informāciju par reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, izņemot informāciju par PVN grupas reģistrāciju vai par jauna dalībnieka pievienošanu PVN grupai, Valsts ieņēmumu dienests publicē savā mājaslapā internetā vienas darbdienas laikā pēc tam, kad pieņemts lēmums par reģistrāciju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.06.2014., 09.12.2021. un 12.12.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

68.pants. Jauna dalībnieka reģistrācija PVN grupā un dalībnieka izslēgšana no PVN grupas

(1) Pievienojot PVN grupai jaunu dalībnieku, PVN grupas galvenais uzņēmums iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam iesniegumu un attiecīgi grozītu PVN grupas dibināšanas līgumu.

(2) Valsts ieņēmumu dienests pieņem lēmumu atteikt jauna dalībnieka pievienošanu PVN grupai, ja jaunais dalībnieks neatbilst šā likuma 64.panta nosacījumiem.

(3) Dalībnieks ir tiesīgs izstāties no PVN grupas ne agrāk kā 12 kalendāra mēnešus pēc tā pievienošanas PVN grupai, izņemot gadījumus, kad tas vairs neatbilst šā likuma 64.panta nosacījumiem.

(4) Lai dalībnieks izstātos no PVN grupas, galvenais uzņēmums iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam iesniegumu par dalībnieka izslēgšanu no PVN grupas un attiecīgi grozītu PVN grupas dibināšanas līgumu.

(5) Ja dalībnieks vairs neatbilst šā likuma 64.panta nosacījumiem, galvenais uzņēmums iesniedz iesniegumu par minētā dalībnieka izslēgšanu no PVN grupas un attiecīgi grozītu PVN grupas dibināšanas līgumu divu mēnešu laikā no dienas, kad minētais dalībnieks vairs neatbilst šā likuma 64.panta nosacījumiem.

(6) Lai galvenais uzņēmums izstātos no PVN grupas, tas iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam iesniegumu par tā izslēgšanu no PVN grupas un attiecīgi grozītu PVN grupas dibināšanas līgumu, kurā norādīts PVN grupas dalībnieks, kas turpmāk būs galvenais uzņēmums. Dalībnieks, kas turpmāk būs galvenais uzņēmums, ir iepriekšējā galvenā uzņēmuma saistību un pienākumu pārņēmējs attiecībā uz PVN grupas saistībām un pienākumiem pret Valsts ieņēmumu dienestu.

(7) PVN grupas dalībnieku uzskata par izslēgtu no PVN grupas ar nākamā taksācijas perioda pirmo datumu pēc tam, kad Valsts ieņēmumu dienests pieņēmis lēmumu par dalībnieka izslēgšanu no PVN grupas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.12.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2022.)

69.pants. Atteikums reģistrēt nodokļa maksātāju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā

(1) Valsts ieņēmumu dienests pieņem lēmumu par atteikumu reģistrēt iekšzemes nodokļa maksātāju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā (izņemot PVN grupu), ja pastāv vismaz viens no šādiem apstākļiem:

1) nodokļa maksātājs nav sasniedzams tā norādītajā juridiskajā adresē vai deklarētās dzīvesvietas adresē vai arī šī adrese faktiski nepastāv;

2) nodokļa maksātājs pēc Valsts ieņēmumu dienesta pieprasījuma nesniedz informāciju vai sniedz nepamatotu vai nepatiesu informāciju par tā materiāltehniskajām un finansiālajām iespējām veikt deklarēto saimniecisko darbību;

3) nodokļa maksātājam saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām" ir apturēta saimnieciskā darbība;

4) nodokļa maksātāja adrese atbilst riska adreses nosacījumiem atbilstoši likumam "Par nodokļiem un nodevām";

5) nodokļa maksātājam vai tā amatpersonai, prokūristam vai pilnvarotai personai, ja minētās personas ir Latvijas Republikas rezidenti, Latvijā nav deklarētās dzīvesvietas adreses;

6) nodokļa maksātāja — juridiskās personas amatpersona vai nodokļa maksātājs — fiziskā persona ir iekļauta riska personu sarakstā atbilstoši likumam "Par nodokļiem un nodevām";

7) nodokļa maksātājam—komersantam, pamatojoties uz tā lēmumu, saskaņā ar Komerclikumu ir apturēta komersanta darbība.

(2) Valsts ieņēmumu dienests pieņem lēmumu par atteikumu reģistrēt citas dalībvalsts nodokļa maksātāju vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja tas reģistrācijas iesniegumā nav norādījis visu pieprasīto informāciju vai nav iesniedzis visus iesniegumam pievienojamos dokumentus.

(3) Valsts ieņēmumu dienests pieņem lēmumu par atteikumu reģistrēt citas dalībvalsts nodokļa maksātāju vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja citas dalībvalsts nodokļa maksātāja vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāja pilnvarotā persona reģistrācijas iesniegumā nav norādījusi visu informāciju par personu, kuru tā pārstāv, vai nav iesniegusi visus iesniegumam pievienojamos dokumentus.

(4) Valsts ieņēmumu dienests pieņem lēmumu par atteikumu reģistrēt PVN grupu Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja PVN grupa neatbilst šā likuma 64.panta nosacījumiem.

(5) Nodokļa maksātājam, kurš saņēmis Valsts ieņēmumu dienesta lēmumu par atteikumu to reģistrēt Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ir tiesības novērst šā panta pirmajā daļā minētos reģistrācijas atteikuma iemeslus — precizēt šā likuma 66.panta pirmajā daļā minēto reģistrācijas iesniegumu un atkārtoti iesniegt to Valsts ieņēmumu dienestam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.12.2015. likumu, kas stājas spēkā 06.01.2016.)

70.pants. Atkārtota reģistrācija Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā

(1) Nodokļa maksātāju, kurš izslēgts no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra saskaņā ar šā likuma 73.panta pirmās daļas 4., 5., 6. vai 11.punktu vai trešo daļu, atkārtoti reģistrē Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā šā likuma 66.pantā noteiktajā kārtībā pēc šā likuma 104.panta trešās daļas nosacījumu izpildes un pēc:

1) laikus neiesniegto nodokļa deklarāciju iesniegšanas un šajās nodokļa deklarācijās norādītās valsts budžetā maksājamās nodokļa summas, nokavējuma naudas, kā arī par nodokļa deklarācijas savlaicīgu neiesniegšanu aprēķinātās naudas soda samaksas;

2) Valsts ieņēmumu dienesta veiktajā nodokļa pārbaudē konstatētās nodokļa deklarācijā sniegtās nepatiesās informācijas labošanu un valsts budžetā maksājamās nodokļa summas un nokavējuma naudas samaksas;

3) Valsts ieņēmumu dienesta pieprasītās informācijas (saimnieciskās darbības ieņēmumus un izdevumus apliecinošu dokumentu, grāmatvedības uzskaites dokumentu, kā arī citas informācijas, kas raksturo darbības, kuras ietekmēja vai ietekmē nodokļa aprēķinu un nomaksu) iesniegšanas;

4) ziņu precizēšanas par juridisko adresi vai deklarēto dzīvesvietu;

5) Valsts ieņēmumu dienesta lēmuma par nodokļa maksātāja saimnieciskās darbības atjaunošanu;

6) Valsts ieņēmumu dienesta lēmuma par nodokļa maksātāja — juridiskās personas amatpersonas vai nodokļa

maksātāja — fiziskās personas izslēgšanas no riska personu saraksta atbilstoši likumam "Par nodokļiem un nodevām";

7) nodokļa maksātāja — juridiskās personas amatpersonas, kas ir iekļauta riska personu sarakstā atbilstoši likumam "Par nodokļiem un nodevām", nomaiņas ar amatpersonu, kas nav iekļauta minētajā riska personu sarakstā;

8) pilnīgas un pamatotas informācijas iesniegšanas par reģistrēta nodokļa maksātāja materiāltehniskajām un finansiālajām iespējām veikt saimniecisko darbību;

9) pilnīgas un pamatotas informācijas iesniegšanas par vēlmi veikt saimniecisko darbību, ja reģistrēts nodokļa maksātājs bija izslēgts no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra sakarā ar to, ka vismaz sešus iepriekšējos kalendāra mēnešus nodokļa deklarācijās nav norādījis nevienu darījumu;

10) pilnīgas un pamatotas informācijas iesniegšanas par vēlmi veikt saimniecisko darbību, nepastāvot riskam attiecībā uz nodokļa nomaksu, ja reģistrēts nodokļa maksātājs bija izslēgts no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra sakarā ar visu amatpersonu nomaiņu.

(2) Ja nodokļu maksātājs — juridiskā persona —, kuram pasludināts maksātnespējas process, līdz maksātnespējas procesa pasludināšanai ir izslēgts no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, pamatojoties uz kādu no šā likuma 73.panta pirmās daļas 4., 5., 6. vai 11.punktā vai trešajā daļā minētajiem apstākļiem, šo nodokļa maksātāju atkārtoti reģistrē Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā šā likuma 66.pantā noteiktajā kārtībā arī tad, ja nav izpildīti šā panta pirmajā daļā minētie nosacījumi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.06.2014., 17.12.2015. un 20.06.2019. likumu, kas stājas spēkā 12.07.2019.)

71.pants. Fiskālā pārstāvja atkārtota reģistrācija Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā

(1) Fiskālo pārstāvi atkārtoti reģistrē Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja:

1) reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš vēlas reģistrēties kā fiskālais pārstāvis, atbilst šā likuma 65.panta pirmās daļas 2. un 3.punktam;

2) fiskālais pārstāvis, kurš izslēgts no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra saskaņā ar šā likuma 73.panta pirmās daļas 5. vai 6.punktu, ir izpildījis šā likuma 70.pantā minētās saistības;

3) fiskālā pārstāvja darbībai sniegts kāds no šā likuma 65.panta pirmās daļas 6.punktā paredzētajiem apliecinājumiem;

4) dienā, kad Valsts ieņēmumu dienestam iesniegts iesniegums par fiskālā pārstāvja reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, attiecīgajai personai nav nodokļu parādu par iepriekšējiem taksācijas periodiem.

(2) Ja fiskālais pārstāvis līdz dienai, kad tas izslēgts no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, jau ir bijis divas reizes no šā reģistra izslēgts saskaņā ar 73.panta pirmās daļas 10.punktu vai 83.panta otro daļu, atkārtoti fiskālo pārstāvi reģistrē Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā ne agrāk kā gadu pēc pēdējās izslēgšanas.

72.pants. Reģistrācijas perioda pagarināšana Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā

(1) Ja nodokļa maksātājs, kurš reģistrēts uz noteiktu laiku saskaņā ar šā likuma 55.panta otro daļu, vēlas pagarināt reģistrācijas periodu Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, tas iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam šā likuma 66.panta pirmajā daļā minēto reģistrācijas iesniegumu ne vēlāk kā 15 darbdienu laikā pirms reģistrācijas termiņa beigām.

(2) Kārtību, kādā pagarināms šā panta pirmajā daļā minētais reģistrācijas laiks Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, nosaka Ministru kabinets.

IX nodaļa
Reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšana no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra

73.pants. Vispārīgie gadījumi reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšanai no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra

(1) Valsts ieņēmumu dienests izslēdz reģistrētu nodokļa maksātāju no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, ja iestājas vismaz viens no šādiem apstākļiem:

1) reģistrēts nodokļa maksātājs (izņemot PVN grupu) iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam pamatotu iesniegumu par tā izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra;

2) reģistrēts nodokļa maksātājs ir likvidēts vai beidz pastāvēt reorganizācijas rezultātā;

3) fiziskā persona, kura ir reģistrēts nodokļa maksātājs, ir mirusi;

4) saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām" ir apturēta reģistrēta nodokļa maksātāja saimnieciskā darbība;

5) reģistrēta nodokļa maksātāja darbības laikā iestājas vismaz viens no šādiem apstākļiem:

a) 30 dienu laikā pēc šajā likumā noteiktā nodokļa deklarācijas iesniegšanas termiņa nav iesniegta nodokļa deklarācija,

b) nodokļa deklarācijā ir sniegta nepatiesa informācija,

c) Valsts ieņēmumu dienesta rakstveida pieprasījumā noteiktajā termiņā nav iesniegta pieprasītā informācija (saimnieciskās darbības ieņēmumus un izdevumus apliecinoši dokumenti, grāmatvedības uzskaites dokumenti, kā arī cita informācija, kas raksturo darbības, kuras ietekmēja vai ietekmē nodokļa aprēķinu un nomaksu),

d) reģistrēts nodokļa maksātājs ir sniedzis nepamatotu vai nepatiesu informāciju par materiāltehniskajām un finansiālajām iespējām veikt saimniecisko darbību;

6) reģistrēts nodokļa maksātājs (izņemot citas dalībvalsts nodokļa maksātāju un trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāju) nav sasniedzams juridiskajā adresē vai deklarētās dzīvesvietas adresē vai arī šī adrese faktiski nepastāv;

7) reģistrēts nodokļa maksātājs, kas ir valsts vai pašvaldības iestāde vai pašvaldība, iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam pamatotu iesniegumu par tās izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, kurā paziņo, ka neplāno turpmāk saņemt būvniecības pakalpojumus un veikt ar nodokli apliekamus darījumus, kuru dēļ saskaņā ar šo likumu vajadzētu būt reģistrētam Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā;

8) PVN grupa iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam iesniegumu par tās izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra un no PVN grupas reģistrācijas dienas ir pagājuši 12 kalendāra mēneši;

9) PVN grupa vairs neatbilst šā likuma 64.panta nosacījumiem;

10) fiskālā pārstāvja darbības laikā iestājas vismaz viens no šādiem apstākļiem:

a) fiskālais pārstāvis neievēro šā panta pirmās daļas 5. vai 6.punkta nosacījumus,

b) kārtējā mēneša piektajā datumā fiskālajam pārstāvim ir par šā likuma 65.panta pirmās daļas 6.punktā minēto uzkrājuma vai galvojuma apmēru lielāks nodokļa parāds valsts budžetam, un nodokļa samaksas termiņš nav pagarināts (atlikts, sadalīts) normatīvajos aktos par nodokļiem un nodevām noteiktajā kārtībā,

c) fiziskajai personai vai juridisko personu pārstāvēt tiesīgai personai ir sodāmība par krāpšanu, dokumentu viltošanu, izvairīšanos no nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas vai citiem noziedzīgiem nodarījumiem, kuri var ietekmēt nodokļu apmēra noteikšanu;

11) reģistrēta nodokļa maksātāja materiāltehniskās un finansiālās iespējas neatbilst nevienam no tā saimnieciskās darbības veidiem;

12) reģistrētam nodokļa maksātājam—komersantam, pamatojoties uz tā lēmumu, saskaņā ar Komerclikumu ir apturēta komersanta darbība;

13) citas dalībvalsts nodokļa maksātājs izmanto šā likuma 59. panta pirmajā daļā noteiktās tiesības un tam ir citas dalībvalsts piešķirts reģistrācijas numurs ar kodu "EX".

(2) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kas ir valsts vai pašvaldības iestāde vai pašvaldība un kas turpmāk plāno saņemt vienīgi šā likuma 142.panta ceturtajā daļā minētos būvniecības pakalpojumus un neveikt ar nodokli apliekamus darījumus, kuru dēļ saskaņā ar šo likumu vajadzētu būt reģistrētam Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ir tiesīgs paziņot Valsts ieņēmumu dienestam, ka ar nākamo taksācijas periodu reģistrācijas numuru Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā izmantos vienīgi, lai saņemtu šā likuma 142.panta ceturtajā daļā minētos būvniecības pakalpojumus.

(2^1) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš izvēlas un ir tiesīgs izmantot šā likuma 59. panta pirmajā daļā noteiktās tiesības, bet turpmāk plāno saņemt tādus pakalpojumus no citas dalībvalsts vai no trešās valsts vai trešās teritorijas personas, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu, vai veikt preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā, ir tiesīgs paziņot Valsts ieņēmumu dienestam, ka turpmāk reģistrācijas numuru Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā izmantos vienīgi tādēļ, lai saņemtu pakalpojumus, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu, vai veiktu preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā.

(3) Valsts ieņēmumu dienestam ir tiesības izslēgt reģistrētu nodokļa maksātāju no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, ja iestājas vismaz viens no šādiem apstākļiem:

1) reģistrēta nodokļa maksātāja — juridiskās personas amatpersona vai reģistrēts nodokļa maksātājs — fiziskā persona ir iekļauta riska personu sarakstā atbilstoši likumam "Par nodokļiem un nodevām";

2) reģistrēts nodokļa maksātājs vismaz sešus iepriekšējos kalendāra mēnešus nodokļa deklarācijās nav norādījis nevienu darījumu;

3) reģistrēts nodokļa maksātājs veic visu amatpersonu nomaiņu.

(4) Šā panta pirmās daļas 1. punktu nepiemēro, ja reģistrēta nodokļa maksātāja (izņemot PVN grupu) iekšzemē veikto preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība bez nodokļa iepriekšējā kalendāra gadā ir pārsniegusi šā likuma 59. panta pirmajā daļā minēto reģistrācijas slieksni.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2013., 17.12.2015., 20.06.2019. un 12.12.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025. 2.^{1} daļa stājas spēkā 01.07.2025. Sk. pārejas noteikumu 47. punktu)

74.pants. Vispārīgā kārtība reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšanai no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra un izslēgšanas brīdis

(1) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs (izņemot PVN grupu) iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam pamatotu iesniegumu par tā izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, Valsts ieņēmumu dienests izskata šo iesniegumu un 10 darbdienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas Valsts ieņēmumu dienestā pieņem lēmumu par reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra vai lēmumu par atteikumu izslēgt reģistrētu nodokļa maksātāju no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(2) Reģistrētu nodokļa maksātāju (izņemot PVN grupu) uzskata par izslēgtu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra ar dienu, kad lēmums par reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra uzskatāms par paziņotu saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām". Ja lēmums par reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra tiek apstrīdēts vai pārsūdzēts, tas neaptur šā lēmuma darbību.

(3) Reģistrētu nodokļa maksātāju (izņemot PVN grupu), kuram saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām" ir apturēta saimnieciskā darbība, uzskata par izslēgtu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra ar dienu, kad pieņemts lēmums par nodokļa maksātāja saimnieciskās darbības apturēšanu.

(4) Reģistrētu nodokļa maksātāju, kurš reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā uz noteiktu laiku, kas norādīts šā likuma 66.panta pirmajā daļā minētajā reģistrācijas iesniegumā, uzskata par izslēgtu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra ar nākamo dienu pēc šā laika perioda beigām.

(5) Valsts ieņēmumu dienests informāciju par reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra publicē savā mājaslapā internetā vienas darbdienas laikā pēc tam, kad:

1) lēmums par reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra ievietots Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmā;

2) no Uzņēmumu reģistra ir saņemtas ziņas par attiecīgā reģistrētā nodokļa maksātāja likvidāciju vai reorganizāciju, ja reģistrēts nodokļa maksātājs ir likvidēts vai reorganizēts.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.06.2014. un 09.12.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2022.)

75.pants. Reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšana no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra un izslēgšanas brīdis, ja reģistrēts nodokļa maksātājs ir likvidēts vai beidz pastāvēt reorganizācijas rezultātā

(1) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs ir likvidēts vai beidz pastāvēt reorganizācijas rezultātā, Valsts ieņēmumu dienests vienas darbdienas laikā pēc tam, kad saņemtas ziņas par attiecīgā reģistrētā nodokļa maksātāja izslēgšanu no Uzņēmumu reģistra, izslēdz to no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(2) Reģistrētu nodokļa maksātāju uzskata par izslēgtu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra ar dienu, kad pabeigta tā likvidācija, vai ar dienu, kad reģistrēts nodokļa maksātājs beidz pastāvēt reorganizācijas rezultātā.

76.pants. Mirušas fiziskās personas — reģistrēta nodokļa maksātāja — izslēgšana no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra un izslēgšanas brīdis

(1) Fizisko personu, kura ir reģistrēts nodokļa maksātājs un kura ir mirusi, izslēdz no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, pamatojoties uz Valsts ieņēmumu dienesta lēmumu, ne agrāk kā 60 dienas pēc fiziskās personas nāves.

(2) Šā panta pirmajā daļā minēto personu neizslēdz no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, ja mantinieks vai mantojuma pārvaldīšanai tiesas iecelts aizgādnis, par ko 60 dienu laikā pēc fiziskās personas nāves ir informēts Valsts ieņēmumu dienests, turpina veikt saimniecisko darbību mantojuma atstājēja vietā, līdz brīdim, kad stājas spēkā likumīgo mantinieku mantojuma tiesības.

(3) Fizisko personu, kura ir reģistrēts nodokļa maksātājs un kura ir mirusi, uzskata par izslēgtu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, pamatojoties uz likumīgā mantinieka iesniegumu par šā nodokļa maksātāja izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, ar dienu, kad stājušās spēkā likumīgo mantinieku mantojuma tiesības, vai ar septīto dienu pēc tam, kad pieņemts lēmums par šā nodokļa maksātāja izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(4) Ja no mantojuma pārvaldīšanai ieceltā mantinieka vai tiesas ieceltā aizbildņa, kurš šā panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā ir informējis Valsts ieņēmumu dienestu par to, ka turpina veikt saimniecisko darbību mantojuma atstājēja vietā, vai no likumīgā mantinieka deviņu mēnešu laikā pēc šā panta trešajā daļā minētās fiziskās personas nāves dienas nav saņemta informācija par likumīgā mantinieka iecelšanu vai mantojuma pieņemšanas procesa turpinājumu, mirušo personu izslēdz no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra ar septīto dienu pēc tam, kad pieņemts lēmums par reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšanu.

77.pants. Reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšana no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra un izslēgšanas brīdis, ja notikusi reģistrēta nodokļa maksātāja reorganizācija

Ja notikusi reģistrēta nodokļa maksātāja reorganizācija un tas pēc reorganizācijas turpina pastāvēt, Valsts ieņēmumu dienests 10 darbdienu laikā pēc tam, kad saņemts šā reģistrētā nodokļa maksātāja pamatots iesniegums par izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, izvērtē tā paredzamo ar nodokli apliekamo darījumu apjomu un pieņem lēmumu par tā izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra. Ja paredzamais ar nodokli apliekamo darījumu apjoms nepārsniedz 50 000 *euro*, tad, balstoties uz saņemto reģistrēta nodokļa maksātāja pamatoto iesniegumu, to izslēdz no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.09.2013., 27.07.2017., 30.05.2019. un 07.12.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2024.)

78.pants. Būvniecības pakalpojumu saņemšanai reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšana no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra un izslēgšanas brīdis

(1) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs ir valsts vai pašvaldības iestāde vai pašvaldība, kura reģistrēta Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā saskaņā ar šā likuma 58.pantu, lai vienīgi saņemtu šā likuma 142.panta ceturtajā daļā minētos būvniecības pakalpojumus, iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam pamatotu iesniegumu par tā izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, Valsts ieņēmumu dienests izskata šo iesniegumu un pieņem lēmumu saskaņā ar šā likuma 74.panta pirmo daļu.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētajā gadījumā valsts vai pašvaldības iestādi vai pašvaldību uzskata par izslēgtu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra saskaņā ar šā likuma 74.panta otro daļu.

79.pants. Izslēgšana no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, ja reģistrēts nodokļa maksātājs neiesniedz nodokļa deklarāciju vai pieprasīto informāciju vai sniedz nepatiesu informāciju nodokļa deklarācijā vai nepamatotu vai nepatiesu informāciju par tā materiāltehniskajām un finansiālajām iespējām veikt saimniecisko darbību

(1) Valsts ieņēmumu dienests, ja iestājas vismaz viens no šā likuma 73.panta pirmās daļas 5.punkta "a", "c" vai "d" apakšpunktā minētajiem apstākļiem, nosūta reģistrētam nodokļa maksātājam rakstveida brīdinājumu par tā izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(2) Ja 12 darbdienu laikā pēc šā panta pirmajā daļā minētā brīdinājuma nosūtīšanas reģistrēts nodokļa maksātājs neiesniedz nodokļa deklarāciju vai pieprasīto informāciju vai sniedz nepamatotu vai nepatiesu informāciju par tā materiāltehniskajām un finansiālajām iespējām veikt saimniecisko darbību, to izslēdz no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(3) Ja Valsts ieņēmumu dienests veiktajā nodokļa pārbaudē konstatē, ka reģistrēts nodokļa maksātājs nodokļa deklarācijā ir sniedzis nepatiesu informāciju, to izslēdz no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(17.12.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.01.2016.)

80.pants. Izslēgšana no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, ja reģistrēts nodokļa maksātājs nav sasniedzams norādītajā juridiskajā adresē vai deklarētajā dzīvesvietā

(1) Ja Valsts ieņēmumu dienesta veiktajā pārbaudē konstatēts, ka reģistrēts nodokļa maksātājs nav sasniedzams norādītajā juridiskajā adresē vai deklarētajā dzīvesvietā, Valsts ieņēmumu dienests nosūta tam rakstveida brīdinājumu par izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra. Brīdinājumā norāda laiku, kad tiks atkārtoti pārbaudīta reģistrēta nodokļa maksātāja sasniedzamība juridiskajā adresē vai deklarētajā dzīvesvietā.

(2) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs nav sasniedzams juridiskajā adresē vai deklarētajā dzīvesvietā arī atkārtotās pārbaudes laikā, to izslēdz no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(3) Ja Valsts ieņēmumu dienesta veiktās pārbaudes laikā tiek konstatēts, ka reģistrēta nodokļa maksātāja norādītā juridiskā adrese vai deklarētās dzīvesvietas adrese faktiski nepastāv, reģistrētu nodokļa maksātāju izslēdz no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(4) Valsts ieņēmumu dienestam ir tiesības izslēgt reģistrētu nodokļa maksātāju no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra saskaņā ar šā likuma 73.panta pirmās daļas 6.punktu:

1) neveicot pārbaudi, bet nosūtot rakstveida brīdinājumu par izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, ja Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā ir rakstveida apliecinājums no tās ēkas vai telpas īpašnieka, kurā ir reģistrēta nodokļa maksātāja juridiskā adrese (ja juridiskā adrese komercreģistrā ierakstīta pirms 2011.gada 1.jūlija) vai deklarētā dzīvesvieta, par to, ka konkrētais nodokļa maksātājs šajā adresē neatrodas;

2) neveicot pārbaudi un nesūtot rakstveida brīdinājumu par izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, ja uz nodokļa maksātāja juridisko adresi vai deklarētās dzīvesvietas adresi nosūtītais ierakstītais pasta sūtījums ir nosūtīts atpakaļ Valsts ieņēmumu dienestam ar norādi, ka adresāts šajā adresē neatrodas.

81.pants. Izslēgšana no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, ja apturēta reģistrēta nodokļa maksātāja saimnieciskā darbība

Valsts ieņēmumu dienests, pieņemot lēmumu par reģistrēta nodokļa maksātāja saimnieciskās darbības apturēšanu saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām", vienlaikus pieņem lēmumu par reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

82.pants. PVN grupas izslēgšana no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra

(1) PVN grupu izslēdz no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra šā likuma 79.pantā minētajā kārtībā.

(2) Ja PVN grupas dalībnieks ir likvidēts un galvenais uzņēmums divu mēnešu laikā no PVN grupas dalībnieka likvidācijas dienas nav iesniedzis Valsts ieņēmumu dienestam iesniegumu par PVN grupas dalībnieka izslēgšanu no PVN grupas un attiecīgi grozītu PVN grupas dibināšanas līgumu, Valsts ieņēmumu dienests izslēdz PVN grupu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(3) Ja Valsts ieņēmumu dienesta veiktajā pārbaudē konstatēts, ka PVN grupas dalībnieks nav sasniedzams norādītajā juridiskajā adresē, Valsts ieņēmumu dienests nosūta galvenajam uzņēmumam un attiecīgajam PVN grupas dalībniekam brīdinājumu par PVN grupas izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra. Brīdinājumā norāda laiku, kad tiks atkārtoti pārbaudīta PVN grupas dalībnieka sasniedzamība juridiskajā adresē.

(4) Ja PVN grupas dalībnieks nav sasniedzams juridiskajā adresē arī atkārtotās pārbaudes laikā, Valsts ieņēmumu dienests izslēdz PVN grupu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(5) Ja Valsts ieņēmumu dienesta veiktās pārbaudes laikā tiek konstatēts, ka PVN grupas dalībnieka norādītā juridiskā adrese faktiski nepastāv, Valsts ieņēmumu dienests izslēdz PVN grupu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(6) Ja PVN grupas dalībnieks neatbilst šā likuma 64.panta nosacījumiem un galvenais uzņēmums nepilda šā likuma 68.panta piektajā daļā noteiktās saistības, Valsts ieņēmumu dienests izslēdz PVN grupu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(7) Ja PVN grupas dalībnieks ir izslēgts no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra saskaņā ar 73.panta pirmās daļas 4.punktu, Valsts ieņēmumu dienests vienlaikus pieņem lēmumu par PVN grupas dalībnieka izslēgšanu no PVN grupas un par to informē arī galveno uzņēmumu. Divu mēnešu laikā no dienas, kad PVN grupas dalībnieks ir izslēgts no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, galvenais uzņēmums vai PVN grupas dalībnieks, kas turpmāk būs galvenais uzņēmums, iesniedz grozītu PVN grupas dibināšanas līgumu. Ja galvenais uzņēmums nepilda šajā daļā noteiktās saistības, Valsts ieņēmumu dienests pieņem lēmumu par PVN grupas izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(8) PVN grupu uzskata par izslēgtu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra ar nākamā taksācijas perioda pirmo datumu pēc tam, kad Valsts ieņēmumu dienests pieņēmis lēmumu par PVN grupas izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

83.pants. Fiskālā pārstāvja izslēgšana no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa

maksātāju reģistra

(1) Fiskālo pārstāvi izslēdz no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra šā likuma 79. un 80.pantā minētajā kārtībā.

(2) Valsts ieņēmumu dienests, izslēdzot no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra nodokļa maksātāju, kuram ir piešķirts arī fiskālā pārstāvja reģistrācijas numurs, vienlaikus no tā izslēdz arī fiskālo pārstāvi.

(3) Ja Valsts ieņēmumu dienests konstatē, ka fiskālajam pārstāvim ir šā likuma 73.panta pirmās daļas 10.punkta "b" apakšpunktā minētais parāds, Valsts ieņēmumu dienests nosūta fiskālajam pārstāvim rakstveida brīdinājumu par tā izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(4) Ja 10 darbdienu laikā pēc šā panta trešajā daļā minētā rakstveida brīdinājuma nosūtīšanas fiskālais pārstāvis nesamaksā attiecīgo parādu, fiskālo pārstāvi izslēdz no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(5) Ja fiskālais pārstāvis ir juridiskā persona un Valsts ieņēmumu dienests konstatē, ka attiecībā uz šīs juridiskās personas pārstāvēttiesīgo personu iestājas šā likuma 73.panta pirmās daļas 10.punkta "c" apakšpunktā minētais apstāklis, Valsts ieņēmumu dienests nosūta fiskālajam pārstāvim rakstveida brīdinājumu par tā izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(6) Ja 30 dienu laikā pēc šā panta piektajā daļā minētā brīdinājuma nosūtīšanas fiskālais pārstāvis nenovērš šā likuma 73.panta pirmās daļas 10.punkta "c" apakšpunktā minēto apstākli, fiskālo pārstāvi izslēdz no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(7) Ja fiskālais pārstāvis ir fiziskā persona, kas ir vienīgā pārstāvēttiesīgā persona, un Valsts ieņēmumu dienests konstatē, ka attiecībā uz šo personu iestājas šā likuma 73.panta pirmās daļas 10.punkta "c" apakšpunktā minētais apstāklis, Valsts ieņēmumu dienests izslēdz fiskālo pārstāvi no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

83.[1] pants. Izslēgšana no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, ja reģistrēta nodokļa maksātāja materiāltehniskās un finansiālās iespējas neatbilst nevienam no tā saimnieciskās darbības veidiem

Ja Valsts ieņēmumu dienests, veicot nodokļa kontroles un administrēšanas pasākumus, konstatē, ka reģistrēta nodokļa maksātāja materiāltehniskās un finansiālās iespējas neatbilst nevienam no tā saimnieciskās darbības veidiem, Valsts ieņēmumu dienests pieņem lēmumu par reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(17.12.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.01.2016.)

83.[2] pants. Izslēgšana no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, ja reģistrētam nodokļa maksātājam—komersantam, pamatojoties uz tā lēmumu, saskaņā ar Komerclikumu ir apturēta komersanta darbība

Ja reģistrēts nodokļa maksātājs—komersants saskaņā ar Komerclikumu ir pieņēmis lēmumu par komersanta darbības apturēšanu, Valsts ieņēmumu dienests piecu darbdienu laikā pēc tam, kad saņemtas ziņas no Komercreģistra par attiecīgā reģistrētā nodokļa maksātāja—komersanta darbības apturēšanu, pieņem lēmumu par reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(17.12.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.01.2016.)

83.[3] pants. Izslēgšana no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, ja reģistrēta nodokļa maksātāja — juridiskās personas amatpersona vai reģistrēts nodokļa maksātājs — fiziskā persona ir iekļauta riska personu sarakstā

(1) Ja Valsts ieņēmumu dienests konstatē, ka reģistrēta nodokļa maksātāja — juridiskās personas amatpersona vai reģistrēts nodokļa maksātājs — fiziskā persona ir iekļauta riska personu sarakstā atbilstoši likumam "Par nodokļiem un nodevām", Valsts ieņēmumu dienests vērtē, vai reģistrēta nodokļa maksātāja — juridiskās personas amatpersona vai reģistrēts nodokļa maksātājs — fiziskā persona ir veikusi darbības, kuru rezultātā zudis pamats šīs

personas iekļaušanai riska personu sarakstā.

(2) Valsts ieņēmumu dienestam, balstoties uz šā panta pirmajā daļā veikto izvērtējumu, ir tiesības pieņemt lēmumu par reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(17.12.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.01.2016.)

83.[4] pants. Izslēgšana no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, ja reģistrēts nodokļa maksātājs vismaz sešus iepriekšējos kalendāra mēnešus nodokļa deklarācijās nav norādījis nevienu darījumu

(1) Ja Valsts ieņēmumu dienests, veicot nodokļa kontroles un administrēšanas pasākumus, konstatē, ka reģistrēts nodokļa maksātājs vismaz sešus iepriekšējos kalendāra mēnešus nodokļa deklarācijās nav norādījis nevienu darījumu un minētajam reģistrētajam nodokļa maksātājam saskaņā ar Komerclikumu nav apturēta saimnieciskā darbība, Valsts ieņēmumu dienests nosūta rakstveida brīdinājumu, kurā informē par savām tiesībām izslēgt reģistrētu nodokļa maksātāju no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, vienlaikus aicinot reģistrēto nodokļa maksātāju sniegt rakstveida skaidrojumu par minētās situācijas faktiskajiem apstākļiem.

(2) Ja 20 darbdienu laikā pēc šā panta pirmajā daļā minētā brīdinājuma nosūtīšanas reģistrēts nodokļa maksātājs sniedz pieprasīto informāciju, Valsts ieņēmumu dienestam ir tiesības izslēgt reģistrētu nodokļa maksātāju no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, ja, izvērtējot informāciju, Valsts ieņēmumu dienests konstatē, ka pastāv risks attiecībā uz nodokļa nomaksu un tā dēļ var tikt nodarīti zaudējumi valsts budžetam.

(3) Ja 20 darbdienu laikā pēc šā panta pirmajā daļā minētā brīdinājuma nosūtīšanas reģistrēts nodokļa maksātājs nesniedz pieprasīto informāciju vai sniedz nepamatotu vai nepatiesu informāciju, Valsts ieņēmumu dienestam ir tiesības izslēgt reģistrētu nodokļa maksātāju no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(20.06.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.07.2019.)

83.[5] pants. Izslēgšana no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, ja reģistrēts nodokļa maksātājs veic visu amatpersonu nomaiņu

(1) Ja Valsts ieņēmumu dienests, veicot nodokļa kontroles un administrēšanas pasākumus, konstatē, ka reģistrēts nodokļa maksātājs veic visu amatpersonu nomaiņu, Valsts ieņēmumu dienestam ir tiesības nosūtīt rakstveida brīdinājumu, kurā tas informē par savām tiesībām izslēgt reģistrētu nodokļa maksātāju no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, vienlaikus aicinot reģistrēto nodokļa maksātāju sniegt rakstveida skaidrojumu par minētās darbības faktiskajiem apstākļiem un uzaicinot tā amatpersonas ierasties uz interviju.

(2) Ja 20 darbdienu laikā pēc šā panta pirmajā daļā minētā brīdinājuma nosūtīšanas reģistrēts nodokļa maksātājs sniedz pieprasīto informāciju un ir notikušas amatpersonu intervijas, Valsts ieņēmumu dienestam ir tiesības izslēgt reģistrētu nodokļa maksātāju no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, ja, izvērtējot informāciju, Valsts ieņēmumu dienests konstatē, ka pastāv risks attiecībā uz nodokļa nomaksu un tā dēļ var tikt nodarīti zaudējumi valsts budžetam.

(3) Ja 20 darbdienu laikā pēc šā panta pirmajā daļā minētā brīdinājuma nosūtīšanas reģistrēts nodokļa maksātājs nesniedz pieprasīto informāciju vai sniedz nepamatotu vai nepatiesu informāciju un nav notikušas amatpersonu intervijas, Valsts ieņēmumu dienestam ir tiesības izslēgt reģistrētu nodokļa maksātāju no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(20.06.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.07.2019.)

83.[6] pants. Izslēgšana no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, ja citas dalībvalsts nodokļa maksātājam ir citas dalībvalsts piešķirts reģistrācijas numurs ar kodu "EX"

(1) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš izmanto šā likuma 59. panta pirmajā daļā noteiktās tiesības un kuram ir citas dalībvalsts piešķirts reģistrācijas numurs ar kodu "EX", iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam iesniegumu par tā izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra piecu darbdienu laikā no brīža, kad cita dalībvalsts tam ir piešķīrusi reģistrācijas numuru ar kodu "EX".

(2) Valsts ieņēmumu dienests 10 darbdienu laikā pēc šā panta pirmajā daļā minētā iesnieguma saņemšanas pieņem lēmumu par reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(3) Ja Valsts ieņēmumu dienests, veicot nodokļa kontroles un administrēšanas pasākumus, konstatē, ka reģistrēts nodokļa maksātājs izmanto šā likuma 59. panta pirmajā daļā noteiktās tiesības un tam ir citas dalībvalsts piešķirts reģistrācijas numurs ar kodu "EX", Valsts ieņēmumu dienests pieņem lēmumu par reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(12.12.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

X nodaļa
Valsts budžetā maksājamais nodoklis un personas, kuras maksā nodokli

84.pants. Vispārīgie noteikumi nodokļa maksāšanai un to personu noteikšanai, kuras maksā nodokli

(1) Nodokli valsts budžetā maksā ikviens nodokļa maksātājs, kas ir reģistrēts vai kam saskaņā ar šo likumu jābūt reģistrētam Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā un kas veic apliekamus darījumus, kuriem iekšzemē piemēro nodokli, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

(2) Nodoklis par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, izņemot šā likuma 43.panta ceturtajā un sestajā daļā minētos gadījumus, valsts budžetā maksājams arī tad, ja samaksa par precēm vai pakalpojumiem veikta pirms preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas.

(3) Nodoklis par tādu preču piegādi, kuras montē vai uzstāda, valsts budžetā maksājams arī tad, ja atlīdzība par darījumu saņemta pirms preču piegādes un to montāžas vai uzstādīšanas.

(4) Nodokli par šā likuma 141., 142., 143., $143.^1$, $143.^2$, $143.^3$ un $143.^4$ pantā minētajā kārtībā sniegtajiem pakalpojumiem un preču piegādēm valsts budžetā maksā pakalpojumu vai preču saņēmējs, ja tas ir reģistrēts nodokļa maksātājs.

(5) Ja citas dalībvalsts nodokļa maksātājs vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs saskaņā ar šā likuma 55.panta pirmo daļu nav reģistrējies Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, nodokli par saņemto pakalpojumu aprēķina un maksā valsts budžetā pakalpojuma saņēmējs, ja tas ir reģistrēts nodokļa maksātājs.

(6) Nodokli par iekšzemē veiktajiem ar nodokli apliekamiem darījumiem (saņemtajiem avansiem) valsts budžetā maksā arī citas dalībvalsts nodokļa maksātāji un trešo valstu vai trešo teritoriju nodokļa maksātāji, kuri ir reģistrēti vai kuriem saskaņā ar šo likumu jābūt reģistrētiem Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, izņemot gadījumus, kad par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu nodokli valsts budžetā maksā preču vai pakalpojumu saņēmējs.

(7) Ja citas dalībvalsts nodokļa maksātājam vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājam, kas iekšzemē piegādā preces vai sniedz pakalpojumus, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19.panta pirmo daļu, iekšzemē ir pastāvīgā iestāde, kas piedalās šo preču piegādē vai pakalpojumu sniegšanā, nodokli par šo preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu valsts budžetā maksā attiecīgās personas pastāvīgā iestāde.

(8) Reģistrētam nodokļa maksātājam, kas ir valsts vai pašvaldības iestāde vai pašvaldība, kura saskaņā ar šā likuma 58.pantu reģistrēta Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā šā likuma 142.panta ceturtajā daļā minēto būvniecības pakalpojumu saņemšanai, par citiem apliekamiem darījumiem, kuriem saskaņā ar likumu iekšzemē piemēro nodokli, ir tiesības nemaksāt valsts budžetā nodokli, ja tas izmanto šā likuma 59.pantā noteiktās tiesības.

(9) Nodokli valsts budžetā šā likuma 85., 87., 88. un 89.pantā noteiktajos gadījumos maksā arī personas, kuras nav reģistrēti nodokļa maksātāji.

(10) Nodokli valsts budžetā maksā ikviena persona, kas norādījusi nodokli savā izrakstītajā nodokļa rēķinā.

(11) Ja nereģistrēta nodokļa maksātāja vai citas dalībvalsts nodokļa maksātāja iekšzemē veikto preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība kalendāra gadā ir pārsniegusi šā likuma 59. panta pirmajā daļā minēto

reģistrācijas slieksni un ceturtajā daļā minēto vērtību, tas maksā valsts budžetā nodokli, kas aprēķināts saskaņā ar šā likuma 34. panta desmito daļu.

(12) Ja citas dalībvalsts nodokļa maksātāja Eiropas Savienības teritorijā veikto preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība kalendāra gadā ir pārsniegusi šā likuma 61. panta divpadsmitajā daļā minēto vērtību, tas par iekšzemē veiktajām preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem maksā valsts budžetā nodokli, kas aprēķināts saskaņā ar šā likuma 34. panta $10.^2$ daļu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.09.2013., 06.11.2013., 30.11.2015., 16.06.2016., 23.11.2016., 27.07.2017., 30.05.2019., 07.12.2023. un 12.12.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

85.pants. Personas, kuras maksā nodokli valsts budžetā par preču importu

(1) Nodokli valsts budžetā par preču importu maksā jebkura persona, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

(2) Ja, veicot preču importu, saskaņā ar normatīvajiem aktiem muitas jomā muitas parāds jānodrošina ar muitas galvojumu, tad persona, kas ir atbildīga par muitas parāda samaksu, bet nav saņēmusi atļauju piemērot īpašo nodokļa režīmu preču importa darījumos, iesniedz galvojumu par nodokļa parādu.

(3) Veicot preču importu, īpašo nodokļa režīmu preču importa darījumos piemēro:

1) reģistrēts nodokļa maksātājs, ja tas veic preču importu savas saimnieciskās darbības ietvaros un ir saņēmis Valsts ieņēmumu dienesta atļauju;

2) fiskālais pārstāvis, ja tas veic preču importu, pārstāvot citas dalībvalsts reģistrētu nodokļa maksātāju vai trešās valsts vai trešās teritorijas reģistrētu nodokļa maksātāju, un ir saņēmis Valsts ieņēmumu dienesta atļauju.

(4) Valsts ieņēmumu dienests, pamatojoties uz reģistrēta nodokļa maksātāja iesniegumu, šā panta trešajā daļā minēto atļauju piešķir reģistrētam nodokļa maksātājam, ja tas atbilst visiem šajā daļā minētajiem nosacījumiem:

1) tas ir ierakstīts komercreģistrā vai reģistrēts Valsts ieņēmumu dienestā kā saimnieciskās darbības veicējs;

2) tas iepriekšējos 12 mēnešus ir veicis saimniecisko darbību iekšzemē un ir reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā;

3) tā materiāltehniskās un finansiālās iespējas atbilst saimnieciskās darbības veidiem;

4) tam iesnieguma iesniegšanas dienā nav nodokļu parādu;

5) tas iepriekšējos 12 mēnešos nodokļu jomu regulējošos normatīvajos aktos noteiktajos termiņos iesniedzis nodokļu un informatīvās deklarācijas un gada pārskatu, kā arī Valsts ieņēmumu dienesta noteiktajā termiņā sniedzis papildu informāciju, kas nepieciešama valsts budžetā iemaksājamās nodokļa summas vai nodokļa pārmaksas noteikšanai, vai iepriekšējos 12 mēnešos reģistrēta nodokļa maksātāja vienas nodokļu vai informatīvās deklarācijas vai gada pārskata nodokļu jomu regulējošos normatīvajos aktos noteiktā iesniegšanas termiņa kavējums nepārsniedz piecas kalendāra dienas;

6) tā pārstāvēttiesīgajām personām nav sodāmības par krāpšanu, dokumentu viltošanu, izvairīšanos no nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas vai citiem noziedzīgiem nodarījumiem, kuri var ietekmēt nodokļu apmēra noteikšanu;

7) reģistrēta nodokļa maksātāja — juridiskās personas amatpersona vai reģistrēts nodokļa maksātājs — fiziskā persona nav iekļauta riska personu sarakstā atbilstoši likumam "Par nodokļiem un nodevām";

8) tas ir Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmā reģistrēts klients.

(5) Reģistrēts nodokļa maksātājs ir tiesīgs piemērot īpašo nodokļa režīmu preču importa darījumos pamatlīdzekļu importam bez šā panta trešajā daļā minētās atļaujas, ja tiek ievēroti visi šajā daļā minētie nosacījumi:

1) reģistrēts nodokļa maksātājs importē pamatlīdzekli, ko paredzēts pilnībā vai daļēji izmantot ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai vismaz 12 kalendāra mēnešu laikā no brīža, kad veikts pamatlīdzekļa imports;

2) pamatlīdzekļa vērtība (bez nodokļa) sasniedz vai pārsniedz 700 *euro*;

3) reģistrētam nodokļa maksātājam nav nodokļa parādu par iepriekšējiem taksācijas periodiem.

(6) Piemērojot šā panta piektās daļas 1.punktu, par pamatlīdzekli uzskata arī vieglo automašīnu, ja to importē reģistrēts nodokļa maksātājs, kura pamatdarbība ir autovadīšanas prasmes apmācība, taksometru pakalpojumu sniegšana, vieglo automašīnu nomas pakalpojumu sniegšana, vieglo automašīnu piegādes vai nomaksas pirkuma darījumi.

(7) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs, importējot preces, izmanto citas personas sniegto muitošanas pakalpojumu, šai personai ir tiesības piemērot īpašo nodokļa režīmu preču importa darījumos, ja ir saņemta šā panta trešajā daļā minētā atļauja uz reģistrētā nodokļa maksātāja vārda.

(8) Ministru kabinets nosaka:

1) nosacījumus, ar kādiem piešķir, aptur un anulē šā panta trešajā daļā minētās atļaujas, kārtību, kādā šīs atļaujas piešķir, aptur un anulē, un kārtību, kādā iesniedzams un izskatāms iesniegums šīs atļaujas saņemšanai;

2) šā panta otrajā daļā minētā nodokļa parāda galvojuma veidus, iesniegšanas, pieņemšanas, piemērošanas, apmēra noteikšanas, uzskaites un dzēšanas kārtību, kā arī prasības, saskaņā ar kurām personu atbrīvo no nodokļa parāda galvojuma iesniegšanas;

3) dokumentus, kas apliecina nodokļa samaksu valsts budžetā preču importa darījumos.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.09.2013., 06.11.2013., 23.11.2016., 20.04.2017., 20.06.2019. un 12.12.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

86.pants. Personas, kuras maksā nodokli valsts budžetā par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā

(1) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs (arī saskaņā ar šā likuma 139.^{2} pantā noteikto reģistrācijas kārtību reģistrēts nodokļa maksātājs) vai fiskālais pārstāvis iekšzemē veic preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā, tas aprēķina un maksā valsts budžetā nodokli, piemērojot šim darījumam atbilstošo nodokļa likmi saskaņā ar šā likuma 41.panta pirmās daļas 1. vai 2.punktu.

(2) Ja nereģistrēta nodokļa maksātāja vai citas dalībvalsts nodokļa maksātāja preču iegādes Eiropas Savienības teritorijā kopējā vērtība bez nodokļa ir pārsniegusi šā likuma 57.panta pirmajā daļā noteikto reģistrācijas slieksni, tas aprēķina un maksā valsts budžetā nodokli par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā no vērtības, kas pārsniedz šā likuma 57.panta pirmajā daļā noteikto reģistrācijas slieksni.

(3) Ja trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs iekšzemē veic preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā, tas aprēķina un maksā valsts budžetā nodokli, izņemot šā likuma 54.pantā minētos darījumus.

(4) Ja citas dalībvalsts nodokļa maksātājs vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs atbilstoši šā likuma 55.panta pirmajai daļai nav reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, nodokli par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā aprēķina un maksā preces saņēmējs, ja tas ir reģistrēts nodokļa maksātājs.

(5) Šā panta pirmās daļas nosacījumi neattiecas uz preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā, ko veic nodokļa maksātājs, ja šādu preču piegādei iekšzemē būtu piemērota nodokļa 0 procentu likme saskaņā ar šā likuma 43., 47., 48. un 50.pantu.

(6) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs vai fiskālais pārstāvis iekšzemē veic preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā no personas, kura nav citas dalībvalsts reģistrēts nodokļa maksātājs, nodokli par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā neaprēķina un valsts budžetā nemaksā.

(7) Šā panta sestās daļas nosacījumi nav attiecināmi uz jauna transportlīdzekļa iegādi.

(8) Ja preču piegādātājs ir citas dalībvalsts reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš nav reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ir izrakstījis nodokļa rēķinu un darījumam piemēro nodokli saskaņā ar šā likuma 54.panta trešās daļas nosacījumiem, tad reģistrēts nodokļa maksātājs aprēķina un maksā valsts budžetā nodokli par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā.

(9) *(Izslēgta ar 28.11.2019. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2013., 19.02.2015., 28.11.2019. un 12.12.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025. Grozījums par pirmās daļas papildināšanu pēc vārdiem "reģistrēts nodokļa maksātājs" ar vārdiem un skaitli "(arī saskaņā ar šā likuma 139.^{2} pantā noteikto reģistrācijas kārtību reģistrēts nodokļa maksātājs)" stājas spēkā 01.07.2025. Sk. pārejas noteikumu 47. punktu)

87.pants. Personas, kuras maksā nodokli valsts budžetā par jauna transportlīdzekļa iegādi Eiropas Savienības teritorijā

Jebkura persona, tai skaitā nereģistrēts nodokļa maksātājs vai persona, kura nav nodokļa maksātājs, iegādājoties jaunu transportlīdzekli no jebkuras citas dalībvalsts personas, maksā nodokli valsts budžetā.

88.pants. Personas, kuras maksā nodokli valsts budžetā par citas dalībvalsts nodokļa maksātāja sniegtajiem pakalpojumiem

(1) Par pakalpojumiem, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19.panta pirmo daļu un kuri saņemti no citas dalībvalsts nodokļa maksātāja, nodokli aprēķina un valsts budžetā maksā pakalpojumu saņēmējs, kurš ir nodokļa maksātājs.

(2) Par šā likuma 20.panta pirmajā daļā un 25.pantā minētajiem pakalpojumiem, kuru sniegšanas vieta saskaņā ar šo likumu ir iekšzeme un kuri saņemti no citas dalībvalsts nodokļa maksātāja, kas neveic saimniecisko darbību iekšzemē, nodokli aprēķina un maksā valsts budžetā pakalpojumu saņēmējs, ja tas ir reģistrēts nodokļa maksātājs.

(3) Par šā likuma 20.panta otrajā daļā un 25.pantā minētajiem pakalpojumiem, kuru sniegšanas vieta saskaņā ar šo likumu ir iekšzeme, nodokli valsts budžetā maksā pakalpojumu sniedzējs, ja šo pakalpojumu saņēmējs ir nereģistrēts nodokļa maksātājs vai persona, kura nav nodokļa maksātājs.

89.pants. Personas, kuras maksā nodokli valsts budžetā par trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāja sniegtajiem pakalpojumiem

(1) Par pakalpojumiem, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19.panta pirmo daļu un kuri saņemti no trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāja, nodokli aprēķina un valsts budžetā maksā pakalpojumu saņēmējs, kurš ir nodokļa maksātājs.

(2) Par šā likuma 20.panta pirmajā daļā un 25.pantā minētajiem pakalpojumiem, kuru sniegšanas vieta saskaņā ar šo likumu ir iekšzeme un kuri saņemti no trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāja, kas neveic saimniecisko darbību iekšzemē, nodokli aprēķina un maksā valsts budžetā pakalpojumu saņēmējs, ja tas ir reģistrēts nodokļa maksātājs.

(3) Par šā likuma 20.panta otrajā daļā un 25.pantā minētajiem pakalpojumiem, kuru sniegšanas vieta saskaņā ar šo likumu ir iekšzeme, nodokli valsts budžetā maksā pakalpojumu sniedzējs, ja šo pakalpojumu saņēmējs ir nereģistrēts nodokļa maksātājs vai persona, kura nav nodokļa maksātājs.

(4) Ja nodokļa maksātājs saņem šā likuma 30.panta pirmajā daļā norādītos pakalpojumus no trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāja, tas aprēķina un maksā valsts budžetā nodokli par šiem pakalpojumiem.

(5) Šā panta ceturtā daļa nav attiecināma uz šā likuma 30.panta pirmās daļas 9.punktā minētajiem pakalpojumiem, kuriem ir piemērots atbrīvojums no nodokļa saskaņā ar šā likuma 52.panta pirmās daļas 20. un 21.punktu.

90. pants. Valsts budžetā maksājamais nodoklis, koriģējot preces ar nodokli apliekamo vērtību par atpakaļ nesaņemto dzērienu atkārtoti lietojamo iepakojumu

Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš saskaņā ar šā likuma 39. panta trešās daļas 3. punktu darījuma ar nodokli apliekamajā vērtībā neiekļāva maksu par dzērienu atkārtoti lietojamo iepakojumu, kam piemēro depozīta sistēmu, iesniedzot deklarāciju par taksācijas gadu, koriģē piegādātās preces ar nodokli apliekamo vērtību par iepriekšējā taksācijas gadā atpakaļ nesaņemtā dzērienu atkārtoti lietojamā iepakojuma vērtību un no šīs vērtības aprēķināto nodokļa summu iemaksā valsts budžetā.

(09.12.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2022. Panta jaunā redakcija stājas spēkā 01.02.2022. Sk.

pārejas noteikumu 41. punktu)

91.pants. Personas, kuras maksā nodokli valsts budžetā citos gadījumos

(1) Ja citas dalībvalsts nodokļa maksātājs piegādā preces no citas dalībvalsts uz iekšzemi un tās iekšzemē montē vai uzstāda, nodokli valsts budžetā maksā:

1) preču saņēmējs, ja tas ir reģistrēts nodokļa maksātājs;

2) citas dalībvalsts nodokļa maksātājs, ja preču saņēmējs ir nereģistrēts nodokļa maksātājs vai persona, kura nav nodokļa maksātājs.

(2) Ja citas dalībvalsts nodokļa maksātājs vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs piegādā gāzi, izmantojot dabasgāzes sistēmu, kas atrodas Eiropas Savienības teritorijā, vai tīklus, kas ir pieslēgti šai sistēmai, kā arī piegādā elektroenerģiju, siltumenerģiju vai dzesēšanas enerģiju, ko nodrošina pa siltumenerģijas vai dzesēšanas enerģijas tīkliem, un atbilstoši šā likuma 15.panta nosacījumiem preču piegādes vieta ir iekšzeme, nodokli valsts budžetā maksā:

1) gāzes, elektroenerģijas, siltumenerģijas vai dzesēšanas enerģijas saņēmējs, ja tas ir reģistrēts nodokļa maksātājs;

2) citas dalībvalsts nodokļa maksātājs vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs, ja gāzes, elektroenerģijas, siltumenerģijas vai dzesēšanas enerģijas saņēmējs ir nereģistrēts nodokļa maksātājs vai persona, kura nav nodokļa maksātājs.

(3) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kas ir valsts vai pašvaldības iestāde vai pašvaldība, kura saskaņā ar šā likuma 58.pantu reģistrēta Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā šā likuma 142.panta ceturtajā daļā minēto būvniecības pakalpojumu saņemšanai, par citiem apliekamiem darījumiem, kuriem saskaņā ar likumu iekšzemē piemēro nodokli, maksā valsts budžetā nodokli, ja tas izvēlas neizmantot vai nav tiesīgs piemērot šā likuma 59.pantā noteiktās tiesības, pirms tam par to paziņojot Valsts ieņēmumu dienestam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

XI nodaļa
Priekšnodokļa atskaitīšana no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas un priekšnodokļa korekcija

92.pants. Vispārīgie noteikumi priekšnodokļa atskaitīšanai

(1) Ja preces iegādātas un pakalpojumi saņemti ar nodokli apliekamu darījumu nodrošināšanai vai tādu citās valstīs veiktu darījumu nodrošināšanai, kuri būtu apliekami ar nodokli, ja tie tiktu veikti iekšzemē, priekšnodoklis ir:

1) no citiem reģistrētiem nodokļa maksātājiem saņemtajos nodokļa rēķinos norādītās nodokļa summas par iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem;

2) samaksātā nodokļa summa par preču importu;

3) saskaņā ar īpašu nodokļa režīmu preču importa darījumos aprēķinātā nodokļa summa atbilstoši muitas deklarācijai;

4) aprēķinātā nodokļa summa, kas reģistrētam nodokļa maksātājam taksācijas periodā jāmaksā kā pakalpojuma saņēmējam;

5) aprēķinātā nodokļa summa par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā;

6) aprēķinātā nodokļa summa par precēm, kas iegādātas saskaņā ar šā likuma 141., 143., 143.[1], 143.[2], 143.[3] un 143.[4] pantu;

7) aprēķinātā nodokļa summa par pakalpojumiem, kas saņemti saskaņā ar šā likuma 141., 142. un 143. pantu;

8) aprēķinātā vai samaksātā nodokļa summas par iegādātajām precēm, kas izsniegtas kā mazas vērtības dāvanas vai preču paraugi;

9) aprēķinātā vai samaksātā nodokļa summa par precēm un pakalpojumiem, lai nodrošinātu preču piegādi nodokļa maksātājam, par kuru saskaņā ar šā likuma 6. panta sestās daļas nosacījumiem uzskatāms, ka tas pats saņēmis un piegādājis preces personai, kas nav nodokļa maksātājs.

(2) Priekšnodoklis ir arī tās šā panta pirmajā daļā noteiktās nodokļa summas par iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem tādu pakalpojumu nodrošināšanai, kuri minēti:

1) šā likuma 52.panta pirmās daļas 20. un 21.punktā, ja pakalpojumu saņēmējs ir trešās valsts vai trešās teritorijas persona;

2) šā likuma 52.panta pirmās daļas 20. un 21.punktā, ja veiktie darījumi ir tieši saistīti ar preču eksportu.

(3) Reģistrētam nodokļa maksātājam kā priekšnodokli no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas ir tiesības atskaitīt lauksaimniekam izmaksāto kompensāciju saskaņā ar šā likuma 135.pantu.

(3[1]) Reģistrētam nodokļa maksātājam kā priekšnodokli no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas ir tiesības atskaitīt nodokļa summu, kas norādīta tādā rēķinā par ūdens, siltumenerģijas, elektroenerģijas vai gāzes piegādi vai par kanalizācijas vai sadzīves atkritumu izvešanas pakalpojumiem:

1) kuru izraksta persona, kas nodrošina ēku pārvaldīšanu un kas, darbojoties kā starpnieks starp faktisko šo preču piegādātāju vai pakalpojumu sniedzēju un šo preču un pakalpojumu saņēmēju, no šo preču vai pakalpojumu saņēmēja saņem atlīdzību par precēm un pakalpojumiem un nodokli, kurus pilnā apmērā pārskaita faktiskajam preču piegādātājam vai pakalpojumu sniedzējam;

2) kurā atsevišķi norādīts faktiskā preču piegādātāja vai pakalpojumu sniedzēja nosaukums, reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, rēķina datums un numurs, preču vai pakalpojumu vērtība un nodokļa summa.

(4) Reģistrētam nodokļa maksātājam ir tiesības priekšnodokli atskaitīt no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

(5) Priekšnodokli atskaita, norādot priekšnodokļa summu nodokļa deklarācijā un par šo vērtību samazinot valsts budžetā maksājamo nodokļa summu.

(6) Reģistrētam nodokļa maksātājam, veicot priekšnodokļa atskaitījumus, ir pienākums pārliecināties, vai nodokļa rēķinu ir izsniedzis reģistrēts nodokļa maksātājs. Šo informāciju var saņemt Valsts ieņēmumu dienestā vai publiski pieejamā nodokļa maksātāju datubāzē internetā.

(7) Lai īstenotu priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības, reģistrētam nodokļa maksātājam ir pienākums saglabāt saņemto nodokļa rēķinu par veikto darījumu un šā panta 3.[1] daļā minēto rēķinu.

(8) Šajā nodaļā noteiktajos gadījumos veicama priekšnodokļa korekcija.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2013., 30.11.2015., 16.06.2016., 23.11.2016., 27.07.2017., 30.05.2019., 15.10.2020. un 10.02.2022. likumu, kas stājas spēkā 07.03.2022.)

93.pants. Tiesības atskaitīt priekšnodokli par iegādātajām precēm, saņemtajiem pakalpojumiem un importētajām precēm pirms personas reģistrācijas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā

(1) Nodokļa maksātājam, arī citas dalībvalsts nodokļa maksātājam un trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājam pēc reģistrācijas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā ir tiesības atskaitīt šā likuma 92.pantā noteiktajā kārtībā aprēķināto priekšnodokli no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas par precēm un pakalpojumiem, kurus šī persona iegādājusies vai saņēmusi pirms reģistrācijas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(2) Šā panta pirmā daļa nav attiecināma uz vieglo pasažieru automašīnu iegādi, izņemot gadījumus, kad vieglo pasažieru automašīnu izmanto vai tā tiks izmantota tādu ar nodokli apliekamu darījumu nodrošināšanai kā

autovadīšanas prasmes apmācība, taksometru pakalpojumu sniegšana, vieglo pasažieru automašīnu nomas pakalpojumu sniegšana, vieglo pasažieru automašīnu piegādes vai nomaksas pirkuma darījumi.

(3) Šā panta pirmā daļa nav attiecināma uz administratīvajiem izdevumiem (tai skaitā biroja telpu nomu, biroja uzturēšanas pakalpojumiem, elektronisko sakaru pakalpojumiem, degvielas iegādi, transportlīdzekļu nomas pakalpojumiem), kuri ir radušies pirms personas reģistrācijas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(4) Šā panta pirmajā daļā minētās tiesības nav piemērojamas attiecībā uz:

1) precēm, kas ir iegādātas agrāk nekā 12 mēnešus pirms dienas, kad nodokļa maksātāju uzskata par reģistrētu Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā;

2) pakalpojumiem, kas ir saņemti agrāk nekā trīs mēnešus pirms dienas, kad nodokļa maksātāju uzskata par reģistrētu Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(5) Šā panta pirmajā daļā minēto atskaitāmo priekšnodokli nosaka attiecībā uz:

1) krājumos uzskaitītajām precēm, arī nodokļa maksātāja paša ražotajām precēm, pamatojoties uz inventarizācijas rezultātiem dienā, kad nodokļa maksātāju uzskata par reģistrētu Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā;

2) pamatlīdzekļiem pēc to bilances vērtības dienā, kad nodokļa maksātāju uzskata par reģistrētu Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, pamatojoties uz nodokļa maksātāja pilnvarotās personas apstiprināto sarakstu;

3) precēm un pakalpojumiem, kurus nodokļa maksātājs izmantojis paša ražotajiem vai būvētajiem pamatlīdzekļiem, ja tie nav nodoti ekspluatācijā, — atskaitāmā priekšnodokļa summu veido ar pamatlīdzekļa izveidošanu tieši saistītās izmaksas par saņemtajām precēm un pakalpojumiem, pamatojoties uz nodokļa maksātāja pilnvarotās personas apstiprināto sarakstu;

4) pakalpojumiem, pamatojoties uz nodokļa maksātāja pilnvarotās personas apstiprināto sarakstu.

(6) Piemērojot šā panta piekto daļu, fiziskā persona (reģistrēts nodokļa maksātājs), kas veic saimniecisko darbību un ir iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātājs, kas gūst ienākumus no saimnieciskās darbības, iegādājoties pamatlīdzekli, atskaitāmā priekšnodokļa apmēru nosaka, sastādot aktu, kurā norādīta plānotā pamatlīdzekļa lietošanas proporcija tādu darījumu nodrošināšanai, kas dod tiesības atskaitīt priekšnodokli, un tādu darījumu nodrošināšanai, kas nedod tiesības atskaitīt priekšnodokli.

(7) Pēc reģistrācijas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā nodokļa maksātājs iesniedz pirmo nodokļa deklarāciju un vienlaikus ar to arī dokumentus, kas pamato šā panta piektajā daļā atskaitāmo priekšnodokli.

(8) Šo pantu nepiemēro, ja nodokļa maksātājs ir reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā saskaņā ar šā likuma 139.[2] pantā noteikto īpašo reģistrācijas kārtību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.12.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025. Astotā daļa stājas spēkā 01.07.2025. Sk. pārejas noteikumu 47. punktu)

94.pants. Priekšnodokļa atskaitīšana PVN grupas darījumos

(1) Preces un pakalpojumus, ko PVN grupas dalībnieki iegādājas vai saņem saimnieciskās darbības nodrošināšanai no personām, kas nav šīs PVN grupas dalībnieki, uzskata par iegādātiem vai saņemtiem PVN grupas vajadzībām, un nodokli, kas norādīts par minētajām precēm un pakalpojumiem saņemtajos nodokļa rēķinos ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai, uzskata par PVN grupas priekšnodokli.

(2) Ja PVN grupas dalībnieki veic ar nodokli apliekamus un neapliekamus darījumus, PVN grupa saskaņā ar šā likuma 98.panta pirmajā daļā noteikto kārtību nodrošina atsevišķu vai daļēji atsevišķu to preču un pakalpojumu uzskaiti, kas tiek izmantoti ar nodokli apliekamo vai neapliekamo darījumu veikšanai, un priekšnodokli atskaita saskaņā ar PVN grupā izstrādāto un PVN grupas dalībnieku apstiprināto priekšnodokļa uzskaites un atskaitīšanas kārtību.

(3) Ja PVN grupa par iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem, attiecībā uz kuriem PVN grupa, kuras

dalībnieki veic ar nodokli apliekamus un neapliekamus darījumus, nevar nodrošināt atsevišķu vai daļēji atsevišķu uzskaiti saskaņā ar šā likuma 98.panta otrajā daļā noteikto kārtību, priekšnodokli nodokļa deklarācijā, ko iesniedz galvenais uzņēmums, atskaita atbilstoši PVN grupas proporcijai vai katra dalībnieka līmenī — atbilstoši katra dalībnieka faktiskajai izmantošanas proporcijai, ja šajā pantā nav noteikts citādi.

(4) Nodoklis par iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem tādu darījumu nodrošināšanai, kas veikti starp PVN grupas dalībniekiem, ir atskaitāms kā priekšnodoklis šā panta otrajā vai trešajā daļā noteiktajā kārtībā, ja PVN grupas dalībnieku savstarpēji veiktos darījumus, kuros tieši vai netieši izmantotas minētās preces un pakalpojumi, noslēdz ar nodokli apliekamais darījums.

(5) PVN grupa veic priekšnodokļa atskaitīšanu saskaņā ar šajā pantā noteikto kārtību, ņemot vērā visu PVN grupas dalībnieku veiktos darījumus.

(6) PVN grupa ar tās reģistrācijas dienu vai jauna dalībnieka pievienošanas dienu pārņem korekciju veikšanas saistības, ja tās dalībniekam īpašumā ir šā likuma 99.pantā noteiktajā kārtībā Valsts ieņēmumu dienestā reģistrēts vai reģistrējams nekustamais īpašums, un turpina veikt priekšnodokļa korekcijas atbilstoši PVN grupā izstrādātajai un PVN grupas dalībnieku apstiprinātajai priekšnodokļa uzskaites un atskaitīšanas kārtībai.

(7) PVN grupa ar tās reģistrācijas dienu vai jauna dalībnieka pievienošanas dienu pārņem korekciju veikšanas saistības, ja tās dalībniekam īpašumā ir pamatlīdzeklis, kura iegādes vai izgatavošanas vērtība (bez nodokļa) sasniedz vai pārsniedz 70 000 *euro*, un turpina veikt priekšnodokļa korekcijas atbilstoši PVN grupā izstrādātajai un PVN grupas dalībnieku apstiprinātajai priekšnodokļa uzskaites un atskaitīšanas kārtībai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.09.2013. un 23.11.2016. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2017.)

95.pants. Priekšnodokļa atskaitīšana fiskālajam pārstāvim

(1) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kuram ir piešķirts arī fiskālā pārstāvja reģistrācijas numurs, nodokli, kas norādīts saņemtajos nodokļa rēķinos par precēm un pakalpojumiem fiskālā pārstāvja darbības nodrošināšanai, atskaita kā priekšnodokli nodokļa deklarācijā. Minētie atskaitījumi nav veicami fiskālā pārstāvja nodokļa deklarācijā.

(2) Fiskālais pārstāvis kā priekšnodokli savā nodokļa deklarācijā norāda:

1) saskaņā ar īpašo nodokļa režīmu preču importa darījumos aprēķināto nodokļa summu par importētajām precēm atbilstoši muitas deklarācijai;

2) aprēķināto nodokļa summu, ja tas iekšzemē veic preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā, pārstāvot citas dalībvalsts nodokļa maksātāju vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.02.2015. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2015.)

96.pants. Priekšnodokļa atskaitīšana fiziskai personai, kura ir reģistrēts nodokļa maksātājs

(1) Fiziskai personai, kura ir reģistrēts nodokļa maksātājs, priekšnodokli veido šā likuma 92.panta pirmajā daļā minētās nodokļa summas par iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem tikai tādā apmērā, kādā saņemtās preces un pakalpojumi pēc ekonomiskās būtības ir saistīti ar minētās personas saimnieciskās darbības ietvaros veikto ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanu, tai skaitā nodokļa summas par:

1) saņemtajiem transporta pakalpojumiem, transportlīdzekļa remontu, tehniskās apkopes pakalpojumiem un iegādāto degvielu — proporcionāli saimnieciskās darbības ietvaros ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai nobraukto kilometru īpatsvaram taksācijas periodā;

2) saimnieciskās darbības ietvaros ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai saņemtajiem elektronisko sakaru pakalpojumiem — atbilstoši elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēja izdrukas atšifrējumam par taksācijas periodu vai proporcionāli saimnieciskās darbības ietvaros veikto ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai izmantoto pakalpojumu īpatsvaram kopējā saņemto pakalpojumu summā;

3) tālruņa abonenta maksu — proporcionāli saimnieciskās darbības ietvaros veikto ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai veikto sarunu īpatsvaram kopējā sarunu summā.

(2) Lai atskaitītu priekšnodokli, fiziskā persona, kura ir reģistrēts nodokļa maksātājs, ievēro šā likuma 98.panta un 100.panta nosacījumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

97.pants. Priekšnodokļa atskaitīšanas brīdis

(1) Priekšnodoklis par saņemtajām precēm vai pakalpojumiem, izņemot no citas dalībvalsts nodokļa maksātājiem vai trešo valstu vai trešo teritoriju nodokļa maksātājiem saņemtos pakalpojumus, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu, no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas atskaitāms tajā taksācijas periodā, kad saņemtas preces vai pakalpojumi un saņemts nodokļa rēķins vai atlīdzība par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu ir samaksāta pirms preču vai pakalpojumu saņemšanas, bet ne vēlāk kā nākamajā taksācijas periodā, kas seko šim taksācijas periodam, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

(2) Priekšnodokli par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā ir tiesības atskaitīt brīdī, kad nodoklis par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā norādīts nodokļa deklarācijā saskaņā ar šā likuma 121.panta pirmo daļu.

(3) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs saņem no cita reģistrēta nodokļa maksātāja nodokļa rēķinu ar atzīmi "naudas līdzekļu uzskaite", priekšnodoklis par saņemtajām precēm vai pakalpojumiem no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas atskaitāms ne agrāk kā tajā taksācijas periodā, kurā šis reģistrētais nodokļa maksātājs ir samaksājis saņemtajā nodokļa rēķinā norādīto nodokļa summu.

(4) Priekšnodoklis par saņemto pakalpojumu, par kuru nodokli valsts budžetā maksā pakalpojuma saņēmējs saskaņā ar šā likuma 141., 142. un 143. pantu, no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas atskaitāms tajā taksācijas periodā, kad ir saņemts pakalpojums un ir saņemts nodokļa rēķins vai par šo pakalpojumu samaksāts avansā saskaņā ar rēķinu.

(5) Priekšnodoklis par precēm, kas iegādātas saskaņā ar šā likuma 141., 143., 143.^{1}, 143.^{2}, 143.^{3} un 143.^{4} pantu, no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas atskaitāms tajā taksācijas periodā, kad ir saņemtas preces un ir saņemts nodokļa rēķins vai par šīm precēm samaksāts avansā saskaņā ar rēķinu.

(6) Priekšnodoklis par pakalpojumiem, kas saņemti no citas dalībvalsts nodokļa maksātājiem vai trešo valstu vai trešo teritoriju nodokļa maksātājiem, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19.panta pirmo daļu, atskaitāms no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas pēc šo pakalpojumu saņemšanas vai tad, kad par šo pakalpojumu ir samaksāts avansā saskaņā ar rēķinu.

(7) Priekšnodoklis par preču importu atskaitāms tajā taksācijas periodā, kad veikts preču imports.

(8) Ja nodoklis par importējamām precēm maksāts avansā, šo avansā samaksāto nodokļa summu atskaita kā priekšnodokli tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kad avansa maksājums veikts.

(9) Šā likuma 124.panta pirmajā daļā minētajā kārtībā samaksātais nodoklis atskaitāms no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas tajā taksācijas periodā, kurā nodoklis samaksāts valsts budžetā.

(10) Šā likuma 124.panta otrajā daļā minētajā kārtībā samaksātais nodoklis atskaitāms no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas tajā taksācijas periodā, kurā nosūtīta prece vai uzsākta pakalpojuma sniegšana.

(11) Šā likuma 93.panta pirmajā daļā minētās priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības īsteno tajā taksācijas periodā, kurā iesniedz pirmo nodokļa deklarāciju pēc reģistrācijas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(12) Nodokļa rēķinā norādītā nodokļa summa par mantas iegādi tiesu izpildītāja vai maksātnespējas procesa administratora rīkotā izsolē kā priekšnodoklis atskaitāma pēc tam, kad:

1) notecējis tiesu izpildītāja vai maksātnespējas procesa administratora sastādītā aprēķina pārsūdzēšanas termiņš un šis aprēķins nav pārsūdzēts vai, ja šis aprēķins ir pārsūdzēts, kad stājies spēkā tiesas nolēmums par sastādīto aprēķinu;

2) no tiesu izpildītāja vai maksātnespējas procesa administratora saņemts nodokļa rēķins.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.11.2015., 16.06.2016., 23.11.2016., 20.04.2017., 27.07.2017. un 30.05.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2019. Grozījums piektajā daļā par skaitļu un vārdu "142., 143., 143.^{1}, 143.^{2}, 143.^{3}, 143.^{4} un 143.^{5}" aizstāšanu ar skaitļiem un vārdu "143., 143.^{1}, 143.^{2}, 143.^{3} un 143.^{4}" stājas spēkā 01.01.2020. Sk. pārejas noteikumu 34. punktu)

98.pants. Proporcija atskaitāmā priekšnodokļa daļas aprēķināšanai

(1) Reģistrēts nodokļa maksātājs priekšnodokļa atskaitīšanas vajadzībām nodrošina atsevišķu to preču un pakalpojumu uzskaiti, kas izmantoti tikai tādu darījumu nodrošināšanai, kas dod tiesības atskaitīt priekšnodokli, vai tikai tādu darījumu nodrošināšanai, kas nedod tiesības atskaitīt priekšnodokli.

(2) Ja iegādātās preces un saņemtos pakalpojumus izmanto gan tādu darījumu nodrošināšanai, kas dod tiesības atskaitīt priekšnodokli, gan tādu darījumu nodrošināšanai, kas nedod tiesības atskaitīt priekšnodokli, un nav iespējams nodrošināt to atsevišķu uzskaiti saskaņā ar šā panta pirmajā daļā noteikto kārtību, jo tālākas detalizētas izmaksu attiecināšanas nodrošināšanai reģistrēta nodokļa maksātāja resursu izlietojums būtu nesamērīgs, tad reģistrēts nodokļa maksātājs taksācijas periodā atskaitāmā priekšnodokļa summu aprēķina, izmantojot šādu proporciju:

1) skaitītājā — to taksācijas periodā veikto darījumu vērtība bez nodokļa, kuri dod tiesības atskaitīt priekšnodokli;

2) saucējā — taksācijas periodā veikto darījumu kopējā vērtība bez nodokļa (skaitītājā ietverto darījumu vērtība, kas dod tiesības atskaitīt priekšnodokli, un to darījumu vērtība, kas nedod tiesības atskaitīt priekšnodokli).

(3) Šā panta otrajā daļā noteiktās proporcijas skaitītājā neiekļauj importēto preču vērtību, preču iegādes Eiropas Savienības teritorijā vērtību un to preču un pakalpojumu vērtību, par kuriem reģistrēts nodokļa maksātājs maksā nodokli kā šo preču un pakalpojumu saņēmējs.

(4) Reģistrētam nodokļa maksātājam ir tiesības finanšu pakalpojuma vērtību vai darījuma ar nekustamo īpašumu vērtību neiekļaut šā panta otrajā daļā minētajā proporcijā, ja ir sniegts netipisks finanšu pakalpojums vai veikts netipisks darījums ar nekustamo īpašumu, šim darījumam ir gadījuma raksturs un tas nepārprotami atšķiras no reģistrēta nodokļa maksātāja veiktās saimnieciskās darbības veida.

(5) Ja reģistrēta nodokļa maksātāja veikto ar nodokli apliekamo darījumu vērtība pirmstaksācijas gadā ir mazāka par pieciem procentiem no kopējās darījumu vērtības un tas piemēro šā likuma 117.panta trešo daļu, tas nodokļa aprēķināšanai atskaita priekšnodokli par iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem ar nodokli apliekamo darījumu veikšanai saskaņā ar šā panta pirmo daļu.

(6) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs iegādātās preces un saņemtos pakalpojumus izmanto gan tādu darījumu nodrošināšanai, kas dod tiesības atskaitīt priekšnodokli, gan tādu darījumu nodrošināšanai, kas nedod tiesības atskaitīt priekšnodokli, un nav iespējams nodrošināt to atsevišķu uzskaiti, kā arī reģistrēta nodokļa maksātāja veikto to darījumu vērtība, kuri dod tiesības atskaitīt priekšnodokli, taksācijas periodā ir lielāka par 95 procentiem no kopējo darījumu vērtības, tam ir tiesības atskaitīt nodokli par iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem pilnā apmērā, nepiemērojot šā panta otrajā daļā noteikto proporciju.

(7) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš taksācijas periodā priekšnodokļa atskaitīšanai izmanto šā panta otrajā un sestajā daļā noteikto priekšnodokļa aprēķināšanas kārtību, pirms gada deklarācijas iesniegšanas pārrēķina darījumu proporciju kopumā par gadu un koriģē atskaitāmā priekšnodokļa un valsts budžetā maksājamā nodokļa apmēru.

(8) Publiskas personas, kas reģistrētas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, priekšnodokli var atskaitīt, ja ir nodrošināta atsevišķa to preču un pakalpojumu uzskaite, kuri izmantoti tikai tādu darījumu nodrošināšanai, kas dod tiesības atskaitīt priekšnodokli.

(9) Šā panta otrajā daļā minēto proporciju atskaitāmā priekšnodokļa daļas aprēķināšanai nosaka katru gadu procentu veidā, to noapaļojot līdz skaitlim, kas nepārsniedz nākamo veselo skaitli.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

99.pants. Priekšnodokļa atskaitīšana darījumos ar nekustamo īpašumu un nekustamā īpašuma reģistrācija

(1) Reģistrētam nodokļa maksātājam ir tiesības šajā pantā noteiktajā kārtībā atskaitīt priekšnodokli par šādiem darījumiem ar nekustamo īpašumu:

1) nelietota nekustamā īpašuma iegāde;

2) lietota nekustamā īpašuma iegāde, ja šā nekustamā īpašuma pārdošanai piemērots nodoklis saskaņā ar šā likuma 144.pantu;

3) nekustamā īpašuma būvniecība, pārbūve, atjaunošana vai restaurācija.

(2) Ja nekustamo īpašumu paredzēts izmantot tikai tādu darījumu nodrošināšanai, kas dod tiesības atskaitīt priekšnodokli, reģistrēts nodokļa maksātājs priekšnodokli par šā panta pirmajā daļā minētajiem darījumiem atskaita pilnā apmērā.

(3) Ja nekustamo īpašumu paredzēts izmantot tikai saimnieciskajai darbībai, tai skaitā gan tādu darījumu nodrošināšanai, kas dod tiesības atskaitīt priekšnodokli, gan tādu darījumu nodrošināšanai, kas nedod tiesības atskaitīt priekšnodokli, reģistrēts nodokļa maksātājs nodokli par šā panta pirmajā daļā minētajiem darījumiem atskaita, ievērojot 98.panta pirmās vai otrās daļas nosacījumus.

(4) Ja nekustamo īpašumu paredzēts izmantot gan saimnieciskās darbības vajadzībām, gan citiem mērķiem, kas nav saistīti ar nodokļa maksātāja saimniecisko darbību, priekšnodokli reģistrēts nodokļa maksātājs aprēķina saskaņā ar šā panta trešo daļu par to nekustamā īpašuma daļu, kura paredzēta izmantošanai saimnieciskās darbības vajadzībām.

(5) Ja nekustamo īpašumu paredzēts izmantot tikai tādiem mērķiem, kas nav saistīti ar reģistrētā nodokļa maksātāja saimniecisko darbību, nodoklis par šā panta pirmajā daļā minētajiem darījumiem nav atskaitāms kā priekšnodoklis.

(6) Šajā pantā noteikto kārtību priekšnodokļa atskaitīšanai piemēro arī šā likuma 142.panta trešajā daļā minētais reģistrētais nodokļa maksātājs par šā likuma 142.panta ceturtajā daļā minētajiem būvniecības pakalpojumiem, ko tas saņem saskaņā ar Publisko iepirkumu likumā noteikto iepirkuma procedūru vai kā publiskais partneris saskaņā ar Publiskās un privātās partnerības likumu.

(7) Reģistrēts nodokļa maksātājs jebkuru šā panta pirmajā daļā minēto nekustamo īpašumu reģistrē Valsts ieņēmumu dienestā, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

(8) Nekustamo īpašumu reģistrē Valsts ieņēmumu dienestā arī tad, ja to sākotnēji paredzēts izmantot tikai ar nodokli neapliekamiem darījumiem vai tādiem mērķiem, kas nav saistīti ar nodokļa maksātāja saimniecisko darbību, un par to nav atskaitīts priekšnodoklis. Šis nosacījums nav attiecināms uz gadījumiem, kad nekustamo īpašumu izmanto, tikai lai pildītu valsts pārvaldes funkcijas vai uzdevumus.

(8^1) Nekustamais īpašums, kuru vairāk par 99 procentiem izmanto ar nodokli apliekamiem darījumiem un kurš saskaņā ar normatīvajiem aktiem nav atsavināms un ir nepieciešams, lai sniegtu regulējamos sabiedriskos pakalpojumus, nav jāreģistrē Valsts ieņēmumu dienestā saskaņā ar šā panta septīto daļu, un par to nav jāsniedz pārskats par nekustamā īpašuma izmantošanu saskaņā ar šā panta devīto daļu.

(9) Nekustamā īpašuma reģistrāciju veic, iesniedzot pārskata par nekustamā īpašuma izmantošanu A sadaļu kopā ar nodokļa deklarāciju par taksācijas periodu, kurā tas iegādāts vai pieņemts ekspluatācijā.

(10) Reģistrējot nekustamo īpašumu, norāda kopējo nodokļa summu par šā panta pirmajā daļā minēto preču iegādi vai pakalpojumu saņemšanu, kā arī atskaitītā priekšnodokļa summu, norādot nekustamā īpašuma izmantošanas proporcijas atbilstoši:

1) saimnieciskās darbības vajadzībām un citiem mērķiem, kas nav saistīti ar nodokļa maksātāja saimniecisko darbību;

2) ar nodokli apliekamiem un neapliekamiem darījumiem.

(11) Atskaitītais priekšnodoklis ir priekšnodoklis, kuru reģistrētais nodokļa maksātājs ir atskaitījis, ievērojot šā panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā minētās nekustamā īpašuma izmantošanas proporcijas brīdī, kad nekustamais īpašums reģistrēts Valsts ieņēmumu dienestā.

(12) Kopējo nodokļa summu veido nodokļa summa:

1) kas norādīta no cita reģistrēta nodokļa maksātāja saņemtajos nodokļa rēķinos par šā panta pirmajā daļā minētajiem darījumiem;

2) kas aprēķināta saskaņā ar šā likuma 141. un 142.pantu;

3) ko saskaņā ar šo likumu aprēķina reģistrēts nodokļa maksātājs kā preču vai pakalpojumu saņēmējs;

4) kas aprēķināta par preču importu.

(13) Reģistrētam nodokļa maksātājam ir tiesības atskaitīt priekšnodokli par nelietoto nekustamo īpašumu, kas iegādāts pirms 2011.gada 1.oktobra, brīdī, kad tas pārdod šo nekustamo īpašumu, ja nekustamā īpašuma iegādes brīdī priekšnodoklis netika atskaitīts un nekustamais īpašums tiek pārdots kā nelietots nekustamais īpašums.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2013. un 20.04.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2017.)

100.pants. Priekšnodokļa atskaitīšanas ierobežojumi

(1) No valsts budžetā maksājamās nodokļa summas kā priekšnodoklis nav atskaitāmi 60 procenti no nodokļa par reprezentācijas vajadzībām iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar publisku konferenču, pieņemšanu un maltīšu rīkošanu, kā arī reģistrētu nodokļa maksātāju reprezentējošu priekšmetu izgatavošanu.

(1^1) No valsts budžeta maksājamās nodokļa summas kā priekšnodoklis pilnībā nav atskaitāma nodokļa summa par:

1) tādas vieglās pasažieru automašīnas iegādi, nomu un importu, kuras sēdvietu skaits, neskaitot vadītāja vietu, nepārsniedz astoņas vietas, vai tādas kravas automašīnas ar pilnu masu līdz 3000 kilogramiem iegādi, nomu un importu, kas ir reģistrēta kā kravas furgons un kam ir vairāk nekā trīs sēdvietas (ieskaitot vadītāja sēdvietu), ja minēto automašīnu vērtība atbilst uzņēmumu ienākuma nodokli regulējošos normatīvajos aktos noteiktajai reprezentatīvā automobiļa vērtībai;

2) izmaksām, kas saistītas ar šīs daļas 1.punktā minēto automašīnu uzturēšanu (tai skaitā izmaksām par šādu automašīnu remontu un degvielas iegādi) un kas rodas 60 mēnešu periodā, skaitot no brīža, kad automašīna ir reģistrēta personas īpašumā vai turējumā.

(2) No valsts budžetā maksājamās nodokļa summas kā priekšnodoklis nav atskaitāmi 50 procenti no nodokļa par:

1) iegādātu, nomātu vai importētu vieglo pasažieru automašīnu, kuras sēdvietu skaits, neskaitot vadītāja vietu, nepārsniedz astoņas sēdvietas un kura nav neviena no šā panta $1.^1$ daļas 1. punktā minētajām automašīnām;

2) izmaksām, kas saistītas ar šīs daļas 1. punktā minēto automašīnu uzturēšanu (tai skaitā izmaksām par šādu automašīnu remontu un degvielas iegādi);

3) izmaksām, kas saistītas ar šā panta $1.^1$ daļas 1. punktā minēto automašīnu uzturēšanu (tai skaitā izmaksām par šādu automašīnu remontu un degvielas iegādi) un kas rodas pēc 60 mēnešu perioda, skaitot no brīža, kad automašīna ir reģistrēta personas īpašumā vai turējumā.

(3) Šā panta $1.^1$ un otrā daļa nav attiecināma uz gadījumiem, kad:

1) reģistrēts nodokļa maksātājs iegādājas, nomā vai importē automašīnu šādu ar nodokli apliekamo darījumu veikšanai:

a) pasažieru pārvadājumiem par atlīdzību, tai skaitā taksometru pakalpojumu sniegšanai,

b) automašīnu nomas pakalpojumu sniegšanai,

c) automašīnu tirdzniecībai vai nomaksas pirkuma darījumiem,

d) preču transporta pakalpojumu sniegšanai,

e) autovadīšanas prasmes apmācībai,

f) apsardzes pakalpojumu sniegšanai;

2) automašīna ir operatīvais transportlīdzeklis;

3) automašīna tiek izmantota par pilnvarotā automašīnu tirgotāja demonstrācijas automašīnu;

4) automašīna tiek izmantota ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai.

(4) Lai pierādītu atbilstību šā panta trešās daļas 4.punktā minētajam nosacījumam, reģistrēts nodokļa maksātājs kārto ar saimnieciskās darbības veikšanu saistīto braucienu uzskaiti, izmantojot maršruta kontroles sistēmu — iekārtu, kas uztver globālās pozicionēšanas sistēmas (GPS) satelītu raidītos signālus un nosaka automobiļa koordinātas reālā laikā un vietā. Ja par automašīnu maksājams uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis, tad reģistrēts nodokļa maksātājs ar saimnieciskās darbības veikšanu saistīto braucienu uzskaiti kārto atbilstoši uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokli regulējošajiem normatīvajiem aktiem, kā arī atbilstoši uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokli regulējošajiem normatīvajiem aktiem automašīnu ir deklarējis transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā.

(5) Kā priekšnodoklis ir atskaitāma nodokļa rēķinos norādītā nodokļa summa par šā panta trešajā daļā minēto automašīnu degvielas iegādes izdevumiem, pamatojoties uz faktiski nobraukto kilometru skaitu un nepārsniedzot izgatavotājrūpnīcas norādīto pilsētas cikla degvielas patēriņa normu vairāk kā par 20 procentiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2013., 30.11.2015., 23.11.2016., 07.12.2023. un 12.12.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

101.pants. Priekšnodokļa korekcija darījumos ar pamatlīdzekļiem, izņemot darījumus ar nekustamo īpašumu

(1) Šā panta nosacījumi attiecas uz pamatlīdzekļiem, kuru iegādes vai izgatavošanas vērtība bez nodokļa sasniedz vai pārsniedz 70 000 *euro*, izņemot darījumus ar nekustamo īpašumu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā minēto iegādāto vai izgatavoto pamatlīdzekli, par kuru ir atskaitīts priekšnodoklis, ievērojot šā likuma 98.panta pirmajā vai otrajā daļā noteiktās prasības, reģistrēts nodokļa maksātājs veic priekšnodokļa korekciju šajā pantā noteiktajā kārtībā.

(3) Priekšnodokļa korekcijas laiks ir pieci gadi, ieskaitot gadu, kurā pamatlīdzeklis iegādāts vai izgatavots.

(4) Priekšnodokļa korekciju veic, iesniedzot nodokļa gada deklarāciju par katru taksācijas gadu, sākot ar pamatlīdzekļa iegādes vai izgatavošanas gadu.

(5) Priekšnodokļa korekciju veic, aprēķinot starpību starp vienu piekto daļu no atskaitītā priekšnodokļa un attiecīgajā taksācijas gadā atskaitāmo priekšnodokli, ievērojot šā likuma 98.panta pirmajā vai otrajā daļā noteiktās prasības.

(6) Priekšnodokļa korekciju neveic, ja pamatlīdzekļa izmantošanas proporcija darījumiem, kas dod tiesības atskaitīt priekšnodokli, un darījumiem, kas nedod tiesības atskaitīt priekšnodokli, taksācijas gadā nav mainījusies.

(7) Reģistrēts nodokļa maksātājs nodrošina atsevišķu atskaitītā priekšnodokļa grāmatvedības uzskaiti par katru pamatlīdzekli, norādot katrā taksācijas gadā veikto atskaitītā priekšnodokļa korekciju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.09.2013. un 23.11.2016. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2017.)

102.pants. Priekšnodokļa korekcija darījumos ar nekustamo īpašumu

(1) Reģistrēts nodokļa maksātājs 10 gadu laikā, sākot ar taksācijas gadu, kurā nekustamais īpašums iegādāts vai pieņemts ekspluatācijā, un turpmākos deviņus gadus līdz pēctaksācijas gada 1.maijam informē Valsts ieņēmumu dienestu par nekustamā īpašuma izmantošanu taksācijas gadā atbilstoši šā likuma 99.panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā minētajām proporcijām un budžetā maksājamo vai no budžeta atmaksājamo nodokļa summu, iesniedzot pārskata par nekustamā īpašuma izmantošanu B sadaļu kopā ar nodokļa gada deklarāciju.

(2) Reģistrēts nodokļa maksātājs priekšnodokļa korekciju veic par katru taksācijas gadu atsevišķi par katru nekustamo īpašumu, aprēķinot starpību starp vienu desmito daļu no atskaitītā priekšnodokļa un atskaitāmo priekšnodokli attiecīgajā taksācijas gadā, ievērojot šā likuma 99.panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā noteikto nekustamā īpašuma izmantošanu. Šo starpību reģistrēts nodokļa maksātājs iemaksā valsts budžetā vai saņem atpakaļ no valsts budžeta.

(3) Atskaitāmais priekšnodoklis ir priekšnodoklis, kuru reģistrēts nodokļa maksātājs aprēķina par katru taksācijas gadu, reizinot vienu desmito daļu no kopējās nodokļa summas ar saimnieciskās darbības vajadzībām paredzētā nekustamā īpašuma izmantošanas proporciju darījumiem, kas dod tiesības atskaitīt priekšnodokli, un darījumiem, kas nedod tiesības atskaitīt priekšnodokli, attiecīgajā taksācijas gadā.

(4) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs pārdod nelietotu nekustamo īpašumu, priekšnodokļa korekciju neveic un paziņo Valsts ieņēmumu dienestam par nekustamā īpašuma izslēgšanu no reģistra.

(5) Ja nekustamo īpašumu (vai tā daļu), kurš nav nelietots nekustamais īpašums, 10 gadu laikā, sākot ar taksācijas gadu, kurā nekustamais īpašums iegādāts vai pieņemts ekspluatācijā, pārdod, reģistrēts nodokļa maksātājs:

1) paziņo Valsts ieņēmumu dienestam par nekustamā īpašuma (vai tā daļas) izslēgšanu no reģistra, iesniedzot pārskata par nekustamā īpašuma izmantošanu C sadaļu kopā ar nodokļa deklarāciju par taksācijas periodu, kurā nekustamais īpašums pārdots;

2) atmaksā valsts budžetā atskaitītā priekšnodokļa summu, kuru aprēķina, reizinot vienu desmito daļu no atskaitītā priekšnodokļa ar pilnu gadu skaitu, kas atlicis no pārdošanas gadam sekojošā gada līdz šā panta pirmajā daļā minētajiem 10 gadiem;

3) atmaksā valsts budžetā atskaitītā priekšnodokļa summu par nekustamā īpašuma (vai tā daļas) pārdošanas gadu, kuru aprēķina, reizinot vienu simt divdesmito daļu no atskaitītā priekšnodokļa ar pilnu mēnešu skaitu, kas atlicis no pārdošanas mēnesim sekojošā mēneša līdz gada beigām;

4) veic priekšnodokļa korekciju par pārdošanas gadu līdz mēnesim, kurā nekustamais īpašums tiek pārdots;

5) iekļauj atmaksājamo priekšnodokļa summu nekustamā īpašuma vērtībā, un pircējam nav tiesību to atskaitīt no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas;

6) ja pārdota nekustamā īpašuma daļa, turpina veikt priekšnodokļa korekciju par atlikušo nekustamā īpašuma daļu.

(6) Ja pārdod lietotu nekustamo īpašumu vai tā daļu saskaņā ar šā likuma 144.pantu, reģistrēts nodokļu maksātājs:

1) paziņo Valsts ieņēmumu dienestam par nekustamā īpašuma (vai tā daļas) izslēgšanu no reģistra, iesniedzot pārskata par nekustamā īpašuma izmantošanu C sadaļu kopā ar nodokļa deklarāciju par taksācijas periodu, kurā nekustamais īpašums pārdots;

2) veic priekšnodokļa korekciju par laika periodu līdz mēnesim, kurā nekustamais īpašums tiek pārdots;

3) ja pārdota nekustamā īpašuma daļa, turpina veikt priekšnodokļa korekciju par atlikušo nekustamā īpašuma daļu atbilstoši šā panta nosacījumiem;

4) ja nekustamo īpašumu, kurš saskaņā ar šā likuma 99.pantu ir reģistrēts Valsts ieņēmumu dienestā un par kuru sākotnēji pilnībā vai daļēji nav atskaitīts priekšnodoklis, pārdod turpmāko deviņu gadu laikā pēc taksācijas gada, kurā tas iegādāts vai pieņemts ekspluatācijā, un pārdošanas brīdī nekustamā īpašuma piegādei ir piemērots nodoklis, reģistrēts nodokļa maksātājs atskaita atlikušo neatskaitītā priekšnodokļa summu no pārdošanas mēnesim sekojošā mēneša līdz šā panta pirmajā daļā minētajiem 10 gadiem, kā tas noteikts šā panta piektās daļas 2.punktā.

(7) Ja nekustamais īpašums vai tā daļa 10 gadu laikā pēc tā iegādes vai pieņemšanas ekspluatācijā ir gājis bojā vai iznīcināts stihiskas nelaimes dēļ vai citādā piespiedu kārtā un tas ir pierādīts dokumentāri, reģistrēts nodokļa maksātājs:

1) paziņo Valsts ieņēmumu dienestam par nekustamā īpašuma vai tā daļas izslēgšanu no reģistra, iesniedzot pārskata par nekustamā īpašuma izmantošanu C sadaļu kopā ar nodokļa deklarāciju par taksācijas periodu, kurā par minēto nekustamo īpašumu noformēti zaudējumu apliecinoši dokumenti;

2) veic priekšnodokļa korekciju par laika periodu līdz mēnesim, kurā nekustamais īpašums vai tā daļa ir izslēgta no reģistra;

3) turpina veikt priekšnodokļa korekciju par atlikušo nekustamā īpašuma daļu, ja stihiskas nelaimes dēļ vai citādā piespiedu kārtā ir gājusi bojā vai iznīcināta daļa no nekustamā īpašuma.

(8) Šajā pantā noteiktā priekšnodokļa korekcija nav jāveic un nav jāiesniedz pārskata par nekustamā īpašuma izmantošanu B sadaļa kopā ar nodokļa gada deklarāciju, ja šā likuma 99.panta desmitās daļas 1. vai 2.punktā

minētās proporcijas izmaiņas nepārsniedz vienu procentu.

(9) *(Izslēgta ar 06.11.2013. likumu)*

(10) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs pārbūvētam, atjaunotam vai restaurētam nekustamam īpašumam 10 gadu laikā veic jaunu pārbūvi, atjaunošanu vai restaurāciju, tas iesniedz nodokļa deklarāciju par to taksācijas periodu, kurā šī nekustamā īpašuma daļa ir pieņemta ekspluatācijā, un pārskata par nekustamā īpašuma izmantošanu A sadaļu. Atskaitītā priekšnodokļa korekcija veicama neatkarīgi no iepriekš veiktajām reģistrētā nekustamā īpašuma priekšnodokļa korekcijām.

(11) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs nekustamo īpašumu (vai tā daļu) 10 gadu laikā pēc nekustamā īpašuma iegādes vai pieņemšanas ekspluatācijā nojauc, tas:

1) paziņo Valsts ieņēmumu dienestam par nekustamā īpašuma (vai tā daļas) izslēgšanu no reģistra, iesniedzot pārskata par nekustamā īpašuma izmantošanu C sadaļu kopā ar nodokļa deklarāciju par taksācijas periodu, kurā nekustamais īpašums nojaukts;

2) atmaksā valsts budžetā atskaitītā priekšnodokļa summu, kuru aprēķina, reizinot vienu desmito daļu no atskaitītā priekšnodokļa ar pilnu gadu skaitu, kas atlicis no nojaukšanas gadam sekojošā gada līdz šā panta pirmajā daļā minētajiem 10 gadiem;

3) atmaksā valsts budžetā atskaitītā priekšnodokļa summu par nekustamā īpašuma (vai tā daļas) nojaukšanas gadu, kuru aprēķina, reizinot vienu simt divdesmito daļu no atskaitītā priekšnodokļa ar pilnu mēnešu skaitu, kas atlicis no mēnesim, kurā nekustamais īpašums nojaukts, sekojošā mēneša līdz gada beigām;

4) veic priekšnodokļa korekciju par pārdošanas gadu līdz mēnesim, kurā nekustamais īpašums nojaukts;

5) ja nojaukta nekustamā īpašuma daļa, turpina veikt priekšnodokļa korekciju par atlikušo nekustamā īpašuma daļu.

(12) Priekšnodokļa korekciju par nekustamā īpašuma (vai tā daļu) pārdošanas gadu vai gadu, kad nekustamais īpašums ir nojaukts, gājis bojā vai iznīcināts stihiskas nelaimes dēļ vai citādā piespiedu kārtā, vai noformēti dokumenti, kas apstiprina nekustamā īpašuma nodošanu iegūstošajai sabiedrībai, līdz mēnesim, kurā nekustamais īpašums izslēgts no reģistra, uzrāda pārskata par nekustamā īpašuma izmantošanu C sadaļā.

(13) Šajā pantā noteiktā priekšnodokļa korekcija nav jāveic un nav jāiesniedz pārskata par nekustamā īpašuma izmantošanu B sadaļa, ja reģistrēts nodokļa maksātājs ir iegādājies zemesgabalu kopā ar ēku vai būvi nolūkā šo ēku vai būvi nojaukt, lai tās vietā uzbūvētu citu ēku vai būvi ar nodokli apliekamo darījumu veikšanai.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2013. un 20.04.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2017.)

103.pants. Priekšnodokļa korekcija par ieguldījumiem komercsabiedrības kapitālā, kā arī uzņēmuma pārejas un reorganizācijas gadījumā

(1) Par mantiskiem ieguldījumiem (tai skaitā pamatlīdzekļa, nekustamā īpašuma ieguldījumiem) komercsabiedrības kapitālā apmaiņā pret vērtspapīru un kapitāla daļu apliecībām veicama priekšnodokļa korekcija, ja šajā pantā nav noteikts citādi.

(2) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs veic mantisko ieguldījumu (tai skaitā iegulda pamatlīdzekli, izņemot nekustamo īpašumu) citas personas pamatkapitālā un mantisko ieguldījumu nav paredzēts izmantot ar nodokli apliekamiem darījumiem vai arī mantisko ieguldījumu iegulda nereģistrēta nodokļa maksātāja pamatkapitālā, valsts budžetā atmaksājama atskaitītā priekšnodokļa daļa, kuru aprēķina šādi:

1) pamatlīdzekļiem un nemateriālajiem ieguldījumiem — no pamatlīdzekļa vai nemateriālā ieguldījuma atlikušās (neamortizētās) vērtības, kas uzskaitīta reģistrēta nodokļa maksātāja finanšu grāmatvedībā;

2) citam mantiskajam ieguldījumam — atskaitītā priekšnodokļa daļa par precēm, kas tika iegādātas savu ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai.

(2^1) Reģistrēts nodokļa maksātājs neatmaksā valsts budžetā atskaitītā priekšnodokļa daļu šā panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā, ja tas veic mantisko ieguldījumu (tai skaitā ieguldot pamatlīdzekli, izņemot nekustamo īpašumu) šādas komercsabiedrības kapitālā:

1) jaundibinātās komercsabiedrības kapitālā, kura 30 dienu laikā pēc reģistrācijas komercreģistra iestādē reģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā;

2) iegūstošās komercsabiedrības kapitālā, kura informē Valsts ieņēmumu dienestu par izmaiņām mantiskā ieguldījuma sastāvā un par veikto attiecīgo ierakstu komercreģistra iestādē, un mantisko ieguldījumu ir paredzēts izmantot ar nodokli apliekamiem darījumiem.

(3) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs nekustamo īpašumu (vai tā daļu) 10 gadu laikā pēc nekustamā īpašuma iegādes vai pieņemšanas ekspluatācijā iegulda kā mantisko ieguldījumu komercsabiedrības kapitālā vai pēc reorganizācijas vai uzņēmuma pārejas nodod to iegūstošajai sabiedrībai, tas:

1) paziņo Valsts ieņēmumu dienestam par nekustamā īpašuma vai tā daļas izslēgšanu no reģistra, iesniedzot pārskata par nekustamā īpašuma izmantošanu C sadaļu kopā ar nodokļa deklarāciju par taksācijas periodu, kurā veikts ieguldījums vai apstiprināts nekustamā īpašuma nodošanas fakts;

2) veic priekšnodokļa korekciju par periodu līdz mēnesim, kurā noformēti dokumenti, kas apstiprina nekustamā īpašuma nodošanu;

3) izbeidz veikt priekšnodokļa korekciju par nekustamo īpašumu (vai tā daļu) ar nākamo mēnesi pēc tā mēneša, kurā noformēti dokumenti, kas apstiprina nekustamā īpašuma nodošanu.

(4) Šā panta trešā daļa piemērojama, ja nekustamais īpašums kā mantiskais ieguldījums tiek ieguldīts jaundibinātas vai iegūstošas komercsabiedrības kapitālā un jaundibinātā komercsabiedrība 30 dienu laikā pēc attiecīgo ierakstu veikšanas komercreģistra iestādē iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam iesniegumu reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā un 60 dienu laikā pēc attiecīgo ierakstu veikšanas komercreģistra iestādē tiek reģistrēta kā reģistrēts nodokļa maksātājs, bet iegūstošā komercsabiedrība (reģistrēts nodokļa maksātājs) informē Valsts ieņēmumu dienestu par izmaiņām mantiskā ieguldījuma sastāvā. Šajā gadījumā jaundibinātā vai iegūstošā komercsabiedrība pārreģistrē nekustamo īpašumu atbilstoši šā likuma 99.panta septītajai daļai un turpina priekšnodokļa koriģēšanu.

(5) Ja jaundibinātā vai iegūstošā komercsabiedrība neizpilda šā panta ceturtajā daļā minētās prasības, reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš iegulda nekustamo īpašumu vai tā daļu kā mantisko ieguldījumu komercsabiedrības kapitālā, atmaksā valsts budžetā atskaitītā priekšnodokļa summas, kuras aprēķina:

1) reizinot vienu desmito daļu no atskaitītā priekšnodokļa ar pilnu gadu skaitu, kas atlicis no mantiskā ieguldījuma veikšanas faktu apstiprinošo dokumentu noformēšanas gadam sekojošā gada līdz šā likuma 102.panta pirmajā daļā minētajiem 10 gadiem;

2) reizinot vienu simt divdesmito daļu no atskaitītā priekšnodokļa ar pilnu mēnešu skaitu, kas atlicis no mantiskā ieguldījuma veikšanas faktu apstiprinošo dokumentu noformēšanas mēnesim sekojošā mēneša līdz gada beigām.

(6) Par uzņēmuma pāreju cita reģistrēta nodokļa maksātāja īpašumā vai lietošanā, kas nav saistīta ar reģistrēta nodokļa maksātāja ieguldījumu kapitālā, nav veicama priekšnodokļa korekcija, ja 30 dienu laikā pēc uzņēmuma pārejas fakta uzņēmuma ieguvējs (tiesību un saistību pārņēmējs), kurš ar iegūto uzņēmumu turpina veikt saimniecisko darbību, informē par to Valsts ieņēmumu dienestu.

(7) Ja ieguldījuma komercsabiedrības kapitālā un uzņēmuma pārejas rezultātā jaundibinātā vai iegūstošā komercsabiedrība, kas ir reģistrēts nodokļa maksātājs, iegūst nekustamo īpašumu, tā pārreģistrē Valsts ieņēmumu dienestā šo nekustamo īpašumu uz sava vārda atbilstoši šā likuma 99.panta septītajai daļai un turpina priekšnodokļa koriģēšanu.

(8) Ja reorganizācijas rezultātā jaundibinātā vai iegūstošā komercsabiedrība, kas ir reģistrēts nodokļa maksātājs, iegūst nekustamo īpašumu, tā, pamatojoties uz informāciju par nodoto nekustamo īpašumu, ko sniedzis reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš nodod šo nekustamo īpašumu, un kas saskaņota ar Valsts ieņēmumu dienestu, pārreģistrē Valsts ieņēmumu dienestā šo nekustamo īpašumu uz sava vārda atbilstoši šā likuma 99.panta septītajai daļai un turpina priekšnodokļa koriģēšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2013. un 28.11.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2020.)

104. pants. Priekšnodokļa korekcija, izslēdzot reģistrētu nodokļa maksātāju no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra

(1) Ja nodokļa maksātājs ir izslēgts no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra saskaņā ar šā likuma 73. panta pirmās daļas 1., 2., 12. vai 13. punktu, tas 30 dienu laikā pēc izslēgšanas iesniedz paziņojumu par nodokļa samaksu, kurā aprēķināta valsts budžetā iemaksājamā nodokļa summa no izslēgšanas dienā grāmatvedības uzskaitē esošo krājumu un avansa maksājumu vērtības, pamatlīdzekļu bilances vērtības, pamatlīdzekļu izveidošanas un nepabeigtās celtniecības objektu izmaksām izslēgšanas dienā, par kuru nodoklis ir atskaitīts kā priekšnodoklis, un triju darbdienu laikā pēc paziņojuma par nodokļa samaksu iesniegšanas iemaksā nodokļa summu valsts budžetā.

(2) Ja nodokļa maksātājs ir izslēgts no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra saskaņā ar šā likuma 73. panta pirmās daļas 3. punktu, tā mantinieks vai mantojuma pārvaldīšanai tiesas ieceltais aizgādnis 30 dienu laikā pēc izslēgšanas iesniedz paziņojumu par nodokļa samaksu, kurā aprēķināta valsts budžetā iemaksājamā nodokļa summa no izslēgšanas dienā grāmatvedības uzskaitē esošo krājumu un avansa maksājumu vērtības, pamatlīdzekļu bilances vērtības, pamatlīdzekļu izveidošanas un nepabeigtās celtniecības objektu izmaksām izslēgšanas dienā, par kuru nodoklis ir atskaitīts kā priekšnodoklis, un triju darbdienu laikā pēc paziņojuma par nodokļa samaksu iesniegšanas iemaksā nodokļa summu valsts budžetā.

(3) Ja nodokļa maksātājs ir izslēgts no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra saskaņā ar šā likuma 73. panta pirmās daļas 4., 5., 6. vai 11. punktu vai trešo daļu un nav atjaunots vai atkārtoti reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, tas 90 dienu laikā pēc izslēgšanas iesniedz paziņojumu par nodokļa samaksu, kurā aprēķināta valsts budžetā iemaksājamā nodokļa summa no izslēgšanas dienā grāmatvedības uzskaitē esošo krājumu un avansa maksājumu vērtības, pamatlīdzekļu bilances vērtības, pamatlīdzekļu izveidošanas un nepabeigtās celtniecības objektu izmaksām, par kurām nodoklis ir atskaitīts kā priekšnodoklis, un triju darbdienu laikā pēc paziņojuma par nodokļa samaksu iesniegšanas iemaksā nodokļa summu valsts budžetā.

(4) Fiskālais pārstāvis, kuru Valsts ieņēmumu dienests izslēdz no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra saskaņā ar šā likuma 73. panta pirmās daļas 10. punktu vai 83. panta otro daļu un kurš nav atkārtoti reģistrēts šajā reģistrā, 30 dienu laikā pēc izslēgšanas iesniedz paziņojumu par nodokļa samaksu, kurā aprēķināta valsts budžetā iemaksājamā nodokļa summa par izslēgšanas datumā uzskaitē esošām importētām precēm un no citām dalībvalstīm saņemtām precēm, un triju darbdienu laikā pēc paziņojuma par nodokļa samaksu iesniegšanas iemaksā nodokļa summu valsts budžetā.

(24.11.2020. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.12.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

105. pants. Priekšnodokļa korekcija zaudētiem parādiem

(1) Šā panta izpratnē parāds, kas radies nākamajā dienā pēc datuma, kad preču vai pakalpojumu saņēmējam atbilstoši izrakstītajam nodokļa rēķinam bija jānorēķinās ar preču piegādātāju vai pakalpojumu sniedzēju, bet samaksa noteiktajā termiņā netika veikta, tiek uzskatīts par zaudēto parādu brīdī, kad ir izpildīti visi šā panta otrajā, trešajā un septītajā daļā minētie nosacījumi.

(2) Ja preču piegādātāja vai pakalpojumu sniedzēja zaudētā parāda vērtība vienam preču vai pakalpojumu saņēmējam bez nodokļa ir mazāka par 1000 *euro*, reģistrētam nodokļa maksātājam ir tiesības valsts budžetā iemaksāto nodokļa summu samazināt par zaudētā parāda nodokļa summu, ja reģistrēts nodokļa maksātājs ir veicis pierādāmas parādu piedziņas un atgūšanas darbības zaudētā parāda atgūšanai un ja ir izpildīti visi šajā panta daļā minētie nosacījumi:

1) par piegādātajām precēm vai sniegtajiem pakalpojumiem ir izrakstīts rēķins vai nodokļa rēķins;

2) parāds ir radies pēdējo triju taksācijas gadu laikā;

3) par veikto darījumu ir aprēķināts nodoklis, un tas ir norādīts attiecīgā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā;

4) zaudētā parāda summa ir norakstīta no nedrošiem parādiem paredzēto speciālo uzkrājumu summas vai tieši zaudējumos (izdevumos) reģistrēta nodokļa maksātāja grāmatvedībā kārtējā taksācijas periodā vai kādā no iepriekšējiem taksācijas periodiem;

5) preču vai pakalpojumu saņēmējs ar preču piegādātāju vai pakalpojumu sniedzēju nav saistītas personas likuma "Par nodokļiem un nodevām" izpratnē;

6) preču piegāde vai pakalpojumu sniegšana atbilstošajam preču vai pakalpojumu saņēmējam ir pārtraukta vismaz pirms trim mēnešiem un nav atjaunota;

7) reģistrēts nodokļa maksātājs nav nodevis (cedējis) savas prasījuma tiesības citai personai.

(3) Preču piegādātājs vai pakalpojumu sniedzējs pēc tam, kad ir izpildīti šā panta otrās daļas nosacījumi, nosūta preču vai pakalpojumu saņēmējam, kurš ir reģistrēts nodokļa maksātājs vai kurš preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas brīdī bija reģistrēts nodokļa maksātājs, informāciju par to, ka attiecīgais parāds šā likuma izpratnē tiek uzskatīts par zaudēto parādu.

(4) Preču piegādātājs vai pakalpojumu sniedzējs, piemērojot šā panta otro un septīto daļu, norāda zaudētā parāda nodokļa summu kārtējā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kad ir izpildīti visi šā panta otrās un trešās daļas nosacījumi.

(5) Preču vai pakalpojumu saņēmējs, kurš ir reģistrēts nodokļa maksātājs, pēc šā panta trešajā daļā minētās informācijas saņemšanas iekļauj no valsts budžeta iepriekš atskaitīto priekšnodokļa summu par nesamaksāto zaudēto parādu kā maksājamo nodokli kārtējā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā.

(6) Šā panta otrās daļas 2. punkta nosacījums ir īstenots, ja triju gadu laikā no parāda rašanās brīža ir:

1) iesniegts prasības pieteikums tiesā par parāda piedziņu no preču vai pakalpojumu saņēmēja — attiecībā uz šā panta septītajā daļā minēto gadījumu;

2) uzsākta preču vai pakalpojumu saņēmēja bankrota procedūra — attiecībā uz šā panta astotajā daļā minēto gadījumu;

3) uzsākta preču vai pakalpojumu saņēmēja maksātnespējas procedūra — attiecībā uz šā panta devītajā daļā minēto gadījumu.

(7) Ja preču piegādātāja vai pakalpojumu sniedzēja zaudētā parāda vērtība vienam preču vai pakalpojumu saņēmējam bez nodokļa ir sasniegusi vai pārsniegusi 1000 *euro*, reģistrētam nodokļa maksātājam ir tiesības valsts budžetā maksājamo nodokļa summu samazināt par zaudētā parāda nodokļa summu, ja ir izpildīti šā panta otrās un trešās daļas nosacījumi un ir tiesas spriedums par parāda piedziņu no preču vai pakalpojumu saņēmēja un tiesu izpildītāja akts par piedziņas neiespējamību.

(8) Preču piegādātājam vai pakalpojumu sniedzējam ir tiesības valsts budžetā maksājamo nodokļa summu samazināt par pusi no zaudētā parāda nodokļa summas, ja ir izpildīti šā panta otrās daļas nosacījumi, izņemot 6. punkta nosacījumus par preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas pārtraukšanas termiņu, un ir uzsākta preču vai pakalpojumu saņēmēja bankrota procedūra. Par atlikušo zaudētā parāda nodokļa summu preču piegādātājs vai pakalpojumu sniedzējs samazina valsts budžetā maksājamo nodokļa summu pēc tam, kad preču vai pakalpojumu saņēmējam ir izbeigts maksātnespējas process sakarā ar bankrota procedūras pabeigšanu.

(9) Ja ir izpildīti šā panta otrās daļas nosacījumi, izņemot 6. punkta nosacījumus par preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas pārtraukšanas termiņu, preču piegādātājam vai pakalpojumu sniedzējam ir tiesības valsts budžetā maksājamo nodokļa summu samazināt par zaudētā parāda nodokļa summu, kad tiesa ir apstiprinājusi preču vai pakalpojumu saņēmēja maksātnespējas procedūras pabeigšanu vai, ja preču vai pakalpojumu saņēmējs ir fiziskā persona, — kad tiesa ir apstiprinājusi bankrota procedūras pabeigšanu.

(10) Ja preču piegādātājs vai pakalpojumu sniedzējs ir izslēgts no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra un ir izpildīti šā panta otrās un trešās daļas nosacījumi, tam ir tiesības saņemt zaudētā parāda nodokļa summu, to norādot nodokļa deklarācijā par pēdējo taksācijas periodu.

(11) Ja preču piegādātājs vai pakalpojumu sniedzējs atjauno sadarbību ar atbilstošo preču vai pakalpojumu saņēmēju, kurš ir fiziskā persona, reģistrētam nodokļa maksātājam ir pienākums tajā taksācijas periodā, kurā ir atsākta sadarbība, iemaksāt valsts budžetā nodokļa summu par iepriekšējos taksācijas periodos atskaitīto zaudētā parāda nodokļa summu.

(12) Preču vai pakalpojumu saņēmējs, kurš ir izslēgts no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, 20 dienu laikā no izslēgšanas dienas atmaksā valsts budžetā iepriekš atskaitīto priekšnodokļa summu par nesamaksāto zaudēto parādu, iesniedzot nodokļa deklarāciju par pēdējo taksācijas periodu.

(13) Ja zaudētais parāds pilnīgi vai daļēji atgūts pēc tam, kad veiktas šajā pantā paredzētās valsts budžetā maksājamā nodokļa korekcijas, preču piegādātājs vai pakalpojumu sniedzējs par atgūto zaudēto parādu vai tā daļu aprēķina nodokli un iemaksā to valsts budžetā tajā taksācijas periodā, kad parāds ir samaksāts.

(14) Ja preču piegādātājam vai pakalpojumu sniedzējam zaudēto parādu samaksā, preču vai pakalpojumu saņēmējam ir tiesības atskaitīt priekšnodokli par samaksāto zaudēto parādu vai tā daļu tajā taksācijas periodā, kad

veikta samaksa.

(07.12.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2024. Sk. pārejas noteikumu 45. punktu)

106.pants. Priekšnodokļa korekcija citos gadījumos

(1) Priekšnodokļa korekcija veicama, ja mainās atskaitītā priekšnodokļa apmērs (piemēram, anulēti pirkumi vai saņemtas atlaides).

(2) Ja preces ir nozagtas vai iznīcinātas stihiskā nelaimē vai citādā piespiedu kārtā, veic priekšnodokļa korekciju, iemaksājot valsts budžetā nodokli, kas atskaitīts kā priekšnodoklis.

(3) Atskaitītā priekšnodokļa korekciju, ja preces ir nozagtas vai iznīcinātas stihiskā nelaimē vai citādā piespiedu kārtā, neveic, ja īpašuma iznīcināšanas vai zādzības fakts ir dokumentāri pierādīts.

(4) Preču zudumu gadījumā atskaitītā priekšnodokļa korekciju veic, ja preču zudumu vērtība pārsniedz saskaņā ar uzņēmumu ienākuma nodokļa un iedzīvotāju ienākuma nodokļa normatīvajiem aktiem plānoto zudumu apjomu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

107.pants. Ministru kabineta tiesības noteikt un skaidrot priekšnodokļa atskaitīšanas un priekšnodokļa korekcijas kārtību un iesniedzamos dokumentus vai informāciju

Ministru kabinets:

1) skaidro priekšnodokļa atskaitīšanas un priekšnodokļa korekcijas nosacījumus;

2) nosaka dokumentus, kas pamato priekšnodokļa atskaitīšanu;

3) nosaka priekšnodokļa atskaitīšanas un korekcijas kārtību, ja reģistrēts nodokļa maksātājs veic nomaksas pirkuma darījumus ar nekustamo īpašumu;

4) nosaka Valsts ieņēmumu dienestam sniedzamo informāciju, ko reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš reorganizācijas rezultātā jaundibinātai vai iegūstošai komercsabiedrībai nodod nekustamo īpašumu, iesniedz par šo nodoto nekustamo īpašumu.

XII nodaļa
Pārmaksātā nodokļa atmaksāšana no valsts budžeta

108.pants. Vispārīgie noteikumi pārmaksātā nodokļa atmaksāšanai no valsts budžeta

Pārmaksātā nodokļa summa ir maksāšanai valsts budžetā aprēķinātās nodokļa summas un atskaitāmā priekšnodokļa starpība.

109. pants. Pārmaksātā nodokļa atmaksāšana

(1) Valsts ieņēmumu dienests, veicot nodokļu administrēšanas pasākumus, atmaksā apstiprināto pārmaksāto nodokļa summu par taksācijas periodu 30 dienu laikā pēc:

1) šā likuma 118. pantā noteiktā nodokļa deklarācijas iesniegšanas termiņa;

2) nodokļa deklarācijas iesniegšanas dienas, ja nodokļa deklarācija ir iesniegta pēc šā likuma 118. pantā noteiktā nodokļa deklarācijas iesniegšanas termiņa;

3) precizētās nodokļa deklarācijas iesniegšanas dienas, ja iesniegta precizēta nodokļa deklarācija.

(2) Valsts ieņēmumu dienests pirms apstiprinātās pārmaksātās nodokļa summas atmaksāšanas sedz personas Valsts ieņēmumu dienesta administrētos nodokļus, nodevas, citus valsts noteiktos maksājumus un ar tiem saistītos

maksājumus likumā "Par nodokļiem un nodevām" noteiktajā kārtībā.

(3) Valsts ieņēmumu dienests pārmaksāto nodokļa summu, kas radusies PVN grupai, atmaksā galvenajam uzņēmumam.

(24.11.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021. Sk. pārejas noteikumu 36. punktu)

110.pants. Valsts ieņēmumu dienesta tiesības pagarināt pārmaksātā nodokļa atmaksas termiņu

(Izslēgts ar 24.11.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

111.pants. Samaksātā nodokļa atmaksāšana par jauna transportlīdzekļa iegādi

(1) Nereģistrētam nodokļa maksātājam vai personai, kura nav nodokļa maksātājs, piegādājot jaunu transportlīdzekli jebkurai citas dalībvalsts personai, ir tiesības pieprasīt atmaksāt no valsts budžeta nodokļa summu, kas samaksāta par jauna transportlīdzekļa iegādi, tai skaitā par tā iegādi Eiropas Savienības teritorijā, vai par jauna transportlīdzekļa importu.

(2) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā saskaņā ar šo pantu:

1) nereģistrēts nodokļa maksātājs vai persona, kura nav nodokļa maksātājs, saņem no valsts budžeta atmaksājamo nodokļa summu;

2) aprēķināma no valsts budžeta atmaksājamā nodokļa summa.

XIII nodaļa
Nodokļa atmaksāšana trešās valsts vai trešās teritorijas reģistrētam nodokļa maksātājam vai citas dalībvalsts reģistrētam nodokļa maksātājam un reģistrēta nodokļa maksātāja pieteikuma iesniegšana nodokļa atmaksas saņemšanai citā dalībvalstī

112.pants. Nodokļa atmaksāšana trešās valsts vai trešās teritorijas reģistrētam nodokļa maksātājam

(1) Trešās valsts vai trešās teritorijas reģistrētam nodokļa maksātājam nodokli, kas samaksāts par iekšzemē iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem un preču importu saimnieciskās darbības nodrošināšanai ārpus Eiropas Savienības teritorijas, atmaksā, ievērojot paritātes principu, ja periodā, par kuru pieprasa atmaksāt nodokli, šis nodokļa maksātājs:

1) ir reģistrējis saimniecisko darbību ārpus Eiropas Savienības teritorijas;

2) atbilst reģistrēta nodokļa maksātāja statusam ārpus Eiropas Savienības teritorijas;

3) nav bijis reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā;

4) nav veicis iekšzemē ar nodokli apliekamus darījumus, kuru dēļ būtu jāreģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā;

5) nav veicis saskaņā ar normatīvajiem aktiem reģistrējamu saimniecisko darbību Latvijas Republikā.

(1^1) Valsts ieņēmumu dienests izskata trešās valsts vai trešās teritorijas reģistrēta nodokļa maksātāja iesniegumu, pieņem lēmumu par trešās valsts vai trešās teritorijas reģistrēta nodokļa maksātāja iesniegumā norādītās nodokļa summas atmaksu pilnībā vai daļēji vai par atteikumu atmaksāt nodokli un atmaksā atmaksai apstiprināto nodokļa summu termiņā, kas nedrīkst pārsniegt šā likuma 113.panta $1.^1$ daļā noteikto termiņu.

(2) Ministru kabinets, ievērojot šā panta pirmās un $1.^1$ daļas nosacījumus, nosaka:

1) periodu, par kuru pieprasa atmaksāt nodokli, un atmaksājamā nodokļa minimālo summu;

2) kārtību, kādā Valsts ieņēmumu dienests pieņem lēmumu par trešās valsts vai trešās teritorijas reģistrēta nodokļa maksātāja iesniegumā norādītās nodokļa summas atmaksu pilnībā vai daļēji vai par atteikumu atmaksāt nodokli un kādā Valsts ieņēmumu dienests atmaksā nodokli trešās valsts vai trešās teritorijas reģistrētam nodokļa maksātājam, ievērojot šā panta 1.[1] daļā noteikto termiņu;

3) Valsts ieņēmumu dienestā iesniedzamos dokumentus un to iesniegšanas termiņus;

4) veidlapas paraugu iesniegumam nodokļa atmaksāšanai;

5) gadījumus, kad Valsts ieņēmumu dienests pieņem lēmumu par atteikumu atmaksāt trešās valsts vai trešās teritorijas reģistrēta nodokļa maksātāja iesniegumā norādīto nodokļa summu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

113.pants. Nodokļa atmaksāšana citas dalībvalsts reģistrētam nodokļa maksātājam

(1) Citas dalībvalsts reģistrētam nodokļa maksātājam atmaksā samaksāto nodokli par iekšzemē iegādātajām precēm, saņemtajiem pakalpojumiem un par preču importu ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai, ja periodā, par kuru pieprasa atmaksāt nodokli, šis nodokļa maksātājs:

1) ir bijis reģistrēts citas dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā;

2) nav veicis saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem reģistrējamu saimniecisko darbību iekšzemē;

3) nav bijis reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā;

4) nav veicis iekšzemē ar nodokli apliekamus darījumus, kuru dēļ būtu jāreģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(1[1]) Valsts ieņēmumu dienests izskata citas dalībvalsts reģistrēta nodokļa maksātāja pieteikumu nodokļa atmaksāšanai iekšzemē, pieņem lēmumu par citas dalībvalsts reģistrēta nodokļa maksātāja pieteikumā nodokļa atmaksāšanai iekšzemē norādītās nodokļa summas atmaksu pilnībā vai daļēji vai par atteikumu atmaksāt nodokli un atmaksā atmaksai apstiprināto nodokļa summu ne vēlāk kā četru mēnešu laikā no pieteikuma saņemšanas dienas vai ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā, ja tiek pieprasīta papildinformācija, vai ne vēlāk kā astoņu mēnešu laikā, ja papildinformācija tiek pieprasīta atkārtoti.

(2) Ministru kabinets, ievērojot šā panta pirmās un 1.[1] daļas nosacījumus, nosaka:

1) kārtību, kādā Valsts ieņēmumu dienests saņem un izskata citas dalībvalsts reģistrēta nodokļa maksātāja pieteikumu nodokļa atmaksāšanai iekšzemē un kādā Valsts ieņēmumu dienests pieņem lēmumu par citas dalībvalsts reģistrēta nodokļa maksātāja pieteikumā nodokļa atmaksāšanai iekšzemē norādītās nodokļa summas atmaksu pilnībā vai daļēji vai par atteikumu atmaksāt nodokli;

2) kārtību, kādā Valsts ieņēmumu dienests atmaksā nodokli citas dalībvalsts reģistrētam nodokļa maksātājam, ievērojot šā panta 1.[1] daļā noteikto termiņu;

3) gadījumus, kad Valsts ieņēmumu dienests pieņem lēmumu par atteikumu atmaksāt citas dalībvalsts reģistrēta nodokļa maksātāja pieteikumā nodokļa atmaksāšanai iekšzemē norādīto nodokļa summu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

114.pants. Reģistrēta nodokļa maksātāja pieteikuma iesniegšana nodokļa atmaksas saņemšanai citā dalībvalstī

(1) Reģistrēts nodokļa maksātājs iesniedz pieteikumu nodokļa atmaksas saņemšanai par citā dalībvalstī iegādātajām precēm, saņemtajiem pakalpojumiem un par preču importu ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai, ja periodā, par kuru tas pieprasa atmaksāt nodokli, šis nodokļa maksātājs:

1) ir bijis reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā;

2) nav bijis reģistrēts tās dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā, kurai pieprasa nodokļa atmaksu;

3) nav veicis dalībvalstī, kurai pieprasa nodokļa atmaksu, ar nodokli apliekamus darījumus, kuru dēļ būtu jāreģistrējas šīs dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā.

(2) Ministru kabinets, ievērojot šā panta pirmās daļas nosacījumus, nosaka:

1) kārtību, kādā reģistrēts nodokļa maksātājs iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam pieteikumu nodokļa atmaksas saņemšanai citā dalībvalstī;

2) kārtību, kādā Valsts ieņēmumu dienests izskata pieteikumu un pārsūta to dalībvalstij, kurai pieprasa nodokļa atmaksu;

3) pieteikumā iekļaujamo informāciju;

4) periodu, par kuru pieprasa atmaksāt nodokli, un atmaksājamā nodokļa minimālo summu.

XIV nodaļa
Nodokļa taksācijas periods un nodokļa deklarācija

115.pants. Nodokļa taksācijas periods

(1) Nodokļa taksācijas periods ir viens kalendāra mēnesis, ja tiek īstenots vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

1) reģistrēta nodokļa maksātāja veikto ar nodokli apliekamo darījumu vērtība pirmstaksācijas gadā vai taksācijas gadā pārsniedz 50 000 *euro*;

2) reģistrēts nodokļa maksātājs veic preču piegādi Eiropas Savienības teritorijā, kurai piemēro 0 procentu likmi saskaņā ar šā likuma 43.panta ceturto daļu;

3) reģistrēts nodokļa maksātājs veic preču piegādi Eiropas Savienības teritorijā, piedaloties šā likuma 16.panta ceturtajā daļā minētajā preču piegādē;

4) reģistrēts nodokļa maksātājs sniedz pakalpojumus, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19.panta pirmo daļu un kuru sniegšanas vieta ir cita dalībvalsts;

5) reģistrēts nodokļa maksātājs veic preču piegādi uz noliktavu citā dalībvalstī saskaņā ar šā likuma $8.^1$ pantu.

(2) Nodokļa taksācijas periods ir viens kalendāra mēnesis, un šāds nodokļa taksācijas periods tiek saglabāts sešus kalendāra mēnešus, ja reģistrēts nodokļa maksātājs taksācijas gadā ir reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(3) Nodokļa taksācijas periods ir viens ceturksnis reģistrētam nodokļa maksātājam, kurš neatbilst šā panta pirmajā vai otrajā daļā minētajiem nosacījumiem.

(4) Ja pirmstaksācijas gada laikā veikto darījumu apjoms ir mainījies, nodokļa taksācijas periodu maina taksācijas gada sākumā, izņemot šā panta piektajā daļā noteiktos gadījumus.

(5) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs, kuram saskaņā ar šā panta trešo daļu taksācijas periods ir viens ceturksnis, veic darījumus, kas minēti šā panta pirmās daļas 2., 3. vai 4.punktā, vai tā taksācijas gada laikā veikto ar nodokli apliekamo darījumu vērtība pārsniedz 50 000 *euro*, šim reģistrētajam nodokļa maksātājam taksācijas periods ir viens kalendāra mēnesis, un tas tiek saglabāts līdz taksācijas gada beigām.

(6) Par taksācijas perioda maiņu reģistrēts nodokļa maksātājs informē Valsts ieņēmumu dienestu, ja periodam ir jāmainās:

1) no ceturkšņa uz mēnesi, — iesniedzot nodokļa deklarāciju par janvāri;

2) no mēneša uz ceturksni, — iesniedzot paziņojumu līdz taksācijas gada 31.janvārim;

3) no ceturkšņa uz mēnesi taksācijas gada laikā šā panta piektajā daļā minētajos gadījumos, — iesniedzot nodokļa deklarāciju par mēnesi, kurā tiek īstenoti šā panta piektās daļas nosacījumi.

(6^1) Šā panta otrajā daļā minētā persona maina taksācijas periodu uz vienu ceturksni, ja tā neatbilst šā panta pirmās daļas nosacījumiem un ir pagājuši seši kalendāra mēneši kopš reģistrācijas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, iesniedzot paziņojumu līdz septītā kalendāra mēneša divdesmitajam datumam.

(7) PVN grupai un fiskālajam pārstāvim taksācijas periods ir viens kalendāra mēnesis.

(8) Valsts un pašvaldības iestādei vai pašvaldībai, kas ir reģistrēts nodokļa maksātājs saskaņā ar šā likuma 58.pantu vienīgi lai saņemtu šā likuma 142.panta ceturtajā daļā minēto būvniecības pakalpojumu, taksācijas periods ir viens ceturksnis.

(9) Kalendāra gada taksācijas periodu summa veido taksācijas gadu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.09.2013., 06.11.2013., 21.11.2013., 23.11.2016., 27.07.2017., 28.11.2019. un 07.12.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2024.)

116.pants. Nodokļa deklarācija

(1) Nodokļa deklarācija sastāv no deklarācijas par taksācijas periodu un deklarācijas pielikumiem.

(2) Nodokļa deklarācijai ir šādi pielikumi:

1) pārskats par priekšnodokļa un nodokļa summām, kas norādītas nodokļa deklarācijā par taksācijas periodu;

2) pārskats par preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem Eiropas Savienības teritorijā;

3) labojumu pārskats par preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem Eiropas Savienības teritorijā;

4) *(izslēgts ar 23.11.2016. likumu)*;

5) pārskats par nekustamā īpašuma izmantošanu;

6) deklarācija par taksācijas gadu;

7) pārskats par fiskālā pārstāvja veiktajiem darījumiem.

(3) Ministru kabinets nosaka:

1) par taksācijas periodu iesniedzamās nodokļa deklarācijas un šīs deklarācijas pielikumu veidlapu paraugus, kā arī to aizpildīšanas un iesniegšanas kārtību;

2) dokumentus, kas iesniedzami Valsts ieņēmumu dienestam kopā ar nodokļa deklarāciju, un gadījumus, kad šie dokumenti iesniedzami.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.11.2016. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2017.)

117.pants. Nodokļa deklarācijas un paziņojuma par nodokļa samaksu iesniegšana

(1) Reģistrēts nodokļa maksātājs iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam nodokļa deklarāciju par taksācijas periodā veiktajiem darījumiem, ja šajā pantā nav noteikts citādi.

(2) Reģistrēts nodokļa maksātājs iesniedz nodokļa deklarāciju Valsts ieņēmumu dienestam arī tad, ja taksācijas periodā tas nav veicis ar nodokli apliekamus darījumus.

(3) Ja reģistrēta nodokļa maksātāja veikto ar nodokli apliekamo darījumu vērtība pirmstaksācijas gadā ir mazāka par pieciem procentiem no kopējās darījumu vērtības, tas ir tiesīgs veikt tikai ar nodokli apliekamo darījumu uzskaiti un nodokļa deklarācijā uzrādīt tikai ar nodokli apliekamus darījumus.

(4) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš nav iesniedzis nodokļa deklarāciju vai nav iesniedzis to šā likuma 118.pantā noteiktajā termiņā, netiek atbrīvots no nodokļa maksāšanas valsts budžetā.

(5) Reģistrēts nodokļa maksātājs iesniedz deklarāciju par taksācijas gadu šādos gadījumos:

1) ja mainās ar nodokli apliekamo un neapliekamo darījumu proporcija par taksācijas gadu un šajā likumā nav noteikts citādi;

2) ja ir veikta jebkāda maksājamā nodokļa vai atskaitītā priekšnodokļa korekcija saskaņā ar šajā likumā noteiktajām prasībām;

3) ja ir veikti šā likuma 38.panta otrajā un trešajā daļā minētie darījumi;

4) ja saskaņā ar šā likuma 39. panta trešās daļas 3. punktu darījuma ar nodokli apliekamajā vērtībā neiekļāva maksu par dzērienu atkārtoti lietojamo iepakojumu, kam piemēro depozīta sistēmu.

(6) Šā panta piektajā daļā minētajos gadījumos nodokļa gada deklarāciju iesniedz arī tad, ja reģistrēts nodokļa maksātājs ir darbojies nepilnu gadu.

(7) Reģistrēts nodokļa maksātājs pārskatu par preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem Eiropas Savienības teritorijā iesniedz, ja izpildīts kaut viens no šiem nosacījumiem:

1) veikta preču piegāde Eiropas Savienības teritorijā;

2) citas dalībvalsts nodokļa maksātājam citā dalībvalstī sniegts ar nodokli apliekams pakalpojums, kura sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu;

3) veikta preču piegāde uz noliktavu citā dalībvalstī saskaņā ar šā likuma 8.[1] pantu.

(8) Persona iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam paziņojumu par nodokļa samaksu, ja valsts budžetā ir maksājams nodoklis, kas nav uzrādāms nodokļa deklarācijā.

(9) Veidlapas paraugu šā panta astotajā daļā minētajam paziņojumam par nodokļa samaksu un šā paziņojuma aizpildīšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(10) Tiesu izpildītājs par valsts budžetā iemaksāto nodokli no mantas pārdošanas tiesu izpildītāja rīkotā izsolē informē Valsts ieņēmumu dienestu, iesniedzot šā panta astotajā daļā minēto paziņojumu.

(11) PVN grupa šā likuma 116.panta otrajā daļā minētos deklarācijas pielikumus, izņemot deklarāciju par taksācijas gadu, iesniedz par katru PVN grupas dalībnieku atsevišķi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.11.2019., 24.11.2020. un 09.12.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2022. Piektās daļas 4. punkta jaunā redakcija stājas spēkā 01.02.2022. Sk. pārejas noteikumu 41. punktu)

118.pants. Nodokļa deklarācijas un paziņojuma par nodokļa samaksu iesniegšanas termiņi

(1) Reģistrēts nodokļa maksātājs deklarāciju un tās pielikumus iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam 20 dienu laikā pēc taksācijas perioda beigām, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

(2) *(Izslēgta ar 12.06.2014. likumu)*

(3) *(Izslēgta ar 12.06.2014. likumu)*

(4) *(Izslēgta ar 24.11.2020. likumu)*

(5) Reģistrēts nodokļa maksātājs iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam deklarāciju par taksācijas gadu līdz nākamā taksācijas gada 1.maijam.

(6) Reģistrēts nodokļa maksātājs iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam pārskatu par preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem Eiropas Savienības teritorijā par katru kalendāra mēnesi šā panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā, ja tas:

1) veic preču piegādi Eiropas Savienības teritorijā vai citas dalībvalsts nodokļa maksātājam citā dalībvalstī;

2) sniedz ar nodokli apliekamus pakalpojumus, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu;

3) veic preču piegādi uz noliktavu citā dalībvalstī saskaņā ar šā likuma 8.[1] pantu.

(7) Ja nodokļa deklarācijas iesniegšanas termiņš ir brīvdiena vai svētku diena, deklarācijas iesniegšanas termiņa pēdējā diena ir nākamā darbdiena.

(8) Valsts ieņēmumu dienests ir tiesīgs pieprasīt, lai reģistrēts nodokļa maksātājs iesniedz nodokļa deklarāciju arī citā laikā, taču ne biežāk kā reizi kalendāra mēnesī.

(9) Persona, kura ir izslēgta no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, 20 dienu laikā pēc izslēgšanas iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam nodokļa deklarāciju un tās pielikumus par taksācijas periodu, kurā šī persona ir izslēgta no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(10) Paziņojuma par nodokļa samaksu iesniegšanas termiņš ir 20 dienas pēc mēneša, kurā noticis darījums, par kuru saskaņā ar šo likumu ir informējams Valsts ieņēmumu dienests, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

(11) Gadījumos, kad paziņojumu par nodokļa samaksu iesniedz tiesu izpildītājs par valsts budžetā iemaksājamo nodokli no mantas pārdošanas tiesu izpildītāja rīkotā izsolē, paziņojuma par nodokļa samaksu iesniegšanas termiņš ir 20 dienas pēc dienas, kad ir notecējis tiesu izpildītāja sastādītā aprēķina pārsūdzēšanas termiņš, ja šis aprēķins nav pārsūdzēts, vai tad, ja šis aprēķins ir pārsūdzēts, — pēc dienas, kad stājies spēkā tiesas nolēmums par sastādīto aprēķinu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2013., 12.06.2014., 23.11.2016., 28.11.2019. un 24.11.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

XV nodaļa
Brīdis, kad nodokli iemaksā valsts budžetā un nodokli norāda nodokļa deklarācijā

119.pants. Termiņš nodokļa iemaksai valsts budžetā

(1) Nodokli, kas aprēķināts par taksācijas periodu, reģistrēts nodokļa maksātājs iemaksā valsts budžetā 23 dienu laikā pēc taksācijas perioda beigām, ja šajā pantā nav noteikts citādi.

(2) Ja nereģistrēta nodokļa maksātāja vai citas dalībvalsts nodokļa maksātāja kalendāra gadā iekšzemē veikto preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība bez nodokļa pārsniedz šā likuma 59. panta pirmajā daļā minēto reģistrācijas slieksni un ceturtajā daļā minēto vērtību, tas šā likuma 34. panta desmitajā daļā noteiktajā kārtībā aprēķināto nodokli iemaksā valsts budžetā 23 dienu laikā no tā kalendāra mēneša beigām, kad šī vērtība pārsniegta.

(2[1]) Ja nereģistrēts nodokļa maksātājs vai citas dalībvalsts nodokļa maksātājs atbilstoši šā likuma 59. panta ceturtajai daļai nākamā kalendāra gada 1. janvārī vēl nav reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, tas šā likuma 34. panta 10.[1] daļā noteiktajā kārtībā aprēķināto nodokli iemaksā valsts budžetā līdz kārtējā kalendāra gada 23. februārim.

(2[2]) Ja citas dalībvalsts nodokļa maksātāja Eiropas Savienības teritorijā veikto preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība bez nodokļa kalendāra gadā pārsniedz šā likuma 61. panta divpadsmitajā daļā minēto vērtību, tas šā likuma 34. panta 10.[2] daļā noteiktajā kārtībā aprēķināto nodokli par iekšzemē veiktajām preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem iemaksā valsts budžetā 23 dienu laikā no tā kalendāra mēneša beigām, kad šī vērtība pārsniegta.

(3) Nodokli, kas aprēķināts par reģistrēta nodokļa maksātāja mantas pārdošanu tiesu izpildītāja rīkotajā izsolē, tiesu izpildītājs iemaksā valsts budžetā triju darbdienu laikā pēc šā likuma 118. panta vienpadsmitajā daļā noteiktā paziņojuma par nodokļa samaksu iesniegšanas.

(4) Persona, kura ir izslēgta no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, nodokli, kas aprēķināts par taksācijas periodu, kurā šī persona ir izslēgta no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, iemaksā valsts budžetā 23 dienu laikā pēc izslēgšanas no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(5) Ja personai ir pienākums iesniegt Valsts ieņēmumu dienestam paziņojumu par nodokļa samaksu, nodokli valsts budžetā iemaksā triju darbdienu laikā pēc šā likuma 118. panta desmitajā daļā noteiktā paziņojuma par nodokļa samaksu iesniegšanas, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

(6) Reģistrēts nodokļa maksātājs deklarācijā par taksācijas gadu aprēķināto nodokli samaksā līdz nākamā taksācijas gada 1.maijam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.09.2013., 06.11.2013., 27.07.2017., 23.05.2019., 24.11.2020., 07.12.2023. un 12.12.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

120.pants. Brīdis, kad nodokli par preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu norāda nodokļa deklarācijā

(1) Nodokli par iekšzemē piegādātajām precēm vai sniegtajiem pakalpojumiem, par kuriem nodokli maksā preču piegādātājs vai pakalpojuma sniedzējs, norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kad veikta preču piegāde vai sniegts pakalpojums un izrakstīts nodokļa rēķins, ja šajā pantā nav noteikts citādi.

(2) Ja atlīdzība saņemta pirms šā panta pirmajā daļā minētās preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas, nodokli par saņemto atlīdzības daļu norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kad atlīdzība saņemta saskaņā ar nodokļa rēķinu.

(2^1) Ja uzskatāms, ka nodokļa maksātājs, kas veic preču piegādi, preces ir saņēmis un piegādājis saskaņā ar šā likuma 6. panta piektās vai sestās daļas nosacījumiem, nodokli par preču piegādi, ko veic šis nodokļa maksātājs, un nodokli par preču piegādi šim nodokļa maksātājam norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kad samaksa saņemta.

(3) Nodokli par preču piegādi Eiropas Savienības teritorijā norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kad veikta preču piegāde un izrakstīts nodokļa rēķins, ja šajā pantā nav noteikts citādi.

(4) Ja nodokļa rēķins līdz šā likuma 131.panta pirmajā daļā noteiktajam termiņam nav izsniegts vai ir izsniegts ar nokavēšanos, nodokli par iekšzemē veiktajām preču piegādēm vai sniegtajiem pakalpojumiem norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kad veikta preču piegāde vai sniegts pakalpojums un iestājies nodokļa rēķina izrakstīšanas termiņš.

(5) Ja nodokļa rēķins līdz šā likuma 131.panta otrajā daļā noteiktajam termiņam nav izsniegts, preču piegādi Eiropas Savienības teritorijā norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kurš seko pēc taksācijas perioda, kad veikta preču piegāde Eiropas Savienības teritorijā.

(6) Ja šā panta pirmajā daļā minētos darījumus veic pastāvīgi ilgstošā periodā, nodokli norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kad ir saņemta atlīdzība par šo darījumu vai kad ir beidzies periods, uz kuru attiecas izrakstītais nodokļa rēķins, bet ne retāk kā reizi sešos mēnešos.

(7) Šā likuma 31.panta trešajā daļā minētajā gadījumā nodokli par pastāvīgi ilgstošā periodā veikto preču piegādi Eiropas Savienības teritorijā norāda katra taksācijas perioda nodokļa deklarācijā līdz brīdim, kad darījums tiek pabeigts.

(8) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš iekšzemē piegādā elektroenerģiju, nodokli valsts budžetā par piegādāto elektroenerģiju patērētājam, kas norēķinu dokumentu par saņemto elektroenerģiju izraksta pats, norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kad saņemta atlīdzība no patērētāja.

(9) Ja preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu veic saskaņā ar šā likuma 11.panta ceturto daļu, avansa saņēmējs nodokli norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kurā ir stājies spēkā Valsts ieņēmumu dienesta lēmums par avansa maksātāja izslēgšanu no PVN grupas.

(10) Pakalpojumus, kuru sniegšanas vieta atbilstoši šā likuma III nodaļai ir cita dalībvalsts, trešā valsts vai trešā teritorija, reģistrēts nodokļa maksātājs norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kurā pakalpojums ir sniegts tā saņēmējam vai atlīdzība par pakalpojumu saņemta pirms pakalpojuma sniegšanas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.10.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2021.)

121.pants. Brīdis, kad nodokli par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā norāda nodokļa deklarācijā, un termiņš nodokļa iemaksai valsts budžetā

(1) Nodokli par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kad ir veikta preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā saskaņā ar šā likuma 31.panta ceturto daļu un izrakstīts nodokļa rēķins.

(2) Ja nodokļa rēķins nav izrakstīts līdz šā likuma 131.panta otrajā daļā noteiktajam termiņam, aprēķināto nodokli par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā norāda nodokļa deklarācijā par nākamo taksācijas periodu pēc preču iegādes Eiropas Savienības teritorijā.

(3) Ja nereģistrēta nodokļa maksātāja vai citas dalībvalsts nodokļa maksātāja veiktās preču iegādes Eiropas Savienības teritorijā kopējā vērtība kārtējā kalendāra gadā ir pārsniegusi 10 000 *euro*, tas saskaņā ar šā likuma 86.panta otro daļu aprēķina un iemaksā valsts budžetā nodokli par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā 23 dienu laikā no tā kalendāra mēneša beigām, kad šī summa pārsniegta.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.09.2013., 23.05.2019. un 12.12.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

122.pants. Brīdis, kad nodokli par saņemtajām precēm un pakalpojumiem norāda nodokļa deklarācijā un iemaksā valsts budžetā, ja preču piegādātājs vai pakalpojumu sniedzējs nav reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā

(1) Nodokli par saņemtajiem pakalpojumiem, kuru sniegšanas vieta saskaņā ar šo likumu ir iekšzeme un kuri saņemti no citas dalībvalsts nodokļa maksātājiem vai trešo valstu vai trešo teritoriju nodokļa maksātājiem, kas neveic saimniecisko darbību iekšzemē, norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kurā pakalpojums saņemts vai atlīdzība par šo pakalpojumu ir veikta avansā.

(2) Šā likuma 32.panta ceturtajā daļā minētajā gadījumā nodokli par saņemtajiem pakalpojumiem, kurus sniedz pastāvīgi ilgā periodā un par kuriem nav saņemti nodokļa rēķini vai veikti maksājumi, norāda kalendāra gada pēdējā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā līdz brīdim, kad darījums tiek pabeigts.

(3) Ja citas dalībvalsts nodokļa maksātājs nav reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā saskaņā ar šā likuma 61.panta pirmo vai ceturto daļu vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs nav reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā saskaņā ar šā likuma 63.panta pirmo daļu, nodokli par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā un par saņemtajiem pakalpojumiem aprēķina un iemaksā preču vai pakalpojumu saņēmējs, ja tas ir reģistrēts nodokļa maksātājs, un norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kad saņemta prece vai pakalpojums.

123.pants. Brīdis, kad nodokli par preču importu norāda nodokļa deklarācijā un nodokli iemaksā valsts budžetā

(1) Nodokli par preču importu iemaksā valsts budžetā tad, kad kļūst iekasējams muitas nodoklis, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

(2) Ja, ievedot preces iekšzemē, piemēro muitas procedūru "pagaidu ievešana", saskaņā ar kuru ievedamās preces ir daļēji atbrīvotas no ievedmuitas nodokļa maksāšanas, nodokli triju procentu apmērā par katru mēnesi vai mēneša daļu no nodokļa summas, kas būtu bijusi maksājama par minētajām precēm, ja tās būtu laistas brīvā apgrozībā dienā, kad tās nodotas muitas procedūrā "pagaidu ievešana", iemaksā valsts budžetā tad, kad kļūst iekasējams muitas nodoklis.

(3) Aprēķināto nodokli par preču importu, kam piemērots īpašais nodokļa režīms preču importa darījumos, maksā valsts budžetā, norādot nodokli tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kurā preces izlaistas brīvam apgrozījumam.

(4) Ja preču importa brīdī šā likuma 36.panta pirmajā daļā minēto pakalpojumu faktiskā vērtība nav zināma vai pēc pakalpojumu sniedzēja nodokļa rēķina saņemšanas tā atšķiras no muitas deklarācijā norādītās pakalpojuma vērtības, reģistrēts nodokļa maksātājs (importēto preču saņēmējs) papildus aprēķināto nodokli par saņemto pakalpojumu (starpību starp pakalpojuma sniedzēja nodokļa rēķinā un muitas deklarācijā norādīto pakalpojuma vērtību) norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kurā saņemts šā likuma 36.panta pirmajā daļā minētais pakalpojums un nodokļa rēķins.

(5) Ja preces atrodas pagaidu uzglabāšanā vai tām piemēro muitas procedūru (izņemot muitas procedūru "laišana brīvā apgrozībā") saskaņā ar normatīvajiem aktiem muitas jomā, nodokli aprēķina un iemaksā valsts budžetā tad, kad

kļūst iekasējams ievedmuitas nodokļa parāds.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2013. un 20.04.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2017.)

124.pants. Brīdis, kad nodokli norāda nodokļa deklarācijā citos gadījumos

(1) Nodokli, kas aprēķināts šā likuma 51.panta trešajā daļā minētajā gadījumā, norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kas seko periodam, kurā beidzies šā likuma 45.panta pirmajā un otrajā daļā noteiktais termiņš.

(2) Nodokli, kas aprēķināts par avansa maksājumu saskaņā ar šā likuma 51.panta ceturto daļu, norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kas seko sešu mēnešu periodam, sākot no avansa saņemšanas dienas.

(3) Nodokli, kas saskaņā ar šā likuma 129. panta desmito daļu ir iekļauts braukšanas biļetes (talona), mēnešbiļetes un sporta vai kultūras pasākuma biļetes cenā, nodokļa maksātājs, kurš minētās biļetes realizē savā vārdā, neizmantojot starpniecības pakalpojumus, norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kurā attiecīgā biļete pārdota lietotājam.

(3^1) Nodokli, kas aprēķināms par darījumu, kurā izmanto viena mērķa vaučeru, norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kurā šis vaučers ir nodots kā preču piegāde vai pakalpojumu sniegšana.

(3^2) Nodokli, kas aprēķināms par darījumu, kurā izmanto vairāku mērķu vaučeru, norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kurā šis vaučers ir pieņemts kā atlīdzība vai daļēja atlīdzība apmaiņā pret preču nodošanu vai pakalpojumu sniegšanu.

(4) Nodokli par saņemtajiem pakalpojumiem saskaņā ar šā likuma 141., 142. un 143. pantu norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kurā saņemts pakalpojums un saņemts nodokļa rēķins vai samaksa par pakalpojumu veikta saskaņā ar nodokļa rēķinu pirms pakalpojuma saņemšanas.

(5) Nodokli par saņemtajām precēm saskaņā ar šā likuma 141., 143., $143.^1$, $143.^2$, $143.^3$ un $143.^4$ pantu norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kurā saņemtas preces un saņemts nodokļa rēķins vai samaksa par preču piegādi veikta saskaņā ar nodokļa rēķinu pirms preču saņemšanas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.11.2015., 16.06.2016., 23.11.2016., 27.07.2017. un 30.05.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2019. Grozījums piektajā daļā par skaitļu un vārdu "142., 143., $143.^1$, $143.^2$, $143.^3$, $143.^4$ un $143.^5$" aizstāšanu ar skaitļiem un vārdu "143., $143.^1$, $143.^2$, $143.^3$ un $143.^4$" stājas spēkā 01.01.2020. Sk. pārejas noteikumu 34. punktu)

XVI nodaļa
Nodokļa rēķins un darījumu uzskaite

125.pants. Nodokļa rēķins un tā saturs

(1) Par nodokļa rēķinu uzskata dokumentu papīra vai elektroniskā formā, kurā norādīti šādi rekvizīti un informācija, ja šajā likumā nav noteikts citādi:

1) nodokļa rēķina izrakstīšanas datums;

2) nodokļa rēķina vienas vai vairāku sēriju kārtas numurs, kas unikāli identificē nodokļa rēķinu;

3) preču piegādātāja vai pakalpojumu sniedzēja juridiskās personas nosaukums (fiziskajai personai — vārds, uzvārds) un juridiskā adrese (fiziskajai personai — deklarētā dzīvesvieta);

4) preču piegādātāja vai pakalpojumu sniedzēja reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā;

5) preču vai pakalpojumu saņēmēja juridiskās personas nosaukums (fiziskajai personai — vārds, uzvārds) un juridiskā adrese (fiziskajai personai — deklarētā dzīvesvieta);

6) preču vai pakalpojumu saņēmēja reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības

nodokļa maksātāju reģistrā vai citas dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā, ja nodokļu maksātājam ir piešķirts reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā vai citas dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā;

7) preču piegādes vai pakalpojuma sniegšanas datums, ja tas atšķiras no nodokļa rēķina izrakstīšanas datuma, vai datums, kad saņemta atlīdzība avansā, ja šis datums ir zināms un atšķiras no nodokļa rēķina izrakstīšanas datuma;

8) preces vai pakalpojuma nosaukums, daudzums un mērvienība;

9) preces vai pakalpojuma cena (vienas vienības vērtība bez nodokļa);

10) piemērotās atlaides, ja tās nav atskaitītas no vienas vienības vērtības;

11) piemērotā nodokļa likme;

12) aprēķinātā nodokļa summa;

13) darījuma kopsumma bez nodokļa (summa, kurai piemēro nodokli vai atbrīvojumu no nodokļa);

14) ja nodokļa rēķinu saskaņā ar šā likuma 130.pantu izraksta pats preču vai pakalpojumu saņēmējs, — norāde "pašaprēķins";

15) ja preču piegādei vai sniegtajam pakalpojumam piemērota nodokļa 0 procentu likme vai tiem ir piemērojams atbrīvojums no nodokļa, — atsauce uz šā likuma pantu, saskaņā ar kuru ir piemērojama 0 procentu likme vai atbrīvojums no nodokļa, vai atsauce uz Padomes 2006.gada 28.novembra direktīvas 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu attiecīgo pantu, vai cita atsauce, kurā norādīts nodokļa 0 procentu likmes vai atbrīvojuma no nodokļa piemērošanas tiesiskais pamatojums;

16) ja par nodokļa samaksu ir atbildīgs preču vai pakalpojumu saņēmējs, — norāde "nodokļa apgrieztā maksāšana";

17) ja piegādāts jauns transportlīdzeklis,— norāde uz to un informācija, kas pierāda, ka piegādātā prece ir jauns transportlīdzeklis saskaņā ar šā likuma 1.panta 9.punktu;

18) ja piemēro šā likuma 137.pantā noteikto īpašo nodokļa maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtību, — norāde "naudas līdzekļu uzskaite";

19) ja piemēro šā likuma 136.pantā noteikto īpašo nodokļa piemērošanas režīmu, — norāde "peļņas daļas režīms ceļojumu aģentūrām";

20) ja piemēro šā likuma 138.pantā noteikto īpašo nodokļa piemērošanas režīmu, — attiecīgi norāde "peļņas daļas režīms lietotām precēm", "peļņas daļas režīms mākslas darbiem" vai "peļņas daļas režīms kolekciju priekšmetiem un senlietām";

21) ja preču piegādei vai sniegtajam pakalpojumam piemēroti šā likuma 135., 139., $140.^2$, $140.^4$, 144. un 145.pantā paredzētie īpašie noteikumi, — atsauce uz šā likuma pantu, saskaņā ar kuru nodoklis piemērots, vai atsauce uz Padomes 2006.gada 28.novembra direktīvas 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu attiecīgo pantu;

22) ja par nodokļa samaksu ir atbildīga pilnvarotā persona, — pilnvarotās personas reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, juridiskās personas nosaukums (fiziskajai personai — vārds, uzvārds) un juridiskā adrese (fiziskajai personai — deklarētā dzīvesvieta);

23) ja par nodokļa samaksu ir atbildīgs fiskālais pārstāvis, — fiskālā pārstāvja reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā vai citas dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā, juridiskās personas nosaukums (fiziskajai personai — vārds, uzvārds) un juridiskā adrese (fiziskajai personai — deklarētā dzīvesvieta).

(2) Darījumos ar citu dalībvalstu personām par nodokļa rēķinu uzskatāms dokuments, ko saņem no citas dalībvalsts personas un kurā ir ietverti šā panta pirmajā daļā minētie rekvizīti un informācija, bet šā panta pirmās daļas 4.punktā norādītā rekvizīta vietā ir norādīts citas dalībvalsts nodokļa maksātāja nodokļa reģistrācijas numurs.

(3) Nodokļa maksātājam ir pienākums nodrošināt nodokļa rēķina izcelsmes autentiskumu (nodokļa rēķina izsniedzēja identitātes apliecinājumu), nemainīgu saturu un salasāmību no nodokļa rēķina izrakstīšanas brīža līdz glabāšanas termiņa beigām.

(4) Veidu, kādā tiek nodrošināts nodokļa rēķina izcelsmes autentiskums (nodokļa rēķina izsniedzēja identitātes apliecinājums), nemainīgs saturs un salasāmība, nosaka pats nodokļa maksātājs, garantējot darījumu izsekojamību, saistot savā starpā nodokļa rēķinu un veikto darījumu.

(5) Jebkuru dokumentu, kas groza sākotnējo nodokļa rēķinu vai īpaši un nepārprotami norāda uz to, pielīdzina nodokļa rēķinam, ja tas atbilst šā panta pirmajā daļā noteiktajām prasībām.

(6) Par nodokļa rēķinu elektroniskā formā uzskata nodokļa rēķinu, kas ir izsniegts un saņemts jebkādā elektroniskā veidā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.06.2014. un 15.10.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2021.)

126.pants. Vienkāršotais nodokļa rēķins

(1) Vienkāršotais nodokļa rēķins ir nodokļa rēķins, kurā ir norādīti šādi rekvizīti un informācija:

1) nodokļa rēķina izrakstīšanas datums;

2) preču piegādātāja vai pakalpojumu sniedzēja juridiskās personas nosaukums (fiziskajai personai — vārds, uzvārds), juridiskā adrese (fiziskajai personai — deklarētā dzīvesvieta), kā arī reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā;

3) preču vai pakalpojumu saņēmēja juridiskās personas nosaukums (fiziskajai personai — vārds, uzvārds), juridiskā adrese (fiziskajai personai — deklarētā dzīvesvieta), kā arī reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā vai citas dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā;

4) preces nosaukums vai pakalpojuma veids un daudzums;

5) preces vai pakalpojuma cena (ar nodokli vai bez nodokļa) un darījuma kopsumma (ar nodokli vai bez nodokļa);

6) nodokļa likme un aprēķinātā nodokļa summa.

(2) Vienkāršoto nodokļa rēķinu reģistrētam nodokļa maksātājam ir tiesības izrakstīt šādos gadījumos:

1) par darījumu iekšzemē, kura vērtība bez nodokļa ir mazāka par 150 *euro*;

2) šā likuma 125.panta piektajā daļā minētajā gadījumā, papildu vienkāršotajā nodokļa rēķinā norādot sākotnējā nodokļa rēķina izrakstīšanas datumu un identifikācijas numuru, kā arī konkrētos datus, kas tiek grozīti.

(3) Par vienkāršoto nodokļa rēķinu var izmantot kases čeku vai citu dokumentu, kurā nav norādīti visi šā panta pirmajā daļā minētie rekvizīti un informācija, ja tam pievieno attaisnojuma dokumentu, kurā ir norādīts kases čeka vai cita dokumenta datums, numurs un šā panta pirmajā daļā minētā informācija, ja šajā pantā nav noteikts citādi.

(4) Par vienkāršoto nodokļa rēķinu var izmantot kases čeku vai citu dokumentu, kurā nav ietverta šā panta pirmās daļas 3.punktā minētā informācija, ja tas izsniegts par darījumu, kura vērtība bez nodokļa ir mazāka par 30 *euro*.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.01.2013., 19.09.2013. un 23.11.2016. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2017.)

127.pants. Pienākums izsniegt nodokļa rēķinu

(1) Ja šajā likumā nav noteikts citādi, reģistrēts nodokļa maksātājs izraksta nodokļa rēķinu vai nodrošina, ka trešā persona viņa vārdā vai preču vai pakalpojumu saņēmējs izraksta nodokļa rēķinu par:

1) jebkurām veiktajām preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem;

2) avansa maksājumu, ko tas saņēmis pirms veiktās preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas, izņemot

saņemto avansa maksājumu par preču piegādi Eiropas Savienības teritorijā;

3) preču piegādēm, kas veiktas saskaņā ar šā likuma 13.[1] panta pirmo daļu, izņemot gadījumus, kad preču piegādātājs izmanto šā likuma 140.[3] pantā noteikto īpašo nodokļa režīmu.

(2) Reģistrētam nodokļa maksātājam nav pienākuma izrakstīt nodokļa rēķinu par šādiem darījumiem:

1) šā likuma 52.panta pirmās daļas 20., 21. un 22.punktā minētajiem pakalpojumiem;

2) iekšzemē veiktām citām ar nodokli neapliekamām preču piegādēm un sniegtiem pakalpojumiem, kas nav minēti šīs daļas 1.punktā.

(3) Reģistrēts nodokļa maksātājs nodokļa rēķinu par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu personām, kuras nav nodokļa maksātāji, vai nereģistrētiem nodokļa maksātājiem atbilstoši šā likuma 125.panta pirmajai daļai vai 126.panta pirmajai daļai izraksta pēc šo personu pieprasījuma.

(4) Nereģistrētam nodokļa maksātājam un personai, kas nav nodokļa maksātājs, ir pienākums izrakstīt nodokļa rēķinu par jauna transportlīdzekļa piegādi jebkurai citas dalībvalsts personai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.10.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2021.)

128.pants. Nodokļa rēķina izrakstīšana atkarībā no darījuma vietas

(1) Nodokļa rēķinu iekšzemes nodokļa maksātājs izraksta saskaņā ar šā likuma nosacījumiem, ja preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas vieta ir iekšzeme atbilstoši šā likuma III nodaļai un ja šajā pantā nav noteikts citādi.

(2) Nodokļa rēķinu izraksta saskaņā ar šā likuma nosacījumiem, ja iekšzemē ir preču piegādātāja vai pakalpojumu sniedzēja saimnieciskās darbības mītnes vieta vai pastāvīgā iestāde, no kuras ir veikta preču piegāde vai sniegts pakalpojums, vai, ja saimnieciskās darbības mītnes vietas vai pastāvīgās iestādes nav, — deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, — pastāvīgās uzturēšanās vieta, šādos gadījumos:

1) preču piegādātājs vai pakalpojumu sniedzējs neveic saimniecisko darbību vai viņa pastāvīgā iestāde nepiedalās preču piegādē vai pakalpojumu sniegšanā tajā dalībvalstī, kurā ir darījuma veikšanas vieta, un par nodokļa nomaksu ir atbildīgs preču vai pakalpojumu saņēmējs;

2) preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas vieta ir trešā valsts vai trešā teritorija.

(3) Ja preču vai pakalpojumu saņēmējs pats sev izraksta nodokļa rēķinu saskaņā ar šā likuma 130.pantu, nodokļa rēķins izrakstāms saskaņā ar tās dalībvalsts noteikumiem, kurā ir preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas vieta.

(4) Ja saskaņā ar šā likuma 140.[2], 140.[3] vai 140.[4] pantu preču piegādātājs vai pakalpojumu sniedzējs izmanto kādu no īpašajiem nodokļa režīmiem, nodokļa rēķins izrakstāms saskaņā ar tās identifikācijas dalībvalsts noteikumiem, kuru nosaka atbilstoši šā likuma 140.[2] panta pirmās daļas 3. punktam, 140.[3] panta pirmās daļas 3. punktam vai 140.[4] panta pirmās daļas 4. punktam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.05.2019. un 15.10.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2021.)

129.pants. Nodokļa rēķina izrakstīšanas nosacījumi

(1) Reģistrēts nodokļa maksātājs par kalendāra mēneša ietvaros veiktajām vairākām atsevišķām preču piegādēm vai sniegtajiem pakalpojumiem var izrakstīt pārskata nodokļa rēķinu, kurā ir norādīta šā likuma 125.panta pirmajā daļā vai 126.panta pirmajā daļā minētā informācija.

(2) Šā likuma 128.panta otrās daļas 1.punktā minētajā gadījumā nodokļa rēķinā var nenorādīt šā likuma 125.panta pirmās daļas 9., 10., 11. un 12.punktā minēto informāciju.

(3) Ja preču piegādei vai sniegtajiem pakalpojumiem tiek piemērots kāds no šā likuma 141., 142., 143., 143.[1], 143.[2], 143.[3] vai 143.[4] pantā minētajiem īpašajiem nodokļa piemērošanas režīmiem, nodokļa rēķinā nenorāda šā likuma 125.panta pirmās daļas 11. un 12.punktā minēto informāciju.

(4) Ja nodokļa rēķinā iekļauj gan ar dažādām nodokļa likmēm apliekamus darījumus, gan neapliekamus darījumus,

šādu darījumu vērtības norāda atsevišķi.

(5) Nodokļa rēķinā norādītās summas var izteikt jebkurā valūtā ar nosacījumu, ka maksājamā vai koriģējamā nodokļa summa ir izteikta *euro* saskaņā ar grāmatvedībā izmantojamo ārvalstu valūtas kursu, kas ir spēkā attiecīgi darījuma dienas sākumā vai avansa maksājuma saņemšanas dienas sākumā.

(6) Ja nodokļa rēķins tiek anulēts, reģistrēts nodokļa maksātājs savā grāmatvedībā saglabā anulēto nodokļa rēķinu, lai pamatotu izrakstīto nodokļa rēķinu kārtas numuru neievērošanu.

(7) Ja reģistrēta nodokļa maksātāja īpašumu pārdod likvidators, administrators vai tiesu izpildītājs, tas izraksta nodokļa rēķinu reģistrēta nodokļa maksātāja vārdā.

(8) Ja fiziskā persona — reģistrēts nodokļa maksātājs — ir mirusi, bet mantinieks vai tiesas iecelts aizgādnis turpina saimniecisko darbību mantojuma atstājēja vietā, tas izraksta nodokļa rēķinus savā vārdā un izmanto mantojuma atstājēja reģistrētā nodokļa maksātāja reģistrācijas numuru līdz brīdim, kad stājas spēkā likumīgo mantinieku mantojuma tiesības.

(9) Ja darījumu veic nepārtraukti ilgstošā periodā saskaņā ar šā likuma 31.panta otro vai trešo daļu, 32.panta trešo vai ceturto daļu, nodokļa rēķinu izraksta par noteiktu periodu, kurš nav ilgāks attiecīgi par vienu mēnesi, sešiem mēnešiem vai vienu kalendāra gadu.

(10) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš veic preču piegādes vai sniedz pakalpojumus par fiksētu cenu [piemēram, braukšanas biļetes (talonus), mēnešbiļetes, biļetes uz sporta un kultūras pasākumiem], atsevišķu nodokļa rēķinu neizraksta.

(11) Nodokļa rēķina izrakstīšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.09.2013., 30.11.2015., 16.06.2016., 23.11.2016., 27.07.2017. un 30.05.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2019. Grozījums trešajā daļā par skaitļu un vārdu "143.^{3}, 143.^{4} vai 143.^{5}" aizstāšanu ar skaitļiem un vārdu "143.^{3} vai 143.^{4}" stājas spēkā 01.01.2020. Sk. pārejas noteikumu 34. punktu)

130.pants. Gadījumi, kad pircējs vai pakalpojuma saņēmējs pats izraksta sev nodokļa rēķinu

Preču vai pakalpojumu saņēmējs ir tiesīgs izrakstīt pats sev nodokļa rēķinu preču piegādātāja vai pakalpojumu sniedzēja vārdā un interesēs par preču piegādēm vai pakalpojumiem, ko viņam sniedzis reģistrēts nodokļa maksātājs vai citas dalībvalsts nodokļa maksātājs, ja starp abām pusēm pastāv iepriekšēja vienošanās un ja preču piegādātājs vai pakalpojumu sniedzējs katram rēķinam piemēro savstarpējo rēķinu atzīšanas procedūru.

131.pants. Nodokļa rēķina izrakstīšanas termiņi

(1) Reģistrēts nodokļa maksātājs izraksta nodokļa rēķinu par veikto darījumu ne vēlāk kā piecpadsmitajā dienā no darījuma brīža vai avansa maksājuma saņemšanas brīža, ja šajā pantā nav noteikts citādi.

(2) Reģistrēts nodokļa maksātājs izraksta nodokļa rēķinu ne vēlāk kā tā mēneša piecpadsmitajā dienā, kas seko pēc mēneša, kurā noticis šāds darījums:

1) preču piegāde Eiropas Savienības teritorijā;

2) tāda pakalpojuma sniegšana, kura sniegšanas vietu nosaka atbilstoši šā likuma 19.panta pirmajai daļai un par nodokļa samaksu ir atbildīgs pakalpojuma saņēmējs, kā arī par avansa maksājumiem, kas saņemti par šā pakalpojuma sniegšanu.

(3) Tiesu izpildītājs vai maksātnespējas procesa administrators nodokļa rēķinu par mantas pārdošanu izsolē reģistrēta nodokļa maksātāja vārdā izraksta 15 dienu laikā no dienas, kad ir notecējis tiesu izpildītāja vai maksātnespējas procesa administratora sastādītā aprēķina pārsūdzēšanas termiņš un šis aprēķins nav pārsūdzēts, vai, ja šis aprēķins ir
pārsūdzēts, — no dienas, kad stājies spēkā tiesas nolēmums par sastādīto aprēķinu.

(4) Reģistrēts nodokļa maksātājs nodokļa rēķinu par preču transporta pakalpojumu, kas tieši saistīts ar preču eksportu uz trešajām valstīm vai trešajām teritorijām, drīkst izrakstīt vēlāk nekā 15 dienu laikā pēc pakalpojuma sniegšanas, bet ne vēlāk kā 90 dienu laikā.

(5) Nereģistrēts nodokļa maksātājs vai persona, kas nav nodokļa maksātājs, nodokļa rēķinu par jauna transportlīdzekļa piegādi jebkurai citas dalībvalsts personai izraksta ne vēlāk kā tā mēneša piecpadsmitajā dienā, kas seko pēc mēneša, kurā notika darījums.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

132.pants. Nodokļa rēķina nosūtīšana elektroniski

(1) Reģistrēts nodokļa maksātājs nodokļa rēķinu elektroniskā formā ir tiesīgs izrakstīt (noformēt) un izsniegt tikai tad, ja šā nodokļa rēķina saņēmējs atzīst šādu nodokļa rēķina formu.

(2) Elektroniska nodokļa rēķina elektroniskās formas autentiskumu (nodokļa rēķina izsniedzēja identitātes apliecinājumu) un nemainīgu saturu var nodrošināt, ja nodokļa rēķinam ir drošs elektroniskais paraksts Elektronisko dokumentu likuma izpratnē vai ja nodokļa rēķins ir nosūtīts, izmantojot elektronisko datu apmaiņu vai citu veidu, ko izvēlējies pats nodokļa maksātājs atbilstoši šā likuma 125.panta ceturtās daļas nosacījumiem.

(3) Nosūtot vai darot pieejamus vienam un tam pašam adresātam kopā vairākus nodokļa rēķinus elektroniskā formā, informāciju, kas atsevišķiem rēķiniem ir kopīga, var minēt tikai vienu reizi, ja attiecībā uz katru nodokļa rēķinu ir pieejama pilnīga informācija.

133.pants. Nodokļa rēķinu glabāšana

(1) Nodokļa maksātājs nodrošina, ka tiek glabāti nodokļa rēķini, ko viņš pats vai trešā persona viņa vārdā, vai preču vai pakalpojumu saņēmējs ir izrakstījis, kā arī tiek glabāti nodokļa rēķini, ko nodokļa maksātājs ir saņēmis.

(2) Elektroniskā formā saņemto nodokļa rēķinu glabāšana ir datu glabāšana, kas veikta, izmantojot elektroniskas datu apstrādes (tostarp digitālās saspiešanas) un glabāšanas ierīces, kā arī izmantojot vadus, radio, optiskos līdzekļus vai citus elektromagnētiskos līdzekļus.

(2^1) Nodokļa maksātājs ir tiesīgs papīra formā izrakstīto un saņemto nodokļa rēķinu pārvērst un glabāt elektroniskā formā atbilstoši grāmatvedību regulējošu normatīvo aktu prasībām.

(3) Nodokļa maksātājam ir pienākums visus izrakstītos un saņemtos nodokļa rēķinus glabāt iekšzemē, izņemot gadījumus, kad nodokļa rēķinu glabāšana notiek elektroniski un ir nodrošināta pilnīga tiešsaistes piekļuve attiecīgajiem datiem.

(4) Nodokļa rēķinu glabāšanas laiks ir pieci gadi no rēķina izrakstīšanas dienas, ja šajā pantā nav noteikts citādi.

(5) Gadījumos, kad nodokļa maksātājam ir pienākums veikt priekšnodokļa korekciju saskaņā ar šā likuma 102.pantu, nodokļa rēķins ir jāglabā līdz priekšnodokļa korekcijas laika beigām, ja tas pārsniedz šā panta ceturtajā daļā noteikto glabāšanas laiku.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.11.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2020.)

134.pants. Citi nodokļa maksātāja pienākumi attiecībā uz nodokļa rēķiniem un darījumu uzskaiti

(1) Ja nodokļa maksātājs nodokļa rēķinus glabā elektroniskā formā, garantējot valsts kompetentajām iestādēm tiešsaistes piekļuvi tiem, tad gadījumos, kad nodoklis ir maksājams citā dalībvalstī, nodokļa maksātājam ir pienākums nodrošināt arī šīs citas dalībvalsts kompetentajām iestādēm tiesības piekļūt šādiem nodokļa rēķiniem, lejupielādēt un izmantot tos kontroles nolūkā.

(2) Nodokļa maksātājam ir pienākums veikt pietiekami precīzu darījumu uzskaiti, lai Valsts ieņēmumu dienests varētu pārbaudīt nodokļa piemērošanu.

(3) Nodokļa maksātājam ir pienākums:

1) uzturēt to preču reģistru, kuras viņš ir nosūtījis vai transportējis vai kuras ir nosūtītas vai transportētas viņa vārdā no iekšzemes uz galamērķi citas dalībvalsts teritorijā, nolūkā veikt tādus darījumus, kas ietver šo preču novērtēšanu, apstrādi, pārstrādi, remontu vai īslaicīgu izmantošanu atbilstoši šā likuma 8.panta otrās daļas 7., 8. un 9.punktam;

2) veikt precīzu uzskaiti, atbilstoši kurai ir iespējams identificēt preces, kuras viņam no citas dalībvalsts ir nosūtījis citas dalībvalsts reģistrēts nodokļa maksātājs vai cita persona viņa vārdā un kuras izmanto tādai pakalpojumu sniegšanai, kas ietver šo preču novērtēšanu vai apstrādi;

3) uzturēt atbilstoši Padomes 2011. gada 15. marta Īstenošanas regulā (ES) Nr. 282/2011, ar ko nosaka īstenošanas pasākumus direktīvai 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu noteiktajam to preču reģistru, kuras tas pārvieto, veicot preču piegādi uz noliktavu citā dalībvalstī, nodrošinot iespēju nodokļu administrācijai pārliecināties par pareizi veiktu preču piegādi uz noliktavu citā dalībvalstī;

4) uzturēt atbilstoši Padomes 2011. gada 15. marta Īstenošanas regulā (ES) Nr. 282/2011, ar ko nosaka īstenošanas pasākumus direktīvai 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu noteiktajam tādu preču reģistru, kuras saņemtas noliktavā, veicot preču piegādes darījumu no citas dalībvalsts uz noliktavu iekšzemē.

(4) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš ir iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātājs un grāmatvedību kārto vienkāršā ieraksta sistēmā, nodokļa uzskaiti kārto Ministru kabineta noteiktajā kārtībā. Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā kārto nodokļa uzskaiti, un nodokļa uzskaites žurnāla paraugu un aizpildīšanas kārtību.

(5) Fiskālais pārstāvis, pārstāvot citas dalībvalsts reģistrētu nodokļa maksātāju vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāju, nodrošina detalizētu nosūtāmo vai saņemto preču uzskaiti, lai nodokļu administrācija varētu izsekot katrai preču kustībai.

(6) Nodokļa maksātājam, kas, izmantojot elektronisku saskarni, piemēram, tirdzniecības vietu, platformu vai portālu, veicina preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu Eiropas Savienībā personai, kas nav nodokļa maksātājs, saskaņā ar darījuma vietas noteikšanas noteikumiem ir pienākums:

1) veikt detalizētu uzskaiti, atbilstoši kurai ir iespējams identificēt preču piegādes, attiecībā uz kurām uzskata, ka nodokļa maksātājs pats ir saņēmis un piegādājis preces saskaņā ar šā likuma 6. panta piekto vai sesto daļu, vai pakalpojuma sniegšanu, ja nodokļa maksātājs piedalās tādu elektroniski sniegtu pakalpojumu sniegšanā, par kuriem uzskata, ka tas rīkojas savā vārdā, atbilstoši Padomes 2011. gada 15. marta Īstenošanas regulai (ES) Nr. 282/2011, ar ko nosaka īstenošanas pasākumus direktīvai 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu;

2) uzturēt reģistru par preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem, kuri nav minēti šīs daļas 1. punktā, atbilstoši Padomes 2011. gada 15. marta Īstenošanas regulai (ES) Nr. 282/2011, ar ko nosaka īstenošanas pasākumus direktīvai 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu;

3) glabāt uzskaiti par minētajiem darījumiem 10 gadus pēc tā gada 31. decembra, kad darījums veikts.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.11.2019. un 15.10.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2021.)

XVII nodaļa
Īpašie nodokļa piemērošanas režīmi un kārtības

135.pants. Īpašs nodokļa piemērošanas režīms lauksaimniekam

(1) Šā panta izpratnē:

1) lauksaimnieks ir fiziskā vai juridiskā persona, kura nodarbojas ar lauksaimniecības kultūru, lopkopības un zivsaimniecības produkcijas (turpmāk — lauksaimniecības produkcija) ražošanu, kura nav reģistrēts nodokļa maksātājs un uz kuru attiecas šajā pantā noteiktais nodokļa piemērošanas režīms;

2) lauksaimniecības produkcijas pārstrādātājs ir reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš veic vai nodrošina lauksaimniecības produkcijas pirmapstrādi vai pārstrādā iepirktu neapstrādātu lauksaimniecības produkciju.

(2) Lauksaimnieks, paša ražotu neapstrādātu lauksaimniecības produkciju nododot lauksaimniecības produkcijas pārstrādātājam, saņem no tā kompensāciju.

(3) Šā panta otrajā daļā minētā kompensācija par nodokli, ko lauksaimnieks samaksājis, iegādājoties preces un saņemot pakalpojumus, lai nodrošinātu nodošanai lauksaimniecības produkcijas pārstrādātājam paredzētās lauksaimniecības produkcijas ražošanu, ir 14 procenti no piegādātās lauksaimniecības produkcijas vērtības.

(4) Kompensāciju izmaksā arī šādi reģistrēti nodokļa maksātāji, ja tie ievēro lauksaimniecības produkcijas pārstrādātājam šā panta septītajā, devītajā un desmitajā daļā noteiktos nosacījumus:

1) atbilstīgas lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības;

2) Lauku atbalsta dienests, kas iepērk no lauksaimnieka paša ražotu neapstrādātu lauksaimniecības produkciju intervences uzkrājumu veidošanai.

(5) Kompensāciju saņem arī atbilstīga lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība, ja tā:

1) nav reģistrēts nodokļa maksātājs;

2) saņemto kompensāciju pilnā apmērā izmaksā lauksaimniekam.

(6) Lai lauksaimnieks varētu saņemt kompensāciju, tas iesniedz konkrētajam lauksaimniecības produkcijas pārstrādātājam apliecinājumu, ka lauksaimnieks nav reģistrēts nodokļa maksātājs un ka tam ir tiesības saņemt kompensāciju saskaņā ar šo pantu.

(7) *(Izslēgta ar 23.11.2016. likumu)*

(8) *(Izslēgta ar 23.11.2016. likumu)*

(9) Lauksaimniecības produkcijas pārstrādātājs savā nodokļa deklarācijā par taksācijas periodu samazina valsts budžetā maksājamo nodokļa summu par lauksaimniekam izmaksātās kompensācijas summu.

(10) Ja lauksaimniecības produkcijas pārstrādātājs iepērk no lauksaimnieka lauksaimniecības produkciju par vērtību (bez kompensācijas), kas ir augstāka vai zemāka par tādu piegādes vērtību, par kādu tiek iepirkta analoga produkcija no reģistrēta nodokļa maksātāja, tas zaudē šā panta devītajā daļā noteiktās tiesības.

(11) Šā panta nosacījumi nav piemērojami, ja:

1) lauksaimniecības produkcijas pārstrādātājam nodod iepirktus vai pārstrādātus produktus vai savāktus savvaļā augošus augu valsts produktus, vai sēnes, vai nozvejotus vai nomedītus dzīvnieku valsts produktus, kuri nav iegūti lauksaimniecības produkcijas ražošanas rezultātā;

2) lauksaimniecības produkcijas pārstrādātājs neveic vai nenodrošina no lauksaimnieka iepirktās produkcijas pārstrādi, bet izmanto to tirdzniecībai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.11.2016. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2017.)

136.pants. Īpašs nodokļa piemērošanas režīms tūrisma operatora sniegtajam pakalpojumam

(1) Nodokli piemēro tūrisma operatora sniegtajam tūrisma pakalpojumam, ja tūrisma operators darbojas savā vārdā un tās personas labā, kura saņem tūrisma pakalpojumu (turpmāk šajā pantā — ceļotājs), un izmanto citu personu preču piegādes un pakalpojumus ceļotājam sniegtā tūrisma pakalpojuma nodrošināšanai.

(2) Visus pasākumus, ko tūrisma operators veic, lai nodrošinātu tūrisma pakalpojuma sniegšanu (ceļojumu), uzskata par vienu pakalpojumu, ko tūrisma operators sniedz ceļotājam. Šis pakalpojums apliekams ar nodokli.

(3) Tūrisma operatora sniegtā ar nodokli apliekamā tūrisma pakalpojuma vērtība ir starpība starp visu summu (bez nodokļa), ko samaksā pakalpojuma saņēmējs (ceļotājs), un tūrisma operatora faktiskajām izmaksām par citu personu veiktajām preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem, ja šie darījumi dod tiešu labumu ceļotājam.

(4) Tūrisma operators iekļauj aprēķināto nodokli par paša sniegto pakalpojumu (tai skaitā ceļojumu paketes veidošanu, reklāmas bukletu izdošanu) tūrisma pakalpojuma kopējā vērtībā un iekasē to no ceļotāja. Aprēķinot valsts budžetā maksājamā nodokļa apmēru, kā priekšnodoklis atskaitāms aprēķinātais nodoklis par iekšzemē iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem tūrisma operatora paša sniegtā pakalpojuma nodrošināšanai (tai skaitā par telpu nomu, elektronisko sakaru pakalpojumiem, elektrību).

(5) Nodokli par citiem tūrisma pakalpojumā iekļautajiem pakalpojumiem (tai skaitā par viesu izmitināšanas mītņu, transporta, sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumiem), kurus ceļotājam iekšzemē faktiski sniedz citi reģistrēti nodokļa

maksātāji, iekļauj tūrisma pakalpojuma kopējā vērtībā un iekasē no ceļotāja. Par šiem pakalpojumiem iekasēto nodokļa summu tūrisma operators pilnā apmērā pārskaita faktiskajam pakalpojumu sniedzējam. Tūrisma operators šo summu nedrīkst atskaitīt kā priekšnodokli.

(6) Tūrisma operators aprēķina šā panta trešajā daļā minēto ar nodokli apliekamo tūrisma pakalpojuma vērtību un iekļauj to nodokļa deklarācijā tajā taksācijas periodā, kurā pakalpojums sniegts ceļotājam un ir saņemti rēķini no citām personām par sniegto pakalpojumu faktisko vērtību, bet ne vēlāk kā nākamajā taksācijas periodā pēc pakalpojuma sniegšanas ceļotājam.

(7) Tūrisma operatora sniegtā tūrisma pakalpojuma vērtība apliekama ar nodokļa standartlikmi. Ja tūrisma pakalpojumu sniedz gan Eiropas Savienības teritorijā, gan ārpus tās, ar nodokļa 0 procentu likmi apliek tikai to pakalpojuma daļu, kas sniegta ārpus Eiropas Savienības teritorijas.

(8) Šajā pantā noteikto īpašo nodokļa piemērošanas režīmu nepiemēro pakalpojumiem, ko sniedz tūrisma aģents, kurš tūrisma operatora vārdā uz pilnvarojuma vai cita civiltiesiska līguma pamata pārdod ceļotājam tūrisma operatora sagatavotos tūrisma pakalpojumus. Nodokli tūrisma aģenta sniegtajam starpniecības pakalpojumam piemēro šajā likumā noteiktajā vispārīgajā kārtībā.

137.pants. Īpašā nodokļa maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtība

(1) Šajā pantā noteikto nodokļa maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtību ir tiesības piemērot reģistrētam nodokļa maksātājam, kas atbilst vismaz vienam no šādiem kritērijiem:

1) iepriekšējā taksācijas gadā kopējā darījumu vērtība nav pārsniegusi 100 000 *euro*;

2) reģistrējoties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, taksācijas gadā neplāno par 100 000 *euro* lielāku darījumu apjomu.

(2) Šajā pantā noteikto nodokļa maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtību ir tiesības piemērot reģistrētam nodokļa maksātājam, kuram iepriekšējā taksācijas gadā kopējā darījumu vērtība ir sasniegusi 100 000 *euro*, bet nav pārsniegusi 500 000 *euro* un kurš ir:

1) reģistrēts nodokļa maksātājs, kas darbojas zivsaimniecības nozarē, — attiecībā uz svaigu, saldētu vai atdzesētu zivju un vēžveidīgo piegādēm;

2) lauksaimniecības produkcijas ražotājs vai lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība — attiecībā uz šādu lauksaimniecības produktu piegādi:

a) dzīvi dzīvnieki,

b) piens un piena pārstrādes produkti,

c) putnu olas,

d) dabiskais medus,

e) dārzeņi, sakņaugi, bumbuļaugi,

f) graudaugu produkti,

g) eļļas augu sēklas un augļi, dažādi graudi, sēklas un augļi.

(2^1) Šajā pantā noteikto nodokļa maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtību ir tiesības piemērot reģistrētam nodokļa maksātājam, kuram iepriekšējā taksācijas gadā kopējā darījumu vērtība ir sasniegusi 100 000 *euro*, bet nav pārsniegusi 2 000 000 *euro* un kurš sniedz dzīvojamās mājas pārvaldīšanas pakalpojumus, — attiecībā uz dzīvojamās mājas pārvaldīšanas pakalpojumu sniegšanu.

(3) Šā panta pirmajā, otrajā un $2.^1$ daļā minētajā kopējā darījumu vērtības summā neiekļauj nodokļa maksātāja piegādāto pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu vērtību, ja nodokļa maksātājs šādu piegādi veic vienu reizi 12 mēnešu laikā.

(4) Šā panta pirmajā, otrajā un 2.[1] daļā minētie reģistrētie nodokļa maksātāji nodokli valsts budžetā maksā par to taksācijas periodu, kurā saņemta samaksa par piegādātajām precēm vai sniegtajiem pakalpojumiem, ja šajā pantā nav noteikts citādi.

(5) Šā panta pirmajā, otrajā un 2.[1] daļā minētajiem reģistrētajiem nodokļa maksātājiem priekšnodokli par saņemtajām precēm un pakalpojumiem šo darījumu nodrošināšanai ir tiesības atskaitīt tajā taksācijas periodā, kurā tie samaksājuši no citiem reģistrētiem nodokļa maksātājiem saņemtajos nodokļa rēķinos norādītās nodokļa summas.

(6) Šā panta otrajā un 2.[1] daļā minētie reģistrētie nodokļa maksātāji nodokli valsts budžetā maksā par to taksācijas periodu, kurā saņemta samaksa par piegādātajām precēm vai sniegtajiem pakalpojumiem, taču ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc nodokļa rēķina izrakstīšanas.

(7) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš vēlas piemērot šajā pantā noteikto nodokļa maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtību, par to informē Valsts ieņēmumu dienestu līdz taksācijas gada 31.janvārim vai tad, kad iesniedz iesniegumu par reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(8) Reģistrētam nodokļa maksātājam, kas piemēro šajā pantā noteikto nodokļa maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtību, nav tiesību to mainīt agrāk par nākamo taksācijas gadu.

(9) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš taksācijas gadā ir piemērojis šajā pantā noteikto nodokļa maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtību, bet pēctaksācijas gadā to nevēlas piemērot, par to informē Valsts ieņēmumu dienestu līdz taksācijas gada 31.decembrim.

(10) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš taksācijas gadā ir piemērojis šajā pantā noteikto nodokļa maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtību, bet pēctaksācijas gadā to nevēlas piemērot, nodokli par taksācijas gadā veiktajiem darījumiem deklarē un iemaksā valsts budžetā ne vēlāk kā iesniedzot pēctaksācijas gada jūnija vai otrā ceturkšņa deklarāciju, vienlaikus šajā deklarācijā norādot atskaitāmo priekšnodokli par taksācijas gadā saņemtajos nodokļa rēķinos norādītajām nodokļa summām.

(11) Persona, kura ir izslēgta no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra un līdz izslēgšanai piemēroja šajā pantā noteikto īpašo nodokļa maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtību, iepriekšējos taksācijas periodos veiktos darījumus, kas netika norādīti nodokļa deklarācijās, izmantojot šajā pantā noteikto kārtību, norāda nodokļa deklarācijā un iemaksā valsts budžetā nodokli 23 dienu laikā pēc tās izslēgšanas no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra. Vienlaikus šajā nodokļa deklarācijā norāda atskaitāmo priekšnodokli par iepriekšējos taksācijas periodos saņemtajos nodokļa rēķinos norādītajām nesamaksātajām nodokļa summām.

(12) Šajā pantā noteiktā īpašā nodokļa maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtība nav piemērojama sniegtajiem pakalpojumiem un preču piegādei, kuru sniegšanas vai piegādes vieta nav iekšzeme, kā arī preču piegādei Eiropas Savienības teritorijā un preču eksportam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.09.2013., 30.11.2015., 23.11.2016. un 23.05.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

138.pants. Īpašs nodokļa piemērošanas režīms darījumos ar lietotām mantām, mākslas darbiem, kolekciju priekšmetiem un senlietām

(1) Lietotu mantu, mākslas darbu, kolekciju priekšmetu un senlietu tirgotājs (turpmāk — tirgotājs) ir tiesīgs izvēlēties piemērot šajā pantā noteikto īpašo nodokļa piemērošanas režīmu vai vispārīgo nodokļa piemērošanas kārtību darījumos ar Ministru kabineta noteiktajām precēm, kuras uzskata par lietotām mantām, mākslas darbiem, kolekciju priekšmetiem un senlietām.

(2) Tirgotājs ir reģistrēts nodokļa maksātājs, kura saimnieciskā darbība ir lietotu mantu, mākslas darbu, kolekciju priekšmetu un senlietu pirkšana vai importēšana, lai tās pārdotu, neatkarīgi no tā, vai rīkojas savās vai citas personas interesēs saskaņā ar līgumu, kas par pirkšanu vai pārdošanu paredz maksāt starpniecības atlīdzību.

(3) Šā panta izpratnē par tirgotāju uzskata arī ķīlas ņēmēju (izņemot kredītiestādes), kas darbojas saskaņā ar Civillikuma normām un pārdod ieķīlāto lietu sava prasījuma apmierināšanai.

(4) Lietotu mantu, mākslas darbu, kolekciju priekšmetu un senlietu pārdevējs (turpmāk — pārdevējs) ir persona, kura iekšzemē vai no citas dalībvalsts piegādā vai nodod tirgotājam pārdošanai lietotas mantas, mākslas darbus, kolekciju priekšmetus un senlietas un kura atbilst vismaz vienam no šādiem nosacījumiem:

1) nav nodokļa maksātājs;

2) ir cits nodokļa maksātājs, ciktāl šā cita nodokļa maksātāja veiktā preču piegāde nav apliekama ar nodokli saskaņā ar šā likuma 52. panta trešo vai 3.[1] daļu vai attiecīgajiem citas dalībvalsts tiesību aktiem;

3) piegādā vai nodod pārdošanai tirgotājam lietotus pamatlīdzekļus un ir nereģistrēts nodokļa maksātājs vai arī citas dalībvalsts nereģistrēts nodokļa maksātājs saskaņā ar citas dalībvalsts tiesību aktiem;

4) ir tirgotājs, kas preču piegādei piemēro īpašo nodokļa piemērošanas režīmu saskaņā ar šo pantu vai attiecīgajiem citas dalībvalsts tiesību aktiem.

(5) Šajā pantā pārdevējam noteiktās prasības attiecināmas arī uz ķīlas devēju, ja ķīlas devējs pārdod ieķīlāto lietu sava prasījuma apmierināšanai un atbilst vismaz vienam no šā panta ceturtās daļas 1., 2. vai 3.punkta nosacījumiem.

(6) Lietotu mantu, mākslas darbu, kolekciju priekšmetu un senlietu pircējs (turpmāk — pircējs) ir persona, kurai tirgotājs piegādā preces.

(7) Tirgotājam ir tiesības izvēlēties piemērot šajā pantā noteikto īpašo nodokļa piemērošanas režīmu šādu preču piegādei, iesniedzot Valsts ieņēmumu dienestam rakstveida iesniegumu ne vēlāk kā mēnesi pirms preču piegādes:

1) tādu mākslas darbu, kolekciju priekšmetu vai senlietu piegāde, ko tirgotājs pats ir izlaidis brīvam apgrozījumam;

2) tādu mākslas darbu piegāde, ko tirgotājam piegādājis mākslas darbu autors vai autortiesību pārņēmējs.

(8) Tirgotājs ir tiesīgs uzsākt šajā pantā noteikto īpašo nodokļa piemērošanas režīmu šā panta septītajā daļā minēto preču piegādei vai mainīt uz vispārīgo nodokļa piemērošanas kārtību ar jauna taksācijas perioda pirmo dienu, konkrēto datumu norādot Valsts ieņēmumu dienestam adresētā iesniegumā.

(9) Tirgotājs ir tiesīgs mainīt šajā pantā noteikto īpašo nodokļa piemērošanas režīmu šā panta septītajā daļā minēto preču piegādei uz vispārīgo nodokļa piemērošanas kārtību ne ātrāk kā pēc 24 mēnešiem.

(10) Piemērojot šajā pantā noteikto īpašo nodokļa piemērošanas režīmu, ar nodokli apliek starpību starp pārdošanas vērtību (naudas summu), ko tirgotājs ir saņēmis par pircējam piegādātajām lietotām mantām, mākslas darbiem, kolekciju priekšmetiem vai senlietām, un iepirkuma vērtību, samazinot šo starpību par aprēķinātā nodokļa vērtību.

(11) Piemērojot šajā pantā noteikto īpašo nodokļa piemērošanas režīmu, ja tiek pārdota ieķīlāta lieta, ar nodokli apliek aizdevuma līgumā noteikto starpniecības atlīdzību, kas samazināta par aprēķinātā nodokļa vērtību. Ja starpniecības atlīdzība aizdevuma līgumā nav noteikta vai tā ir noteikta mazāka par 10 procentiem no šā panta desmitajā daļā minētās pārdošanas vērtības, ar nodokli apliek starpību starp pārdošanas vērtību un ķīlas devējam izsniegtā aizdevuma summu, samazinot šo starpību par aprēķinātā nodokļa vērtību.

(12) Šā panta desmitajā daļā minētā pārdošanas vērtība ir visa atlīdzība, ko tirgotājs ir saņēmis vai saņems no pircēja vai trešās personas par preču piegādi, ieskaitot ar darījumu tieši saistītās subsīdijas, nodokļus, nodevas un citus maksājumus, kā arī papildu maksājumus (piemēram, starpniecības atlīdzību, iesaiņošanas, transporta un apdrošināšanas izmaksas).

(13) Šā panta izpratnē pārdošanas vērtība ir arī naudas summa, kuru ķīlas ņēmējs ir saņēmis no pircēja par pārdoto ieķīlāto lietu.

(14) Šā panta desmitajā daļā minētā iepirkuma vērtība ir visa atlīdzība, ko tirgotājs ir samaksājis vai samaksās pārdevējam vai mākslas darba autoram, vai autortiesību pārņēmējam par preču piegādi, ieskaitot ar darījumu tieši saistītās subsīdijas, nodokļus, nodevas un citus maksājumus, kā arī papildu maksājumus (piemēram, starpniecības atlīdzību, iesaiņošanas, transporta un apdrošināšanas izmaksas).

(15) Mākslas darbiem, kolekciju priekšmetiem vai senlietām, ko tirgotājs pats ir importējis, šā panta desmitajā daļā minētā iepirkuma vērtība ir šā likuma 36.panta pirmajā daļā noteiktā preču ar nodokli apliekamā vērtība importa darījumā, kam pieskaitīts maksājamais vai samaksātais nodoklis par šo preču importu.

(16) Ja šā panta desmitajā vai vienpadsmitajā daļā minētās starpības vērtība ir negatīva, nodokli no tās neaprēķina.

(17) Ja prece netiek pārdota, bet tiek atdota atpakaļ pārdevējam vai mākslas darba autoram, vai autortiesību pārņēmējam, ar nodokli apliek visu tirgotāja saņemto atlīdzību no pārdevēja vai mākslas darba autora, vai autortiesību pārņēmēja (tai skaitā maksu par pakalpojumu, preces labošanu vai restaurāciju, transportēšanu).

(18) Tirgotājs pircējam izrakstītajā nodokļa rēķinā nenorāda nodokļa vērtību preču piegādēm, kurām piemēro nodokli saskaņā ar īpašo nodokļa piemērošanas režīmu.

(19) Ja preču piegādei piemēro šajā pantā noteikto īpašo nodokļa piemērošanas režīmu, pircējs nodokli par iegādātajām precēm neatskaita kā priekšnodokli.

(20) Ja šajā pantā noteikto īpašo nodokļa piemērošanas režīmu piemēro šā panta septītajā daļā minēto preču piegādei, tirgotājs neatskaita kā priekšnodokli par šo preču piegādi samaksāto vai maksājamo nodokli.

(21) Ja darījumam piemēro šajā pantā noteikto īpašo nodokļa piemērošanas režīmu un priekšnodokļa vērtība ir lielāka nekā aprēķinātā nodokļa vērtība, tirgotājam ir tiesības atskaitīt no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas priekšnodokļa daļu, kas nepārsniedz aprēķinātā nodokļa vērtību.

(22) Īpašo nodokļa piemērošanas režīmu nepiemēro tādu transportlīdzekļu piegādēm, ko atbilstoši šā likuma 1.panta 9.punktam uzskata par jauniem transportlīdzekļiem.

(23) Ministru kabinets nosaka:

1) preces, kuras uzskata par lietotām mantām, kā arī par mākslas darbiem, kolekciju priekšmetiem un senlietām atbilstoši Kombinētās nomenklatūras kodiem, kas noteikti Padomes 1987.gada 23.jūlija regulas (EEK) Nr. 2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu I pielikumā un tās grozījumos;

2) lietoto mantu, mākslas darbu, kolekciju priekšmetu un senlietu uzskaites kārtību un uzskaites nodrošināšanai nepieciešamos dokumentus un to saturu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.12.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

139.pants. Īpašs nodokļa piemērošanas režīms darījumos ar ieguldījumu zeltu

(1) Šā likuma izpratnē ieguldījumu zelts ir:

1) zelts stieņos vai platēs dārgmetālu tirgū atzītajā svarā, ja šā zelta prove ir vienāda ar 995 vai lielāka, neatkarīgi no tā, ir vai nav izdoti vērtspapīri par šo zeltu;

2) zelta monētas, kuru zelta prove ir vienāda ar 900 vai lielāka, kuras emitētas pēc 1800.gada, ir vai ir bijušas likumīgs maksāšanas līdzeklis to izcelsmes valstī un kuras pārdod par cenu, kas nepārsniedz tajās esošā zelta brīvā tirgus vērtību vairāk kā par 80 procentiem.

(2) Ar nodokli neapliek:

1) ieguldījumu zelta piegādi iekšzemē un Eiropas Savienības teritorijā;

2) ieguldījumu zelta iegādi Eiropas Savienības teritorijā;

3) ieguldījumu zelta importu;

4) starpniecības pakalpojumus, kas sniegti darījumos ar ieguldījumu zeltu.

(3) Reģistrētam nodokļa maksātājam saskaņā ar šā panta ceturto daļu ir tiesības piemērot nodokli ieguldījumu zelta piegādei un starpniecības pakalpojumam, ja tas par šo izvēli ir informējis Valsts ieņēmumu dienestu pirms darījuma veikšanas.

(4) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš parasti piegādā zeltu rūpnieciskām vajadzībām, ir tiesīgs izvēlēties, vai piemērot nodokli šā panta pirmās daļas 1.punktā minētā ieguldījumu zelta piegādei.

(5) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš ražo ieguldījumu zeltu vai pārveido jebkādu zeltu par ieguldījumu zeltu, ir tiesīgs izvēlēties, vai piemērot nodokli šā panta pirmajā daļā minētā ieguldījumu zelta piegādei.

(6) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš sniedz starpniecības pakalpojumus, piedaloties šā panta ceturtajā un piektajā daļā minētajās ieguldījumu zelta piegādēs, ir tiesīgs izvēlēties, vai piemērot nodokli starpniecības pakalpojumam.

(7) Reģistrētam nodokļa maksātājam, kurš piegādā no nodokļa atbrīvotu ieguldījumu zeltu, ir tiesības, piemērojot šā likuma 92.pantā noteikto kārtību, nodokļa deklarācijā kā priekšnodokli no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas atskaitīt nodokli, kas aprēķināts par:

1) ieguldījumu zelta iegādi no citiem reģistrētiem nodokļa maksātājiem vai citas dalībvalsts reģistrētiem nodokļa maksātājiem, kuri nolēmuši piemērot nodokli ieguldījumu zelta piegādei;

2) zelta iegādi no citiem reģistrētiem nodokļa maksātājiem vai citas dalībvalsts reģistrētiem nodokļa maksātājiem vai par zelta importu, ja šo zeltu viņš pats vai starpnieks viņa vārdā pārveidos par ieguldījumu zeltu;

3) pakalpojumiem, kas saņemti, lai pārveidotu zelta vai ieguldījumu zelta formu, svaru un provi.

(8) Reģistrētam nodokļa maksātājam, kurš ražo ieguldījumu zeltu vai pārveido zeltu par ieguldījumu zeltu, neatkarīgi no tā, vai tas saskaņā ar šā panta piekto vai sesto daļu ir nolēmis piemērot nodokli ieguldījumu zelta piegādei vai ne, ir tiesības, piemērojot šā likuma 92.pantā noteikto kārtību, nodokļa deklarācijā kā priekšnodokli no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas atskaitīt aprēķināto nodokli par precēm, kas iegādātas no citiem reģistrētiem nodokļa maksātājiem vai citas dalībvalsts reģistrētiem nodokļa maksātājiem, kā arī par importētajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar ieguldījumu zelta ražošanu.

(9) Reģistrētam nodokļa maksātājam, kurš veic darījumus ar ieguldījumu zeltu, dokumenti, kas saistīti ar šiem darījumiem, jāuzglabā piecus gadus pēc tā kalendāra gada beigām, kurā darījums ir beidzies.

139.[1] pants. Īpaša reģistrācijas kārtība iekšzemes nodokļa maksātājam, kas piemēro nodokļa atbrīvojumu citā dalībvalstī

(1) Šā panta izpratnē gada apgrozījums Eiropas Savienībā ir iekšzemes nodokļa maksātāja kalendāra gadā Eiropas Savienības teritorijā (tai skaitā iekšzemē) veikto preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība bez nodokļa.

(2) Iekšzemes nodokļa maksātājs ir tiesīgs nemaksāt nodokli par citā dalībvalstī veiktajām preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem saskaņā ar citas dalībvalsts normatīvo regulējumu (turpmāk šajā pantā — atbrīvojums citā dalībvalstī), ja tā:

1) kalendāra gadā citā dalībvalstī veikto preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība bez nodokļa nav pārsniegusi robežvērtību, kuru minētajā dalībvalstī piemēro attiecībā uz nodokļa atbrīvojumu tās dalībvalsts nodokļa maksātājiem;

2) gada apgrozījums Eiropas Savienībā nav pārsniedzis 100 000 *euro*.

(3) Aprēķinot šā panta otrajā daļā un piektās daļas 6., 7., 8. un 9. punktā minētās vērtības, tajās iekļauj:

1) ar nodokli apliekamo preču piegāžu un sniegto pakalpojumu vērtību;

2) šā likuma 52. panta pirmās daļas 20., 21., 22., 24., 25. un 26. punktā minēto vai arī citu dalībvalstu attiecīgajos nodokli regulējošos tiesību aktos minēto šādu darījumu vērtību.

(4) Šā panta otrajā daļā minētajās vērtībās neiekļauj:

1) iekšzemes nodokļa maksātāja piegādāto pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu vērtību;

2) šā panta trešās daļas 2. punktā minēto darījumu vērtību, ja tiem ir gadījuma raksturs un tie nepārprotami atšķiras no iekšzemes nodokļa maksātāja veiktās saimnieciskās darbības veida.

(5) Lai iekšzemes nodokļa maksātājs varētu izmantot atbrīvojumu citā dalībvalstī, tas paziņo par to Valsts ieņēmumu dienestam, aizpildot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmā strukturētu datu formu, kurā norāda šādu informāciju:

1) fiziskā persona — vārdu un uzvārdu, juridiskā persona — nosaukumu;

2) juridisko adresi vai deklarētās dzīvessvietas adresi;

3) nodokļu maksātāja reģistrācijas numuru, reģistrācijas numuru citas dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā;

4) saimnieciskās darbības veidu;

5) dalībvalsti vai dalībvalstis, kur iekšzemes nodokļa maksātājs plāno izmantot atbrīvojumu citā dalībvalstī;

6) iepriekšējā kalendāra gadā iekšzemē veikto preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējo vērtību;

7) katrā citā dalībvalstī veikto preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējo vērtību iepriekšējā kalendāra gadā vai divos iepriekšējos kalendāra gados atkarībā no citas dalībvalsts normatīvā regulējuma;

8) kārtējā kalendāra gadā līdz iesnieguma iesniegšanas dienai iekšzemē veikto preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējo vērtību;

9) kārtējā kalendāra gadā līdz iesnieguma iesniegšanas dienai katrā citā dalībvalstī veikto preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējo vērtību.

(6) Valsts ieņēmumu dienests 35 darbdienu laikā pēc šā panta piektajā daļā minētās informācijas saņemšanas informē iekšzemes nodokļa maksātāju par tā tiesībām piemērot atbrīvojumu citā dalībvalstī, ja tas atbilst šā panta otrajā daļā minētajiem nosacījumiem, vai par atteikumu piemērot atbrīvojumu citā dalībvalstī.

(7) Valsts ieņēmumu dienests reģistrē iekšzemes nodokļa maksātāju atbrīvojuma citā dalībvalstī piemērošanai un piešķir tam reģistrācijas numuru ar kodu "EX", kas izmantojams vienīgi minētā atbrīvojuma piemērošanai.

(8) Iekšzemes nodokļa maksātājs, aizpildot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmā strukturētu datu formu, paziņo Valsts ieņēmumu dienestam par visām izmaiņām šā panta piektajā daļā minētajā informācijā, tai skaitā par:

1) nodomu izmantot atbrīvojumu citā dalībvalstī vai dalībvalstīs, kas nebija minētas, iesniedzot šā panta piektajā daļā minēto informāciju;

2) lēmumu izbeigt atbrīvojuma citā dalībvalstī vai dalībvalstīs, kas bija minētas, piemērošanu, iesniedzot šā panta piektajā daļā minēto informāciju.

(9) Valsts ieņēmumu dienests 35 darbdienu laikā pēc šā panta astotajā daļā minētās informācijas saņemšanas informē iekšzemes nodokļa maksātāju par tā tiesībām piemērot atbrīvojumu citā dalībvalstī vai par atbrīvojuma citā dalībvalstī piemērošanas izbeigšanu.

(10) Valsts ieņēmumu dienestam ir tiesības pagarināt šā panta sestajā un devītajā daļā minēto termiņu, ja citas dalībvalsts nodokļu administrācija informē par nepieciešamību veikt papildu nodokļu kontroles un administrēšanas pasākumus atbrīvojuma citā dalībvalstī piemērošanai.

(11) Atbrīvojumu citā dalībvalstī piemēro no dienas, kad Valsts ieņēmumu dienests:

1) ir informējis iekšzemes nodokļa maksātāju par tā tiesībām piemērot atbrīvojumu citā dalībvalstī un piešķirto reģistrācijas numuru ar kodu "EX";

2) pēc šā panta astotās daļas 1. punktā minētās informācijas saņemšanas ir informējis iekšzemes nodokļa maksātāju par tā tiesībām piemērot atbrīvojumu citā dalībvalstī.

(12) Atbrīvojumu citā dalībvalstī izbeidz piemērot no nākamā kalendāra ceturkšņa pirmās dienas pēc šā panta astotās daļas 2. punktā minētās informācijas saņemšanas vai, ja šāda informācija saņemta ceturkšņa pēdējā mēnesī, — no nākamā kalendāra ceturkšņa otrā mēneša pirmās dienas.

(13) Iekšzemes nodokļa maksātājs, kas piemēro atbrīvojumu citā dalībvalstī, līdz kalendāra ceturksnim sekojošā mēneša beigām, aizpildot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmā strukturētu datu formu, iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam par katru kalendāra ceturksni šādu informāciju:

1) atbilstoši šā panta trešajai daļai aprēķināto iekšzemē veikto preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējo vērtību vai vērtību 0, ja nav veiktas preču piegādes vai sniegti pakalpojumi;

2) atbilstoši šā panta trešajai daļai aprēķināto katrā citā dalībvalstī veikto preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējo vērtību vai vērtību 0, ja nav veiktas preču piegādes vai sniegti pakalpojumi.

(14) Ja ir pārsniegts šā panta otrās daļas 2. punktā minētais gada apgrozījums Eiropas Savienībā, iekšzemes nodokļa maksātājs 15 darbdienu laikā no dienas, kad ir pārsniegts minētais apgrozījums, informē par to Valsts ieņēmumu dienestu, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu. Vienlaikus ar minēto informāciju iekšzemes nodokļa maksātājs iesniedz šā panta trīspadsmitajā daļā minēto informāciju, kurā ir norādīta iekšzemē un citās dalībvalstīs veikto preču piegāžu un sniegto pakalpojumu vērtība no kārtējā kalendāra ceturkšņa sākuma līdz dienai, kad pārsniegts gada apgrozījums Eiropas Savienībā.

(15) Valsts ieņēmumu dienests nekavējoties informē iekšzemes nodokļa maksātāju par liegumu piemērot atbrīvojumu citā dalībvalstī vai citās dalībvalstīs, ja:

1) tā gada apgrozījums Eiropas Savienībā pārsniedz 100 000 *euro*;

2) dalībvalsts, kas piešķir atbrīvojumu, Valsts ieņēmumu dienestam ir paziņojusi, ka iekšzemes nodokļa maksātājam nav tiesību piemērot šo atbrīvojumu vai šāds atbrīvojums minētajā dalībvalstī vairs netiek piemērots;

3) iekšzemes nodokļa maksātājs ir informējis par savu lēmumu beigt piemērot šo atbrīvojumu;

4) iekšzemes nodokļa maksātājs izbeidz saimniecisko darbību.

(12.12.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

139.[2] pants. Īpašā kārtība reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā nodokļa maksātājam, kas saņem pakalpojumus, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu, vai veic preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā

(1) Nereģistrēts nodokļa maksātājs vai citas dalībvalsts nodokļa maksātājs, kurš izmanto šā likuma 59. panta pirmajā daļā noteiktās tiesības, reģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā tādu pakalpojumu saņemšanai, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu un kuri saņemti no citas dalībvalsts nodokļa maksātāja vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāja, vai preču iegādei Eiropas Savienības teritorijā par atlīdzību (turpmāk šajā pantā — īpašā kārtībā reģistrēts nodokļa maksātājs).

(2) Šā panta pirmajā daļā minētais nodokļa maksātājs pirms tādu pakalpojumu saņemšanas, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu un kuri saņemti no citas dalībvalsts nodokļa maksātāja vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāja, vai preču iegādes Eiropas Savienības teritorijā par atlīdzību, iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam šā likuma 66. panta pirmajā daļā minēto reģistrācijas iesniegumu.

(3) Valsts ieņēmumu dienests piecu darbdienu laikā pēc reģistrācijas iesnieguma saņemšanas pieņem lēmumu par šā panta pirmajā daļā minētā nodokļa maksātāja reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā vai par lēmumu atteikt reģistrāciju.

(4) Īpašā kārtībā reģistrēts nodokļa maksātājs reģistrācijas numuru Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā izmanto tikai tādu pakalpojumu saņemšanai, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu un kuri saņemti no citas dalībvalsts nodokļa maksātāja vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāja, vai preču iegādei Eiropas Savienības teritorijā.

(5) Reģistrācijas brīdi Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā īpašā kārtībā reģistrētam nodokļa maksātājam nosaka saskaņā ar šā likuma 67. pantā noteikto kārtību.

(6) Valsts ieņēmumu dienests pieņem lēmumu par atteikumu reģistrēt nodokļa maksātāju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja pastāv vismaz viens no šādiem apstākļiem:

1) nodokļa maksātājam saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām" ir apturēta saimnieciskā darbība;

2) nodokļa maksātājam — komersantam, pamatojoties uz tā lēmumu, saskaņā ar Komerclikumu ir apturēta komersanta darbība.

(7) Īpašā kārtībā reģistrētam nodokļa maksātājam nav pienākuma izsniegt nodokļa rēķinu par veiktajām preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem.

(8) Īpašā kārtībā reģistrēts nodokļa maksātājs nodokli valsts budžetā maksā tikai par saņemtajiem pakalpojumiem, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu un kuri saņemti no citas dalībvalsts nodokļa maksātāja vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāja, vai par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā par atlīdzību.

(9) Īpašā kārtībā reģistrētam nodokļa maksātājam nav tiesību atskaitīt priekšnodokli no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas.

(10) Īpašā kārtībā reģistrēts nodokļa maksātājs iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam šā likuma 117. panta astotajā daļā noteikto paziņojumu par nodokļa samaksu līdz nākamā mēneša 20. datumam pēc mēneša, kad tas ir saņēmis tādus pakalpojumus no citas dalībvalsts nodokļa maksātāja vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāja, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu, vai ir veicis preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā.

(11) Nodokli, kas aprēķināts par saņemtajiem pakalpojumiem, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu un kuri saņemti no citas dalībvalsts nodokļa maksātāja vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāja, vai par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā, īpašā kārtībā reģistrēts nodokļa maksātājs iemaksā valsts budžetā 23 dienu laikā pēc mēneša, kad tas ir saņēmis pakalpojumus, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu, vai ir veicis preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā.

(12) Šā likuma 73. panta 2.[1] daļā minētajā gadījumā īpašā kārtībā reģistrēts nodokļa maksātājs 30 dienu laikā no brīža, kad reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā izmantojams vienīgi tādēļ, lai saņemtu tādus pakalpojumus no citas dalībvalsts nodokļa maksātāja vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāja, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu, vai veiktu preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā, iesniedz paziņojumu par nodokļa samaksu, kurā aprēķināta valsts budžetā iemaksājamā nodokļa summa no minētā brīža grāmatvedības uzskaitē esošo krājumu un avansa maksājumu vērtības, pamatlīdzekļu bilances vērtības, pamatlīdzekļu izveidošanas un nepabeigtās celtniecības objektu izmaksām, par kuru nodoklis ir atskaitīts kā priekšnodoklis, un triju darbdienu laikā pēc paziņojuma par nodokļa samaksu iesniegšanas iemaksā nodokļa summu valsts budžetā.

(13) Valsts ieņēmumu dienests izslēdz īpašā kārtībā reģistrētu nodokļa maksātāju no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, ja iestājas vismaz viens no šādiem apstākļiem:

1) īpašā kārtībā reģistrēts nodokļa maksātājs iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam iesniegumu par tā izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra;

2) īpašā kārtībā reģistrēts nodokļa maksātājs ir likvidēts vai beidz pastāvēt reorganizācijas rezultātā;

3) fiziskā persona, kura ir īpašā kārtībā reģistrēts nodokļa maksātājs, ir mirusi;

4) saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām" īpašā kārtībā reģistrētam nodokļa maksātājam ir apturēta saimnieciskā darbība;

5) īpašā kārtībā reģistrētam nodokļa maksātājam — komersantam, pamatojoties uz tā lēmumu, saskaņā ar Komerclikumu ir apturēta komersanta darbība.

(14) Ja īpašā kārtībā reģistrēts nodokļa maksātājs iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam iesniegumu par tā izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, Valsts ieņēmumu dienests izskata šo iesniegumu un piecu darbdienu laikā pēc tā saņemšanas pieņem attiecīgu lēmumu.

(15) Īpašā kārtībā reģistrētu nodokļa maksātāju uzskata par izslēgtu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra saskaņā ar šā likuma 74. panta otro un trešo daļu.

(16) Persona, kura ir izslēgta no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, nodokli, kas aprēķināts par periodu, kurā šī persona ir izslēgta no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, iemaksā valsts budžetā 23 dienu laikā pēc izslēgšanas no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, iesniedzot šā likuma 117. panta astotajā daļā minēto paziņojumu par nodokļa samaksu.

(12.12.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2025. Pants stājas spēkā 01.07.2025. Sk. pārejas

noteikumu 47. punktu)

140.pants. Īpašs nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas režīms trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāja elektroniski sniegtajiem pakalpojumiem Eiropas Savienības teritorijā

(Izslēgts no 01.01.2015. ar 12.06.2014. likumu, kas stājas spēkā 01.10.2014. Sk. pārejas noteikumu 18.punktu)

140.[1] pants. Īpašie nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas režīmi elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegtiem pakalpojumiem personai, kura nav nodokļa maksātājs

(Izslēgts ar 15.10.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2021.)

140.[2] pants. Ārpussavienības režīms jeb īpašs nodokļa režīms pakalpojumiem, ko sniedz nodokļa maksātāji, kuri neveic saimniecisko darbību Eiropas Savienībā

(1) Šā panta izpratnē:

1) ārpussavienības režīms ir Padomes 2011. gada 15. marta Īstenošanas regulas (ES) Nr. 282/2011, ar ko nosaka īstenošanas pasākumus direktīvai 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (pārstrādāta versija) 57.a panta 1. punktā (Padomes 2019. gada 21. novembra Īstenošanas regulas (ES) Nr. 2019/2026, ar ko groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 282/2011 attiecībā uz preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, ko veicina elektroniskas saskarnes, un uz īpašiem režīmiem nodokļa maksātājiem, kas sniedz pakalpojumus personām, kuras nav nodokļa maksātājas, un kas veic preču tālpārdošanu un konkrētas preču piegādes iekšzemē redakcijā) minētais režīms;

2) nodokļa maksātājs, kas neveic saimniecisko darbību Eiropas Savienībā, ir nodokļa maksātājs, kuram Eiropas Savienības teritorijā nav saimnieciskās darbības mītnes vietas un pastāvīgās iestādes;

3) identifikācijas dalībvalsts ir dalībvalsts, kurā attiecīgais nodokļa maksātājs izvēlējies reģistrēties ārpussavienības režīma izmantošanai;

4) patēriņa dalībvalsts ir dalībvalsts, attiecībā uz kuru uzskata, ka tajā notiek pakalpojumu sniegšana saskaņā ar pakalpojuma sniegšanas vietas noteikšanas noteikumiem.

(2) Ārpussavienības režīmu ir tiesības piemērot visiem Eiropas Savienībā sniegtajiem pakalpojumiem, ko sniedz nodokļa maksātājs, kas neveic saimniecisko darbību Eiropas Savienībā un sniedz pakalpojumus personai, kura nav nodokļa maksātājs un kura ir reģistrēta patēriņa dalībvalstī vai kurai šajā dalībvalstī ir deklarētā dzīvesvieta vai pastāvīgās uzturēšanās vieta.

(3) Ja šā panta otrajā daļā minētais nodokļa maksātājs kā identifikācijas dalībvalsti ārpussavienības režīma izmantošanai izvēlas iekšzemi, tas, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam iesniegumu, tādējādi paziņojot, kad sāk izmantot šo režīmu.

(4) Šā panta otrajā daļā minētais nodokļa maksātājs iesniegumā reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā ārpussavienības režīma izmantošanai norāda šādus identifikācijas datus:

1) fiziskā persona — vārdu un uzvārdu; juridiskā persona — nosaukumu;

2) adresi;

3) elektronisko adresi un tīmekļa vietni;

4) attiecīgās valsts nodokļa maksātāja reģistrācijas numuru, ja tāds ir;

5) apliecinājumu, ka personai Eiropas Savienības teritorijā nav saimnieciskās darbības mītnes vietas un pastāvīgās iestādes.

(5) Valsts ieņēmumu dienests piecu darbdienu laikā pēc šā panta otrajā daļā minētā nodokļa maksātāja reģistrācijas iesnieguma saņemšanas pieņem lēmumu par reģistrāciju ārpussavienības režīma reģistrā un, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, to paziņo ne vēlāk kā nākamajā dienā pēc lēmuma

pieņemšanas.

(6) Valsts ieņēmumu dienests ārpussavienības režīma izmantošanai piešķir reģistrācijas numuru Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā vai — attiecībā uz reģistrētu nodokļa maksātāju — izmanto tam jau piešķirto reģistrācijas numuru Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā par darbībām, saistībā ar kurām nodokļa piemērošanas nolūkā šis nodokļa maksātājs ir reģistrēts iekšzemē.

(7) Valsts ieņēmumu dienests izslēdz nodokļa maksātāju no ārpussavienības režīma reģistra, ja iestājas vismaz viens no šādiem apstākļiem:

1) nodokļa maksātājs, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, paziņo, ka vairs nesniedz pakalpojumus, uz kuriem attiecas ārpussavienības režīms;

2) ir citas pazīmes, kas liek uzskatīt, ka nodokļa maksātāja darbība, par kuru uzliek nodokli un uz kuru attiecas ārpussavienības režīms, ir beigusies;

3) nodokļa maksātājs vairs neatbilst nosacījumiem, kuru īstenošana nepieciešama ārpussavienības režīma izmantošanai;

4) nodokļa maksātājs pastāvīgi neievēro noteikumus attiecībā uz ārpussavienības režīmu.

(8) Šā panta otrajā daļā minētais nodokļa maksātājs līdz taksācijas periodam sekojošā mēneša beigām iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, par katru ceturksni nodokļa deklarāciju par darījumiem, uz kuriem attiecas ārpussavienības režīms. Minēto nodokļa deklarāciju nodokļa maksātājs iesniedz arī tad, ja attiecīgos darījumus nav veicis.

(9) Nodokli, kas aprēķināts par taksācijas periodu, šā panta otrajā daļā minētais nodokļa maksātājs iemaksā valsts budžetā līdz taksācijas periodam, par kuru iesniegta nodokļa deklarācija, sekojošā mēneša beigām.

(10) Šā panta otrajā daļā minētajam nodokļa maksātājam nodokļa summu par iekšzemē iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem ārpussavienības režīma ietvaros sniegto pakalpojumu nodrošināšanai atmaksā no valsts budžeta, piemērojot šā likuma 112. pantā noteikto kārtību.

(11) Ja šā panta otrajā daļā minētais nodokļa maksātājs iekšzemē veic arī darbības, uz kurām neattiecas ārpussavienības režīms un saistībā ar kurām nodokļa piemērošanas nolūkā ir jābūt reģistrētam Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, tas nodokļa summu par precēm un pakalpojumiem savu pakalpojumu nodrošināšanai atskaita nodokļa deklarācijā, kas iesniedzama saskaņā ar šā likuma 117. pantu.

(12) Šā panta otrajā daļā minētajam nodokļa maksātājam ir pienākums:

1) izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, paziņot par savas darbības izmaiņām, kuru dēļ vairs netiek īstenoti attiecīgie nosacījumi, lai tas varētu izmantot ārpussavienības režīmu, kā arī paziņot to, kad viņš beidz izmantot minēto režīmu, un paziņot par citām izmaiņām reģistrācijas datos;

2) nodrošināt detalizētu uzskaiti par darījumiem, uz kuriem attiecas ārpussavienības režīms;

3) lai pierādītu nodokļa aprēķinu pareizību, glabāt uzskaites datus 10 gadus pēc tā gada 31. decembra, kad sniegti pakalpojumi;

4) izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, pēc Valsts ieņēmumu dienesta pieprasījuma iesniegt uzskaites datus par katru atsevišķu sniegtā pakalpojuma veidu.

(13) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā šā panta pirmās daļas 2. punktā minētais nodokļa maksātājs sagatavo un aizpilda nodokļa deklarāciju par taksācijas periodā veiktajiem darījumiem, uz kuriem attiecas ārpussavienības režīms, un veic tajā labojumus, kā arī nosaka nodokļa deklarācijā norādāmo informāciju.

(15.10.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2021.)

140.[3] pants. Savienības režīms jeb īpašs nodokļa režīms preču tālpārdošanai Eiropas Savienībā, preču piegādēm dalībvalstī, kuras veiktas ar šādas piegādes veicinošas elektroniskas saskarnes palīdzību, un pakalpojumiem, ko sniedz nodokļa maksātāji, kuri veic saimniecisko darbību Eiropas Savienībā, bet ne patēriņa dalībvalstī

(1) Šā panta izpratnē:

1) savienības režīms ir Padomes 2011. gada 15. marta Īstenošanas regulas (ES) Nr. 282/2011, ar ko nosaka īstenošanas pasākumus direktīvai 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (pārstrādāta versija) 57.a panta 2. punktā (Padomes 2019. gada 21. novembra Īstenošanas regulas (ES) Nr. 2019/2026, ar ko groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 282/2011 attiecībā uz preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, ko veicina elektroniskas saskarnes, un uz īpašiem režīmiem nodokļa maksātājiem, kas sniedz pakalpojumus personām, kuras nav nodokļa maksātājas, un kas veic preču tālpārdošanu un konkrētas preču piegādes iekšzemē redakcijā) minētais režīms;

2) nodokļa maksātājs, kas neveic saimniecisko darbību patēriņa dalībvalstī, ir nodokļa maksātājs, kuram Eiropas Savienībā ir saimnieciskās darbības mītnes vieta vai pastāvīgā iestāde, bet patēriņa dalībvalsts teritorijā nav saimnieciskās darbības mītnes vietas un pastāvīgās iestādes;

3) identifikācijas dalībvalsts ir viena no šīm dalībvalstīm:

a) dalībvalsts, kurā nodokļa maksātājam ir saimnieciskās darbības mītnes vieta,

b) dalībvalsts, kurā nodokļa maksātājam ir pastāvīgā iestāde, — ja nodokļa maksātāja saimnieciskās darbības mītnes vieta ir ārpus Eiropas Savienības,

c) dalībvalsts, kurā atrodas nodokļa maksātāja pastāvīgā iestāde un kuru tas ir norādījis kā dalībvalsti, kurā tas izmanto savienības režīmu, — ja nodokļa maksātājs neveic saimniecisko darbību Eiropas Savienībā, bet tam Eiropas Savienībā ir vairākas pastāvīgās iestādes. Nodokļa maksātāja izvēle attiecībā uz identifikācijas dalībvalsti ir saistoša šim nodokļa maksātājam attiecīgajā kalendāra gadā un vismaz divos nākamajos kalendāra gados,

d) dalībvalsts, kurā sākas preču nosūtīšana vai transportēšana, — ja nodokļa maksātājam Eiropas Savienībā nav saimnieciskās darbības mītnes vietas un pastāvīgās iestādes. Nodokļa maksātāja izvēle attiecībā uz identifikācijas dalībvalsti ir saistoša šim nodokļa maksātājam attiecīgajā kalendāra gadā un vismaz divos nākamajos kalendāra gados,

e) dalībvalsts, kuru nodokļa maksātājs ir norādījis kā dalībvalsti, kurā tas izmanto savienības režīmu, — ja ir vairāk nekā viena dalībvalsts, kurā sākas preču nosūtīšana vai transportēšana. Nodokļa maksātāja izvēle attiecībā uz identifikācijas dalībvalsti ir saistoša šim nodokļa maksātājam attiecīgajā kalendāra gadā un vismaz divos nākamajos kalendāra gados;

4) patēriņa dalībvalsts ir viena no šīm dalībvalstīm:

a) dalībvalsts, attiecībā uz kuru uzskata, ka tajā notiek pakalpojumu sniegšana saskaņā ar pakalpojuma sniegšanas vietas noteikšanas noteikumiem,

b) dalībvalsts, kurā beidzas preču nosūtīšana vai transportēšana preču saņēmējam, — ja notiek preču tālpārdošana Eiropas Savienības teritorijā,

c) dalībvalsts, kurā sākas un beidzas preču nosūtīšana vai transportēšana, — ja preču piegādi veic šā likuma 6. panta sestajā daļā minētais nodokļa maksātājs.

(2) Savienības režīmu ir tiesības piemērot visām Eiropas Savienībā piegādātajām precēm un visiem Eiropas Savienībā sniegtajiem pakalpojumiem, ko sniedz šādi nodokļa maksātāji:

1) nodokļa maksātājs, kas veic preču tālpārdošanu Eiropas Savienības teritorijā;

2) nodokļa maksātājs, kas veicina preču piegādi šā likuma 6. panta sestās daļas izpratnē, ja preču nosūtīšana vai transportēšana sākas un beidzas vienā dalībvalstī;

3) nodokļa maksātājs, kas neveic saimniecisko darbību patēriņa dalībvalstī un sniedz pakalpojumus personai, kura nav nodokļa maksātājs.

(3) Ja šā panta otrajā daļā minētais nodokļa maksātājs kā identifikācijas dalībvalsti savienības režīma izmantošanai izvēlas iekšzemi, tas, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam iesniegumu, tādējādi paziņojot, kad sāk izmantot šo režīmu.

(4) Šā panta otrajā daļā minētais nodokļa maksātājs iesniegumā reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā savienības režīma izmantošanai norāda šādus identifikācijas datus:

1) fiziskā persona — vārdu un uzvārdu; juridiskā persona — nosaukumu;

2) adresi;

3) elektronisko adresi un tīmekļa vietni;

4) attiecīgās valsts nodokļa maksātāja reģistrācijas numuru, ja tāds ir.

(5) Valsts ieņēmumu dienests piecu darbdienu laikā pēc šā panta otrajā daļā minētā nodokļa maksātāja reģistrācijas iesnieguma saņemšanas pieņem lēmumu par reģistrāciju savienības režīma reģistrā un, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, to paziņo ne vēlāk kā nākamajā dienā pēc lēmuma pieņemšanas.

(6) Valsts ieņēmumu dienests savienības režīma izmantošanai piešķir reģistrācijas numuru Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā vai — attiecībā uz reģistrētu nodokļa maksātāju — izmanto tam jau piešķirto reģistrācijas numuru Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā par darbībām, saistībā ar kurām nodokļa piemērošanas nolūkā šis nodokļa maksātājs ir reģistrēts iekšzemē.

(7) Valsts ieņēmumu dienests izslēdz nodokļa maksātāju no savienības režīma reģistra, ja iestājas vismaz viens no šādiem apstākļiem:

1) nodokļa maksātājs, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, paziņo, ka vairs nepiegādā preces un nesniedz pakalpojumus, uz kuriem attiecas savienības režīms;

2) ir citas pazīmes, kas liek uzskatīt, ka nodokļa maksātāja darbība, par kuru uzliek nodokli un uz kuru attiecas savienības režīms, ir beigusies;

3) nodokļa maksātājs vairs neatbilst nosacījumiem, kuru īstenošana nepieciešama savienības režīma izmantošanai;

4) nodokļa maksātājs pastāvīgi neievēro noteikumus attiecībā uz savienības režīmu.

(8) Šā panta otrajā daļā minētais nodokļa maksātājs līdz taksācijas periodam sekojošā mēneša beigām iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, par katru ceturksni nodokļa deklarāciju par darījumiem, uz kuriem attiecas savienības režīms. Minēto nodokļa deklarāciju nodokļa maksātājs iesniedz arī tad, ja attiecīgos darījumus nav veicis.

(9) Nodokli, kas aprēķināts par taksācijas periodu, šā panta otrajā daļā minētais nodokļa maksātājs iemaksā valsts budžetā līdz taksācijas periodam, par kuru iesniegta nodokļa deklarācija, sekojošā mēneša beigām.

(10) Šā panta otrajā daļā minētajam nodokļa maksātājam nodokļa summu par iekšzemē iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem savienības režīma ietvaros veicamo darījumu nodrošināšanai atmaksā no valsts budžeta, piemērojot šā likuma 113. pantā noteikto kārtību.

(11) Ja šā panta otrajā daļā minētais nodokļa maksātājs iekšzemē veic arī darbības, uz kurām neattiecas savienības režīms un saistībā ar kurām nodokļa piemērošanas nolūkā ir jābūt reģistrētam Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, tas nodokļa summu par precēm un pakalpojumiem savu darījumu nodrošināšanai atskaita nodokļa deklarācijā, kas iesniedzama saskaņā ar šā likuma 117. pantu.

(12) Šā panta otrajā daļā minētajam nodokļa maksātājam ir pienākums:

1) izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, paziņot par savas darbības izmaiņām, kuru dēļ vairs netiek īstenoti attiecīgie nosacījumi, lai tas varētu izmantot savienības režīmu, kā arī paziņot to, kad viņš beidz izmantot minēto režīmu, un paziņot par citām izmaiņām reģistrācijas datos;

2) nodrošināt detalizētu uzskaiti par darījumiem, uz kuriem attiecas savienības režīms;

3) lai pierādītu nodokļa aprēķinu pareizību, glabāt uzskaites datus 10 gadus pēc tā gada 31. decembra, kad veikti darījumi;

4) izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, pēc Valsts ieņēmumu dienesta pieprasījuma iesniegt uzskaiti par katru atsevišķu darījumu veidu.

(13) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā šā panta pirmās daļas 2. punktā minētais nodokļa maksātājs sagatavo un aizpilda nodokļa deklarāciju par taksācijas periodā veiktajiem darījumiem, uz kuriem attiecas savienības režīms, un veic tajā labojumus, kā arī nosaka nodokļa deklarācijā norādāmo informāciju.

(15.10.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2021.)

140.[4] pants. Importa režīms jeb īpašs nodokļa režīms no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām importētu preču tālpārdošanai

(1) Šā panta izpratnē:

1) importa režīms ir Padomes 2011. gada 15. marta Īstenošanas regulas (ES) Nr. 282/2011, ar ko nosaka īstenošanas pasākumus direktīvai 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (pārstrādāta versija) 57.a panta 3. punktā (Padomes 2019. gada 21. novembra Īstenošanas regulas (ES) Nr. 2019/2026, ar ko groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 282/2011 attiecībā uz preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, ko veicina elektroniskas saskarnes, un uz īpašiem režīmiem nodokļa maksātājiem, kas sniedz pakalpojumus personām, kuras nav nodokļa maksātājas, un kas veic preču tālpārdošanu un konkrētas preču piegādes iekšzemē redakcijā) minētais režīms;

2) nodokļa maksātājs, kas neveic saimniecisko darbību Eiropas Savienībā, ir nodokļa maksātājs, kuram Eiropas Savienības teritorijā nav saimnieciskās darbības mītnes vietas un pastāvīgās iestādes;

3) starpnieks ir nodokļa maksātājs, kurš veic saimniecisko darbību Eiropas Savienībā un kuru nodokļa maksātājs, kas veic no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām importētu preču tālpārdošanu, ir iecēlis par personu, kas ir atbildīga par nodokļa samaksu un saistību izpildi importa režīma nolūkā minētā nodokļa maksātāja vārdā un interesēs;

4) identifikācijas dalībvalsts ir viena no šīm dalībvalstīm:

a) dalībvalsts, kurā attiecīgais nodokļa maksātājs izvēlējies reģistrēties importa režīma izmantošanai, — ja nodokļa maksātājs neveic saimniecisko darbību Eiropas Savienībā,

b) dalībvalsts, kurā atrodas nodokļa maksātāja pastāvīgā iestāde un kuru tas ir norādījis kā dalībvalsti, kurā tas izmanto importa režīmu, — ja nodokļa maksātājs neveic saimniecisko darbību Eiropas Savienībā, bet tam Eiropas Savienībā ir viena vai vairākas pastāvīgās iestādes. Šāda nodokļa maksātāja, kuram ir vairāk nekā viena pastāvīgā iestāde Eiropas Savienībā, izvēle attiecībā uz identifikācijas dalībvalsti ir saistoša šim nodokļa maksātājam attiecīgajā kalendāra gadā un vismaz divos nākamajos kalendāra gados,

c) dalībvalsts, kurā nodokļa maksātājam ir saimnieciskās darbības mītnes vieta, — ja nodokļa maksātājs šajā dalībvalstī pastāvīgi veic saimniecisko darbību,

d) dalībvalsts, kurā starpniekam ir saimnieciskās darbības mītnes vieta, — ja starpnieks šajā dalībvalstī pastāvīgi veic saimniecisko darbību,

e) dalībvalsts, kurā atrodas starpnieka pastāvīgā iestāde un kuru tas ir norādījis kā dalībvalsti, kurā tas izmanto importa režīmu, — ja starpnieks neveic saimniecisko darbību Eiropas Savienībā, bet tam Eiropas Savienībā ir viena vai vairākas pastāvīgās iestādes. Šāda starpnieka, kuram ir vairāk nekā viena pastāvīgā iestāde Eiropas Savienībā, izvēle attiecībā uz identifikācijas dalībvalsti ir saistoša šim starpniekam attiecīgajā kalendāra gadā un vismaz divos nākamajos kalendāra gados;

5) patēriņa dalībvalsts ir dalībvalsts, kurā beidzas preču nosūtīšana vai transportēšana preču saņēmējam.

(2) Importa režīmu ir tiesības piemērot no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām importētu preču (izņemot akcīzes preces) tālpārdošanai, ja šo preču sūtījuma patiesā vērtība nepārsniedz 150 *euro*, ko veic šādi nodokļa maksātāji:

1) nodokļa maksātājs, kas veic saimniecisko darbību Eiropas Savienībā un no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām importētu preču tālpārdošanu;

2) nodokļa maksātājs, kurš veic saimniecisko darbību Eiropas Savienībā un no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām importētu preču tālpārdošanu un kuru pārstāv starpnieks, kas veic saimniecisko darbību Eiropas Savienībā;

3) nodokļa maksātājs, kurš neveic saimniecisko darbību Eiropas Savienībā, bet veic no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām importētu preču tālpārdošanu un kuru pārstāv starpnieks, kas veic saimniecisko darbību Eiropas Savienībā;

4) nodokļa maksātājs, kurš veic saimniecisko darbību trešajā valstī, ar ko Eiropas Savienība ir noslēgusi tādu nolīgumu par savstarpēju sadarbību, kura darbības joma ir līdzīga Padomes 2010. gada 16. marta direktīvai 2010/24/ES par savstarpēju palīdzību prasījumu piedziņā saistībā ar noteiktiem maksājumiem, nodokļiem un citiem pasākumiem un Padomes 2010. gada 7. oktobra regulai (ES) Nr. 904/2010 par administratīvu sadarbību un krāpšanas apkarošanu pievienotās vērtības nodokļa jomā un ko pieņem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra regulas (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu 5. pantā minēto pārbaudes procedūru, un kurš veic preču tālpārdošanu no minētās trešās valsts.

(3) Šā panta otrās daļas 2. un 3. punktā minētajam nodokļa maksātājam importa režīma izmantošanai vienlaikus var būt tikai viens starpnieks.

(4) Ja šā panta otrajā daļā minētais nodokļa maksātājs vai viņa starpnieks kā identifikācijas dalībvalsti importa režīma izmantošanai izvēlas iekšzemi, nodokļa maksātājs vai viņa starpnieks, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam iesniegumu, tādējādi paziņojot, kad sāk izmantot šo režīmu.

(5) Šā panta otrajā daļā minētais nodokļa maksātājs, kurš neizmanto starpnieku, iesniegumā reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā importa režīma izmantošanai norāda šādus identifikācijas datus:

1) fiziskā persona — vārdu un uzvārdu; juridiskā persona — nosaukumu;

2) adresi;

3) elektronisko adresi un tīmekļa vietni;

4) nodokļa maksātāja identifikācijas numuru vai tam līdzvērtīgu numuru, kas ļauj nodokļa piemērošanas vajadzībām identificēt nodokļa maksātāju un ko piešķīrusi valsts, kurā nodokļa maksātājs veic saimniecisko darbību.

(6) Starpnieks, pirms tas sāk izmantot importa režīmu šā panta otrās daļas 2. vai 3. punktā minētā nodokļa maksātāja interesēs, iesniegumā reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā importa režīma izmantošanai norāda šādus identifikācijas datus:

1) fiziskā persona — vārdu un uzvārdu; juridiskā persona — nosaukumu;

2) adresi;

3) elektronisko adresi;

4) nodokļa maksātāja identifikācijas numuru vai tam līdzvērtīgu numuru, kas ļauj nodokļa piemērošanas vajadzībām identificēt nodokļa maksātāju un ko piešķīrusi valsts, kurā nodokļa maksātājs veic saimniecisko darbību.

(7) Starpnieks par katru nodokļa maksātāju, kuru tas pārstāv, pirms tam, kad attiecīgais nodokļa maksātājs sāk izmantot importa režīmu, iesniegumā reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā importa režīma izmantošanai norāda šādus identifikācijas datus:

1) fiziskā persona — vārdu un uzvārdu; juridiskā persona — nosaukumu;

2) adresi;

3) elektronisko adresi un tīmekļa vietni;

4) nodokļa maksātāja identifikācijas numuru vai tam līdzvērtīgu numuru, kas ļauj nodokļa piemērošanas vajadzībām identificēt nodokļa maksātāju un ko piešķīrusi valsts, kurā nodokļa maksātājs veic saimniecisko darbību;

5) individuālo reģistrācijas numuru, kas piešķirts saskaņā ar šā panta desmito daļu.

(8) Valsts ieņēmumu dienests piecu darbdienu laikā pēc šā panta otrajā daļā minētā nodokļa maksātāja vai viņa starpnieka reģistrācijas iesnieguma saņemšanas pieņem lēmumu par reģistrāciju importa režīma reģistrā un, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, to paziņo ne vēlāk kā nākamajā dienā pēc lēmuma pieņemšanas.

(9) Valsts ieņēmumu dienests importa režīma izmantošanai piešķir šā panta otrajā daļā minētajam nodokļa maksātājam un starpniekam individuālu reģistrācijas numuru Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, kuru var izmantot vienīgi importa režīma nolūkā.

(10) Valsts ieņēmumu dienests importa režīma izmantošanai starpniekam piešķir par katru tā pārstāvētu nodokļa maksātāju atsevišķu individuālu reģistrācijas numuru Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(11) Valsts ieņēmumu dienests izslēdz no importa režīma reģistra:

1) nodokļa maksātāju, kas neizmanto starpnieku, ja iestājas vismaz viens no šādiem apstākļiem:

a) nodokļa maksātājs, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, paziņo, ka vairs neveic no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām importētu preču tālpārdošanu,

b) ir citas pazīmes, kas liek uzskatīt, ka nodokļa maksātāja darbība, par kuru uzliek nodokli un uz kuru attiecas importa režīms, ir beigusies,

c) nodokļa maksātājs vairs neatbilst nosacījumiem, kuru īstenošana nepieciešama importa režīma izmantošanai,

d) nodokļa maksātājs pastāvīgi neievēro noteikumus attiecībā uz importa režīmu;

2) starpnieku, ja iestājas vismaz viens no šādiem apstākļiem:

a) starpnieks divus kalendāra gada ceturkšņus pēc kārtas nav darbojies kā starpnieks importa režīmu izmantojoša nodokļa maksātāja interesēs,

b) starpnieks vairs neatbilst nosacījumiem, kuru īstenošana nepieciešama importa režīma izmantošanai starpnieka statusā,

c) starpnieks pastāvīgi neievēro noteikumus attiecībā uz importa režīmu;

3) nodokļa maksātāju, kuru pārstāv starpnieks, ja iestājas vismaz viens no šādiem apstākļiem:

a) starpnieks, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, paziņo, ka šā panta otrās daļas 2. un 3. punktā minētais nodokļa maksātājs vairs neveic no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām importētu preču tālpārdošanu,

b) ir citas pazīmes, kas liek uzskatīt, ka nodokļa maksātāja darbība, par kuru uzliek nodokli un uz kuru attiecas importa režīms, ir beigusies,

c) nodokļa maksātājs vairs neatbilst nosacījumiem, kuru īstenošana nepieciešama importa režīma izmantošanai,

d) nodokļa maksātājs pastāvīgi neievēro noteikumus attiecībā uz importa režīmu,

e) starpnieks, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, paziņo, ka vairs nepārstāv šo nodokļa maksātāju.

(12) Importējot no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām preces tālpārdošanai, ar nodokli apliekams darījums ir radies un nodokli no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām importētu preču tālpārdošanas darījumam piemēro preču piegādes brīdī. Preces uzskata par piegādātām brīdī, kad ir saņemts maksājums.

(13) Šā panta otrajā daļā minētais nodokļa maksātājs vai starpnieks līdz taksācijas periodam sekojošā mēneša beigām iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, par katru mēnesi nodokļa deklarāciju par darījumiem, uz kuriem attiecas importa režīms. Minēto nodokļa deklarāciju nodokļa maksātājs iesniedz arī tad, ja attiecīgos darījumus nav veicis.

(14) Ja nodokļa deklarācija ir iesniedzama saskaņā ar šā panta trīspadsmito daļu, importa brīdī nodokļa piemērošanas nolūkā neuzliek papildu saistības vai formalitātes.

(15) Nodokli, kas aprēķināts par taksācijas periodu, iemaksā valsts budžetā līdz taksācijas periodam, par kuru iesniegta nodokļa deklarācija, sekojošā mēneša beigām.

(16) Šā panta otrajā daļā minētajam nodokļa maksātājam nodokļa summu par iekšzemē iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem importa režīma ietvaros veicamo darījumu nodrošināšanai atmaksā no valsts budžeta, piemērojot šā likuma 112. vai 113. pantā noteikto kārtību.

(17) Ja šā panta otrajā daļā minētais nodokļa maksātājs iekšzemē veic arī darbības, uz kurām neattiecas importa režīms un saistībā ar kurām nodokļa piemērošanas nolūkā ir jābūt reģistrētam Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, tas nodokļa summu par precēm un pakalpojumiem savu darījumu nodrošināšanai atskaita nodokļa deklarācijā, kas iesniedzama saskaņā ar šā likuma 117. pantu.

(18) Šā panta otrajā daļā minētajam nodokļa maksātājam un starpniekam ir pienākums:

1) izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, paziņot par savas darbības izmaiņām, kuru dēļ vairs netiek īstenoti attiecīgie nosacījumi, lai tas varētu izmantot importa režīmu, kā arī paziņot to, kad viņš beidz izmantot minēto režīmu, un paziņot par citām izmaiņām reģistrācijas datos;

2) nodrošināt detalizētu uzskaiti par darījumiem, uz kuriem attiecas importa režīms. Starpnieks veic uzskaiti atsevišķi par katru nodokļa maksātāju, ko tas pārstāv;

3) lai pierādītu nodokļa aprēķinu pareizību, glabāt uzskaites datus 10 gadus pēc tā gada 31. decembra, kad veikti darījumi;

4) izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, pēc Valsts ieņēmumu dienesta pieprasījuma iesniegt uzskaites datus par katru atsevišķu darījumu veidu.

(19) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā šā panta pirmās daļas 2. punktā minētais nodokļa maksātājs un starpnieks sagatavo un aizpilda nodokļa deklarāciju par taksācijas periodā veiktajiem darījumiem, uz kuriem attiecas importa režīms, un veic tajā labojumus, kā arī nosaka deklarācijā norādāmo informāciju.
(15.10.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2021.)

140.[5] pants. Importa režīms nodokļa maksātājiem, kas uzrāda preces muitas iestādei, jeb īpašs nodokļa režīms no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām importētu preču sūtījuma deklarēšanai un samaksai

(1) Importa režīmu nodokļa maksātājiem, kas uzrāda preces muitas iestādei, ir tiesības piemērot no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām importētu preču tālpārdošanai, ko veic Padomes 2011. gada 15. marta Īstenošanas regulas (ES) Nr. 282/2011, ar ko nosaka īstenošanas pasākumus direktīvai 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (pārstrādāta versija) 63.d pantā (Padomes 2019. gada 21. novembra Īstenošanas regulas (ES) Nr. 2019/2026, ar ko groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 282/2011 attiecībā uz preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, ko veicina elektroniskas saskarnes, un uz īpašiem režīmiem nodokļa maksātājiem, kas sniedz pakalpojumus personām, kuras nav nodokļa maksātājas, un kas veic preču tālpārdošanu un konkrētas preču piegādes iekšzemē redakcijā) minētais nodokļa maksātājs, ja preču (izņemot akcīzes preces) sūtījuma patiesā vērtība nepārsniedz 150 *euro* un ja tiek izpildīti visi šie nosacījumi:

1) preču piegāde netiek veikta saskaņā ar šā likuma 140.[4] pantā noteikto importa režīmu;

2) preču nosūtīšana vai transportēšana beidzas importa dalībvalstī.

(2) Preču sūtījuma saņēmējs ir atbildīgs par nodokļa samaksu šā panta pirmajā daļā minētajam nodokļa maksātājam.

(3) Šā panta pirmajā daļā minētajam nodokļa maksātājam ir pienākums iekasēt aprēķināto nodokli no preču sūtījuma saņēmēja un iemaksāt nodokli valsts budžetā.

(4) Ja tiek izmantots importa režīms nodokļa maksātājiem, kas uzrāda preces muitas iestādei, preču sūtījumam piemēro nodokļa standartlikmi.

(5) Šā panta trešajā daļā iekasētais nodoklis par preču sūtījumu tiek uzrādīts reizi mēnesī kā kopsumma muitas iestādes izsniegtā paziņojumā.

(6) Nodokli, kurš aprēķināts saskaņā ar importa režīmu nodokļa maksātājiem, kas uzrāda preces muitas iestādei, un kura samaksa ir nodrošināta ar vispārējo galvojumu saskaņā ar normatīvajiem aktiem muitas jomā, šā panta pirmajā daļā minētais nodokļa maksātājs iemaksā valsts budžetā līdz mēnesim, kurā preces ir deklarētas, sekojošā mēneša sešpadsmitajam datumam.

(7) Šā panta pirmajā daļā minētajam nodokļa maksātājam ir pienākums:

1) nodrošināt detalizētu uzskaiti par preču sūtījumiem, uz kuriem attiecas importa režīms nodokļa maksātājiem, kas uzrāda preces muitas iestādei;

2) lai pierādītu deklarētās nodokļa summas pareizību, uzskaites datus glabāt importa dalībvalsts noteikto laikposmu. Ja importa dalībvalsts ir iekšzeme, uzskaites dati ir glabājami piecus gadus no preču piegādes brīža;

3) pēc importa dalībvalsts kompetentās iestādes pieprasījuma elektroniski iesniegt uzskaites datus. Ja importa dalībvalsts ir iekšzeme, uzskaites datus, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, iesniedz pēc Valsts ieņēmumu dienesta pieprasījuma;

4) pēc importa dalībvalsts kompetentās iestādes pieprasījuma nosūtīt informāciju par elektroniski deklarēto nodokļa summu.

(15.10.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2021.)

141. pants. Īpašs nodokļa piemērošanas režīms kokmateriālu piegādēm un ar kokmateriāliem saistītajiem pakalpojumiem

(1) Nodokli par šā panta trešajā daļā minēto kokmateriālu piegādi, kas veikta iekšzemē, valsts budžetā maksā kokmateriālu saņēmējs, ja kokmateriālu piegādātājs un kokmateriālu saņēmējs ir reģistrēti nodokļa maksātāji.

(2) Nodokli par šā panta ceturtajā daļā minētajiem ar kokmateriāliem saistītajiem pakalpojumiem, kas sniegti iekšzemē, valsts budžetā maksā pakalpojumu saņēmējs, ja pakalpojumu sniedzējs un pakalpojumu saņēmējs ir reģistrēti nodokļa maksātāji.

(3) Šā panta pirmajā daļā minēto kārtību piemēro šādu kokmateriālu piegādei:

1) nocirsti un atzaroti, sagarumoti vai nesagarumoti, mizoti vai nemizoti, garenvirzienā sašķelti vai nesašķelti apaļkoki, kuri sastāv no viena elementa bez mākslīgiem savienojumiem un kuru garums ir lielāks par vienu metru, bet tievgaļa diametrs nav mazāks par trim centimetriem;

2) jebkurā garumā sazāģēti, ēvelēti vai neēvelēti zāģmateriāli, kuri sastāv no viena elementa bez mākslīgiem savienojumiem un ir biezāki par sešiem milimetriem;

3) malka apaļkoku, pagaļu, zaru, zaru saišķu vai tamlīdzīgā veidā;

4) koksnes šķeldas un skaidas, zāģskaidas un koksnes atlikumi;

5) zāģskaidu un koksnes atlikumi aglomerētu vai neaglomerētu brikešu, granulu vai tamlīdzīgā veidā, ko paredzēts izmantot kā koksnes kurināmo.

(4) Šā panta otrajā daļā minēto kārtību piemēro šādiem pakalpojumiem:

1) ar kokmateriālu sagatavošanu saistītie pakalpojumi (tai skaitā ciršanas tiesību piešķiršana, platību stigošana meža zemē un cirsmu parauglaukuma ierīkošana, augoša koka un apaļkoka uzmērīšana, vērtēšana, nozāģēšana, atzarošana un krautņu veidošana);

2) kokmateriālu apstrādes un pārstrādes pakalpojumi (tai skaitā zāģēšana, garināšana, mizošana, frēzēšana, ēvelēšana, virpošana, slīpēšana, žāvēšana, līmēšana, lakošana un šķeldošana);

3) kokmateriālu marķēšana, brāķēšana, šķirošana, pakošana;

4) kokmateriālu ķīmiskās apstrādes pakalpojumi (tai skaitā kokmateriālu antiseptēšana);

5) kokmateriālu transportēšana, iekraušana, izkraušana, pārkraušana un glabāšana;

6) ar kokmateriālu piegādi saistītie tirgus izpētes (mārketinga) un starpniecības pakalpojumi.

(5) Kokmateriālu piegādātājs izraksta kokmateriālu saņēmējam nodokļa rēķinu, kurā piegādāto kokmateriālu vērtību norāda bez nodokļa.

(6) Kokmateriālu saņēmējs samaksā kokmateriālu piegādātājam nodokļa rēķinā norādīto kokmateriālu vērtību.

(7) Šā panta otrajā daļā minētais pakalpojumu sniedzējs izraksta pakalpojumu saņēmējam nodokļa rēķinu, kurā sniegtā pakalpojuma vērtību norāda bez nodokļa.

(8) Šā panta otrajā daļā minētais pakalpojumu saņēmējs samaksā pakalpojumu sniedzējam nodokļa rēķinā norādīto pakalpojuma vērtību.

(9) Kokmateriālu saņēmējs par saņemtajām precēm un šā panta otrajā daļā minētais pakalpojumu saņēmējs par saņemtajiem pakalpojumiem maksā, izmantojot bezskaidras naudas norēķinus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.11.2015., 28.11.2019. un 24.11.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

142. pants. Īpašs nodokļa piemērošanas režīms būvniecības pakalpojumiem

(1) Šā panta izpratnē būvniecības pakalpojumi ir jebkura būvdarbu veikšana, kā arī būvniecības pakalpojumu līgumā ietvertā visu veidu projektēšana.

(2) Nodokli par būvniecības pakalpojumiem, kas sniegti iekšzemē, valsts budžetā maksā būvniecības pakalpojumu saņēmējs, ja būvniecības pakalpojumu sniedzējs un būvniecības pakalpojumu saņēmējs ir reģistrēti nodokļa maksātāji.

(3) Šā panta otrajā daļā noteikto kārtību piemēro arī valsts vai pašvaldības iestāde vai pašvaldība, kas ir reģistrēta Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā saskaņā ar šā likuma 55. panta pirmo daļu vai 58. panta pirmo daļu un saņem šā panta ceturtajā daļā minētos būvniecības pakalpojumus saskaņā ar Publisko iepirkumu likumā noteikto iepirkuma procedūru vai kā publiskais partneris saskaņā ar Publiskās un privātās partnerības likumu.

(4) Šā panta otrajā daļā noteikto kārtību piemēro būvniecības pakalpojumiem.

(5) Sniegtā būvniecības pakalpojuma vērtībā iekļauj izmaksas, kas ir tieši saistītas ar konkrētā pakalpojuma sniegšanu (tai skaitā būvizstrādājumu, konstrukciju vai iekārtu, kas ir būves neatņemama sastāvdaļa, vai citu normatīvajos aktos būvniecības jomā paredzēto iekārtu iegādes un uzstādīšanas vērtību, būvniecības instrumentu, mehānismu vai tehnoloģisko iekārtu nomas vērtību).

(6) Būvniecības pakalpojuma sniedzējs izraksta būvniecības pakalpojuma saņēmējam nodokļa rēķinu, kurā norāda sniegtā būvniecības pakalpojuma vērtību bez nodokļa.

(7) Būvniecības pakalpojuma saņēmējs samaksā būvniecības pakalpojuma sniedzējam nodokļa rēķinā norādīto būvniecības pakalpojuma vērtību.

(8) *(Izslēgta no 01.01.2020. ar 30.05.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2019. Sk. Pārejas noteikumu 34. punktu)*

(9) *(Izslēgta no 01.01.2020. ar 30.05.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2019. Sk. Pārejas noteikumu 34. punktu)*

(10) *(Izslēgta no 01.01.2020. ar 30.05.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2019. Sk. Pārejas noteikumu 34. punktu)*

(11) *(Izslēgta no 01.01.2020. ar 30.05.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2019. Sk. Pārejas noteikumu 34. punktu)*

(12) Būvniecības pakalpojuma saņēmējs par saņemto pakalpojumu maksā, izmantojot bezskaidras naudas norēķinus.

(27.07.2017. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.05.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2019. Grozījumi attiecībā uz panta nosaukuma izteikšanu jaunā redakcijā, astotās, devītās, desmitās un vienpadsmitās daļas izslēgšanu un divpadsmitās daļas izteikšanu jaunā redakcijā stājas spēkā 01.01.2020. Sk. pārejas noteikumu 34. punktu)

143. pants. Īpašs nodokļa piemērošanas režīms metāllūžņu piegādēm un ar metāllūžņiem saistītajiem pakalpojumiem

(1) Nodokli par šā panta trešajā daļā minēto metāllūžņu piegādi, kas veikta iekšzemē, valsts budžetā maksā metāllūžņu saņēmējs, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

1) metāllūžņu piegādātājs un metāllūžņu saņēmējs ir reģistrēti nodokļa maksātāji;

2) metāllūžņu saņēmējam ir licence metālu atgriezumu un metāllūžņu iepirkšanai Latvijas Republikā vai, ja šādas licences nav, ir atļauja A vai B kategorijas piesārņojošas darbības veikšanai vai atkritumu savākšanas, pārkraušanas, šķirošanas un uzglabāšanas atļauja.

(2) Nodokli par šā panta ceturtajā daļā minētajiem ar metāllūžņiem saistītajiem pakalpojumiem, kas sniegti iekšzemē, valsts budžetā maksā pakalpojumu saņēmējs, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

1) pakalpojumu sniedzējs un pakalpojumu saņēmējs ir reģistrēti nodokļa maksātāji;

2) pakalpojumu saņēmējam ir licence metālu atgriezumu un metāllūžņu iepirkšanai Latvijas Republikā vai, ja šādas licences nav, ir atļauja A vai B kategorijas piesārņojošas darbības veikšanai vai atkritumu savākšanas, pārkraušanas, šķirošanas un uzglabāšanas atļauja.

(3) Šā panta pirmajā daļā noteikto kārtību piemēro šādu metāllūžņu piegādei:

1) melno un krāsaino metālu un to sakausējumu atgriezumi un lūžņi, kas radušies saimnieciskās darbības rezultātā rūpniecībā, celtniecībā, lauksaimniecībā vai citās jomās, kā arī sadzīvē;

2) metāla izstrādājumi vai to daļas, kas nav izmantojamas paredzētajam mērķim lūzumu, griezumu, nodiluma vai citu iemeslu dēļ;

3) dažādu veidu nolietoti un atkārtoti neizmantojami transportlīdzekļi vai to daļas, tai skaitā automašīnu vraki;

4) elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi;

5) baterijas un akumulatori.

(4) Šā panta otrajā daļā noteikto kārtību piemēro šādiem pakalpojumiem:

1) melno un krāsaino metālu un to sakausējumu atkritumu atšķirošana no rūpniecisko un sadzīves atkritumu plūsmām;

2) melno un krāsaino metālu un to sakausējumu atgriezumu un lūžņu šķirošana, sadalīšana, griešana, saspiešana, presēšana, liešana lietņos;

3) nolietotu melno vai krāsaino metālu un to sakausējumu izstrādājumu un citu atkārtoti neizmantojamu

materiālu salaušana, sadalīšana, griešana, saspiešana, presēšana;

4) atkārtoti neizmantojamu ēku, inženierbūvju vai citu infrastruktūras objektu vai to daļu metāla konstrukciju salaušana, sadalīšana un šķirošana.

(5) Metāllūžņu piegādātājs izraksta metāllūžņu saņēmējam nodokļa rēķinu, kurā piegādāto metāllūžņu vērtību norāda bez nodokļa.

(6) Metāllūžņu saņēmējs samaksā metāllūžņu piegādātājam nodokļa rēķinā norādīto metāllūžņu vērtību.

(7) Šā panta otrajā daļā minētais pakalpojumu sniedzējs izraksta pakalpojumu saņēmējam nodokļa rēķinu, kurā sniegtā pakalpojuma vērtību norāda bez nodokļa.

(8) Šā panta otrajā daļā minētais pakalpojumu saņēmējs samaksā pakalpojumu sniedzējam nodokļa rēķinā norādīto pakalpojuma vērtību.

(9) Metāllūžņu saņēmējs par saņemtajām precēm un šā panta otrajā daļā minētais pakalpojumu saņēmējs par saņemtajiem pakalpojumiem maksā, izmantojot bezskaidras naudas norēķinus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.11.2019. un 24.11.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

143.[1] pants. Īpašs nodokļa piemērošanas režīms mobilo telefonu, planšetdatoru, klēpjdatoru, integrālās shēmas ierīču un spēļu konsoļu piegādēm

(1) Nodokli par šā panta otrajā daļā minēto preču piegādi, kas veikta iekšzemē, valsts budžetā maksā preču saņēmējs, ja preču piegādātājs un preču saņēmējs ir reģistrēti nodokļa maksātāji.

(2) Šā panta pirmajā daļā minēto kārtību piemēro šādu preču piegādei:

1) mobilajiem telefoniem;

2) planšetdatoriem un klēpjdatoriem;

3) integrālās shēmas ierīcēm (tai skaitā mikroprocesoriem un centrālo procesoru blokiem);

4) spēļu konsolēm.

(3) Šā panta otrajā daļā minēto preču piegādātājs izraksta šo preču saņēmējam nodokļa rēķinu, kurā piegādāto preču vērtību norāda bez nodokļa.

(4) Šā panta otrajā daļā minēto preču saņēmējs samaksā šo preču piegādātājam nodokļa rēķinā norādīto preču vērtību.

(5) Šā panta otrajā daļā minēto preču saņēmējs par saņemtajām precēm maksā, izmantojot bezskaidras naudas norēķinus.

(30.11.2015. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.07.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

143.[2] pants. Īpašs nodokļa piemērošanas režīms graudaugu un tehnisko kultūru piegādēm

(1) Nodokli par šā panta otrajā daļā minēto preču piegādi, kas veikta iekšzemē, valsts budžetā maksā preču saņēmējs, ja preču piegādātājs un preču saņēmējs ir reģistrēti nodokļa maksātāji.

(2) Šā panta pirmajā daļā minēto kārtību piemēro šādu graudaugu un tehnisko kultūru (tostarp eļļas augu sēklu) piegādei, tai skaitā šo preču maisījumu (ko neizmainītā stāvoklī parasti neizmanto galapatēriņam) piegādei:

1) kvieši;

2) rudzi;

3) mieži;

4) auzas;

5) kukurūza;

6) griķi;

7) tritikāle;

8) sojas pupas, arī šķeltas;

9) linsēklas, arī šķeltas;

10) rapšu vai ripšu sēklas, arī šķeltas.

(3) Šā panta otrajā daļā minēto preču piegādātājs izraksta šo preču saņēmējam nodokļa rēķinu, kurā piegādāto preču vērtību norāda bez nodokļa.

(4) Šā panta otrajā daļā minēto preču saņēmējs samaksā šo preču piegādātājam nodokļa rēķinā norādīto preču vērtību.

(5) Šā panta otrajā daļā minēto preču saņēmējs par saņemtajām precēm maksā, izmantojot bezskaidras naudas norēķinus.

(16.06.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2016.)

143.[3] pants. Īpašs nodokļa piemērošanas režīms neapstrādātu dārgmetālu, dārgmetālu sakausējumu un ar dārgmetālu plaķētu metālu piegādēm

(1) Nodokli par šā panta otrajā daļā minēto preču piegādi, kas veikta iekšzemē, valsts budžetā maksā preču saņēmējs, ja preču piegādātājs un preču saņēmējs ir reģistrēti nodokļa maksātāji.

(2) Šā panta pirmajā daļā minēto kārtību piemēro šādu preču piegādei:

1) neapstrādātiem dārgmetāliem un to pusfabrikātiem, ja uz tiem neattiecas saskaņā ar šā likuma 139.pantu noteiktais īpašais nodokļa piemērošanas režīms darījumos ar ieguldījumu zeltu;

2) neapstrādātiem dārgmetālu sakausējumiem un to pusfabrikātiem;

3) neapstrādātiem ar dārgmetālu plaķētiem metāliem un to pusfabrikātiem;

4) dārgmetālu vai ar dārgmetālu plaķētu metālu lūžņiem un atlūzām.

(3) Šā panta otrajā daļā minēto preču piegādātājs izraksta šo preču saņēmējam nodokļa rēķinu, kurā piegādāto preču vērtību norāda bez nodokļa.

(4) Šā panta otrajā daļā minēto preču saņēmējs samaksā šo preču piegādātājam nodokļa rēķinā norādīto preču vērtību.

(5) Šā panta otrajā daļā minēto preču saņēmējs par saņemtajām precēm maksā, izmantojot bezskaidras naudas norēķinus.

(23.11.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2017.)

143.[4] pants. Īpašs nodokļa piemērošanas režīms melno un krāsaino metālu pusfabrikātu piegādēm

(1) Nodokli par Ministru kabineta noteikto melno un krāsaino metālu pusfabrikātu piegādi, kas veikta iekšzemē, valsts budžetā maksā melno un krāsaino metālu pusfabrikātu saņēmējs, ja melno un krāsaino metālu pusfabrikātu piegādātājs un melno un krāsaino metālu pusfabrikātu saņēmējs ir reģistrēti nodokļa maksātāji.

(2) Melno un krāsaino metālu pusfabrikātu piegādātājs izraksta melno un krāsaino metālu pusfabrikātu saņēmējam

nodokļa rēķinu, kurā piegādāto melno un krāsaino metālu pusfabrikātu vērtību norāda bez nodokļa.

(3) Melno un krāsaino metālu pusfabrikātu saņēmējs samaksā melno un krāsaino metālu pusfabrikātu piegādātājam nodokļa rēķinā norādīto melno un krāsaino metālu pusfabrikātu vērtību.

(4) Melno un krāsaino metālu pusfabrikātu saņēmējs par saņemtajām precēm maksā, izmantojot bezskaidras naudas norēķinus.

(5) Ministru kabinets nosaka to preču piegādes, kuras uzskata par melno un krāsaino metālu pusfabrikātiem atbilstoši Kombinētās nomenklatūras kodiem, kas noteikti Padomes 1987. gada 23. jūlija regulas (EEK) Nr. 2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu I pielikumā un tās grozījumos.

(30.05.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2019.)

143.[5] pants. Īpašs nodokļa piemērošanas režīms sadzīves elektronisko iekārtu un sadzīves elektriskās aparatūras piegādei

(Izslēgts no 01.01.2020. ar 30.05.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2019. Sk. pārejas noteikumu 34. punktu)

144.pants. Īpaša nodokļa piemērošanas kārtība lietota nekustamā īpašuma piegādes darījumos

(1) Ja nekustamais īpašums nav nelietots nekustamais īpašums (turpmāk — lietots nekustamais īpašums), tiesības piemērot nodokli tā piegādei ir tikai reģistrētam nodokļa maksātājam.

(2) Reģistrēts nodokļa maksātājs izmanto šā panta pirmajā daļā minētās tiesības, ja lietots nekustamais īpašums, kas reģistrēts Valsts ieņēmumu dienestā, tiek piegādāts reģistrētam nodokļa maksātājam.

(3) Reģistrēts nodokļa maksātājs pēc darījuma veikšanas attiecīgajā taksācijas periodā informē Valsts ieņēmumu dienestu par lietota nekustamā īpašuma piegādi, iesniedzot pārskata par nekustamā īpašuma izmantošanu C sadaļu.

(4) Pārdodot lietotu nekustamo īpašumu, ar nodokli apliekama šā nekustamā īpašuma pārdošanas vērtība.

(5) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā reģistrēts nodokļa maksātājs veic priekšnodokļa korekciju, ja lietotais nekustamais īpašums, kura piegādei reģistrēts nodokļa maksātājs izvēlējies piemērot nodokli saskaņā ar šā panta nosacījumiem, pirms tam daļēji vai pilnībā nav izmantots ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

145.pants. Nodokļa piemērošana komersanta (uzņēmuma) dalībnieku maiņas, reorganizācijas vai likvidācijas gadījumos

(1) Ja privatizē valsts vai pašvaldības kapitālsabiedrību un tās jaunais īpašnieks saimnieciskās darbības turpināšanai pārņem visas kapitālsabiedrības tiesības un saistības, darījumam nodoklis nav piemērojams.

(2) Ja likvidē komercsabiedrību (uzņēmumu), kas savas darbības laikā nav bijis reģistrēts nodokļa maksātājs, tad, pārdodot vai nododot šīs personas mantu, nodoklis nav jāmaksā.

(3) Ja likvidē komercsabiedrību (uzņēmumu), kas savas darbības laikā ir bijis reģistrēts nodokļa maksātājs vai kam bija jābūt reģistrētam nodokļa maksātājam, tad par piegādātajām precēm nodokli aprēķina un maksā saskaņā ar šo likumu. Šajos gadījumos persona, kas veic likvidatora funkcijas, iesniedz nodokļa deklarāciju Valsts ieņēmumu dienestam.

(4) Ja reģistrēta nodokļa maksātāja īpašumu pārdod tiesu izpildītājs, maksātnespējas procesa administrators vai likvidators, ar nodokli apliekama īpašuma tirgus vērtība (cena) vai izsoles cena (pilna nosolītā cena, augstākā nosolītā cena vai izsoles sākumcena, ja izsole pasludināta par nenotikušu).

(5) Ja komercsabiedrību, kas ir reģistrēts nodokļa maksātājs, reorganizē sadalīšanas ceļā un izveido jaunu komercsabiedrību (uzņēmumu), ko 30 dienu laikā pēc reģistrācijas komercreģistrā reģistrē Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, nodokli par nodalīto mantu un ar to nodotām saistībām neaprēķina.

(6) Ja komercsabiedrību (uzņēmumu), kas ir reģistrēts nodokļa maksātājs, reorganizē apvienošanas ceļā, nodokli par nodoto mantu un ar to nodotām saistībām neaprēķina.

(7) Ja komercsabiedrību (uzņēmumu), kas ir reģistrēts nodokļa maksātājs, reorganizē pārveidošanas ceļā par cita veida komercsabiedrību, nodokli par nodoto mantu un ar to nodotām saistībām neaprēķina.

(8) Ja individuālo komersantu, kurš ir reģistrēts nodokļa maksātājs, pārveido par komercsabiedrību, nodokli par nodoto mantu neaprēķina.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

XVIII nodaļa
Atbildība par šā likuma pārkāpumiem

146.pants. Atbildība par šā likuma pārkāpumiem

(1) Atbildību par šā likuma pārkāpumiem nosaka šis likums un citi Latvijas Republikas normatīvie akti.

(2) Ja persona nelikumīgi izsniedz nodokļa rēķinu vai saņem nodokli, ko tai nav tiesību saņemt, Valsts ieņēmumu dienestam ir tiesības nelikumīgi saņemtās nodokļa summas bezstrīdus kārtībā piedzīt valsts budžetā un iekasēt soda naudu 100 procentu apmērā no nelikumīgi saņemtās nodokļa summas.

(3) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs, importējot preces, kas paredzētas ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai, piemēro īpašo nodokļa režīmu preču importa darījumos, bet nav norādījis nodokļa summu atbilstošā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, tas maksā soda naudu 10 procentu apmērā no nodokļa deklarācijā nenorādītās nodokļa summas.

(4) Ja persona nav aprēķinājusi un nav maksājusi nodokli valsts budžetā saskaņā ar šā likuma 84.panta septīto daļu, 86.pantu, 88.pantu un 89.pantu, tā maksā soda naudu 10 procentu apmērā no nesamaksātās nodokļa summas. Soda naudas samaksa neatbrīvo personu no nodokļa iemaksāšanas valsts budžetā šajā likumā noteiktajā kārtībā un apmērā.

(5) PVN grupas dalībnieki par šā likuma pārkāpumiem atbild solidāri.

(6) Par nodokļa saistībām, kuras radušās PVN grupas darbības laikā un kuru izpildes termiņš iestājies triju gadu laikā pēc PVN grupas vai tās dalībnieka izslēgšanas no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, PVN grupas dalībnieki atbild solidāri.

(7) Fiskālais pārstāvis atbild par nodokļa saistībām, kas rodas tā pārstāvēto darījumu rezultātā, kā arī par visu darījumu apliecinošo dokumentu uzrādīšanu saistībā ar pārstāvētajiem darījumiem.

(8) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kura mantu pārdod izsolē tiesu izpildītājs, ir atbildīgs par šā darījuma norādīšanu nodokļa deklarācijā un par valsts budžetā iemaksājamās nodokļa summas samazināšanu vai no valsts budžeta atmaksājamās nodokļa summas nepamatotu palielināšanu, ja tas nav sniedzis informāciju tiesu izpildītājam par nodokļa piemērošanu šim darījumam vai sniedzis nepatiesu informāciju par izsolē pārdodamās mantas ar nodokli apliekamo vērtību.

(9) Maksātnespējas procesa administrators ir atbildīgs par to, lai 45 dienu laikā pēc dienas, kad maksātnespējas reģistrā izdarīts ieraksts par maksātnespējas procesa pasludināšanu, būtu iesniegtas tās reģistrēta nodokļa maksātāja — juridiskās personas — nodokļa deklarācijas, kas bija jāiesniedz par taksācijas periodiem līdz maksātnespējas procesa pasludināšanai. Deklarācijas iesniedz atbilstoši informācijai, kas ir maksātnespējas procesa administratora rīcībā.

(10) Šā panta devītajā daļā minētā pienākuma izpilde neatbrīvo reģistrēto nodokļa maksātāju — juridisko personu — no atbildības par šā likuma 118.pantā noteiktā nodokļa deklarācijas iesniegšanas termiņa neievērošanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.06.2014. likumu, kas stājas spēkā 01.10.2014. Sk. pārejas noteikumu 22.punktu)

XIX nodaļa
Maksājumu pakalpojumu sniedzēju pienākumi un citi noteikumi informācijas par maksājumu saņēmējiem un pārrobežu maksājumiem apmaiņas jomā

(Nodaļa 09.11.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2024.)

147. pants. Pienākums veikt uzskaiti, glabāt un sniegt informāciju par maksājumu saņēmējiem un pārrobežu maksājumiem, lai novērstu izvairīšanos no nodokļa nomaksas pārrobežu darījumos

(1) Šā panta izpratnē:

1) maksājumu pakalpojumu sniedzējs ir pakalpojumu sniedzējs, kas minēts Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likuma 2. panta otrās daļas 1., 2., 4., 7. vai 8. punktā;

2) maksājumu pakalpojums ir pakalpojums, kas minēts Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likuma 1. panta 1. punkta "c", "d", "e" vai "f" apakšpunktā;

3) maksātājs ir fiziskā vai juridiskā persona, kas minēta Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likuma 1. panta 5. punktā;

4) maksājuma saņēmējs ir fiziskā vai juridiskā persona, kas minēta Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likuma 1. panta 6. punktā;

5) pārrobežu maksājums ir maksājums, kas minēts Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likuma 1. panta 3. vai 9. punktā, ievērojot minētā likuma 3. pantā noteiktos izņēmumus, kā arī to, ka maksātājs atrodas vienā dalībvalstī un maksājuma saņēmējs atrodas citā dalībvalstī, trešajā valstī vai teritorijā.

(2) Maksājumu pakalpojumu sniedzējam ir pienākums:

1) veikt maksājumu saņēmēju un pārrobežu maksājumu detalizētu uzskaiti par katru kalendāra gada ceturksni attiecībā uz tiem konkrētajā ceturksnī vienam un tam pašam maksājuma saņēmējam sniegtajiem maksājumu pakalpojumiem, kuri atbilst vairāk nekā 25 pārrobežu maksājumiem;

2) sniegt Valsts ieņēmumu dienestam saskaņā ar šo pantu noteikto informāciju par maksājumu saņēmējiem un pārrobežu maksājumiem;

3) glabāt maksājumu saņēmēju identifikācijas datus un datus par pārrobežu maksājumiem elektroniskā formātā trīs kalendāra gadus, sākot no tā kalendāra gada beigām, kurā izdarīts maksājums.

(3) Ja maksājumu pakalpojumu sniedzējs nodrošina maksājumu pakalpojumus iesaistītajā dalībvalstī, kas nav Latvija, tam nav pienākuma sniegt Valsts ieņēmumu dienestam saskaņā ar šo pantu noteikto informāciju par maksājumu saņēmējiem un pārrobežu maksājumiem.

(4) Šā panta otrajā daļā minētie pienākumi nav attiecināmi uz maksājumu pakalpojumiem, kur vismaz viens no maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzējiem atrodas citā dalībvalstī. Vienlaikus maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējs šādus maksājumu pakalpojumus iekļauj pārrobežu maksājumu skaita aprēķinā.

(5) Ministru kabinets nosaka:

1) Valsts ieņēmumu dienestam iesniedzamos juridisko un fizisko personu identifikācijas datus un datus par pārrobežu maksājumiem;

2) kārtību, kādā maksājumu pakalpojumu sniedzējs aprēķina pārrobežu maksājumu skaitu;

3) kārtību, kādā maksājumu pakalpojumu sniedzējs informāciju iegūst, pārbauda un sniedz Valsts ieņēmumu dienestam;

4) kārtību, kādā Valsts ieņēmumu dienests apstrādā Centralizētajā elektronisko maksājumu informācijas sistēmā sniedzamo informāciju.

(09.11.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2024.)

148. pants. Datu aizsardzība informācijas par maksājumu saņēmējiem un pārrobežu maksājumiem apmaiņas jomā

(1) Valsts ieņēmumu dienests ir Centralizētajai elektronisko maksājumu informācijas sistēmai sniedzamo datu pārzinis.

(2) Lai nodrošinātu informācijas par maksājumu saņēmējiem un pārrobežu maksājumiem nosūtīšanu uz Centralizēto elektronisko maksājumu informācijas sistēmu, maksājumu pakalpojumu sniedzējs un Valsts ieņēmumu dienests apstrādā fizisko personu identifikācijas datus un datus par pārrobežu maksājumiem.

(09.11.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2024.)

Pārejas noteikumi

1. Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē likums "Par pievienotās vērtības nodokli" (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1995, 9., 24.nr.; 1996, 11.nr.; 1997, 24.nr.; 1999, 10., 24.nr.; 2001, 1., 7., 24.nr.; 2002, 21.nr.; 2003, 2., 15., 24.nr.; 2004, 2., 6., 8., 10., 23.nr.; 2005, 2., 14., 24.nr.; 2006, 14.nr.; 2007, 3.nr.; 2008, 5., 24.nr.; 2009, 2., 15.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 178., 200.nr.; 2010, 59., 199., 206.nr.; 2011, 65., 117., 202.nr.; 2012, 88.nr.).

2. Nodokļa deklarācija un tās pielikumi par 2012.gada pēdējo taksācijas periodu ir aizpildāmi un iesniedzami saskaņā ar Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr.1640 "Pievienotās vērtības nodokļa deklarācijas noteikumi".

3. Ja nomaksas pirkuma līgums, kurā nomas pirkuma objekts atbilst šā likuma 52.panta pirmajā daļā minētajām preču piegādēm, ir noslēgts līdz 2001.gada 1.janvārim, nodokli neaprēķina par maksājumiem, kas saskaņā ar šo līgumu jāveic pēc 2001.gada 1.janvāra. Ja šāda nomaksas pirkuma līguma nosacījumi netiek izpildīti un nomaksas pirkuma objekts paliek līzinga devēja īpašumā, nodoklis piemērojams kā nomas darījumiem.

4. Ja nomaksas pirkuma līgums, kas paredz ar nodokli apliekamo preču piegādi, ir noslēgts līdz 2001.gada 1.janvārim un līgumā ir atsevišķi nodalīti kredīta procenti, kas līdz 2000.gada 31.decembrim netika aplikti ar nodokli, tad šos procentus neapliek ar nodokli arī pēc 2001.gada 1.janvāra līdz konkrētā līguma darbības beigām.

5. Ja līgums par nomaksas pirkumu noslēgts līdz 2004.gada 30.aprīlim, nodoklis par šo darījumu maksājams kopā ar veicamajiem maksājumiem līgumā norādītajos termiņos, piemērojot tādu nodokļa likmi, kāda bija piemērojama nomaksas pirkuma objektam līguma slēgšanas dienā.

6. Nomaksas pirkuma kreditēšana, ko veic saskaņā ar līgumu, kas noslēgts līdz 2004.gada 30.aprīlim, uzskatāma par finanšu darījumu, kuram nodoklis nav piemērojams.

7. Priekšnodokļa korekciju saskaņā ar šā likuma 105.pantu reģistrētam nodokļa maksātājam ir tiesības veikt par zaudētiem parādiem, kas radušies no 2009.gada 1.janvāra.

8. Šā likuma 105.panta ceturtā daļa piemērojama zaudēto parādu summām, ja tiesas nolēmums par bankrota procedūras pabeigšanu ir pieņemts saskaņā ar maksātnespējas procesa regulējumu, kas bija spēkā līdz 2010.gada 31.oktobrim.

9. Saskaņā ar šā likuma 56.panta trešo daļu trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs, kurš iekšzemē veic ar nodokli apliekamus darījumus un līdz 2012.gada 31.decembrim ir reģistrējies Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, līdz 2013.gada 1.jūlijam Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā reģistrē pilnvaroto personu.

10. Šā likuma 57.panta ceturtā daļa un 59.panta astotā daļa nav attiecināma uz pilnvaroto personu, kura pārstāv citas dalībvalsts nodokļa maksātāju vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāju un kura kā pilnvarotā persona līdz 2012.gada 31.decembrim iekšzemē veica ar nodokli apliekamus darījumus. Šai personai ir pienākums līdz 2013.gada 1.aprīlim reģistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja tā pēc 2013.gada 1.janvāra turpina veikt ar nodokli apliekamus darījumus iekšzemē kā pilnvarotā persona.

11. Reģistrētiem nodokļa maksātājiem, kuri saskaņā ar likuma "Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta 7.^{3} un 7.^{4} daļu neatskaitīja priekšnodokli par iegādātu, nomātu vai importētu vieglo pasažieru automašīnu, kuras sēdvietu skaits, neskaitot vadītāja vietu, nepārsniedz astoņas sēdvietas, un priekšnodokli par izmaksām, kas saistītas ar šādas automašīnas uzturēšanu, līdz 2013.gada 30.jūnijam ir tiesības atskaitīt šo priekšnodokli, uzrādot to kārtējā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā.

12. Šā likuma 52.panta pirmās daļas 21.punkta "e" apakšpunkts attiecībā uz nodokļa piemērošanu kapitālā izdarīto ieguldījumu un vērtspapīru pārvaldei un uzraudzībai piemērojams, sākot ar 2014.gada 1.janvāri.

13. Līdz 2016.gada 31.decembrim nodokli darījumos ar nekustamo īpašumu, kurš iegādāts līdz 2011.gada 27.jūlijam un uz kuru attiecas grozījumi likuma "Par pievienotās vērtības nodokli" 1.panta 16.punktā, 2.panta 17.^{1} daļā un 6.panta pirmās daļas 23.punktā, kas stājās spēkā 2011.gada 1.oktobrī, reģistrētam nodokļa maksātājam ir tiesības piemērot tādā kārtībā, kā tas ir noteikts līdz 2012.gada 31.decembrim.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.11.2015. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2016.)

14. Šā likuma 142.panta ceturtajā daļā minētajiem būvniecības pakalpojumiem, kas sniegti valsts un pašvaldību iestādēm un pašvaldībām, kuras ir reģistrētas vai kurām būtu jābūt reģistrētām Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā saskaņā ar šā likuma 55.panta pirmo daļu vai 58.panta pirmo daļu un kuras saņem šā likuma 142.panta ceturtajā daļā minētos būvniecības pakalpojumus saskaņā ar Publisko iepirkumu likumā noteikto iepirkuma procedūru vai kā publiskais partneris saskaņā ar Publiskās un privātās partnerības likumu, šā likuma 3.panta septīto daļu, 58.pantu, 73.panta pirmās daļas 7.punktu un otro daļu, 84.panta astoto daļu, 91.panta trešo daļu, 115.panta astoto daļu un 142.pantu piemēro, ja līgumi par šo pakalpojumu saņemšanu noslēgti, sākot ar 2013.gada 1.janvāri. Būvniecības pakalpojumiem, kas sniegti šajā punktā minētajām personām saskaņā ar līgumiem, kuri noslēgti līdz 2012.gada 31.decembrim, nodoklis piemērojams šajā likumā noteiktajā vispārīgajā kārtībā.

(24.01.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.02.2013.)

15. Šā likuma 100.panta 1.^{1} daļa ir attiecināma uz tādu vieglo pasažieru automašīnu un ar tās uzturēšanu saistītajām izmaksām (tai skaitā izmaksām par šīs automašīnas remontu un degvielas iegādi), kura ir iegādāta, nomāta vai importēta, sākot ar 2014.gada 1.janvāri. Ja šā likuma 100.panta 1.^{1} daļā minētā vieglā pasažieru automašīna iegādāta līdz 2013.gada 31.decembrim, tad attiecībā uz ar tās uzturēšanu saistītajām izmaksām piemērojamas šā likuma normas, kas ir spēkā līdz 2013.gada 31.decembrim.

(06.11.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

16. Reģistrētam nodokļa maksātājam, kurš 2011., 2012. un 2013.gadā saskaņā ar likuma "Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta 7.^{1} daļu un šā likuma 100.panta otro daļu neatskaitīja pilnā apmērā priekšnodokli, ir tiesības par 2011.gadu atskaitīt šo neatskaitīto priekšnodokļa daļu 2014.gadā, par 2012.gadu — 2015.gadā, par 2013.gadu — 2016.gadā, uzrādot to kārtējā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, ja vieglā pasažieru automašīna attiecīgi 2011., 2012. vai 2013.gadā tika izmantota ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai. Faktu, ka minētā automašīna attiecīgajā laika posmā bija izmantota ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai, reģistrēts nodokļa maksātājs pierāda ar to, ka:

1) bija kārtota ar saimnieciskās darbības veikšanu saistīto braucienu uzskaite atbilstoši uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokli regulējošajiem normatīvajiem aktiem;

2) šī automašīna bija deklarēta transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā atbilstoši uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokli regulējošajiem normatīvajiem aktiem.

(06.11.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

17. Reģistrētam nodokļa maksātājam, kurš 2013.gadā veica mantisko ieguldījumu (tai skaitā ieguldot pamatlīdzekli, izņemot nekustamo īpašumu) kādā no 103.panta 2.^{1} daļā minētajām komercsabiedrībām un par šo ieguldījumu 2013.gadā atmaksāja valsts budžetā atskaitītā priekšnodokļa daļu, ir tiesības 2014.gadā attiecīgi precizēt konkrētā taksācijas perioda nodokļa deklarāciju.

(06.11.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

18. Šā likuma 140.pants zaudē spēku 2015.gada 1.janvārī.

(12.06.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.10.2014.)

19. Grozījumi attiecībā uz šā likuma 27.panta izteikšanu jaunā redakcijā, grozījumi 30.pantā, kā arī grozījumi 125.panta pirmās daļas 21.punktā attiecībā uz skaitļa "140." aizstāšanu ar skaitli "140.[1]" stājas spēkā 2015.gada 1.janvārī.

(12.06.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.10.2014.)

20. Šā likuma 140.[1] pantā minētos īpašos nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas režīmus elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegtiem pakalpojumiem personai, kura nav nodokļa maksātājs, kā arī grozījumus attiecībā uz šā likuma 1.panta papildināšanu ar 4.[1], 24.[1] un 30.punktu piemēro ar 2015.gada 1.janvāri.

(12.06.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.10.2014.)

21. Ministru kabinets līdz 2014.gada 1.oktobrim izdod šā likuma 140.[1] panta četrpadsmitajā daļā minētos noteikumus.

(12.06.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.10.2014.)

22. Šā likuma 146.panta devītā daļa ir piemērojama attiecībā uz maksātnespējas procesiem, kuriem maksātnespējas reģistrā ieraksts par maksātnespējas procesa pasludināšanu izdarīts, sākot ar 2014.gada 1.oktobri.

(12.06.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.10.2014.)

23. Grozījumi attiecībā uz šā likuma 52.panta pirmās daļas 8.punkta "b" apakšpunkta un 25.punkta "b" apakšpunkta izslēgšanu, grozījumi šā likuma 52.panta ceturtās daļas 8.punktā, grozījumi attiecībā uz šā likuma 137.panta papildināšanu ar 2.[1] daļu un grozījumi šā panta trešajā, ceturtajā, piektajā un sestajā daļā stājas spēkā 2016.gada 1.jūlijā.

(30.11.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2016.)

24. Reģistrēts nodokļa maksātājs, kas ir dzīvojamās mājas pārvaldīšanas pakalpojuma sniedzējs un kas pēc 2016.gada 1.jūlija līdz šā taksācijas gada beigām vēlas piemērot šā likuma 137.panta pirmo vai 2.[1] daļu, par to informē Valsts ieņēmumu dienestu līdz 2016.gada 30.jūnijam vai tad, kad iesniedz iesniegumu par reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(30.11.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2016.)

25. Šā likuma 143.[1] pants stājas spēkā 2016.gada 1.aprīlī.

(30.11.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2016.)

26. Šā likuma 73.panta pirmās daļas 12.punkts ir piemērojams gadījumos, kad reģistrēta nodokļa maksātāja komersanta darbība ir apturēta, sākot ar 2016.gada 1.janvāri.

(17.12.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.01.2016.)

27. Grozījumi šā likuma 105.panta pirmajā un trešajā daļā attiecībā uz minēto naudas summu noapaļošanu ir piemērojami zaudētajiem parādiem, kas radušies, sākot ar 2017.gada 1.janvāri.

(23.11.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2017.)

28. Lauksaimniecības produkcijas pārstrādātājs līdz 2017.gada 1.februārim iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam pārskatu par 2016.gadā no katra konkrētā lauksaimnieka saņemtās lauksaimniecības produkcijas daudzumu un vērtību, norādot tajā šādu informāciju:

1) lauksaimniecības produkcijas pārstrādātāja nosaukumu, reģistrācijas numuru Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā un juridisko adresi;

2) lauksaimnieka nosaukumu, reģistrācijas kodu (fiziskajai personai — vārdu, uzvārdu, personas kodu) un juridisko adresi (fiziskajai personai — deklarēto dzīvesvietu);

3) saņemtās lauksaimniecības produkcijas veidu un vienas vienības cenu;

4) taksācijas gadā no katra konkrētā lauksaimnieka saņemtās lauksaimniecības produkcijas kopējo daudzumu un kopējo vērtību.

(23.11.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2017.)

29. Grozījumi šā likuma 50. pantā attiecībā uz panta papildināšanu ar 7.[1] daļu un astotās daļas papildināšanu ar 4. punktu, kā arī grozījumi 61. pantā attiecībā uz panta papildināšanu ar astoto daļu un 63. pantā attiecībā uz panta papildināšanu ar sesto daļu stājas spēkā 2018. gada 1. janvārī.

(20.04.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2017.)

30. *(Izslēgts ar 04.12.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)*

31. Grozījumi attiecībā uz šā likuma 1. panta papildināšanu ar 31., 32. un 33. punktu, šā likuma papildināšanu ar 11.[1] un 37.[1] pantu, kā arī 124. panta papildināšanu ar 3.[1] un 3.[2] daļu piemērojami vaučeriem, kas izsniegti, sākot ar 2019. gada 1. jūliju.

(30.05.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2019.)

32. Šā likuma 52.[1] pants piemērojams neatkarīgās personu grupas sniegtiem pakalpojumiem šīs grupas dalībniekiem, sākot ar 2019. gada 1. jūliju.

(30.05.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2019.)

33. Tās neatkarīgās personu grupas, kuras atbilst šā likuma 52.[1] panta nosacījumiem un vēlas turpināt piemērot atbrīvojumu no nodokļa atbilstoši šā likuma 52.[1] pantam, informē Valsts ieņēmumu dienestu par grupas izveidi un šīs grupas dalībniekiem līdz 2019. gada 1. augustam, vienlaikus iesniedzot rakstveida vienošanos par to pakalpojumu sniegšanu, kurus neatkarīgā personu grupa sniedz šīs grupas dalībniekiem.

(30.05.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2019.)

34. Grozījumi šā likuma 84. panta ceturtajā daļā, 92. panta pirmās daļas 6. punktā, 97. panta piektajā daļā, 109. panta piektās daļas 4. punktā, 124. panta piektajā daļā un 129. panta trešajā daļā attiecībā uz skaitļu "142." un "143.[5]" izslēgšanu, grozījumi attiecībā uz 142. panta nosaukuma izteikšanu jaunā redakcijā, astotās, devītās, desmitās un vienpadsmitās daļas izslēgšanu un divpadsmitās daļas izteikšanu jaunā redakcijā, kā arī grozījumi attiecībā uz 143.[5] panta izslēgšanu stājas spēkā 2020. gada 1. janvārī.

(30.05.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2019.)

35. Valsts ieņēmumu dienests līdz 2019. gada 20. septembrim izslēdz no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra tādus reģistrētus nodokļa maksātājus (izņemot PVN grupu), kuri ir reģistrēti Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā vismaz 12 kalendāra mēnešus, bet līdz 2019. gada 20. jūlijam nodokļa deklarācijās par pēdējiem 12 kalendāra mēnešiem nav norādījuši nevienu darījumu. Reģistrētu nodokļa maksātāju uzskata par izslēgtu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra ar septīto dienu pēc tam, kad lēmums par reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra nodots pastā, vai, ja reģistrēts nodokļa maksātājs ir Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmas lietotājs, — ar otro darbdienu pēc tam, kad lēmums ievietots minētajā sistēmā. Ja lēmums par reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra tiek apstrīdēts vai pārsūdzēts, tas neaptur šā lēmuma darbību.

(20.06.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.07.2019.)

36. Grozījumi šā likuma 109. pantā ir piemērojami attiecībā uz tādām pārmaksātā nodokļa summām, kas, sākot ar 2021. gada 1. janvāri, ir norādītas Valsts ieņēmumu dienestam iesniegtajās nodokļa deklarācijās. Pārmaksātā nodokļa summas, kas uzrādītas nodokļa deklarācijās, kuras iesniegtas Valsts ieņēmumu dienestam līdz 2020. gada 31. decembrim, atmaksājamas kārtībā, kas ir spēkā līdz 2020. gada 31. decembrim.

(24.11.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

37. Ja līdz 2020. gada 31. martam pārmaksātās nodokļa summas apstiprināšanas termiņš tika pagarināts saskaņā ar šā likuma 110. pantu, Valsts ieņēmumu dienests atmaksā apstiprināto pārmaksāto summu ne vēlāk kā nākamajā darbdienā pēc pārmaksātās nodokļa summas pamatotības apstiprināšanas.

(24.11.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

38. Šā likuma 41. panta pirmās daļas 2. punkta "c" apakšpunkts, 42. panta septiņpadsmitā un astoņpadsmitā daļa ir piemērojama ar 2020. gada 25. decembri un ir spēkā līdz 2022. gada 31. decembrim.

(07.01.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.01.2021.)

39. Šā likuma 52. panta pirmās daļas 26. punkts ir piemērojams pakalpojumam, par kuru pienākas atlīdzība par likumiskās zemes lietošanas tiesībām zemes un būves īpašnieku savstarpējās tiesiskajās attiecībās ar 2022. gada 1. janvāri neatkarīgi no zemes īpašnieka statusa.

(15.11.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2022.)

40. Šā likuma 52. panta pirmās daļas 26. punkts ir piemērojams arī attiecībā uz pakalpojumu, par kuru pienākas nomas maksa, ko nosaka vienošanās vai tiesas nolēmums par zemes un būves īpašnieku savstarpējām tiesiskajām attiecībām laikā no 2022. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 31. decembrim likuma "Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma ievada, mantojuma tiesību un lietu tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un piemērošanas kārtību" 14. panta pirmās daļas 1., 2., 3. un 4. punktā minētajos gadījumos.

(15.11.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2022.)

41. Grozījumi attiecībā uz šā likuma 39. panta trešās daļas 3. punkta, 90. panta un 117. panta piektās daļas 4. punkta izteikšanu jaunā redakcijā saistībā ar vārdu par atkārtoti lietojama iepakojuma depozīta sistēmu aizstāšanu ar normatīvajos aktos iepakojuma jomā lietoto terminoloģiju stājas spēkā ar 2022. gada 1. februāri.

(09.12.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2022.)

42. Šā likuma 50. panta $2.^1$ daļa un 53. panta septītās daļas 6. punkts ir piemērojams, sākot ar 2021. gada 1. janvāri.

(10.02.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 07.03.2022.)

43. Šā likuma 50. panta otrās daļas 2. punkts ir piemērojams, sākot ar 2022. gada 1. jūliju.

(10.02.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 07.03.2022.)

44. Grozījumi attiecībā uz šā likuma 50. panta piektās daļas papildināšanu ar 3. punktu, sestās daļas ievaddaļas izteikšanu jaunā redakcijā un 53. panta septītās daļas papildināšanu ar 7. punktu stājas spēkā 2022. gada 1. jūlijā.

(10.02.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 07.03.2022.)

45. Grozījumi attiecībā uz šā likuma 105. panta otrajā daļā noteikto zaudētā parāda vērtību vienam preču vai pakalpojumu saņēmējam ir attiecināmi uz tiem nodokļa rēķiniem, kas izrakstīti, sākot ar 2024. gada 1. janvāri.

(07.12.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2024.)

46. Nereģistrētam nodokļa maksātājam, kurš 2024. gadā ir pārsniedzis šā likuma 59. panta pirmajā daļā minēto reģistrācijas slieksni un kuram nav piemērojama šā likuma 59. panta vienpadsmitā daļa, nav tiesību 2025. gadā piemērot šā likuma 59. panta pirmo daļu. Minētais nodokļa maksātājs līdz 2025. gada 15. janvārim iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam šā likuma 66. panta pirmajā daļā minēto reģistrācijas iesniegumu. Nodokļa maksātājs nodokli par 2025. gadā veiktajiem ar pievienotās vērtības nodokli apliekamajiem darījumiem maksā valsts budžetā no brīža, kad to atbilstoši šā likuma 67. panta nosacījumiem uzskata par reģistrētu Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā. Ja nodokļa maksātājs līdz 2025. gada 15. janvārim neiesniedz Valsts ieņēmumu dienestam šā likuma 66. panta pirmajā daļā minēto reģistrācijas iesniegumu, tas maksā nodokli valsts budžetā no 2025. gada 1. janvāra. Aprēķinātā nodokļa summa ir iekļaujama darījuma vērtībā.

(12.12.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

47. Grozījumi šā likuma 34. panta vienpadsmitajā daļā, 57. panta 3.[1] daļa, 59. panta devītā daļa, 66. panta 1.[1] daļa, 73. panta 2.[1] daļa, grozījumi šā likuma 86. panta pirmajā daļā, 93. panta astotā daļa un 139.[2] pants stājas spēkā 2025. gada 1. jūlijā. Līdz 2025. gada 30. jūnijam nodokļa maksātājs, kurš no citas dalībvalsts vai no trešās valsts vai trešās teritorijas personas, kas neveic saimniecisko darbību iekšzemē, saņem pakalpojumus, kuru sniegšanas vieta saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu ir iekšzeme, nepiemēro šā likuma 59. panta pirmo daļu.

(12.12.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

48. Šā likuma 42. panta sešpadsmitās daļas 2. punkts ir piemērojams no 2026. gada 1. jūlija līdz 2027. gada 30. jūnijam.

(03.12.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2026.)

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.06.2014., 20.04.2017., 30.05.2019., 28.11.2019., 07.01.2021., 15.10.2020., 10.02.2022., 09.11.2023. un 12.12.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

Šajā likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

1) Padomes 1986.gada 17.novembra Trīspadsmitās direktīvas 86/560/EEK par dalībvalstu likumu saskaņošanu attiecībā uz apgrozījuma nodokļiem — pievienotās vērtības nodokļa atmaksāšanas kārtība nodokļiem pakļautajām personām, kas nav reģistrētas Kopienas teritorijā;

2) Padomes 2006.gada 28.novembra direktīvas 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu;

3) Padomes 2006.gada 19.decembra direktīvas 2006/138/EK, ar ko direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu groza attiecībā uz periodu pievienotās vērtības nodokļa piemērošanai radio un televīzijas apraides pakalpojumiem un dažiem elektroniski sniegtiem pakalpojumiem;

4) Padomes 2007.gada 20.decembra direktīvas 2007/74/EK par atbrīvojumu no pievienotās vērtības nodokļa un akcīzes nodokļa par precēm, kuras ieved personas, kas ieceļo no trešām valstīm;

5) Padomes 2008.gada 12.februāra direktīvas 2008/8/EK, ar ko groza direktīvu 2006/112/EEK attiecībā uz pakalpojumu sniegšanas vietu;

6) Padomes 2008.gada 12.februāra direktīvas 2008/9/EK, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus direktīvā 2006/112/EK paredzētajai pievienotās vērtības nodokļa atmaksāšanai nodokļa maksātājiem, kas neveic uzņēmējdarbību attiecīgās valsts teritorijā, bet veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī;

7) Padomes 2008.gada 16.decembra direktīvas 2008/117/EK, ar ko groza direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu, lai apkarotu nodokļu krāpniecību, kas saistīta ar Kopienas iekšējiem darījumiem;

8) Padomes 2009.gada 5.maija direktīvas 2009/47/EK, ar ko direktīvu 2006/112/EK groza attiecībā uz samazinātām pievienotās vērtības nodokļa likmēm;

9) Padomes 2009.gada 19.oktobra direktīvas 2009/132/EK, kas nosaka direktīvas 2006/112/EK 143.panta "b" un "c" punkta darbības jomu attiecībā uz atbrīvošanu no pievienotās vērtības nodokļa sakarā ar noteiktu preču galīgo importu (kodificēta versija);

10) Padomes 2009.gada 25.jūnija direktīvas 2009/69/EK, ar ko direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu groza attiecībā uz nodokļu nemaksāšanu, kas saistīta ar importu;

11) Padomes 2009.gada 22.decembra direktīvas 2009/162/ES, ar ko groza vairākus noteikumus direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu;

12) Padomes 2010.gada 7.decembra direktīvas 2010/88/ES, ar ko direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu groza attiecībā uz minimālās pamatlikmes ievērošanas pienākuma ilgumu;

13) Padomes 2010.gada 13.jūlija direktīvas 2010/45/ES, ar ko direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu groza attiecībā uz rēķinu piesūtīšanas noteikumiem;

14) Padomes 2013.gada 17.decembra direktīvas 2013/61/ES, ar ko direktīvu 2006/112/EK un direktīvu 2008/118/EK groza attiecībā uz Francijas tālākajiem reģioniem un īpaši Majotu;

15) Padomes 2016. gada 25. maija direktīvas (ES) 2016/856, ar ko direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu groza attiecībā uz minimālās pamatlikmes ievērošanas pienākuma ilgumu;

16) Padomes 2016. gada 27. jūnija direktīvas (ES) 2016/1065, ar ko attiecībā uz vaučeriem piemērojamo režīmu groza direktīvu 2006/112/EK;

17) Padomes 2017. gada 5. decembra direktīvas (ES) 2017/2455, ar ko groza direktīvu 2006/112/EK un direktīvu 2009/132/EK attiecībā uz konkrētām pievienotās vērtības nodokļa saistībām pakalpojumu sniegšanā un preču tālpārdošanā;

18) Padomes 2018. gada 22. jūnija direktīvas (ES) 2018/912, ar ko attiecībā uz minimālās pamatlikmes ievērošanas pienākumu groza direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu;

19) Padomes 2018. gada 4. decembra direktīvas (ES) 2018/1910, ar ko groza direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz atsevišķu pievienotās vērtības nodokļa sistēmas noteikumu saskaņošanu un vienkāršošanu tirdzniecībā starp dalībvalstīm;

20) Padomes 2019. gada 18. februāra direktīvas (ES) 2019/475, ar ko groza direktīvas 2006/112/EK un 2008/118/EK attiecībā uz Itālijas pašvaldības *Campione d'Italia* un Lugāno ezera Itālijas ūdeņu iekļaušanu Savienības muitas teritorijā un direktīvas 2008/118/EK teritoriālajā piemērošanā;

21) Padomes 2017. gada 5. decembra direktīvas (ES) 2017/2455, ar ko groza direktīvu 2006/112/EK un direktīvu 2009/132/EK attiecībā uz konkrētām pievienotās vērtības nodokļa saistībām pakalpojumu sniegšanā un preču tālpārdošanā;

22) Padomes 2019. gada 21. novembra direktīvas (ES) 2019/1995, ar ko attiecībā uz noteikumiem par preču tālpārdošanu un konkrētām preču piegādēm iekšzemē groza direktīvu 2006/112/EK;

23) Padomes 2020. gada 7. decembra direktīvas (ES) 2020/2020, ar ko, reaģējot uz Covid-19 pandēmiju, groza direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz pagaidu pasākumiem saistībā ar pievienotās vērtības nodokli, kas piemērojams Covid-19 vakcīnām un *in vitro* diagnostikas medicīniskajām ierīcēm;

24) Padomes 2021. gada 13. jūlija direktīvas (ES) 2021/1159, ar ko groza direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz pagaidu atbrīvojumiem importam un konkrētu preču piegādei un pakalpojumu sniegšanai, reaģējot uz Covid-19 pandēmiju;

25) Padomes 2019. gada 16. decembra direktīvas (ES) 2019/2235, ar ko groza direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu un direktīvu 2008/118/EK par akcīzes nodokļa piemērošanas vispārējo režīmu attiecībā uz aizsardzības pasākumiem Savienības satvarā;

26) Padomes 2020. gada 18. februāra direktīvas (ES) 2020/284, ar ko groza direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz konkrētu prasību ieviešanu maksājumu pakalpojumu sniedzējiem;

27) Padomes 2020. gada 18. februāra direktīvas (ES) 2020/285, ar ko direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu groza attiecībā uz īpašo režīmu mazajiem uzņēmumiem un regulu (ES) Nr. 904/2010 groza attiecībā uz administratīvu sadarbību un informācijas apmaiņu nolūkā uzraudzīt mazajiem uzņēmumiem paredzētā īpašā režīma pareizu piemērošanu;

28) Padomes 2022. gada 5. aprīļa direktīvas (ES) 2022/542, ar ko groza direktīvu 2006/112/EK un direktīvu (ES) 2020/285 attiecībā uz pievienotās vērtības nodokļa likmēm.

Likums stājas spēkā 2013.gada 1.janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2012.gada 29.novembrī.

Valsts prezidents A.Bērziņš

Rīgā 2012.gada 14.decembrī

Pievienotās vērtības nodokļa likuma
1. pielikums
(Pielikuma nosaukums 04.12.2024. likuma redakcijā. Pielikuma numerācija ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.12.2025. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2026.)

Augļi, ogas un dārzeņi, kuriem piemēro nodokļa samazināto likmi

1. Āboli

2. Aronijas

3. Avenes

4. Brūklenes

5. Bumbieri

6. Burkāni

7. Cidonijas

8. Citronliānas ogas

9. Cukurkukurūza

10. Dārza salāti (galviņsalāti) un cigoriņi (tai skaitā lapu cigoriņi)

11. Dzērvenes (tai skaitā lielogu dzērvenes)

12. Ērkšķogas

13. Fenhelis

14. Galda bietes

15. Galda rāceņi

16. Galviņkāposti, lapu kāposti, brokoļi, ziedkāposti un tamlīdzīgi pārtikas kāpostaugi

17. Garšaugi [tai skaitā dilles, lapu pētersīļi, baziliks, koriandrs (kinza), piparmētras u. tml.]

18. Gurķi

19. Irbenes ogas

20. Jāņogas

21. Kabači (tai skaitā cukīni)

22. Kāļi

23. Kartupeļi

24. Kazenes

25. Kazeņavenes

26. Kolrābji

27. Korintes

28. Krūmmellenes

29. Ķiploki

30. Ķiploku loki

31. Ķirbji

32. Ķirši

33. Lācenes

34. Mangoldi

35. Mārrutki

36. Mellenes

37. Melnie rutki

38. Meža zemenes

39. Pastinaki

40. Patisoni

41. Pētersīļu saknes

42. Pīlādžu ogas

43. Plūmes

44. Plūškoka ogas

45. Pupas

46. Pupiņas

47. Puravi

48. Rabarberi

49. Redīsi

50. Salātu dārzeņi (tai skaitā romiešu salāti, ozollapu salāti, rukola, endīvijas, mizuna, dīgsti)

51. Sausserža ogas

52. Selerijas (sakņu, kātu, lapu)

53. Sīpoli un šalotes

54. Sīpolloki

55. Skābenes

56. Smiltsērkšķu ogas

57. Sparģeļi

58. Spināti

59. Tomāti

60. Topinambūri

61. Turnepši

62. Upenes

63. Zemenes

64. Zirņi

Pievienotās vērtības nodokļa likuma
2. pielikums
(Pielikums 03.12.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2026.)

Maize, piens, mājputnu gaļa un olas, kam piemēro nodokļa samazināto likmi

Kombinētās nomenklatūras pozīcija	Produkti, kam piemēro nodokļa samazināto likmi	Pieļaujamās piedevas	Izņēmumi, kam nepiemēro nodokļu samazināto likmi (attiecas uz kombinētās nomenklatūras pozīcijā minētajiem produktiem)
1905	Maize, tai skaitā pasterizēta vai saldēta maize ar vai bez piedevām: • rudzu maize (tai skaitā pilngraudu rudzu maize) • kviešu maize (tai skaitā pilngraudu kviešu maize) • jauktu miltu maize (tai skaitā netradicionālu graudu miltu maize, piemēram, auzu, griķu, tritikāles, miežu, kukurūzas un citu miltu maize) • speciālā maize, piemēram, bezglutēna maize ar izmainītu uzturvērtību, kas paredzēta lietošanai speciālās diētās • porcijmaize (piemēram, polārmaize, dažādu veidu maizes rikas, radziņi, burgeru maizītes) • plakanmaize (piemēram, pita, lavašs, tortilja)	• sēklas • rieksti • dažādi graudi, tai skaitā fermentēti • dažādu graudu pārslas • klijas • garšaugi • dārzeņi • žāvētas ogas, augļi • olīvas • piena produkti (piemēram, piens, kefīrs, biezpiens, sviests, siers), ja to pievienojums būtiski nemaina produkta raksturu • speķis	• konditorejas izstrādājumi (piemēram, smalkmaizītes, maizītes, pīrādziņi, kruasāni, dažādu veidu pīnes un citi līdzīgu veidu konditorejas izstrādājumi) • miltu izstrādājumi ar samazinātu mitruma saturu (piemēram, sausmaizītes, sausiņi, grauzdiņi, rīvmaize, maizes stienīši)
0401	Svaigs, sterilizēts vai pasterizēts, govs, aitas vai kazas piens (tai skaitā bezlaktozes)	–	• ultrasterilizēts jeb sevišķi augstā temperatūrā sterilizēts piens • kondensēts piens (iebiezināts piens) • tvaicēts piens (evaporēts piens)
0207	Svaiga, atdzesēta, tai skaitā sadalīta, atkaulota, griezta, malta gaļa un gaļas subprodukti šādu mājputnu gaļai: 1) vistas 2) pīles 3) tītara 4) zoss 5) pērļu vistas 6) paipalas	maltai gaļai, ja pievienotā sāls daudzums nepārsniedz vienu procentu	saldēta gaļa
0407	Termiski neapstrādātas mājputnu olas (čaumalās)	–	–

© Oficiālais izdevējs "Latvijas Vēstnesis"